INDEX TO VOL. IV.

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 1362. कपिलसंहिता ।

Substance, Palm leaf, 14½ × 1½ inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1,186 s'lokas. Character, Uriyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kapila Sañhitá. A legendary account of the sacred places, temples, pools and groves of Orissa. By Kapila. The work is probably the most ancient of the several which treat of the holy places of Orissa. It opens in the usual Puráṇic form with an enquiry from Satyajit, in reply to whom Kapila recites what he had heard from Bharadvája in reply to a similar question from an assembly of sages at the sacred pool of Pushkara. Judging from the places described, the work cannot date from an earlier age than the 8th century, nor is it likely to be later than the 11th century. The author evinces no marked sectarian tendency, and his praises are on the whole very fairly distributed; though the fact of his placing Bhuvanes'vara at the end would imply that at heart he was a Vaishṇava. He has nothing to say about the orgies of the Tántric ritual, and the leaning is, whenever noticeable, in favour of Vishṇu.

Contents:—Chapter I. Introduction. II. The merits of Utkala, and a detail of the circumstances which led the river Ganges to appear in that country. III—IV. The sacred places of Vishṇu in Utkala; the story of Indradyumna; and his building a temple for Jagannátha. V. The minor temples and pools of Puri. VI. Origin of the sanctity of Konárak; story of Sámba, son of Krishṇa, who recovered from an attack of leprosy by worshipping Súrya at Konárak. VII—VIII. Antiqui-

ties of Virajá Kshetra, modern Jájapur. IX. Ditto of Álti. X. Location and merits of Ekámra Kshetra, modern Bhuvanes'vara. XI. S'iva's journey from Benares to Ekámra. XII. Origin of Vinduságara. XIII. Merits of visiting some of the principal temples and pools of Bhuvanes'vara, and of eating of the remnants of offerings to S'iva. XIV. Story of Vásudeva's sojourn at Ekámra; merits of some of the minor temples. XV. Rámes'vara and other temples to the north of Vásudeva. XVI. Temples to the south of Siddhes'vara. XVII. Origin of the Gandhavatí river. XVIII. Story of the demons Kirti and Vása, and the praise of performing certain rites on particular days at Vinduságara. XIX. The fasts and festivals of the different gods and goddesses of Bhuvanes'vara. XX. The rivers Bhárgaví, Pushpabhadrá, Dhadichí, Práchigupta Sarasvatí, and some of the minor pools. XXI. Instructions in theology and faith, and merits of devotion to Hari and Hara.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥
पान्तु वो जलदश्यामाः शार्ङ्गज्याघातकर्कशाः ।
त्रैलोक्यमण्डपस्तम्भाश्चत्वारो हरिबाहवः ॥
सत्यजिदुवाच । मया च तानि क्षेत्राणि श्रुतान्यपराणि च ।

End. ज्ञानयोगमतो यत्नं न वाच्यं संशयात्मनि ।
य इदं परमं गुह्यं ज्ञानयोगं पठेन्नरः ।
शृणुयादपि भक्त्या यः स शान्तिमधिगच्छति ॥

Colophon. इति श्रीकपिलसंहितायामेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । एकविंशत्यध्यायाः सन्ति, तत्र प्रथमे अध्याये, उत्कलदेशे किं पुण्यं किं तीर्थं का देवता आश्रमश्च क इति सत्यजित्प्रश्नः । पुष्करवनस्थितर्षिगणानां भरद्वाजेन सह संवादच्छलेन तत्प्रश्नस्योत्तरं ।

२ अ०, ओड्रदेशमाहात्म्यश्रवणेच्छूनामृषीणां भरद्वाजं प्रति प्रश्नः । भरद्वाजः शुक्राङ्गिपुलहर्षिसंवादच्छलेन उत्कलदेशस्य माहात्म्यं कथयामास ।

३ अ०, श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रविषये ऋषीणां प्रश्नः । लवणसमुद्रतीरे नीलाद्रिपर्वते पुरुषोत्तमक्षेत्रनिर्णयकथनं । ब्रह्मपद्मसमस्तकोणमेन्द्रद्युम्नराजभयान्नीलाद्रिपर्वताद्यमराजस्य स्वपुरीगमनं ।

४ अ०, शिवपूजनपूर्वकं नीलाद्रौ इन्द्रद्युम्नस्य गमनं । तत्र ब्रह्मप्रेषितनारददर्शनं । नारदं प्रति सप्तचक्षुःस्कन्दादिविषये प्रश्नः । पापापविमर्षणस्य रोहिणीतीर्थस्य च

१९ शिवेश्वरदक्षिणस्थितकेदारेश्वरचतुर्दिङ्निवासफलं। गौरीदर्शनफलं। केदार-कुण्डोत्पत्तिः। अपुनर्जन्मकारणं। मन्मथिकूपापादिकथनं। दाचायणाग्निप्रवेश-पुनर्जन्मविवाहादिवर्णनं। मन्दाकिनीमालयपयोश्च गमनादिकथनं। केदारेश्वरप्रा-साद्निर्माणतत्प्रतिष्ठातत्प्रतिष्ठादर्शनफलादिकीर्तनं।

१७, अ०, गन्धवतीहत्पात्तिः। एतत्तीरस्थमहादेवकथनं। एकाक्षस्य प्रधानशिवात्मकत्व-कथनं। गन्धवतीमाहात्म्यादिकथनं। तत्रत्यमेघेश्वरादितीर्थकथनं। सुरकेश्वर-निकटे पिण्डदानफलादिः। नारदोपदेशात ऋषीणामत्रागमनं। गन्धवतीप्रशंसा।

१८ अ०, कीर्तिवासयोरसुरयोर्हत्पात्तिः। स्वर्णकूटस्थतीर्थानां वर्णनं। चातुर्मास्यव्रत-कथनादिः।

१९ अ०, एकाक्षस्थितदेवानां तिथिविशेषे यात्रात्सवादिकथनं।

२० अ०, मधावदीश्वप्रतापगनदीनामेलनः। प्राचीगुप्तसरस्वत्यादितीर्थतत्तीरस्थशिव-लिङ्गादिकथनं।

२१ अ०, ग्रामयागकथनं। हरिहरयोः अष्टाभिषेकप्रकारादिः॥

No. 1363. आश्वलायनब्रह्मत्वप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9⅓ × 4⅓ inches. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 146 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

A's'valáyana-brahmatva-prayoga. A guide to the performance of the duties pertaining to the Brahmá at a sacrifice, according to the rules of As'valáyana. Anonymous.

Beginning. ॐ चातुर्मास्येषु अग्निप्रणयनात् पूर्वं निरसनोपवेशने जपत्तीनं कुर्यात्। प्रणी-यमानेऽग्नौ प्रजातान्तर्जितां दक्षिणतो प्रजप्राङ्मुः शिश्मान इति चेोदमपं सूक्तं जपेत्।

End. अनवेक्षमाण इत्यादिषमिदाधानान्तं पश्यन्। संस्थितायां मैत्रावरुणामाया-चेत्यादि समानम्। उपस्थानान्तं तीर्थेन निष्क्रामेत्।

Colophon. इति आश्वलायनब्रह्मत्वं समाप्तम्।

विषयः। आचमनीयमार्जपत्योपस्थानं। आत्मारम्भार्थं। प्रवर्ग्यधर्मोपक्रमः। दक्षिणा-प्रार्थनादिकथनं।

No. 1364. श्रीभगवद्गीता-गूढार्थदीपिका, मधुसूदनकृता ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 147. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 7,360 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavadgítá-gúḍhártha-dípiká alias *Gúḍhártha-dípiká*, alias *Madhusúdaní-Ṭíká.* A commentary on the Bhagavad Gítá. By Madhusúdana Sarasvatí. The work is held in high esteem by the modern or non-dual school of Vedántists. The MS. is incomplete, extending to the 12th chapter only.

Beginning. भगवत्पादभाष्यार्थमालोच्यातिप्रयत्नतः ।
प्रायः प्रतिपदं कुर्वे गीतागूढार्थदीपिकां ॥ १ ॥
सहेतुकस्य संसारस्यात्यन्तोपरमात्मकम् ।
परं निःश्रेयसं गीताशास्त्रस्योक्तं प्रयोजनम् ॥ २ ॥

End. (खण्डितं) ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीतागूढार्थव्याख्यानं । टीकेषा द्वादशाध्यायपर्यन्तास्ति ।
(अतः खण्डिता)

No. 1365. आधानप्रयोगः, आपस्तम्बशाखीयः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 18. Lines, 9—10 on a page. Extent, 324 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhána-prayoga. Guide to the details for establishing a household fire, and for the performance of the several rites connected with it. The work is founded on the rules of Ápastamba. Anonymous.

Beginning. अथ आधानप्रयोग उच्यते । प्रातरौपासनं हुत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारय-माणः पवित्रपाणिः । इत्यादिः ।

End. हविःशेषोद्वासनादिवत्र बभूव यजमानं च यजं (?) ब्राह्मणसन्तर्पणान्तं क्रियते । आधान इष्टिं समापयति ।

Contents. इति पवमानेष्टिः । इत्यापस्तम्ब आधानप्रयोगः ।
विषयः । पवमानेष्ट्यग्निभूताधानप्रयोगकथनं ।

No. 1366. सुब्रह्मण्यप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 152 sl'okas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Subrahmaṇya-prayoga. Rules for the reading of the Subrahmaṇya Sáma hymns at the Agnishṭoma and other Soma rites. Anonymous.

Beginning. अथ सुब्रह्मण्यप्रयोगः । अथ यजमानो ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमसंस्थेन रथन्तरपृष्ठेन द्वादशशतगोदक्षिणेन (?) सोमेन यजते ।

End. अपो अद्यान्वचारिषं रसेन समगस्महि ।
पयस्वानग्न आगहि तमासृज वर्चसा ॥

Colophon. इति सुब्रह्मण्यं समाप्तं । ४ पत्रस्य द्वितीयपृष्ठे नवपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
विषयः । सोमयागे सुब्रह्मण्याह्वानपठनादिकथनं ।

No. 1367. मङ्गलपूजाप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mañgala-pújá-prayoga. Guide to the worship of a form of Durgá, named Mañgalachandí, for the liquidation of debts through her influence. Anonymous.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति) ।

End. अङ्गाराय नमस्कारान् । षोडशोपचारैः पूजयेत् ।
धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कान्तिसमप्रभम् ।
कुमारं शक्तिहस्तञ्च मङ्गलं प्रणमाम्यहम् ॥

विषयः । ऋणमोचनार्थं मङ्गलपूजाप्रकारः ।

No. 1368. भारद्वाजपरिभाषासूत्रं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 3¾ inches. Folia, 8. Lines, 7—8 on a page. Extent, 112 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bháradvája-paribhashá-sútra. A paraphrase of the Kalpa Sútras of Bharadvája, referring to Agnihotra, Ishṭi and other rites. Anonymous.

Beginning. क्रियाचैव संस्कारार्थमौपासनं । अग्निहोत्रं यजमानस्येति विज्ञायते । अन्यतर-पत्न्या अन्यतरं यजमानस्य तयोर्यः प्रथमं विदेत इत्यादि ।

End. अदिरविल्वपलाशामानिभदारवणीत्यादिः । आज्यालाभे आजमाविकं माहिषं वा घृतमाज्यार्थे इत्यादिः ।

Colophon. इति भारद्वाजपरिभाषासूत्रम् ।

विषयः । अग्निहोत्रादिविचारः । अतिपविचेष्टिकथनादिः ।

No. 1369. आधानान्वारम्भणीयहोत्रे ।

Substance, country-made paper, 8¼ × 3¾ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 70 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Ádhánánvárambhaṇíya-hotra. The MS. includes two little treatises, one a guide to the performance of the Ádhána, and the other of the Anvárambhana rite. Anonymous.

Beginning. आधानहौत्रं । या याचा तथा अति तस्यामेव याज्ये विराजौ । तस्ः प्रवर्ग्ये इत्यादिधन्नद्रसामिधेन्यः ।

End. सरस्वती • इदं • सरस्वान् • इदं • अग्निर्भगी • इदं • देवा आज्यपा इत्या-दिसमाप्तं ।

Colophon. अन्वारम्भणीयाया हौत्रं समाप्तं ।

विषयः । आधानहौत्रकथनं । अन्वारम्भणीयहौत्रकथनं ।

No. 1370. तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Taittiríyopanishad-bháshya. A commentary on the Taittiríya Upanishad. By Ánanda Tírtha.

Beginning. (पत्रद्वयं नास्ति च०)

End. स्वयम्भूब्रह्मणप्राणोऽसौ परस्मै ब्रह्मणे नम इति च ।
पूर्णानन्दगुणोदारधाम्ने नित्याय वेधसे ।
समस्तानन्दसान्द्राय प्रेयसे विष्णवे नमः ।

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिते तैत्तरेयकोपनिषद्भाष्ये भृगुवल्ली समाप्ता ।

विषयः । तैत्तिरीयोपनिषदन्तर्गतभृगुवल्लीव्याख्या ।

No. 1371. कालतत्त्वविवेचनं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4¼ inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 730 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kálatattva-vivechana. A dissertation on lunar days for the performance of religious and civil rites. By Raghunátha, son of Mádhava by Ambá, and brother of Vis'vanátha. Tho MS. is incompleto.

Beginning. पितरं माधवमम्बां ललितां नारायणं पितृव्यञ्च ।
सहजमथ विश्वनाथं गणपतिमीशारदां नत्वा ॥
रामञ्च सीतयोपेतं रघुनाथेन रच्यते ।
पश्चाद्गणपतिना सम्यक् कालतत्त्वविवेचनं ॥

End. (च०)

विषयः । तिथितत्त्वविवेचनं । तदप्यसम्पूर्णं ।

No. 1372./ आथर्वणोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper 8 × 3¼ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Átharvanopanishad Bháshya. A commentary on the Upanishads of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. Most of these Upanishads have been published in the Bibliotheca Indica with the commentary of S'ankaránanda.

Beginning. आनन्दमजरं नित्यमजमक्षरमच्युतं ।
अनन्तशक्तिं सर्व्वज्ञं नमस्ये पुरुषोत्तमम् ॥ १ ॥
मनोर्वैवस्वतस्यादावथर्वा ब्रह्मणोऽजनि ।
शिष्यश्च तस्य चाथो प्रवेशितश्चैतिरेव च ॥
ब्रह्मणः प्रथमे कल्पे शिवः प्रथमजः स्मृतः ।
सनकाद्यास्तु तादृशे ब्रह्मा विष्णोः सुतोऽग्रजः । इति ब्रह्माण्डे ।

End. प्रीयतां भगवान् मह्यं प्रेष्ठः प्रेष्ठतमः सदा ।
मम नित्यं नमाम्येनं परमोदारसद्गुणं ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितमाथर्वणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । आथर्वणोपनिषद्व्याख्या ।

No. 1373./ काठकोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 9—10 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Káthakopanishad Bháshya. A commentary on the Katha Upanishad of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. The text of the Upanishad with the commentary of S'ankara Áchárya, and the gloss of Ánanda Giri has been printed in the Bibliotheca Indica translations of the text in English by the late Rájá Rámamohan Ráya, the late Dr. Röer, and Bábu Rájanaráyana Bose, and a French version by M. Poley are also extant.

Beginning. नमो भगवते तस्मै सर्वतः परमाय ते ।
सर्वप्राणिहृदिस्थाय वामनाय नमो नमः ॥

End. सर्वोत्तमो विष्णुरिति स्थितम् ।
नमो भगवते तस्मै विष्णवे प्रभविष्णवे ।
यस्मात्क्षमाप्त आप्तेभ्यो ये मे चाप्ततमः सदा ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचितं काठकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । काठकोपनिषद्व्याख्या ।

No. 1374. माण्डूकोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 3¾ inches. Folia, 8. Lines, 9—10 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mándukya Upanishad Bháshya. A commentary on the Mándukya Upanishad of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. The text, commentary, gloss and translations as described under the last preceding No. are extant of this Upanishad also.

Beginning. पूर्णानन्दज्ञानशक्तिस्वरूपं नित्यमव्ययं ।
चतुर्धा सर्वभोक्तारं वन्दे विष्णुं परं पदं ॥ १ ॥

End. एकोऽपि निर्विशेषोऽपि चतुर्धा व्यवहारभाक् ।
यस्तं वन्दे चिदानन्दं विष्णुं विश्वादिरूपिणं ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचितं माण्डूकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । माण्डूकोपनिषद्व्याख्यानम् ।

No. 1375. हिरण्यकेशिसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 8¾ × 4¾ inches. Folia, 21. Lines, 8—12 on a page. Extent, 630 s'okas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Hiranyakes'i Sútra. An imperfect MS. of the Kalpa Sútra of Hiranyakes'i. It comprises the portion referring to the Jyotishṭoma, Agnishṭoma, Dars'a and Púrnâmasa rites.

Beginning. ॐ । यज्ञं व्याख्यास्यामः स त्रिभिर्वेदैर्विधीयत ऋग्वेदेन सामवेदेन सर्वज्योतिष्टोम ऋग्वेदयजुर्वेदाभ्यां दर्शपूर्णमासौ—इत्यादिः ।

End. (ख॰)

विषयः। ज्योतिष्टोमदर्शपूर्णमासादिकनित्यकर्मविधिस्तवना।

No. 1376. वृहज्जातकं।

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 11—14—17 on a page. Extent, 905 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1768. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vṛihajjátaka. Astral influences on the life of man, or horoscopy. By Varáhamihira. The MS. is defective, wanting the first seven leaves.

Beginning. (ख॰) चष्टो पचापि न सन्ति।

End. आदित्यदासतनयस्तदवाप्तबोधः काम्पिल्लकः सवितृलब्धवरप्रसादः।
आवन्तिको मुनिमतान्यवलोक्य सम्यग् होरां वराहमिहिरो रुचिरां चकार॥९॥
दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातप्रसादमतिनेदम्।
शास्त्रमदः भक्तीतं नमोऽस्तु पूर्वप्रणेतृभ्यः॥१०॥

विषयः। ८ अध्याये, ग्रहदशाफलं। ९, लग्नादिद्वादशभावविचारः। १०, ग्रहाधीनजीविकोपायः। ११, राजयोगः। १२, १३, नाभायोगाः। १४, द्विग्रहयोगाः। १५, प्रव्रज्यायोगः। १६, नक्षत्रगुणाः। १७, राशिफलं। १८, ग्रहदृष्टिफलम्। १९, लग्नादिभावस्थरव्यादिफलं। २०, दृष्टिफलयोगः। २१, मिश्रग्रहफलं। २२, स्त्रीजातकं। २३, मृत्युयोगः। २४, नष्टजातकं। २५, राशिद्रेष्काणादिविचारः। २६, उपाध्यायमानविषयकथनं।
अस्य आरम्भे चष्टो पचापि न सन्ति। ततश्च सप्ताध्यायफलं न प्राप्तं।

No. 1377. सन्न्यासग्राह्यपद्धतिः, वा सन्न्यासप्रयोगः, वा सप्तसूत्री।

Substance, country-made paper, 8½ × 3¾ inches. Folia, 17. Lines 9 on a page. Extent, 288 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1769. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sannyása-gráhya-paddhati, alias *Sannyása-prayoga*, alias *Sapta-sútrí*: Directions for the rites and ceremonies to be performed when a person enters into the state of a Sannyásí. Anonymous.

Beginning. सन्ध्यासपाद्यपद्धतिर्लिख्यते। प्रथमं स्वस्थमात्मपित्रभ्रात्मभगिनीभार्यापुत्रान् प्रार्थयति। ये सर्वे परिवारा अहं सन्ध्यां करोमि। तदनन्तरमात्मस्वस्थामादिप्रदक्षिणं कृत्वा तत्र ग्रामान्तरं गत्वा क्रोशप्रमाणं तत्र स्नानं कुर्यात्।

End. पश्चात् सपरिवारं देवं हृदये कृत्वा संहारे विधाय प्रणवेन द्वादशवारं जपित्वा जलं शिरसि सम्प्रोक्ष्य तथैवाभिमन्त्र्य जलं प्राश्याचमनान्ते प्राणायामं कुर्यात्।

विषयः। आचार्यनामादिकथनं। तर्पणं। चक्रकाम्नायं। प्रातःकृत्यादिः। निर्वाणप्रयोगः। भिक्षुकादिधर्माः। महावाक्यार्थबोधप्रकारः। मानसपूजा। वेदान्तविश्रामोपनिषदादिकथनं। सन्ध्योपासनविधिः।

No. 1378. श्रीरामचन्द्रार्याष्टोत्तरशतकं।

Substance, country-made paper, 10 × 8½ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 137 s'lokas. Character, Nágara. Date, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose? Generally correct.

S'rí-rámachandráryáshṭottara-s'ataka alias *Rámáryá s'ataka.* One hundred and eight stanzas in the Áryá metre, in praise of Ráma. By Mahámudgala Áchárya.

Beginning. त्वयि मुक्ते मत्प्रमुक्ते सर्वेमान्यस्य कस्य जीवामि।
जीवामि न भवदर्पितवसनाशनमात्रजीवनाः सर्वे ॥ १ ॥

End. धनुषा रिपुजयजनुषा रुचिरतराकारनिर्जिताम्बुधरा।
नवपारदनिभचरणा काचन करुणा रुणद्धि मे हृदयम्।

Colophon. इति श्रीमहामुद्गलाचार्यविरचितं श्रीरामचन्द्रार्याष्टोत्तरशतकं सम्पूर्णम्।

विषयः। श्रीरामं प्रति ग्रन्थकर्तुर्विविधा भक्तिगर्भिता प्रार्थना।

No. 1379. छान्दोग्यब्राह्मणं, वा उपनिषद्ब्राह्मणं।

Substance, country-made paper, 6⅓ × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 273 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upanishad-bráhmaṇa alias *Chhándogya Bráhmaṇa*. A Bráhmaṇa of the Sáma Veda. It comprises two chapters, and includes mantras for rites in connexion with birth, marriage, &c.—Vide Mitra's English translation of the Chhándogya Upanishad, p. IV.

Beginning. ॐ देव सवितः प्रसुव यज्ञं प्रसुव यज्ञपतिं भगाय।
दिव्यो गन्धर्वः केतुपूः केतुं नः पुनातु वाचस्पतिर्वाचं नः स्वदतु॥

End. प्र नु वोचं चिकितुषे जनाय मा गामनागामदितिं वधिष्ट॥ ८॥

Colophon. इत्युपनिषद्ब्राह्मणे मन्त्राध्यायाख्ये कर्मकाण्डे द्वितीयः प्रपाठकः॥

विषयः। कर्मविशेषोपयोगिमन्त्राणां पाठक्रमः।

No. 1380. / लघुवृत्तिः।

Substance, country-made paper, 8½ × 3¾ inches. Folia, 18. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 374 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Laghuvṛitti. Expiations for flaws, irregularities and accidents in the performance of ceremonies. By Tryambaka, son of Krishṇa Bhaṭṭa, surnamed Mahu. The work was composed at Benares, and is probably of a modern date.

Beginning. विध्यपराधे प्रायश्चित्तं विहितं। तस्याकरणे च प्रायश्चित्तं कर्त्तव्यम्। अपराधे सति तद्यथा विहितमश्चिमाश्चि (?) येनदेव कर्त्तव्यं।

End. यथा सूर्यस्य। उदयमुद्दत्यं चित्रमिति तिस्र आज्याहुतीर्जुहुयात्।

Colophon. इति समाप्तानि विध्यपराधप्रायश्चित्तानि।
मौद्गोपनाम्नः कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः।
वेदवेदान्तपारज्ञकृष्णभट्टस्य सूनुना।
त्र्यम्बकेन समालोच्य ग्रन्थैस्तं यथा धिया॥
नानाशाखीयमाध्वादि लघुवृत्तिः प्रकाशिता॥
अतः परमष्टपञ्चात्मकः पाठोऽस्ति।

विषयः। श्रौतकर्मविध्यपराधे प्रायश्चित्तानि।

No. 1381. विहारवापी ।

Substance, country-made paper, 12¾ × 4¾ inches. Folia, 22. Lines, 11—13—16 on a page. Extent, 1,054 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vihárarápí. A dissertation on the principles of the Mímáñsá doctrine. By Mádhava, son of Subrahmaṇya.

Beginning. पाशाङ्कुशेक्षुचापप्रसवशरस्फुरितकोमलकराब्जम् ।
काश्मीरपङ्किलाङ्गं कामेशं मनसि कुर्महे सततम् ॥ १ ॥
तस्याङ्कभुवि निषण्णामुन्नस्तापाङ्गयोषितामग्न्याम् ।
ब्रह्माण्डकोटिजननीमम्बां कलयामि सुन्दरीमनिशम् ॥ २ ॥
कस्तु चितौ पटीयान्वक्तु स्तोतुं गिरामधीशमपि ।
यस्तु चिरन्तनसुकृतैः प्रस्तुतकार्याय तमस्म पुरस्तात् ॥ ३ ॥
श्रीमाधवसर्वज्ञो मीमांसाब्धिं सरस्वकाराख्यम् ।
तत्राश्रमा विहारे वाप्यामस्यां विहृत्य हृष्यन्ताः ॥ ४ ॥
पश्चात्सागरविहरणशीला लोके भवन्तु निःशङ्कम् ।
एवं जातमतिः काश्यां श्रीगुरोः कृपया मुदा ।
रामेश्वरः प्रयत्नेन वापीं रचितुमारभे ॥ ५ ॥
अल्पसत्त्वोऽपि यतते गुरुकार्येऽतिसाहसात् ।
तां प्रष्टिमिव सफलां कर्तुं शक्तौ महेश्वरौ ॥ ६ ॥
सुब्रह्मण्यञ्च पितरं गुरुवं(?) माञ्च मातरम् ।
प्रणमामि फलावाप्त्यै तावेव शरणं मम ॥ ७ ॥

End. (खण्डितं)

विषयः । जैमिनिरचिताधिकरणग्रन्थव्याख्यानं ।

No. 1382. पवमानवामनसूक्तं ।

Substance, country-made paper, 8½ × 4 inches. Folia, 28. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 294 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pavamána and *Vámana S'uktas.* Two hymns of the Rig Veda.

Beginning. (पवमानस्य) । ओम् । प्रत्न इन्द्रो मुचेत न ऋषिं न विश्वे इश्यषि । चति देवां सुयाश्वः ॥
(वामनसूक्तस्य) । ओम् । अस्य वामनस्य पलितस्य होतुस्तस्य भ्राता मध्यमो अस्त्यश्नः ।

End. (पवमानस्य) । स्रुवो यास्यरक्षुता देवेभ्यो यज्ञुपावनः । कृषिक्षोपस्त्रापामिति ॥ २ ॥ इति सूक्तम ॥
(वामनसूक्तस्य) । अभीपतो हृदिभिञ्जुपर्यन्तं यरक्तमनवमे जोगवीमि ॥ १० ॥

Colophon. इति वामनसूक्तं समाप्तं ।

विषयः । पवमानीयानामृचां सङ्ग्रहः । वामनसूक्तीयानामृचां सङ्ग्रहः ।

No. 1383. द्वादशाहहौत्रप्रयोगः, आश्वलायनसूत्रसम्मतः ।

Substance, country-made paper, 8¾ × 3¾ inches. Folia, 31. Lines, 11—12 on a page. Extent, 744 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1787. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dvádas'áha-hotra-prayoga. Directions for the performance of the Dvádas'áha or Duodecimal and the Mahávrata rites in honour of Mitra and Varuṇa. Anonymous. This work includes the whole of No. 184, and adds the Mahávrata. Vol. I, p. 99.

Beginning. द्वादशाहोऽतिरात्रप्रभृतिविशेषेणिक्षवच्यते । इत्यपृष्ठोऽतिरात्रः । वाग्निर्यो अग्ने प्रागुप्तमादृङ्गः । परापा हि मघवन्निति पुरोऽनुवाक्या ।

End. अथरथ उत्तमामुद्धरेत् । सोमा वो२ गूनं सा ते परिषाय नित्यभ्यो याज्या च ।

Colophon. इति मघाव्रते अच्छावाकस्य पदार्थः ।
इति द्वादशाहस्य महाव्रतसहितस्य होत्रहोत्रकस्य पदार्थः समाप्तः ॥

विषयः । मैत्रावरुणोद्देशकद्वादशाहीयहौत्रविधिः । मैत्रावरुणोद्देशकदशरात्रकृत्यम् ।

No. 1384. पवमानविधिः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 122 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pavamána-vidhi. Directions for performing the Pavamána rite. By Karmes'vanaka. This is different from, and fuller in details than, the work noticed under No. 876, (*ante.* II, p. 282).

Beginning. अथ पवमानहोमप्रयोगः । तत्रोक्तं विधानं ।
आदित्यवर्णेति गायत्री पावमानीर्जपेद्द्विजः ।
पवित्राणां पवित्रन्तु पावमान्यस्ततो जपेत् ॥ १ ॥
प्रयतोऽप्सु निमज्जंस्तु सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
एतासां कीर्त्तनं पुण्यं श्रवणं धारणं तथा ॥ २ ॥

End. स्थापितदेवतानामुत्तरपूजां विधाय ब्रह्मणेऽलङ्कारं दत्त्वा आचार्याय सकलमां सालङ्कारां प्रतिमां दत्त्वा कपिलां गां सवत्सां च दत्त्वा ऋत्विग्भ्यो दक्षिणां दत्त्वा ब्राह्मणभोजनसङ्कल्पं कृत्वा अन्येभ्यो भूयसीं दत्त्वा कर्मेश्वनकोक्तपवमानविधिः (?) समाप्तः ।

विषयः । पवमानमन्त्रजपार्थहोमविधिकथनं ।

No. 1385. तारतम्यस्तवव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 7. Lines, 8—10—12—17 on a page. Extent, 216 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Táratamya-stava-vyákhyá. A commentary on the Táratamyastava, a hymn from the Bhágavata Puráṇa. By Viṭṭhala. The MS. is incomplete.

Beginning. (टी॰) व्यासतीर्थसमोमध्ये मध्वमानसतंस्थके ।
ययावै नौमि मत्स्यै लक्ष्मीनारायणौ प्रभू ॥ १ ॥
तारतम्यस्तवव्याख्यां पाठार्थं श्लोकरूपतः ।
कृत्वा तां व्याकरिष्येऽहं विट्ठलो मानपूर्वकम् ॥ १ ॥

End. (मू॰)

विषयः । तारतम्यस्तवव्याख्यानं ।

No. 1386. दर्शपूर्णमासेष्टिप्रयोगः, आपस्तम्बशाखीयः।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 42. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-púrṇamáseshṭi-prayoga. Directions for performing the New Moon *(Dars'a)* and the Full Moon *(púrṇamása)* Ishṭis, according to the rules of Ápastamba. This is different from the work noticed under No. 805, (*ante* II, p. 209).

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः। प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा दर्शमावास्यायां दर्शाआरभमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति सङ्कल्पः।

End. (अ०)

विषयः। दर्शपूर्णमासकर्मेष्टिविध्युक्तिः।

No. 1387. आश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिका।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3½ inches. Folia, 34 Lines, 8 on a page. Extent, 536 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'valáyana-sútra-prayoga-dípiká. A guide to the performance of the rites enjoined in the Sútras of Ás'valáyana. The MS. is a mere fragment, containing the first two chapters on Agnádheya and Pavamána. By Manchanáya (? Mañjanátha).

Beginning. य एको विविधैर्यज्ञैरिज्यते विविधाभिधः।
नमो नमः क्रतुभुजे विष्णवे प्रभविष्णवे ॥ १ ॥
आश्वलायनसूत्रोक्तप्रयोगस्य प्रदीपिका।
क्रियते मञ्चनार्येण हरिकारामुसारतः ॥ २ ॥

End. (अ०)

विषयः। १ अध्याये, अग्न्याधेयप्रयोगः। २, पवमानादिकतिपयेष्टिकथनादि। द्वितीयाध्यायान्तं खण्डितमेतत्।

D

No. 1388. मैत्रावरुणप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3¼ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 324 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Maitrávaruṇa-prayoga. Directions for the performance of the Maitrávaruṇa rite, including the morning, the mid-day, and the evening sacrifices. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रावरुणप्रयोगः । इतोऽग्नि करिष्यामि । अनाधृष्टमस्यनाधृष्यं देवाना-
मोजोऽभिशस्तिपाः । अनभिशस्त्यञ्जसा सत्यमुपगेषं स्विते माधाः(?) ।

End. दधिक्राव्णो अकारिषम् । ग्रस्यामि विश्वजन्म । उभा कवी युवाना सत्याद्
धर्मणस्पती । परिसत्यस्य धर्मणा विहन्ति(?) सखायमेवे । चोत्रा प्रायश्चित्ते
क्रियमाणेऽन्वारब्धं कुर्यात् ।

Colophon. इति मैत्रावरुणप्रयोगः ।

विषयः । प्रातःसवनस्य मध्याह्नसवनस्य तृतीयसवनस्य च प्रयोगः ।

No. 1389. वासनाभाष्यं, मूलसहितं ।

Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 54. Lines, 9 on a page. Extent, 1,431 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vásaná-bháshya. A commentary on the spherics (Goládhyáya) and the astronomy of the Siddhánta S'iromaṇi. Author's name not known.

Beginning. (मू०) । अथ सिद्धान्तशिरोमणिप्रारम्भः । अथ गोलाध्यायो व्याख्यायते ।
गोलाध्याये निजे या या अपूर्वा विषमोक्तयः ।
ताखा बालावबोधाय सङ्क्षेपाद्विहणोम्यहम् ॥ १ ॥
(टी०) । गोलप्रन्थो हि सविस्तरतया पाठ्यलः । किन्तु अत्र या या अपूर्वा
मान्येषामा उक्तयो विषमास्तास्ताः सङ्क्षेपाद्विहणोमि ।

End. (म०)

विषयः । १ अध्याये, गोलप्रशंसा । २, गोलखरूपं । ३, भुवनकोषः । ४, भूगोलखगोल-
मध्यगतिकथनादिः । ५, कक्षास्फुटकथनादिः । ६, काष्ठादिभिर्गोलनिर्माण-

विधिः । ७, प्रवसनिः । ८, पवर्ग । ९, उद्वासनकथनं । १०, चन्द्रकला मतिः । एकादशाध्यायस्य पञ्चदशान्तरतः खण्डितमिदम् ।

No. 1390. / अग्निहोत्रप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¼ inches. Folia, 6. Lines 11 on a page. Extent, 136 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Agnihotra-prayoga. Directions for performing tho Agnihotra rite. By Anantadeva.

Beginning. अथाग्निहोत्रहोमः । आधानानन्तरं द्वादशदिनमध्ये पूर्णमासोमारम्भाषणौ द्वादशदिनपर्यन्तमशक्तेष्टैतत्कार्यम् ।

End. याज्ञिकास्तु तत्कालं स्नातो यजमान एव मात्रप्रधानं कुर्यादित्याहुः ।
इत्यग्निहोत्रविधयोऽनन्तदेवेन कीर्त्तिताः ।
सुधियां प्रीतये प्रीतस्तथा स्यात प्रेरको धियाम् ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतोऽग्निहोत्रप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । अग्निहोत्रहोमविधिः ।

Yajuntra.

No. 1391./आश्वलायनाग्रायणहोत्रप्रयोगः, यज्ञतन्त्रसुधानिधिग्रन्थीयः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¼ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 116 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1884. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Yajñatantra-sudhánidhí. An elaborate work on the rites and ceremonies enjoined to the different orders of Hindus in the Sútras of A's'valáyana. By Sáyaṇa A'chárya. The codex comprises only that portion of the work which refers to A'grayana-hotra.

Beginning. वर्षासु श्यामाकाग्रयणं । तस्य सोपवसथत्वं सद्यः कालो वा । पूर्वे द्युर्नान्दीमुखं कुर्यात् । अपरेद्युः श्यामादिपञ्चकं कृत्वा याः पुरस्तादित्यादिं हृदये निविर्शम्यं जपित्वा, इत्यादिः ।

End. सोमस्य तु श्यामाकाग्रयणेष्टो याज्यानुवाक्ये । शिष्टं व्रीह्याग्रयणवत् ।

Colophon. इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्त्तकश्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरस्य वैदिकमार्ग-स्थापनाचार्यस्य श्रीसायणाचार्यस्य कृतौ यज्ञतन्त्रसुधानिधौ आश्वलायनोक्त-श्याग्रयणेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । श्यामाकव्रीह्याद्याग्रयणहोमविधिः ।

No. 1392. संस्कारपद्धतिः, वा दशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 3¾ inches. Folia, 93. Lines, 8 on a page. Extent, 1,626 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sañskára-paddhati. A treatise on the ten different sacramental rites observed by Hindus from conception to marriage, as also on the domestic rites appropriate to householders. Anonymous.

Beginning. अथ गृह्य उच्यते । यत्र क्वाग्निमुपसमाधास्यन् स्यात्तत्र प्राची. उदीचीश्च तिस्र-स्तिस्रो लेखा लिखित्वा अद्भिरवोक्ष्याग्निमुपसमिन्ध्यात् इत्यादिः ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निमुख-गर्भाधान-सीमन्त-पुंसवन-जातकर्म-अन्नप्राशन-चौलकर्म-उपनयन-पा-लाशकर्म-पाकर्म-उत्सर्जन-गोदान-महानाम्नीव्रत-मधुपर्क-विवाह-स्थालीपाक-होमशान्त्यद्भुतशान्ति-याचना-प्रायश्चित्तविशेष-वास्तुकर्मादिकथनम् । खण्डितत्वादस्य सर्वविषयो यथार्थनाम च न प्राप्तं । इदन्तु कल्पितं नाम ।

No. 1393. सोमप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 97. Lines, 7—8—9 on a page. Extent, 1,910 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Soma-prayoga. A manual for the performance of the Soma rites. Incomplete.

Beginning. ॐ दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पवित्रपाणिः पञ्च सप्त प्राणानायम्य सोमेन यक्ष्ये ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन रथन्तरसाम्ना द्वादशशतदक्षिणेन इत्यादिः ।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति।

विषयः। प्रायणीयेष्टामार्जन-प्रवर्ग्यसम्भरणा-ग्नीषोमीय-प्रातःसवनादिकर्मणामुक्तिः। खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः। अस्य नास्ति सन्देहः। कल्पितं नामेदं।

No. 1394. आपस्तम्बोक्ताधाननिरूपणम्।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3¾ inches. Folia, 28. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhána-nirúpana. A treatise on the Ádhána or the establishment of the household fire, founded on the rules of Ápastamba. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. अथाधानं। जातपुत्रः कृष्णकेशवयस्कः (?) सभार्यः पितृभ्रातृस्य वा कृताधानस्य-प्रयुक्ताधिकारप्रतिबन्धरहितोऽपि कश्चित्कालमनाहिताग्निर्भवेत्। उक्तकर्त्ता-ग्न्यनुष्ठानपूर्वकं कुष्माण्डहोमैरात्मानं पावयेत्।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति।

विषयः। नित्यहोमार्थमग्निस्थापनाद्युक्तिः। खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः।

No. 1395. भारद्वाजसूत्रं, पैतृमेधिकदहनविषयं।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 813 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháradvája Sútra. A fragment of the Grihya Sútra of Bharadvája; it embraces the funeral rites.

Beginning. अथातः पैतृमेधिकं दहनम्। आहिताग्नेर्मरणसंशये प्राचीनावीती दहनदेशं जोषयते दक्षिणा प्रत्यक्प्रवणं मनिरिणम् इत्यादिः।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति।

विषयः। आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रिया।

No. 1396. प्रयोगचूडामणिः ।

Substance, country made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 11—12 on a page. Extent, 663 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1817. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect.

Prayoga-chúḍámaṇi. A guide to the sacramental and domestic rites of householders. The author's name is unknown. A work of this name has been quoted by Raghunandana, but whether this is the same or not cannot be ascertained on account of the codex being incomplete.

Begininng. नत्वा सवार्याचरणौ नभोमणिं चिन्तामणिं चाथ गुरुच सत्वरं ।
प्रयोगचूडामणिमत्रविस्तरं कुर्वे प्रयोगाम्बरतोऽस्मिहये(?) ॥ १ ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । पुण्याहवाचनं । आभ्युदयिकश्राद्धं । स्थालीपाकप्रकरणं । दुष्टरजःशान्तिः । गर्भाधानं । पुंसवनं । जातकर्म । निष्क्रामणं । अन्नप्राशनं । उपनयनं । समा-वर्त्तनं । विवाहः ।
खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः ।

No. 1397. गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 5¼ inches. Folia, 86. Lines, 10 on a page. Extent, 1,034 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Gíta-govinda-ṭíká alias *Gítagovinda-ṭippani.* A commentary on the Gitagovinda of Jayadeva. By Mánáṅka Mahíbhuk.

Beginning. (मू॰) मेघैर्मेदुरमम्बरं वनभुवः श्यामास्तमालद्रुमै-
र्नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्रापय ।
इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूले रहःकेलयः ॥ १ ॥
(टी॰) चराणां स्थावराणाञ्च येन सृष्टिः पुरा कृता ।
सर्वज्ञाय नमस्तस्मै ज्ञानदायाच्युतात्मने ॥ १ ॥
कवीनां मतमालोक्य यत्नाच्च सुखहेतवे ।
कृता टिप्पनिका सूक्ष्मा मानाङ्केन महीभुजा ।

End. (टी०) यद्गान्धर्वकलासु कौशलमनुध्यानञ्च यद्वैष्णवं
यच्छृङ्गारविवेकतत्त्वरचना काव्येषु लीलायितं ।
तत्सर्वं जयदेवपण्डितकवेः कृष्णैकतानात्मनः
सानन्दाः परिशोधयन्तु सुधियः श्रीगीतगोविन्दतः ॥

Colophon. इति श्रीगीतगोविन्दटीकायां स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥ चतुर्विंशः प्रबन्धः ॥

विषयः । गीतगोविन्दकाव्यव्याख्यानं ।

No. 1398. विहारीशतसय्या ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 53. Lines, 9 on a page. Extent, 964 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vihári S'atasayyá. Seven hundred stanzas in Hindi in praise of Krishṇa, his attributes, his amours, his devotees, &c. By Vihárídása. The work is well known and very popular.

Beginning. सीस मुकुट कटि काछिनी कर मुरली उर माल ।
यहि बानक मो मन सदा बसौ बिहारीलाल ॥ १ ॥
मेरी भवबाधा हरौ राधानागरि सोइ ।
जातनकी झाँई परे स्याम हरितद्युति होय ॥ २ ॥

End. मोह दीजे मोषु ज्यों अपने अधमनि दियो ।
ज्यो बांधे ही यमनो यते बांधो अपने गुनन ॥ ७९४ ॥

Colophon. इति श्रीविहारीशतसय्या विहारिदासकविकृता सम्पूर्णा ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य वयःसन्धिवर्णनं, यौवनस्य, केशानां, वेण्याः, तिलकस्य, बिन्दोः, तिर्यक्तिलकस्य, भ्रुवोः, नेत्रयोः, कटाक्षस्य, नासिकायाः, कपोलयोः, श्रवणयोः, ओष्ठयोः, चिबुकस्य, कपोलतिलकस्य, मुखस्य, हास्यस्य कम्पस्य, ताम्बूलरसरञ्जिमायाः, कुचयोः, हारस्य, कटेः, नितम्बस्य, जङ्घयोः, पार्श्वोः, नूपुरादेः, गतेः, वस्त्राभूषणादेः, शोभायाः, सुकुमारतायाः, रूपस्य, मद्यपानस्य ताम्बूलभक्षणस्य, सुरतस्य, प्रभातकृत्याः, प्रसबोन्नमस्य, पञ्चभूतस्य, वनविहारस्य, चारबोलनस्य, प्रेङ्खारोहणस्य, जलविहारस्य वर्णनं । बालकसय्यावचनं । खण्डितावचनं । इङ्गितवचनं । मानवर्णनं । मानिनीनिकटे सखी-

वाक्यं । नायकं प्रति सखीवचनं । नायकं प्रति मानिनीवचनं । मानिनीं प्रति नायकवचनं । मानभङ्गवर्णनं । मनःशिक्षा च ।

No. 1399. विवेकसारः ।

Substance, country-made paper, 8 × 4½ inches. Folia, 119. Lines, 11—13—14 on a page. Extent, 3,094 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Viveka-sára. A treatise on dispassion founded on the Vedánta doctrine. By Sáyaṇa Áchárya.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥
बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कारुण्यपूर्णेक्षणं
मूढानामुपदेशकञ्च सततं पापात्मनां पावनम् ।
वैराग्यञ्च विरागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्वदा
श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं मूढात्मकोऽहं भजे ॥ २ ॥
यस्मात्मभूतस्य गुरोः प्रसादादेवादिमुक्तोऽस्मि शरीरबन्धात् ।
सर्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य तस्याङ्घ्रिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥ ३ ॥
मूढान् विवेकिनः कृत्वा लोके सर्वोपदेशकः ।
यस्तिष्ठति च तं श्रीमद्वासुदेवगुरुं भजे ॥ ४ ॥
अनुग्रहार्थं सर्वेषां संसक्तानामधिकारिणाम् ।
विवेकसारः श्लोकानां रच्यते भाषया मया ॥ ५ ॥

End. अखिलतत्त्वार्थवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । १ वर्णके, अध्यारोपवादः । २, अधिकारी । ३, चेतनाचेतनविचारः । ४, ५, जीवदुःखविचारः । ६, बन्धमुक्त्युपायचिन्ता । ७, आत्मानात्मविवेकः । ८, स्थूलसूक्ष्मशरीराभ्यां पृथगात्मेत्यस्य विचारः । ९, जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्था आत्मनो नान्यस्येत्यस्य विचारः । १०, किंरूपाः पञ्चकोशा आत्मनश्च अतिरिक्ता केत्यस्य विचारः । ११, आत्मनः सत्स्वरूपत्वं, चिद्रूपत्वं वा आनन्दस्वरूपत्वमित्यस्य विचारः । १२, सत्, चित्, आनन्द, एतेषामभ्यन्तरवर्णनम् । १३, अज्ञाननिरूपणं । १४, बन्धमोक्षयोः कारणत्वेनाज्ञानज्ञानयोर्निरूपणम् ।

No. 1400. / कल्पविवरणं ।

Substance, country-made paper, 9 × 5¼ inches. Folia, 176. Lines, 10—to 13 on a page. Extent, 4,004 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kalpa-vivaraṇa. Memorial verses on, and prose directions for, the performance of S'rauta rites, according to the rules of A's'valáyana. By Bhava Svámí. The rites described include the Vájapeya, the Rájasúya, the Ishṭis, the Darsapúrṇamása, the Cháturmásya, the Savṇas, and the Agnishṭoma. The MS. is evidently incomplete.

Beginning. आचार्य्यैः कारिका तत्र भवस्वामिभिरीरिता ।
विशेषो वाजपेयस्य तदनुक्तौ तदुच्यते ॥
शुक्लपूर्वप्रतिपदो यथा सुत्या भवेत्तथा ।
स यद्यपि यथोक्तेन दीक्षाकल्पेन दीक्षितः ? ॥
यूपाग्रयो मखादिषु यथा स्युस्तं तथोच्यते ।
अग्निष्ठाग्निं पुरस्ताच्च सूर्य्ये कुर्य्युः कुराग्निके(?)॥
सौत्रामण्युक्तमार्गेण सुरां सम्पादयेदिह ।
पूर्व्वं यथोक्ते देशे तु सुरासन्धा कृता न चेत ॥
यतः कुतश्चिदाहृत्य कुर्य्यात्सम्पवनादिकं ।
उपायो मृगमध्वादिः सुराभावे तु गव्यतां ॥

End. कृत प्रकृतिवदाच्चवनीयमुपस्थाय निष्क्रामन्ति । शुल्बोद्दामने गच्छति । अत ऊर्द्धं प्रकृतिवदेव सिद्धं ।

Colophon. इति श्रीभवस्वामिविरचितः समाप्तोऽग्निष्टोमः ।

विषयः । अथ प्रथमं वाजपेयकारिका । ततः वाजपेयनिरूपणं । ततः राजसूयनिरूपणं । ततः इष्टिव्याख्यानं । ततः पुरोडाशकथनं, ततः दर्शपूर्णमासयागकथनं । ततः चातुर्मास्ययागकथनं । ततः आध्वर्य्युनिरूपणं, ततः सवननिरूपणं. ततोऽग्निष्टोमकथनं ॥

No. 1401. सारस्वती प्रक्रिया, वा सारस्वतं ।

Substance, country-made paper, 10¾ × 5¼ inches. Folia, 38. Lines, 13—14 on a page. Extent, 1,995 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Sárasvati Prakriyá. A commentary on the Sárasvata Grammar. By Anubhútisvarúpa A'chárya. The MS. is a fragment.

Beginning. लक्ष्मीं श्रियं + + + + काम्यां बुधांश्च पद्माकरभृङ्गमुख्यान् ।
सारस्वतीयां विदधाति वृत्तिं क्रमात्क्लिष्टेऽहं गणपप्रसादात् ॥ १ ॥
अथाख्यातप्रक्रिया निरूप्यते । धातोः । वक्ष्यमाणाः प्रत्यया बोध्याः ।

End. अवताद्वो हयग्रीवः कमलाकर ईश्वरः ।
सुरासुरनमस्कारो मधुपायीतपङ्कजः ॥ २ ॥
मातृपितोर्गुणश्च यथा मातरपितरौ ।

Colophon. इति श्रीसारस्वतीप्रक्रियायामनुभूतिस्वरूपाचार्यविरचितायां कृदन्तप्रक्रिया समाप्ता ।

विषयः । तिङन्तधातुरूपसाधनं । कृत्प्रत्ययान्तशब्दसाधनं । (आद्यन्तहीनत्वात् खण्डितमिदं ।)

No. 1402. भावार्थरामायणं, वा एकाकारटीका ।

Substance, country-made paper, 9½ × 6¼ inches. Folia, 200. Lines, 10 to 12 on a page. Extent, 3,300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Bhávártha-rámáyaṇa, alias *Ekákára-ṭíká.* A Márhaṭṭi paraphrase of the Rámáyaṇa of Válmíkí. The codex comprises only the first Book. By Janárdana.

Beginning. चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम् ।
एकैकमक्षरं पुंसां महापातकनाशनम् ॥ १ ॥
ॐ नमो अनादिआद्या वेदवेदान्तवेद्याः ।
वन्द्या हि परमं वन्द्याः स्वयं वेद्याः श्रीगणेशाः ॥ २ ॥

End. यथा यदि श्रीराम्रामायण, कथा करवीरामायण ।
केले सम्पूर्णरामायण ॥ ११२ ॥

Colophon. इति श्रीभावार्थरामायणे एकाकारटीकायां बालकाण्डकथासम्पूर्ण नाम सप्तविंशतितमप्रसङ्गः ॥

विषयः । रामायणान्तर्गतादिकाण्डस्य महाराष्ट्रभाषया विवरणं । १ प्रसङ्गे, दशरथविजयः । २, यज्ञीयचरुभागनिरूपणं । ३, कौशल्यादिकर्तृकचरुभागप्राशनं । ४, गर्भसम्भावना । ५, ६, रामलक्ष्मणादीनां जन्मादिः । ७, रामादिजन्मोत्सवः । ८, विश्वामित्रागमनं । ९, रामप्रश्ने विश्वामित्रो वैराग्य निरूपयति । १०, रामप्रश्ने विश्वामित्र आत्मप्रतीतिसमाधिं निरूपयति । ११, रामप्रश्ने वसिष्ठो ध्यानं निरूपयति । १२, ताडकावधः । १३ सुबाहुवधः । १४, अहल्योद्धारः । १५, सीताजन्मकथनं । १६, जानकीस्वयंवरप्रस्तावादिः । १७, शिवधनुर्भङ्गः । १८, रावणावमानादिः । १९, रामस्वरूपवर्णनादिः । २०, सीतापाणिग्रहणप्रस्तावादिः । २१, दशरथागमनादिः । २२, सूर्यवंशादिपरिचयः । २३, वैवाहिकसामग्रीमङ्गलादिः । २४, विवाहमण्डप रामागमनादिः । २५, जानकीपाणिग्रहणादिः । २६, रामपरशुरामसंवादादिः । २७, रामादिस्वपुरागमनादिः ।

No. 1403. गणेशगीता ।

Substance, country-made paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 14. Lines, 11—12 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gaṇes'a-Gítá. An exposition of the different forms of Yoga meditation. The work professes to be an episode of the Mahágaṇes'a Puráṇa, but the name of that Puráṇa does not occur among the Mahá or the Upa, Puráṇas.

Beginning. सूत उवाच । महादग्नपुराणोक्तममृतं प्राशितं त्वया ।
ततोऽतिरसवत्यातुमिच्छाम्यमृतमुत्तमम् ॥ १ ॥
येनामृतमयो भूत्वा प्राप्नुयाममृतं पदः ।
योगामृतं महाभाग कृपया वद ॥ २ ॥
व्यास उवाच । अथ गीतां प्रवक्ष्यामि योगमार्गप्रकाशिनीम् ।
निवता पृच्छते सूत राज्ञे राजमुखेन या ॥ ३ ॥

End. समापनां सायुधाच समभ्यर्च्य यथाविधि ।
यः पठेत्सततम्भक्त्या गीतामेतां प्रयत्नतः ॥ ४० ॥
इत्यादि तस्य तु सम्यम्भवेद्यो भोगमुत्तमम् ।
पुत्रान् पौत्रान् धनं धान्यं पशुरत्नादिसम्पदः ॥ ४१ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवद्दिति श्रीगणेशगीतासूपनिषद्गर्भात् योगामृतार्थशास्त्रे श्रीमन्महागणेशपुराणे श्रीगणेशवरेण्यसंवादे गुणत्रयविभक्तियोगो नाम एकादशोऽध्यायः ।

इतः परं गणेशप्रातःस्मरणात्मकाः 'प्रातःस्मरामि गणनाथमनाथबन्धुमित्याद्या-श्चत्वारः श्लोकाः सन्ति ।

विषयः । १ अध्याये, साङ्ख्यसारकथनं । २, कर्मयोगकथनं । ३, ब्रह्मार्पणयोगः । ४, वैधसन्यासयोगः । ५, योगावृत्तिप्रशंसा । ६, योगावृत्तिबुद्धियोगः । ७, उपासनायोगः । ८, विश्वरूपदर्शनयोगः । ९, क्षेत्रविवेकयोगः । १०, उपदेशयोगः । ११, गुणत्रयविभक्तियोगः । ११ अध्यायात् परतः——गणेशप्रातःस्मरणश्लोकाश्च ।

No. 1404. अनेकार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 9½ × 6¼ inches. Folia, 14. Lines, 24—25 on a page. Extent, 430 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; also another copy at Benares, with Bábu Haris'achandra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Anekártha-manjarí. A vocabulary of Synonyms. By Mahákshapanaka, of Káshmir. The MS. is incomplete.

Beginning. शब्दवर्णमनेकार्थं शब्दैरर्थिकमुत्तमं ।
कण्ठे कुर्वन्तु विद्वांसः श्रद्धाना दिवानिशम् ॥ १ ॥

End. धर्मेणाधिगमानां सुशब्दस्यार्थं तथा स्मरे ।
उपनयन सौभाग्यं पठतां संश्रवतामनिशं ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीकाश्मीराम्नाये महाक्षपणकविरचितायामनेकार्थमञ्जर्यां शब्दाधिकारः समाप्तः ।

विषयः । अनेकार्थबोधकशब्दानां कीर्त्तनं ।

No. 1405. कथाकल्पतरुः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 5 inches. Folia, 141. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,586 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Kathá-kalpa-taru. A collection of tales in Marhátti in imitation of the Kathá-saritságara.

Beginning. ओं नमो जि ञनमा । तु कार्यकारणकर्ता ।
तु निर्गुण उभयता । तु चिद्वेता ॥ १ ॥
जय जया जि परात्परा । आपका अजरामरा ।
जय जया जिवोंकारा । वेदगर्भाचिय ॥ २ ॥

End. आता अमो श्वेतपकथा । चिटिली इन्द्राची चिन्ता ॥
पुढिलेश्वारकाचि पुण्यकथा । श्रवणा अध्यायात्रवर्तिल ॥ १४० ॥

Colophon. इति श्रीकथाकल्पतरु । प्रथमस्तवकमनोहर ॥
प्रभावतीचरम अवसर । सम्पूर्णमस्तु ॥

विषयः । १ प्रथमस्तवके, मङ्गलाचरणप्रतिज्ञादिः । २, प्रभावतीकथा । ३, प्रभावती-हंसोः संवादः । ४, मदनोत्पत्ति । ५, उषाचरणं । (६।७।८।९, एत अवका न सन्ति) । १०, नलदमयन्तीकथा । ११, प्रभावतीविवाहवर्णनादिः । (अतः परं खण्डितं ।)

No. 1406. दासबोधः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 5 inches. Folia, 79. Lines, 14 on a page. Extent, 2,412 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Dása-bodha. Discussion between a tutor and a pupil on the principles of Bhakti. In Marhátti. Author's name not known. The MS. is incomplete.

Beginning. ओं नमो श्री गजानना । एकदन्ता त्रिनयना ॥
कृपाळोडी भक्तजना । अवलोकावें ॥ १ ॥
तु अमम् वेदमाते । तु सारदे ब्रह्मसुते ॥
अन्तरी प्रवेश कृपावन्तं । स्फूर्तिरूपे ॥ २ ॥ .

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः। १ समासे, मूर्खलक्षणं। २, उत्तमगुणनिरूपणं। ३, कुविद्यालक्षणं। ४, भक्ति-निरूपणं। ५, रजोगुणविचारः। ६, तमोगुणनिरूपणं। ७, सत्त्वगुणनिरूपणं। ८, सद्विद्यालक्षणं। ९, विरक्तिनिरूपणं। १०, विद्वन्मूर्खनिरूपणं
अपरखण्डस्य प्रथमसमासे, निरूपणमिच्छा। २, गणेशस्तवः। ३, शारदास्तवः। ४, गुरुस्तवः। ५, साधुनिरूपणं। ६, जनस्तुतिः। ७, कवीश्वरस्तुतिः। ८, सभास्तुतिः। ९, परमार्थस्तुतिः। १०, (खण्डितत्वादस्य विषयो न प्राप्तः।)
तदपरखण्डस्य प्रथमसमासो द्वितीयस्य कियदंशश्च नास्ति। २, समासे, भिक्षा-निरूपणं। ३, कविलक्षणं। ४, कीर्त्तनलक्षणं। ५, हरिकथानिरूपणं। ६, चातुर्यश्टङ्गारनिरूपणं। ७, युगधर्मनिरूपणं। ८, अखण्डध्याननिरूपणं। ९, शाश्वतनिरूपणं। १०, मायानिरूपणं।
पुनस्तदपरखण्डस्य प्रथमसमासे चातुर्यलक्षणं। २, निस्पृहव्यापकलक्षणं। ३, श्रेष्ठान्तरात्मनिरूपणं। ४, शाश्वतब्रह्मनिरूपणं। ५, चञ्चललक्षणं। ६, चातुर्य-विवरणादिनिरूपणं। ७, अधऊर्द्धनिरूपणं। ८ सूक्ष्मजीवनिरूपणं। ९, पिण्डोत्पत्तिनिरूपणं। १०, सिद्धान्तनिरूपणं।
पुनस्तदपरखण्डस्य प्रथमसमासे, वाल्मीकिस्तवः। २, सूर्यस्तवः। ३, पृथ्वीरच-ना। ४, जलस्तुतिः। ५, अग्निस्तुतिः। ६, वायुस्तुतिः। ७, महाद्भुतनिरूपणं। ८, आत्मनिरूपणं। ९, उपासनानिरूपणं। १०, पञ्चभूतलक्षणं॥
पुनस्तदपरखण्डस्य पत्रत्रयं वर्त्तते, तत्र १ समासे, मङ्गलाचरणं। द्वितीयस्तु खण्डितः। एतेषां खण्डानां प्रथमद्वितीयादिसङ्ख्यानिर्देशो नास्ति। सर्वे पृथक् पृथक् खण्डाः।

No. 1407. आधानेष्टिः, वा इष्टिप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9 × 3¾ inches. Folia, 19. Lines, 9—10 on a page. Extent, 380 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'dhána-shṭi alias *Ishṭiprayoga*. A manual for the performance of the A'dhána rite.—Anonymous.

Beginning. अथ आधानेष्टिः। तत्र प्रथमायां विशेष उच्यते। अन्यत् सर्वं पौर्णमासवत्। सर्वं सर्वत्र विकृतिषु पशुसोमेषु बोध्यम्।

End. अखिलतत्त्वाभेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । आधानेष्टिः । अन्वारम्भणीयेष्टिः । पुनराधेयेष्टिः । आग्रयणेष्टिः । पुत्रकाम्येष्टिः ।

मित्रविन्देष्टिः । पवित्रेष्टिः । कारीरीष्टिः ।

अखिलतत्त्वादेतत्परविषयो न प्राप्तः । अत्र नास्ति सन्देहः । कल्पितं नामेदं ।

No. 1408. भावदीपिका, न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 13 to 15 on a page. Extent, 1,014 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Bhávadípiká alias *Nyáya-siddhánta-manjarí-vyákhyá.* A commentary on the Nyáya-siddhánta-manjarí of Jánakínátha Chúḍámani Bhaṭṭácharya, on the elementary principles of the Nyáya doctrine. By S'ríkṛishṇa Nyáyavágís'a Bhaṭṭácharya, son of Govinda Nyáyálaṅkára Bhaṭṭácharya. In Hall's Contributions, pp. 24, 25 mention is made of three other commentaries on the work of Jánakínátha.

Beginning. शैवालवन्या बचिरे तटिन्यास्तीरे भवान्या हरलेशधन्या ।

इन्द्रादिमान्या भुवनेष्वनन्या मां पातु धन्या गिरिराजकन्या ॥ १ ॥

प्रणम्य शिवयोः पादौ श्रीमता कृष्णशर्मणा ।

सिद्धान्तमञ्जरीव्याख्या क्रियते भावदीपिका ॥ २ ॥

End. अखिलतत्त्वाभेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्यानं ।

No. 1409. पैङ्गलोपनिषत् ।

Substance, country-made paper, 7 × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Paiṅgala Upanishad. An apocryphal Upanishad, treating of the relation of the Divine soul to humanity. The principles are expounded in reply to questions of Piṅgala, whence its name. The work is not included in the list of the Átharvana Upanishads.

Beginning. अथ पैङ्गलोपनिषत् । ॐ पूर्णमद इति शान्तिः । हरिः ॐ । अथ ह

पैङ्गलो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्य द्वादशवर्षैः कैवल्यमनुब्रूहीति पप्रच्छ ।

End. तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् ।
ॐ सत्यमित्युपनिषत् । चतुर्थोऽध्यायः ।

Colophon. इति पैङ्गलोपनिषत्समाप्ता । पूर्णमद इति शान्तिः । हरिः ओम् ।

विषयः । १ अध्याये, कैवल्यविषयकपैङ्गलप्रश्नस्योत्तरं । २, ईशस्य कथं जीवत्वमिति पैङ्गलप्रश्नोत्तरं । ३, तत्त्वमसीति महावाक्यविवरणे प्रश्नः । ४, किं कर्मकास्थि-रित्यस्योत्तरं ।

No. 1410. गणेशसहस्रनामव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4¼ inches. Folia, 33. Lines, 11 to 13 on a page. Extent, 1,584 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1549. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Gaṇes'a-sahasra-náma-vyákhyá. A commentary on a hymn to Gaṇes'a in which a thousand epithets are strung together. By Gopála Bhaṭṭa, surnamed Ḍáva.

Beginning. विश्वात्ममानन्दमजं ह्यभिन्नं सर्वेश्वरं सर्वगुणं विशुद्धं ।
अनामरूपं गुणकल्परूपं नमामि भक्ताभयदायिनं हरिम् ॥
महागणपतिं नत्वा सर्वेशं चिन्तितप्रदम् ।
तन्नामाम्नातसंख्याख्या रच्यते ह्लाददायिनी ॥ २ ॥

End. गजाननात्मा सहरिर्नामव्याख्याप्रसन्नतः ।
चित्तं प्रविष्टः स्थिरतां यातु गूढार्थभासकः ॥
क्व चानन्तगुणः श्रीमान् क्व वा व्याख्यालवीरयं ।
अथ स्वल्पजले दृष्टा सहस्रकिरणस्थितिः ॥

Colophon. इति डावेत्युपनामकगोपालभट्टकृता गणेशसहस्रनामव्याख्या सम्पूर्णा ॥

विषयः । गणपतिसहस्रनाम्नां व्याख्यानं ।

No. 1411. नेतृप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 69 on a page. Extent, 69 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Neshṭri-prayoga. Rules for the employment of the class of priests called Neshṭris. Anonymous.

Beginning. अथ नेष्टृप्रयोगः । इमो जपति । को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा । मदन्मेवोचो भगो मेवोचो भगो मेवोचो यशो मेवोच इत्यादिः ।

End. सोमस्य समिदसि दुरिष्टेभ्यो पाहि स्वाहा । पितॄणां समिदसि मत्येभ्यो पाहि स्वाहा । तत उपस्थाय श्यां च मे इति संस्थाजपः । तीर्थेन निष्क्रम्य ।

Colophon. इति नेष्टृप्रयोगः ।

विषयः । ऋत्विक्कर्त्तव्यकर्म्मोपदेशः ।

No. 1412. दमयन्तीचम्पूः ।

Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 34. Lines, 11—12 on a page. Extent, 1,458 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Damayantí-champú. A poetico-prose romance founded on the story of Nala and Damayantí. By S'rívikrama. Like the story of Ráma, that of Nala and his faithful wife is a great favorite with Indian readers, and forms the theme of a great number of poems. The story is the same as given in the Mahábhárata, but the poetical embellishments are varied very extensively. The object everywhere is to praise the constancy of Damayantí, the great model of a Hindu wife.

Beginning. जयति गिरिसुतायाः कामसन्तापवाहि-
न्युरसि रसनिषेकश्चान्दनश्चन्द्रमौलिः ।
इदं च विजयन्ते कीर्तिभाजां कवीना-
मसकृदमृतविन्दुस्यन्दिनो वाग्विलासाः ॥

End. (खण्डितं ।)

विषयः । नलदमयन्तीकथावर्णनं ।

No. 1413. वेदान्तकल्पतरुपरिमलं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 203. Lines, 9 to 11 on a page. Extent, 5,936 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

• *Vedánta-kalpataru-parimala* alias *Parimala-ṭiká.* The oldest and most revered commentary on the Vedánta Aphorisms of Vyása, is the *Bháshya* of S'aṅkara Ácharya, which gave them solidity and systematic consistency. The *Bháshya* has formed the theme of a large number of exegeses, the most approved being the *Bhámatí* of Váchaspati Mis'ra, now in course of publication for the first time by the Asiatic Society of Bengal. The Bhámatí is in its turn expounded by the *Kalpataru* of Amalánanda, and Apyaya Díkshita annotates the last in his Parimala, the work under notice. The MS. is very defective wanting 9 leaves at the beginning and about one-third at the end. *Hall's Contributions*, p. 88.

Beginning. (प्रारम्भे ९ पत्राणि न सन्ति १० पत्रस्य प्रथमपाठः ।)

कल्पतं वस्तिस्तु नाले नभः। स्निवाले नभ इत्यादिप्रत्ययस्यालोकविषयत्वं न कल्पनीयम्।

End. (ख०)

विषयः। वेदान्तसूत्रभाष्यटीकाया भामत्याः कल्पतरुनामिका या टीका तस्याः व्याख्यानं।

No. 1114. वेदान्तकल्पलता।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 832 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vedánta-kalpalatá. A theistic refutation of the opinions of the six leading schools of philosophy and a pantheistic scheme of salvation. By Madhusúdana Sarasvatí. The author was an ardent Vedántist, and an able and distinguished commentator. In Mr. Hall's 'Contributions', the work is named *Vedánta-kalpalatá-ṭiká*, and is described as "a disquisition on the nature of pantheistic salvation" (p. 132). The author has written a commentary on the Bhágavata, extending to a hundred thousand verses, but it is very scarce, and has nowhere been noticed; I saw only a few pages of it once with a Yati at Benares. His Commentary on the Gitá is highly esteemed by Vedántists.

Beginning. मीमांसया कपटतो भुजगात्मयेव स्वाधीनतामुपनिषद्वनितेव नीता।

येनाद्भुताऽमृतफलेन गवत्मतेव तस्मै नमो भगवतेऽद्भुतमस्कराय ॥ १ ॥

दुरापः शास्त्रार्थो नियतपतमानैरपि ? वुधै-
र्न सम्याप्तुं शक्यो मलिनमतिना यद्यपि मया ।
तथापि श्रीविश्वेश्वरचरणपङ्केरुहसुधा-
सुधाराभिः सिक्तो न कथमपि रिक्तोऽस्मि भविता ॥ २ ॥
सत्तर्कपुष्पनिकरैः परमात्मबोधनिष्ठफलेन दधती परमां विभूतिम् ।
शारीरकार्णसुरशाखिगतासुधीभिः ? वेदान्तकल्पलतिकेयमुपासनीया ॥ ३ ॥
निर्धूय जैमिनिपतञ्जलिगौतमोक्तीः काणादकापिलशिवादिमतानि चाहं ।
श्रीव्यासशङ्करसुरेश्वरसूचितार्थं शुद्धं यनज्मि विशदं मितभाषितेन ॥ ४ ॥
मुमुक्षूणामनुष्ठेयविद्येपविनिवृत्तये ।
मोक्षं समाधनं वच्मि परपक्षनिरासतः ॥ ५ ॥

End. तस्मिन्नभात्मैवाविद्यानिवृत्त्युपलक्षितो मोक्षः । तत्साधनञ्च । वेदान्तवाक्यकर-णकोऽन्यानुपरक्तब्रह्मात्मैक्यसाक्षात्कार एव श्रवणाद्युपनीतप्रतिबन्धः भक्तिति सर्वं समञ्जसम् ।
न्यायैर्निर्धूय दृष्टानि कपिलकणादाक्षपादादिवादा-
न्यापाद्याद्दृष्टमेकं श्रुतिमितमखिलतद्वारमद्वैतवादम् ।
वेदान्तैकप्रमेयं परमसुखमयज्ञानमज्ञानशून्य
मोक्षं व्याचक्षते + कमपि सुकृतिनः मा,स्वमेवास्मि पूर्णः ॥

Colophon. इति वेदान्तकल्पलतायां मधुसूदनसरस्वतीकृतायां समाधनापवर्गनिरूपणं नाम प्रथमः स्तवकः ॥

विषयः । जैमिनिपतञ्जलिगौतमकाणादकापिलशिवादिमतनिरासपूर्वकमसाधनमोक्षनि-रूपणं ।

No. 1415. ऊहच्छलाक्षरम् ।

Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Uhachhalákshara. A collection of rubrics from the Uhagána of the Sáma Veda.

Beginning. उद्यान आमदो यथं । पुनाबेटी गेरवर्योधाश्चये ।
प्रसुक्रे श्रोशनं । कयाबि वामदेव्यं ।

End. अथ आयार्धीन्द्रमित्रप्रभवां रवापाजु मैपानियानि ।
अच्छानडे आयन्तीय सूद्रः ॥ सूद्रं समाप्तम् ॥ कल्पसूत्राचरं समाप्तम् ॥

विषयः । सूद्राख्यकर्मण कल्पसामप्रतीकानि ।

No. 1416. / अग्न्याधानपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 25. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 825 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Agnyádhána-paddhati. A manual for the performance of the Agnyádhána rite. It is different from the treatises noticed under Nos. 122, 1365 and 1369.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः । पौर्णमास्यमावास्या यजनीयाख्तिथयः । कृत्तिका रोहिणी पुनर्वसुः पूर्वोत्तराफल्गुनीचित्रानक्षत्राणि ।

End. यथा देवतमुक्तिविवाचनं यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्यस्य स्थाने भद्रं नः स्योनः ।

Colophon. ब्राह्मणतर्पणाख्यं समाप्तं । समिष्टते ग्रीष्मायणं ।

विषयः । मधुपर्कः । दर्शपौर्णमासिकी वेदिः । गोपितृयज्ञः । याजमानकृत्यविशेषः । पवमानेष्टिः । अग्निहोत्रहोमः । अन्वारम्भणीयेष्टिः । आग्रयणकर्म ।

No. 1417. सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 40. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1,534 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect

Subodhiní. A commentary on the Siddhánta-kaumudí grammar of Bhaṭṭojí Díkshita. By Jayakrishṇa, son of Raghunátha, and grandson of Govardhana Bhaṭṭa of the Moni family.

Beginning. अनुदात्तं पदम्। परिभाषेयमिति नाधिकारः। अस्वरितत्वात्। आद्युदात्तश्च समानोदरे शयितः ओ चोदात्त इत्यादीनामसङ्गतः स्यात्। परिभाषायां लिङ्गा-पेक्षायामाह, स्वरविधीति।

End. स्वरितो वानुदात्ते पदादावित्यनेन। अल्विगिति अल्विगदधिगित्यादिना अन्तापप-पदे यजः क्विन्। अविस्वपीति सम्प्रसारणम्। आश्वियमस्येनीति। इमं न वर्जितस्येति नित्यं नपुंसकं स्यादिक इति स्यादिति सूत्रार्थः॥

Colophon. इति श्रीमन्मौनिकुलतिलकायमानश्रीगोवर्द्धनभट्टात्मजरघुनाथात्मजेन जयकृष्णेन कृतायां सिद्धान्तकौमुदीव्याख्यायां सुबोधिन्यां स्वरप्रकरणं समाप्तम्॥

विषयः। सिद्धान्तकौमुदीशेषस्थस्वरप्रकरणस्य व्याख्यान।

No. 1118. ज्वरचिकित्सा।

Substance, country-made paper, 11½ × 4 inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 596 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Jvarachikitsá. A collection of recipes for the treatment of fever, acidity, dyspepsia, gonorrhœa, rheumatism, inflammation of the eye, &c. Anonymous.

Beginning. खर्ज्जूरं माधवं विश्वा समभागानि कारयेत्।
दीपनः पाचनः क्वाथो जयेदामानलव्यथां॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। केनचित् स्वप्रयोजनार्थमौषधिसङ्ग्रहो रोगविशेषाणां कृतः। न तु ग्रन्थकार-कृतोऽयं ग्रन्थपदवाच्यः। इति भाति। अत्र कुत्रचिच्छ्लोकार्थो महाराष्ट्रभाषया लिखितः।) अत्र ज्वराम्लपित्त-पित्त-प्रमेह-वातव्याधि-नेत्ररोगादिकतिपयरोग-निवारकौषधानि सन्ति।

No. 1419. रङ्गस्फुरवल्ली, टीकासहिता।

Substance, country-made paper, 10¾ × 4½ inches. Folia, 107. Lines, 7—8—10—11 on a page. Extent, 2,217 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Rañgabhrigavallí. A treatise on faith in, and devotion to Krishṇa,—a manual for Vaishṇavas. The text is in verse and is accompanied by a commentary in prose. The former, by Rañgácharya, a celebrated Vaishṇava teacher, and founder of a sect of very ardent devotees, closely allied to the followers of Vallabhácharya. The comment is anonymous.

Beginning. (टी०)। अथोपास्यत्वेन प्रतिपाद्य परमदेवतानमस्कारकपं मङ्गलमाचरति
खेत्यादिना। कृष्णचन्द्राय जगदाह्लादकारिणे तुभ्यं नमः।

(मू०)। स्वचिच्छ्रोत्वाय इततेऽयत्नयोमविद्यारिणे।
सुधाह्लादकलाद्याय कृष्णचन्द्राय ते नमः ॥ १ ॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। १ पल्लवे, भक्तिप्रशंसा। २, विष्णुनिवासस्थानप्रदर्शनादिः। ३, आत्मतत्त्वख्यापनं। ४, भगवन्मार्गप्रदर्शनं। ५, भजनज्ञानमार्गे भेदाभेदयोर्गुणदोषप्रदर्शनं। ६, स्वरूपानन्दमर्थोप्रकृतिदर्शनं। ७, भगवत्स्वरूपभक्तिनिरूपणादिः। ११ द्वाविंशतिश्लोकपर्यन्तः सप्तमपल्लवपाठोऽस्ति, ततः खण्डितम्। सप्तमपल्लवारम्भ प्रतिज्ञातं यथा "इदानीं विविच्य भगवतः शुद्धां भक्तिं निरूपयितुं तां प्रणमति तस्यत्यादिना" इति एतेनैव ज्ञातमस्मिन् पल्लव भक्तिविषयोऽस्तीति।

No. 1420. रहस्यच्छलाक्षरं।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rahasya-chhaláksharа. The initial words of Sama hymns required to be sung at certain Sama sacrifices. Anonymous.

Beginning. अभित्वाशूरानो प्रत्युदृशा उषा कृगी दोद् रथन्तराणि। त्वामिद्धि हवत।

End. उच्चापवसड जिमिमं सुद्रः ॥ ५ ॥ चुद्रं समाप्तं ॥ दशरात्रसामानि ७ ॥
संवत्सरसामानि १९ ॥ एकाहसामानि. ४१ ॥ अहीनसामानि २२ ॥ सत्रसामानि ११ ॥ प्रायश्चित्तसामानि १४ ॥ चुद्रसामानि १९ ॥ रहस्यसामानि ५२ ॥
एवं दशोत्तरद्विशतमङ्काकानि. २१० ॥

Colophon. रहस्यच्छलाक्षरं समाप्तम्।

विषयः। दशरात्राद्यष्टविधकर्मोपयोगिदशाधिकद्विशतसङ्ख्यकसामानि।

No. 1421. जगच्चन्द्रचन्द्रिका, रघुवंशटीका ।

Substance, country-made paper, 10¾ × 4¼ inches. Folia, 41. Lines, 10—11 on a page. Extent, 2,492 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Jagachchandra-chandriká. A commentary on the Raghuvaṁs'a of Kálidása. By Bhagiratha Avasthí, son of S'ríharsha Deva, of the family of Balabhadra Paṇḍita, who flourished in the court of Jagachchandra, of Kúrma country.

Beginning. (षोडशसर्गावधि १९ सर्गपर्यन्तमस्ति । पुनरस्य षोडशः सर्गः खण्डितः ।)
(टी०) । षोडशसर्गः प्रारभ्यते । अथेति । अथ रामस्वर्गारोहणानन्तरं, सप्त सप्तसङ्ख्याकाः, इतरे अन्ये, रघुवंशप्रवीराः प्रकृष्टश्रेष्ठाः लवादय इत्यर्थः । न निर्द्धारण इति षष्ठीसमासनिषेधः ।
(मू०) । अथेतरे सप्त रघुप्रवीरा ज्येष्ठं पुराजन्मतया गुणैश्च ।
चक्रुः कुशं रत्नविशेषभाजं सौभ्रात्रमेषां हि कुलानुसारि ॥ १ ॥

End. अशिषत् शासितश्च । शासुश्चनुशिष्टो लुङ् । सर्त्तिशास्त्यर्त्तिभ्यश्चेत्यङ् । शास इदङ् हलोरिति उपधाया इकारादेशः । हेमार्थं सिंहासनं तत्र स्थिताः । अव्याहता अप्रतिहता आज्ञा निर्द्देशो यस्याः सा ॥

Colophon. इति श्रीकूर्माचलेन्द्रश्रीजगच्चन्द्राश्रितसामपारिपुरोहितबलभद्रपण्डितगोत्रापत्य-श्रीहर्षदेवात्मजावस्थिभगीरथपण्डितविरचितायां जगच्चन्द्रचन्द्रिकायां रघुवंश-टीकायामेकोनविंशतिः सर्गः ।

विषयः । षोडशसर्गावध्येकोनविंशतिसर्गपर्यन्तस्य रघुवंशस्य व्याख्यानं ।

No. 1422. रसेन्द्रचिन्तामणिः ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 5 inches. Folia, 44. Lines, 13—14 on a page. Extent, 1,276 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Rasendra-chintámaṇi. A work of some repute on the preparation of metallic medicines: the MS. is corrupt and defective.

Beginning. (अस्य प्रथमाध्यायो नास्ति केवलमध्यायसमाप्तिवाक्यमस्ति)

इति श्रीरामचन्द्रगुरुविरचिते रसेन्द्रचिन्तामणौ रससिद्धान्तप्रकरणे शाखावतारो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥

अथातो मूर्च्छनाध्यायं व्याचक्ष्महे । व्यभिचरितव्याधिघातकं मूर्च्छना । तत्र तन्त्रनिगदितदेवतापरिचरणमनन्तरं तच्छोधनप्रक्रियाभिर्वह्नीभिः परिशुद्धानां रसेन्द्राणां तृणारणिजन्यवह्निन्यायेन तारतम्यमवलोकयमानैः सूक्ष्ममतिभिः पल्लार्द्धेनापि संस्कारः कर्त्तव्यः ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । नानाविधसूतादिरसौषधकरणप्रकारः । अत्र न केवलमध्यायव्यवच्छेदः । औषधनामभिः प्रकरणच्छेदोऽप्यस्ति ।

No. 1423. / नीतिशतकं, सुभाषितरत्नावल्यन्तर्गतं ।

Substance, country-made paper, 6 × 4½ inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 235 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Níti-s'ataka. One hundred miscellaneous stanzas on morality. By Bhartṛihari. It is a fragment of the author's Saptas'ati, a work which has been printed two or three times, and an English translation of it, by Professor C. H. Tawney, is now in course of publication in the 'Indian Antiquary.'

Beginning. दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये
स्वानुभूत्येकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ।

End. भीमं वनं भवति तस्य पुरं प्रधानं सर्व्वो जनः सुजनतामुपयाति तस्य ।
कृत्स्ना च भूर्भवति सन्निधिरत्नपूर्णा यस्यास्ति पूर्व्वसुकृतं विपुलं नरस्य ॥

Colophon. इति भर्त्तृहरीकृतयोगेश्वरविरचितायां (?) सुभाषितरत्नावल्यां प्रथमं नीतिशतकं सम्पूर्णमस्तु ॥

विषयः । नीतिकथनं ।

No. 1424. / अपत्नीकाधाननिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 8¼ × 4¼ inches. Folia, 19. Lines, 8—10—11—12 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Apatnikádhána-nirṇaya. A disquisition on the right of unmarried persons to cherish the sacred household fire, and to perform the rites of Ádhána. By Govinda Díkshita.

Beginning. अथापत्नीकस्याधाने अधिकारोऽस्ति कस्य नास्तीति विविच्यते ॥

End. यजमानप्रयासे यजमानमन्त्रेष्वपि समानत्वात् ॥ पुत्राग्नेवाभिप्रतिनिधियोज-नस्येःक्षात्वाचेत्यलमतिविस्तरेण । इति विद्यारण्याः ॥

Colophon. इति श्रीमच्चातुर्धरकुलावतंसगोविन्ददीक्षितकृतोऽपत्नीकाधाननिर्णयः समा-प्तोऽयं ॥

विषयः । अपत्नीकस्य अग्न्याधाने कर्म्मणि अधिकारित्वोऽनधिकारित्वस्य निरूपणं ।

No. 1425. / बैाधायनसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3¼ inches. Folia, 20. Lines, 6—7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Bodháyana Sútra.—The Kalpa Sútra of Bodháyana on the rites enjoined in the Taittiríya Sañhitá of the Black Yajur Veda. The MS. is a mere fragment, and comprises only one chapter—that relating to animal sacrifices—*Pashubandha.*

Beginning. ॐ पशुना यक्ष्यमाणा भवन्ति स उपकल्पयते ।

End. इति पूर्णाहुतीं वर ददाति धेनुवरं वानडुहरं वा दद्यादिति ह स्माह बैाधा-यनः सन्तिष्ठते पशुबन्धः सन्तिष्ठते पशुबन्धः ॥

Colophon. इति बैाधायनसूत्रे पशुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । पशुबन्धयागप्रकरणं ।

No. 1426. / ज्योतिषरत्नमाला ।

Substance, country-made paper, 9 × 4¾ inches. Folia, 52. Lines, 7 on a page. Extent, 856 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Jyotisha-ratnamálá. A treatise on astronomy and judicial astrology. By S'rípati Bhatta. The work is founded on the maxims of Garga, and treats of years, lunar days, solar days, days of the week, Yogas or conjunctions, Karanas, Nakshatras, Muhúrtas, minor planets, contact of months (*Sañkrántis*) &c., &c.

Beginning. प्रभवविरतिमध्यज्ञानबन्ध्या नितान्तं विदितपरमतत्त्वा यत्र ते योगिनोऽपि ।
तमजमिह निमित्तं विश्वजन्मात्ययानामनुमितमतिवन्दे भवतो कालमीशं ॥
विलोक्य गर्गादिमुनिप्रणीतं वराहलल्लादिकृतञ्च शास्त्रं ।
दैवज्ञकण्ठाभरणार्थमेषा विरच्यते ज्योतिषरत्नमाला ॥

End. निवसन्त्यमरा हि वत्सके ण मनुजाः पार्श्वद्वयान्तमध्ययोश्च । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । अत्र प्रथमाध्याये संवत्सरप्रकरणं । २ये, तिथिप्रकरणं । ३ये, वारप्रकरणं । ४र्थे, योगप्रकरणं । ५मे, करणप्रकरणं । ६ष्ठे, नक्षत्रप्रकरणं । ७मे, मुहूर्त्तप्रकरणं । ८मे, उपग्रहप्रकरणं । ९मे, सङ्क्रान्तिप्रकरणं । १०मे, गोचरप्रकरणं । ११शे, ताराबलप्रकरणं । १२शे, लग्नप्रकरणं । १३शे, संस्कारप्रकरणं । १४शे, राजाभिषेकप्रकरणं । १५शे, वास्तुप्रकरणं । १८शे, गृहप्रवेशप्रकरणं ।

No. 1427. / प्रह्लादचम्पूः ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 204 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1869. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Prahláda Champu. A poetico-prose romance, founded on the story of Prahláda, a youth who, born in a S'aiva family, displayed, under peculiarly trying circumstances, the most unflinching devotion to Vaishnavism. By Kes'ava Pandíta.

Beginning. कनककशिपुदुग्धः कुण्डलोज्ज्वलगण्डः
अमितभुवनभारः कोऽपि लीलावतारः ।

त्रिभुवनसुखकारी शैलधारी मुकुन्दः
परिकलितरथाङ्गो मङ्गलं नस्तनोतु ॥ १ ॥
यस्मिन्धैर्य्यजगतीतलं परिहृत यस्तर्कविद्यानिधिः
श्रीलोगाचिकुलारविन्दतरणिर्माध्यन्दिनः केशवः ।
यं प्राहुत सदा शिवाङ्घ्रिकमलद्वन्द्वैकनिष्ठं परं
भट्टानां तमहं नमामि पितरं साक्षं कृपाब्धानिधिं ॥ २ ॥
किं भोजः किमु विक्रमः किमपरः कर्णावतीर्णः कलौ
सर्व्वेषामिति यत्र धीर्भवति सः क्षौणीतले नन्दति ।
शूरः श्रीमदुमापतिर्द्दलयति गोविन्दभक्तिप्रियः
श्रीमत्केशवपण्डितो वितनुते चम्पूं तदीयाज्ञया ॥ ३ ॥

End. कीर्त्तिः श्रीनरसिंह ते त्रिपथगा तवोदितं कैरवं
चान्द्रं मण्डलमत्र नीलमिव यत तद्भ्राजदम्बं किमु ।
यद्वा त्वद्ललितारिहन्दवनितावित्तम्बनाग्रैः स्थलं
चन्द्रस्तत्र विभाति नीलमिव यत भूमः स सत्यासखे ॥

Colophon. इति श्रीमत् केशवपण्डितकृते प्रह्लादचम्पूकाव्ये चतुर्थस्तवकः समाप्तोऽयं ।

विषयः । प्रह्लादचरित्रकथनं । अत्र प्रह्लादस्य विष्णोराराधनं श्रुत्वा दैत्यगुरोः शुक्राचार्य्यस्य प्रह्लादं प्रति नानाविधभर्त्सनं, एवं तत्पित्रा जनमपादेन राज्ञा प्रह्लादस्य मरणार्थं बहिस्पर्श्मुखे निक्षेपादिकञ्च ।

No. 1428. निश्चयत्वनिरुक्तिः ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 4. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 115 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Nis'chayatva-nirukti. On certainty—a Nyáya discourse. By Raghudeva Tarkálaṅkára.

Beginning. पर्व्वतादृश्यकवह्निविधेयकानुमित्यादिकं प्रति भ्रमाभेद्यकादिविषयकसकलपरा-मर्शसाधारणवह्निव्याप्यप्रकारकनिश्चयत्वादिनैव हेतुत्वं ।

End. तथापि लक्षत लाघवासम्भवादित्यास्तां अतिशयविस्तरेण ।

Colophon. इति श्रीरघुदेवतर्कालङ्कारविरचिता निश्चयत्वनिरुक्तिः समाप्ता ।
विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदकव्याप्यप्रकारकनिश्चयत्वनिरूपणं ।

No. 1429. स्वरमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 84. Lines, 9 on a page. Extent, 1,867 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1733. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Svara-mánjari. An elementary treatise on Vedic accents. By Narasiṁha Suri, son of Rudra A'chárya.

Beginning. पाणिनीयमतात्भिज्ञान् नत्वा दृद्धान् गुरूनपि ।
प्रथमपचार्डस्य क्लिष्टत्वात् प्रारम्भवाक्यं सम्पूर्णं न लिखितं ।

End. अस्मात् सद्दिक् प्रत्ययान्तादाद्यः । उप । उपसर्गस्वरः सुष्टुता गतिस्वरः । आ । उपसर्ग स्वरः । एतुनिङ्न्तस्वरः । इति सर्व्वं रमणीयं ।

Colophon. इति श्रीरुद्राचार्य्यसूनुना नरसिंहसूरिणा विरचिता स्वरमञ्जरी समाप्ता ।
विषयः । वैदिकपदोच्चारणे उदात्तादिस्वरविवेकः ।

No. 1430. विद्वद्भूषणं, सटीकं ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 18—19—21 on a page. Extent, 1,083 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, very old. Text. Verse. Commentary. Prose. Incorrect.

Vidvad-bhushaṇa. Miscellaneous poems in praise of Hari. By Bálakrishṇa Sudhi. With a commentary by an unknown author.

Beginning. (मू०) । कलयाम्यदन्तं द्विदन्तं स्फटिकदन्तमपि द्विभुजं ।
चतुर्भुजं यं जगन्ति गायन्ति सोऽद्वैकभुजं ॥
अचिरोचसमन्वयो बालकृष्णाभिधेयवान् ।
विद्वद्भूषणनामानं कुर्व्वे पद्यसङ्ग्रहं ॥

(टी०) । तं विघ्नराजं अहं ध्यायामि यं जगन्ति गायन्ति ।

End. (मू०) । काव्यं करोति सुकविः सहृदय एव वेत्ति तत्तत्त्वं ।

एवं करिः प्रसूते स्फुटयति शिल्पी तु तत् सुषमं ॥ .

(टी०) । लक्ष्मि मातर्मम निविकृततरं त्वं चरिष्णो विधत्तां ॥

Colophon. इति श्रीमद्वधमल्लबालकृष्णसुधीकृतः ।
विद्वद्भूषणमङ्गोऽयं सम्पूर्णः पद्यमञ्जुकः ॥

विषयः । हरिगुणवर्णनात्मकविविधपद्यमञ्जुषणं ।

No. 1431. स्फोटतत्त्वं ।

Substance, country-made yellow paper, 9¼ × 4½ inches. Folia, 14. Lines, 8—10 on a page. Extent, 292 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sphoṭa-tattva. A treatise on the *Sphoṭa-váda*, or the theory of inherent relation between sound and sense, and on logotheism. By Krishṇa S'esha.

Beginning. शब्दब्रह्म चिदानन्दमधिष्ठानमुपास्महे ।
यस्य वर्णाः पदं वाक्यं विवर्त्तः सम्प्रकाशते ॥ १ ॥
महाभाष्यमतं महेश्वरेणापि प्रकाशितं ।
आलोच्य सर्व्वतन्त्राणि स्फोटतत्त्वं निरूप्यते ॥ २ ॥

End. शब्दब्रह्माभिधानं श्रीमद्भाष्यकारसम्मतं ।
श्रीकृष्णशेषविदुषा स्फोटतत्त्वं निरूपितं ॥
विद्वद्भिः सद्भ्यद्युक्तिकारिभिः सारचारिभिः ।
रागविद्वेषरहितैर्दूषितं वस्तु भूषितं ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णशेषविरचितं स्फोटतत्त्वं सम्पूर्णं ।

विषयः । अत्र स्फोटतत्त्वनिरूपणं । पदार्थज्ञाने पदं अपेक्षणीयं पदञ्च वर्णसमूहः, तथा च पूर्व्ववर्णोच्चारणानन्तरं परवर्णोच्चारणे पूर्व्ववर्णनाशात् एकदा वर्णसमूहात्मकपदस्य सत्त्वासम्भवात् पदार्थबोधानुपपत्तिः । एवं अन्वयार्थबोधे वाक्यं अपेक्षणीयं वाक्यञ्च पदसमूहात्मकं, तथा च पूर्व्वपदोच्चारणानन्तरं परपदोच्चारणकाले पूर्व्वपदविनाशात् वाक्यार्थबोधानुपपत्तिः । अतः वर्णाभिव्यङ्ग्यपदस्फोटः पदाभिव्यङ्ग्यवाक्यस्फोटश्च अवश्यं स्वीकरणीयः । स्फोटशब्देन पूर्व्वपूर्व्ववर्णानुभवसचिवचरमवर्णाभिव्यङ्ग्यनित्यशब्दविशेष उच्यते इत्येतद्विवरणं ।

No. 1432. सारबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5 inches. Folia, 35. Lines, 11 on a page. Extent, 1,162 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sárabodhiní. A commentary on the Kávya prakás'a—a treatise on Rhetoric. By S'rívatsa S'armá.

Beginning. रामं नत्वा चिदानन्दं सङ्क्षिप्तां सारबोधिनीं ।
श्रीवत्सशर्मा कुरुते व्याख्यां काव्यप्रकाशजां ॥

End.. तदाभास इति तत्पदेन रसभावयोरनुकर्षणं न तु सविशङ्कत्वेन भावस्यैव इत्याच । खण्डितं ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1433. विवरणोपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10¾ × 4½ inches. Folia, 272. Lines, 9 on a page. Extent, 5,792 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1923. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Vivaranopanyása. A gloss on Sañkara's commentary on the Vedánta aphorisms. By Govindánanda Sarasvatí. The MS. is incomplete. Hall's Contributions, p. 202.

Beginning. स्वमायया नन्दयद्दृत जगत्सर्वात्मभावेन तथा परत्र ।
यच्छङ्करानन्दपदं हृदब्जे विभाजते तत् यतयो विशन्ति ॥
भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्गुहः
व्याख्यानव्याख्येयभावः क्लेशहानाय रच्यते ।

End. यथा नेचतोर्घं ? तमादित्यमित्यचेतणविरोधनीचणसङ्कल्पक्रिया विधीयते तथाचापि । खण्डितं ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यविरचितस्य वेदान्तसूत्रभाष्यस्य विवरणं ।

No. 1434. नादकारिकावृत्तिः, श्रीरामकण्ठरचितनादकारिकासहिता ।

Substance, country made paper, 12¾ × 4¾ inches. Folia, 7. Lines, 4—8 on a page. Extent, 123 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Náda-káriká-vritti. Memorial verses on the eternity of sound. By Rámakaṇṭha. With a commentary by Aghoras'iva Ácharya.

Beginning. नादातीतं शिवं नत्वा नादज्ञानप्रसिद्धये ।
श्रीरामकण्ठरचितां व्याख्यास्ये नादकारिकां ॥

End. श्रीमदघोरशिवाचार्य्येणाथ परमस्फुटा ।
व्याख्याता नादसिद्धिश्च प्रार्थितेन गुरूत्तमैः ॥

Colophon. इत्यघोरशिवाचार्य्यविरचिता नादकारिकावृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । नादकारिकाव्याख्यानं । नादकारिकायां नादपदार्थनिरूपणं ।

No. 1435. निबन्धतत्त्वदीपः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 5¾ inches. Folia, 10. Lines, 8—9—10—12 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Text, Verse. Commentary, Prose. Correct.

Nibandha-tattva-dípa. An exposition of the doctrine of faith, with a commentary.

Beginning. (मू॰) । धर्म्ममार्गं परित्यज्य कलेनाधर्म्मवर्त्तिनः ।
पतन्ति नरके घोरे पाषण्डमतवर्त्तनात् ॥
(टी॰) । धर्म्ममार्गं परित्यज्येति । तत्र हेतुः पाषण्डमतवर्त्तनात ।

End. (मू॰) । यत्र पूजा प्रवाहः स्यात तत्र तिष्ठेत तत्परः ।
एतन्मार्गद्वयं प्रोक्तं शक्तिमाधनसंयुतं ॥ (खण्डितं ।)
(टी॰) । सर्व्वत्रैव जगति फलं वर्त्तते इति सर्व्वत्र फलं चाय ।

Colophon. इति श्रीनिबन्धतत्त्वदीपे भक्तिप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । भक्तिमार्गकथनं ।

No. 1436. / पञ्चतत्त्वप्रकाशः अभिधानं ।

Substance, country-made paper, 9⅞ × 4⅞ inches. Folia, 17. Lines, 9 on a page. Extent, 335 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1701. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pancha-tattva-prakás'a. A metrical dictionary of the Sanskrit language: the vocables are arranged in classes. By Venidatta, son of Jagajjivana, grandson of Nílakantha. The MS. is incomplete. No mention of this work is met with in Professor H. H. Wilson's list of Sanskrit Dictionaries.

Beginning. प्रथमावधि षड्पचं नास्ति ।

End. पञ्चतत्त्वप्रकाशोऽयं वेनीदत्तेन धीमता ।
प्रकाशितः प्रकाशार्थो मीरमीरासुताज्ञया ॥

Colophon. इति श्रीयाज्ञिकवंशावतंसनीलकण्ठात्मजजगज्जीवनसूनुवेनीदत्तविरचिते पञ्चतत्त्वप्रकाशनाम्नि कोशे आकाशभानुः समाप्तः ।

विषयः । अत्र षट्सर्गाः सन्ति । प्रथमे द्वितीये च पृथिवीतत्त्वनिरूपणं । ३ये, जलतत्त्वनिरूपणं । ४र्थे, तेजस्तत्त्वनिरूपणं । ५मे, वायुतत्त्वनिरूपणं । ६ष्ठे, आकाशतत्त्वनिरूपणं ।

No. 1437. / अमृतवर्षिणी ब्रह्मसूत्रवृत्तिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 30. Lines, 14—15—16 on a page. Extent, 1,192 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Amrita-varshiní. A short commentary on Vyása's Aphorisms of the Vedánta Doctrine. By Rámakiṅkara, a disciple of Mukunda-govinda. The MS. is incomplete, containing only the first book.

Beginning. द्युभ्वाद्यायतनं स्वशब्दात् ॥ १ ॥ पूर्वं चैलोक्यात्मा वैश्वानरः परमात्मेत्युक्तम् ।

End. अयमं पद्मावच्च चिन्त्यं पादेष्वनुक्रमादिति ॥ १८ ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमन्मुकुन्दगोविन्दश्रीचरणशिष्यश्रीरामकिङ्करवर्येकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां प्रथमस्य अध्यायस्य चतुर्थः पादः। समाप्तोऽयं प्रथमोऽध्यायः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1438. मनचरित्रम् ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 5½ inches. Folia, 65. Lines, 9—10 on a page. Extent, 967 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Mana-charitra. An allegory on the relation of knowledge to ignorance. In Marhatti.

Beginning. श्रीवरदगुरुवरदमूर्ति एकदन्ता चिन्मिले पुरविशीसमर्था चणे निगम चरणी माघाडे विलभावे ।

End. ते प्रीतिपावा गोपीनाथ । श्रीपतीदासचरण ।

Colophon. इति श्रीमनचरित्रे प्रवृत्तिनिवृत्तम्याख्याने सपरीवारबोधराज्यदृढीकरणं नाम अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । अत्र महाराष्ट्रीयभाषया अष्ट अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रथमे, मङ्गलाचरणं । २ये, मोहराज्यवर्णनं । ३ये, बोधस्य राज्याभिषेकः । ४र्थे, विवेकादिवर्णनं । ५मे, विवेकनीतिनिरूपणं । ६ष्ठे, विवेकक्षतकामक्रोधजयवर्णनं । ७मे, विवेकक्षतसपरीवारप्रवृत्तिजयवर्णनं । ८मे, सपरीवारबोधराज्यदृढीकरणं ॥

No. 1439. परोक्षज्ञानं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 62. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,118 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Paroksha-jñána. A logical disquisition on inference, the object of the author being the refutation of the theory described in the *Ratna-kosha.* Author's name not known.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चयात्मकमेव सिद्धान्तः ।

End. इति न कथञ्चिदस्या अनुमितेः संशयत्वापपत्तिरिति सत्वं पल्लवितेन ।

विषयः । अत्र सत्प्रतिपक्षसम्बलनदशायां संशयाकारानुमितिसङ्गीकर्तुः रत्नकोषकारस्य मतनिरासपूर्व्वकं अनुमित्युपमितिशाब्दात्मकपरोक्षज्ञानस्य निश्चयात्मकत्वरूपसिद्धान्तकथनं ।

No. 1440. पवमानः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 594 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pavamána. The uses of the mantras of the Pavamána homa—a Vedic rite.

Beginning. उपास्मै गायता नरः पवमानायेन्दवे । अभिद्वाटं इ यच्छते ।

End. अक्षाणि आगच्छतागच्छतागच्छत एवं त्रिराहृय षड्विंशब्राह्मणोक्तं यजमानवाचनं साधि ? सुब्रह्मण्ये तस्यास्ते पृथिवीपाद इति । अष्टितं ।

विषयः । वैदिकमन्त्रविशेषाणामभिधानं ।

No. 1441. वृत्तमुक्तावली ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 8—9—10—11 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, SK. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vritta-muktávali. A treatise on versification. By Vanájimas'vaniranjana (?) In Marhatti.

Beginning. श्रीमद्भिमुखाभिवन्दनकरं ? सप्रेमचित्तं भद्रा
ब्रह्मेशामसुरेन्द्रमुख्यजपती सर्व्वार्थसिद्धिप्रदा ।
या भक्ताभयदानशौण्डविलसद् विघ्नाद्रिभङ्गी पवी
विद्या पद्यविकाशपूर्णकविता ध्याती कवीति ब्रवी ? ॥

End. साक्षायन्यधमाश्रभङ्गुरहरपापाङ्गे वनाजीमुखे
बालालागिसुबोधपद्यरचना स्तोकीघड़ाया सुखे ।

Colophon. इति श्रीमत्कविकुलतिलकवनाजीमश्ववनिरञ्जन(?)विरचिता वृत्तमुक्तावली समाप्ता ।

विषयः । महाराष्ट्रीयभाषया स्रोकानां छन्दोनिरूपणं ।

No. 1442. तर्कप्रसङ्गः ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 56. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1,624 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka-prasañga. An essay on inference. Author's namo not known.

Beginning. प्रथमपचं नास्ति । ननु सङ्गतिप्रदर्शनस्यापि व्यर्थत्वादिति चेन्न ।

End. न च बाधाभावस्य तदभावव्याप्यवत्ताज्ञानाभावस्य वा हेतुत्वं ।

विषयः । अनुमाननिरूपणं ।

No. 1443. आकाशोपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 398 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1773. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

A'kás'opanyása. A Vedánta treatiso on the nature of *A'kás'a* or space, and its relation to Brahma. By Chit-sabhesánanda Tírtha, disciple of Sachchidánanda Tírtha. Hall's Contributions, p. 135. The MS. is complete, and tho work is rare.

Beginning. आकाशस्तल्लिङ्गादेव तावदनन्तरं तदर्थापदेशादिति पूर्वाधिकरणेन प्रत्युदाहरणसङ्गतिः ।

End. तानि सर्वाण्युक्तभङ्ग्या परापरब्रह्मपरतया योजयितुं शक्यानि विदुषां तस्मात् सर्वथाप्याकाशपदेन ब्रह्माभिधीयते ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्सच्चिदानन्दतीर्थपूज्यपादशिष्यश्रीमच्चित्सभेशानन्दतीर्थविरचित आकाशोपन्यासः समाप्तः ।

विषयः । अथ वेदान्तमतसिद्धाकाशपदार्थनिरूपणं ।

No. 1444. अद्वैतसिद्धान्तविद्योतनं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 30. Lines, 11—12 on a page. Extent, 973 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

: *Advaita-siddhánta-vidyotana.* A treatise on the theory of non-duality. By Brahmánanda Sarasvatí.

Beginning. सद्रूपं सच्चिदानन्दे जगती यत्र जायते ।
रजतादिवत् शुक्त्यादौ तदेवाहं परागतिः ॥

End. अपि तद्गमतायां तत्त्वप्रकाशामयत्रा एव नियामकत्वात् तत्त्वप्रमायास्तत्त्वाज्ञान-
तत्कार्य्यपूर्व्वावस्थानियतत्वादिति दिक् ।

Colophon. इत्यद्वैतसिद्धान्तविद्योतने परमहंसपरिव्राजकब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिते प्रथम-
परिच्छेदः ।

विषयः । अत्र अन्यथाख्यातिसाधनपूर्व्वकमद्वैतसंस्थापनं ।

No. 1445. वाक्यसुधा, विवरणसहिता ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 4¾ inches. Folia, 34. Lines, 10 on a page. Extent, 783 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Text, verse; Commentary, prose. Generally correct.

Vákya-sudhá-vivarana. A commentary on the *Vákya-sudhá* of S'añkara Áchárya, on the nature of the Supreme Spirit. Mr. Hall notices several commentaries on S'añkara's work, but not the one under notice here. *Contributions*, pp. 129, 130.

Beginning. (मू॰) । सर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्त्तिं ।
निर्मुक्तबन्धनमपारसुखाम्बुराशिं श्रीवल्लभं विमलबोधघनं नमामि ॥
(टी॰) । ब्रह्माहं तत्त्वमपि भाति सर्व्वं श्रीमाधवप्राज्ञगुरोः प्रसादात् ।
अन्वर्थविश्वेश्वरपण्डिताख्यः अस्याङ्घ्रिपद्मप्रणतौ रतोऽस्मि ॥

End. (मू॰) । प्रातिभासिकजीवस्य लये स्वप्नावहारिके ।
तत्क्षये सच्चिदानन्दाः पर्य्यवस्यन्ति साक्षिणि ॥
(टी॰) । यत्तु वाक्यसुधामेतां विवृत्य विषदैः पदैः ।
पुण्यं मयार्जितं किञ्चित् तद् ब्रह्मणि समर्पितं ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितायां वाक्यसुधाया विवरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यविरचिताया वाक्यसुधाया व्याख्यानं । वाक्यसुधायान्तु मोक्षोपायाः-
तत्त्वज्ञानस्य सहजोपायकथनं ।

No. 1446. विद्याप्रकाशचिकित्सा ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 5¼ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1887. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vidyá-prakás'a-chikitsá. A treatise on the treatment of diseases. Attributed to Dhanvantari, but it is apparently a modern work.

Beginning. यस्योद्याखमखे पुरमुकुटनिष्टचरणकमखोऽपि ।
कुरुतेऽखिलं विनेवः स जयतु धान्नां निधिः सूर्य्यः ॥

End. अमृतं त्रिफलाक्काथः पिप्पलीचूर्णसंयुतः ।
+मोद्रशीतलो नित्यं सद्यो नेत्रव्यथां जयेत् ॥ इति नेत्ररोग इति ।

Colophon. इति श्रीधन्वन्तरिविरचिता विद्याप्रकाशचिकित्सा समाप्ता ।

विषयः । नानाविधरोगचिकित्साकथनं ।

No. 1447. एकषष्ट्यलङ्कारप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 407 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ekashashtyalaṅkára-prakás'a. A treatise on Rhetoric, describing sixty-one kinds of rhetorical ornaments. It professes to be a summary, compiled principally from the works of Devanátha Tarkapañchánana and Jayaráma Nyáyapanchánana.

Beginning. आपन्न चलोक्यराश्याङ्कविभवपरीरम्भसम्भाविताङ्गं
श्रीराश्रेर्जातकन्याललिनकरतलोम्बुष्टपादारविन्दं ।
काञ्चीकोटीरहाराङ्गदमुकुटलसन कौस्तुभाङ्काश्रिताङ्गं
लक्ष्मीकान्तं प्रसन्नं सुकृतिविकृतिविच्छित्तये संस्मरामि ॥

End. तथा च सूचमिद्धाः परमप्रतिष्ठितालङ्कारिकामङ्कारश्रीकाव्यप्रकाशकारव्यव-स्थापिताः ॥

Colophon. इति श्रीदेवनाथतर्कपञ्चाननश्रीमहामहोपाध्यायगोविन्दश्रीजयरामन्यायपञ्चा-ननाद्यनेकव्याख्याता एकषष्ट्यालङ्कारा स्वोपकुर्वन्तीत्यनवद्यं ।

विषयः । काव्यस्य एकषष्टिविधायोलङ्कारविवरणं ।

No. 1448. हेत्वाभासदीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 83. Lines, 12 on a page. Extent, 2,676 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Hetrábhásha-dídhiti-ṭippaní. A gloss on the Hetvábhásha-dídhiti of Raghunátha S'iromaṇí. By Jayaráma Nyáyapañchánana.

Beginning. सङ्गतित्रयपरतां मूले स्पष्टयति एतावतेति परिकरो व्याप्तिपक्षधर्म्मते निरूप्येत्यन्तं ग्रन्थपदार्थः तावताऽवसरसङ्गतिर्लभ्यते हेत्वाभासपदलभ्यं सङ्गत्यन्तरमाह, ततप्रसङ्गादिति ।

End. मन्युत्पत्तिकाले दाहापत्तेरिति चेन्न कार्य्यसम्भूतस्य हेतुत्वमित्यस्य । खण्डितं ।

विषयः । हेत्वाभासदीधितिव्याख्यानं ।

No. 1449. सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 23. Lines, 10—12 on a page. Extent, 751 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sámánya-lakshaṇá-dídhiti ṭippaní. A gloss on the Sámánya-lakshaṇá-dídhiti of Raghunátha S'iromaṇí. By Jayaráma Nyáya-paṇchánana.

Beginning. प्रथमावधि एकादशपत्राणि न सन्ति ।

End. क्रूप्तहेतुताकविशेषणतावच्छेदकप्रकारकनिश्चयस्य विशिष्टवैशिष्टप्रत्यक्षहेतुत्वात् क्वचित् व्यवस्थितादिभाननियमेन सामान्यलक्षणात्यन्यं इत्यन्यत्र विस्तरः ।

Colophon. इति श्रीजयरामेणैो न्यायपञ्चाननः कृती सामान्यलक्षणाग्रन्थदीधितिं समदीपयत ।

विषयः । सामान्यलक्षणादीधितिव्याख्यानं ।

No. 1450. प्रातिशाख्यभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 4¼ inches. Folia, 75. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2,193 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Prátis'ákhya-bháshya. A commentary on the S'aunaka Práti-s'ákhya of the Rig Veda. By Uvaṭa, son of Vajraṭa. The text has been published by Professor Max Muller. A French translation of it has also appeared in the Journal Asiatique.

Beginning. अष्टौ समानाक्षराण्यादितः । किमर्थमिदमारभ्यते ।
शिक्षाकल्पव्याकरणैः सामान्येनोक्तलक्षणं ।
तद्देवमिह शाखायां इति शास्त्रप्रयोजनं ॥

End. योगविभागे त्वमति उत्तरे नय इति ग्रहणमनर्थकं भवति + + ताङ्गूरणो घोषे दूभावः स्वधितीवेति तयोक्तमेव ।

Colophon. इति श्रीपार्षद्व्याख्यायामानन्दपुरवास्तव्यवज्रटपुत्रउवटकृतौ प्रातिशाख्यभाष्ये क्रमपटलं दशमं समाप्तं ।

विषयः । वैदिकस्य प्रातिशाख्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1551./तर्कामृतं, तर्कामृतचषकाख्यटीकासहितं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 19. Lines, 15—16 on a page. Extent, 712 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarkámrita. An elementary exposition of the Vais'eshika doctrine. By Jagadís'a Tarkálaṅkára Bhaṭṭáchárya. With a commentary entitled *Tarkámrita-chasaka.* By Gáṅgaráma Jáḍí, son of Náráyaṇa, and pupil of Nílakaṇṭha. Hall's Contributions, p. 76.

Beginning. प्रथमावधिषट्चत्वारिंशत्पत्राणि न सन्ति ।

End. मू० । सुन्दोपसुन्दनिष्ठप्राणवियोगानुकूला तद्व्यधिकरणा च या क्रिया तदनुकूल-कृतिमन्तौ ताविति सुन्दोपसुन्दावन्योन्यं अघ्नतुरिति वाक्याधीना बोध इति एवं दिशा सर्व्वत्र बोध्यं ।

Colophon. इति श्रीजगदीशभट्टाचार्य्यविरचितं तर्कामृतं समाप्तम् ।

टी० । चषकसुवर्णस्पर्शं दिनकरकरकृतपरामर्शं
जगदीशमथनकल्पं पिबतु तर्कामृतं तदाकल्पं ॥
इति श्रीजाड्युपनामकगङ्गारामविरचितस्तर्कामृतचषकः समाप्तः ।

विषयः । अत्र प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दात्मकप्रमाणचतुष्टयनिरूपणं, प्रत्यक्षानुमित्युपमिति-शाब्दात्मकप्रमितिचतुष्टयनिरूपणञ्च ।

No. 1452. न्यायसिद्धान्तमञ्जरीदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 106. Lines, 10 on a page. Extent, 1,782 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Nyáya-siddhánta-mañjarí-dípiká. A commentary on the Nyáya-siddhánta-manjarí an elementary treatise on the Nyáya. By S'rí-kaṇṭha. Mr. Hall has noticed in some MSS. the name written Síti-kaṇṭha. *Contributions*, p. 25.

Beginning. प्रथमपत्रावधि पञ्चपञ्चाशत पत्राणि न सन्ति ।

End. आचार्य्यानुमितेरनङ्गीकारेऽपेक्षाकालेऽपि तदुत्पत्त्यसम्भवादिति निगर्भः । खण्डितं ।

विषयः । न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्यानं, न्यायसिद्धान्तमञ्जर्य्यान्तु प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दात्मकप्रमाणचतुष्टयनिरूपणं, प्रत्यक्षानुमित्युपमितिशाब्दात्मकप्रमितिचतुष्टयनिरूपणञ्च ।

No. 1453. गुणसारमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 77. Lines, 14 on a page. Extent, 756 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Correct.

Guṇasára-mañjarí. A Nyáya treatise on quality. By Mádhava-deva of Kás'í, son of Lakshmídeva, grandson of Mádhavadeva.

Beginning. ये मूका बधिरा विमूढमतयः सच्छास्त्रविद्वेषिणो
मर्त्यास्ते गुरुवर्य्यधुर्य्यपदवीं नीता यदाराधनैः ।
तं ज्ञानस्तवने समस्तमनिशं विश्वेश्वरं सादरं
पार्व्वत्या सहितं स्मरामि सततं विघ्नौघविच्छित्तये ॥

End. एतेनेति शरीरक्रियाजन्यशरीरेतरद्रव्यसंयोगं प्रति शरीरविभागस्य हेतुत्वादिति दिक् ।

Colophon. इति श्रीगोदावरीतटविराजमानधारासुरनिवासिमाधवदेवात्मजलक्ष्मीदेवसूनुकाशीनिवासिमाधवदेवेन गुणरहस्यप्रकाशगुणसारमञ्जरी विश्वेश्वरप्रीतये कृता ।

विषयः । गुणरहस्यव्याख्यानं, गुणरहस्ये तु न्यायमतसिद्धषट्पदार्थान्तर्गतगुणपदार्थनिरूपणं ॥

No. 1454. श्रीहर्षचरितं ।

Substance, country-made paper, 15 × 7 inches. Folia, 121. Lines, 12 on a page. Extent, 3,993 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1925. Place of deposit, Sukea's Street, Calcutta, Paṇḍit I's'varachandra Vidyáságara. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

S'ríharsha-charita. History of S'ríharsha's wars with the king of Málava. By Báṇa Bhaṭṭa, entitled Mahákavi Chakrachúḍámaṇi, son of Chitrabhánu, grandson of Arthapati, and great-grandson of Kuvera. It is written in prose, in a highly verbose, bombastic style, similar to that of the well-known Vásavadattá, of which it is an imitation. Dr. Fitz-Edward Hall first brought it to the notice of European orientalists, in the Preface to his edition of the Vásavadattá, p. 12. When he did this, he had, however, only two imperfect MSS. of the work before him. Dr. Buhler has since discovered several codices. The MS. before me was copied at Káshmír under the superintendence of Bábu Nilámbara Mukarjí, Chief Justice of the High Court of Káshmír, and professes to be complete, the concluding words on the last page being: "This is the end of the great poem of the name of Harsha Kávya." समाप्तमिदं हर्षकाव्याख्यं महाकाव्यं . In the Introduction the author, however, expresses his resolution to describe the overthrow of the Rájá of Málava, but at the close of the 8th chapter, where the MS. terminates, the subject is brought up to the progress of Harsha to the Vindhya Hill in his way to Málava, and it is obvious that if the author ever completed his work, he must have written several chapters more. Dr. Buhler informs me that the codices of the work which he has seen, all break off at the end of the 8th chapter.

It is well known that Báṇa died before completing the Kádambari, and that his son brought it to a conclusion, and as it would be difficult to believe that he left the Harsha Charita also incomplete, I presume that further instalments of the work may still be met with. The author lived in the early part of the 7th century, when Hiouen Thsang visited India. A brief account of the author is given by Dr. Hall in his Preface to the Vásavadattá. Mr. Kás'ínátha Trimbak Telang notices a drama of the name 'Párvatí Pariṇaya' as a work of this author, in which he also starts the theory that the Ratnávalí is likewise a work of Báṇa, principally on the ground that a stanza from the Ratnávalí is found word for word in the Harsha Charita, and, as urged

by Dr. Hall, "downright plagiarism of one respectable author from another is unknown." Dr. Buhler subscribes to the force of Dr. Hall's argument. (Indian Antiquary, Vol. III. p. 219.) I am, however, compelled, in the interest of truth, to deny the accuracy of the major. No one, who has carefully studied mediæval Sañskṛit literature, can maintain that plagiarism was unknown in India. Nothing was, or is, more common, and, from the nature of the subjects treated of by the later authors, it could not well be otherwise. Even ancient authors were not altogether above this failing, and one half of the Sútras of Más̓aka appears to be word for word the same with the work of Láṭyáyana. The number of verses taken from the Mahábhárata by later authors without acknowledgement is immense.

Contents. I. Description of the family of Vátsáyana, in which the author was born. II. The author's interview with S'ríharsha. III. His retirement from the kingdom of S'ríharsha. IV. The birth of S'ríharsha *alias* Rájyavardhana in the family of Pushpabhúti. V. Death of Pushpabhúti. VI. Resolution of S'ríharsha to destroy the king of Málava. VII. The conquest of Prágjyotisha from the son of its king. VIII. The invasion of the Vindhya Hill by S'ríharsha in his progress towards Málava.

Beginning. इच्छादिशक्तिनिचयप्रचयक्रमेण विश्वावभासनविधौ प्रथितप्रभावा ।
या ध्यायिनां हृदयकोकनदप्रतिष्ठारूपं प्रकाशयति नौमि सरस्वतीं तां ॥ १ ॥
नमस्तुङ्गशिरश्चुम्बिचन्द्रचामरचारवे ।
त्रैलोक्यनगरारम्भमूलस्तम्भाय शम्भवे ॥ २ ॥
हरकण्ठग्रहानन्दमीलिताक्षीं नमाम्युमां ।
कालकूटविषस्पर्शजातमूर्छागमामिव ॥ ३ ॥
नमः सर्वविदे तस्मै व्यासाय कविवेधसे ।
चक्रे सृष्टिं सरस्वत्या यो वर्षमिव भारतं ॥ ४ ॥
प्रायः कुकवयो लोके रागाधिष्ठितदृष्टयः ।
कोकिला इव जायन्ते वाचालाः कामकारिणः ॥ ५ ॥
सन्ति श्वान इवासंख्या जातिभाजो गृहे गृहे ।
उत्पादका न बहवः कवयः शरभा इव ॥ ६ ॥
अन्यवर्णपरावृत्त्या बन्धचिह्ननिगूहनैः ।
अनाख्यातः सतां मध्ये कविश्चौरो विभाव्यते ॥ ७ ॥

श्लेषप्रायमुदीच्येषु प्रतीच्येष्वर्थमात्रकं ।
उत्प्रेक्षा दाक्षिणात्येषु गौडेष्वक्षरडम्बरः ॥ ८ ॥
नवोऽर्थो जातिरग्राम्या श्लेषोऽक्लिष्टः स्फुटो रसः ।
विकटाक्षरबन्धश्च कृत्स्नमेकत्र दुष्करं ॥ ९ ॥
किं कवेस्तस्य काव्येन सर्व्ववृत्तान्तगामिनी ।
कथेव भारती यस्य न प्राप्नोति दिगन्तरं ॥ १० ॥
उच्छ्वासान्तेऽप्यखिन्नास्ते येषां वक्त्रे सरस्वती ।
कथमाख्यायिकाकारा न ते वन्द्याः कवीश्वराः ॥ ११ ॥
कवीनामगलद्दर्पो नूनं वासवदत्तया ।
शक्तोव(?) पाण्डुपुत्राणां गतया कर्णगोचरं ॥ १२ ॥
पदबन्धोज्ज्वलो हारी कृतवर्णक्रमस्थितिः ।
भट्टारहरिचन्द्रस्य गद्यबन्धो नृपायते ॥ १३ ॥
अविनाशिनमग्राम्यमकरोत्सातवाहनः ।
विशुद्धजातिभिः कोशं रत्नैरिव सुभाषितैः ॥ १४ ॥
कीर्त्तिः प्रवरसेनस्य प्रयाता कुमुदोज्ज्वला ।
सागरस्य परं पारं कपिसेनेव सेतुना ॥ १५ ॥
सूत्रधारकृतारम्भैर्नाटकैर्बहुभूमिकैः ।
सपताकैर्यशो लेभे भासो देवकुलैरिव ॥ १६ ॥
निर्गतासु न वा कस्य कालिदासस्य सूक्तिषु ।
प्रीतिर्मधुरसार्द्रासु मञ्जरीष्विव जायते ॥ १७ ॥
समुद्दीपितकन्दर्पा कृतगौरीप्रसाधना ।
हरलीलेव लोकस्य विस्मयाय बृहत्कथा ॥ १८ ॥
आढ्यराजकृतोत्साहैर्हृदयस्थैः स्मृतैरपि ।
जिह्वान्तःकृष्यमाणेव न कवित्वे प्रवर्त्तते ॥ १९ ॥
तथापि नृपतेर्भक्त्या भीतो निर्व्वहणाकुलः ।
करोम्याख्यायिकाम्भोधौ जिह्वाप्लवनचापलं ॥ २० ॥
सुखप्रबोधललिता सुवर्णघटनोज्ज्वलैः ।
शब्दैराख्यायिका भाति शय्येव प्रतिपादकैः ॥ २१ ॥
जयति ज्वलत्प्रतापज्वलनप्राकारकृतजगद्रक्षः ।
सकलप्रणयिमनोरथसिद्धिश्रीपर्व्वतो हर्षः ॥

End. अवसिते सन्ध्यासमये समनन्तरमपरिमितयशःपानतृषिताय मुक्ताशैलशिला-

अथक इव निजकुलकीर्त्या कनयुगकरोद्यतायाहिराजराजितग्रामनमुद्रा-
निबद्ध इव राज्यश्रिया सकलद्वीपजिगीषाचलिताय श्वेतद्वीपकृत इव चायत्या
श्वेतभानुरुपानीयत श्रियया नरेन्द्राय इति ।

Colophon. इति श्रीचित्रभानुसुतमहाकविचक्रचूडामणिभट्टबाणकृतौ हर्षचरिते महाकाव्ये-
ऽष्टम उच्छासः । समाप्तमिदं हर्षचरिताख्यं महाकाव्यं ।
एतत् पुस्तकं खण्डितं श्रीहर्षकर्तृकप्रतिज्ञातमालवराजोन्मूलनवर्णनरहितत्वात् ।
समाप्तमिदमित्यनेन यत् समाप्तिसूचकं वाक्यं तत् सम्पातायातं ॥

विषयः । अत्र अष्ट उच्छासाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे, वात्स्यायनवंशवर्णनं । २ये, बाणस्य
श्रीहर्षराजदर्शनं । ३ये, बाणस्य हर्षराज्यात् प्रत्यागमनहत्तान्तं । ४र्थे, पुष्प-
भूतिनाम्नो राज्ञो वंशे राज्यवर्द्धनस्य श्रीहर्षस्य च जन्मनो हत्तान्तकथनं ।
५मे, पुष्पभूतिराजस्य मरणहत्तान्तकथनं । ६ष्ठे, मालवराजोन्मूलनाय
श्रीहर्षस्य प्रतिज्ञा । ७मे, श्रीहर्षदेवस्य प्राग् ज्योतिषेश्वरकुमारसमीपात् छत्र-
लब्धिवर्णनं । ८मे, श्रीहर्षदेवस्य विन्ध्याटवीगमनहत्तान्तवर्णनं ।

No. 1455. / ज्योतिषं ।

Substance, English paper, 8¼ × 4¼ inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Jyotasha. Fragment of an astrological treatise on the days most appropriate for the performance of particular religious rites. Contents. Praise of astrology; quinquennial eras; planets, lunar days, and hours of 24 minutes; presiding deities of lunar mansions; auspicious and inauspicious lunar mansions; days and their duration. The original name of the work and that of its author cannot be made out from the codex before me.

Beginning. पञ्चसंवत्सरमयं युगाध्यक्षं प्रजापतिं ।
दिनर्त्वयनमासाङ्गं प्रणम्य शिरसा शुचिः ॥
ज्योतिषामयनं पुण्यं प्रवक्ष्याम्यनुपूर्वशः ।
सम्मतं ब्राह्मणेन्द्राणां यज्ञकालार्थसिद्धये ॥

End. (च०)

विषयः । ज्योतिषप्रशंसा । पञ्चवर्षात्मकयुगस्य कालज्ञानं । राशि-तिथि-नाडीनिरूपणादिः । नक्षत्राधिपकथनं । नक्षत्राणां क्रूरोग्रादित्वञ्च । दिवसप्रमाणादिकथनञ्च । (खण्डितत्वादतःपरं विषयो न प्राप्तः) ।

No. 1456. श्रीभगवद्गीतातात्पर्य्यबोधिनी, मूलसहिता ।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 5 inches. Folia, 135. Lines, 14 on a page. Extent, 7,086 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhagavadgítá-tátparyabodhiní. A commentary on the Bhagavadgítá. By Sankaránanda Sarasvatí. The author was a great Vedántist, and wrote glosses on almost all the Upanishads. His object in the work under notice is to reconcile the philosophy of the Gítá with that of the Vedánta. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 9th chapter.

Beginning. (टी॰) । सत्यं ज्ञानमनन्तं यन्निष्कलं + + + परं ।
अद्वितीयं निर्व्विशेषं ब्रह्म तत् समुपास्महे ॥ १ ॥]
अधस्तान्मानवं दिव्यमुपरिष्टादजाकृति ।
परस्तात्तमसस्तेजः पुरस्तादस्तु नः सदा ॥ २ ॥
पञ्चाशद्वर्णरूपेण यया व्याप्तमिदं जगत् ।
शब्दब्रह्ममयीं वाणीं भजे तां परदेवतां ॥ ३ ॥
असंस्पृश्येव प्रकृतिं विकृतिञ्च गुणैः सह ।
यः सदा भाति मेऽन्तस्थस्तं वन्दे कृष्णमीश्वरं ॥ ४ ॥
सनन्दनं श्रीभगवं सनातनं सनत्कुमारञ्च सनत्सुजातं ।
श्रीवामदेवञ्च शुकं महान्तं नमामि भक्त्या निजबोधसिद्ध्यै ॥ ५ ॥
भक्त्या श्रीशङ्कराचार्य्यं तच्छिष्यं सकुर्वं मुहुः ।
नमामि शिरसा नित्यं सम्यक् ज्ञानोपपत्तये ॥ ६ ॥
भक्त्या प्रणम्य वागुखानन्दात्मसरस्वतीं ।
क्रियते श्रीमद्भगवद्गीतातात्पर्य्यबोधिनी ॥ ७ ॥

(मू०)। धर्म्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः।
मामकाः पाण्डवाः सर्व्वे किमकुर्व्वत सञ्जयः॥
(अपठितं)।

विषयः। नवमाध्यायपर्य्यन्ताया भगवद्गीताया व्याख्यानं।

No. 1457. अध्यात्मभागवतं।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 5 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 604 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adhyátma-bhágavata. An eulogium on the career of Kṛishṇa,—a Vaishṇava treatise on devotion to Kṛishṇa.

Beginning. नत्वा श्रीदक्षिणामूर्त्तिं श्रीकृष्णचरितामृतं।
अध्यात्मगोचरं कुर्वे सतां तस्य मनोमुदे॥ १॥

End. सर्वोत्तमगात्रकृष्णलक्षणैः कलासहस्रकैः परिपदैः समन्वितः परमेश्वरो विराजते॥

Colophon. इति भगवच्चरितामृतस्याध्यात्मगोचरतानिरूपणं नाम श्रीमदध्यात्मभागवतं सम्पूर्णं।

विषयः। श्रीकृष्णचरितामृतस्याध्यात्मगोचरतानिरूपणं।

No. 1458. भक्तिरसायनं।

Substance, English paper, 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 12 on a page. Extent, 975 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Bhaktírasáyana. An essay on devotion to Kṛishṇa, or the philosophy of faith. By Madhusúdana Sarasvatí. The MS. contains only the first chapter of the work.

Beginning. यद्यत्नविनिविष्टमूर्त्तिभिरेवाद्यमरूपतामिवावस्थितं।
यं समुपास्ते गिरीशसं वन्दे नन्दमन्दिरे कञ्चित्॥ १॥

सत्त्वसमिलितं वा केवलं वा पुमर्थं परममिह मुकुन्दे भक्तियोगं वदन्ति ।
निरुपमसुखसम्विद्रूपमस्पृष्टदुःखं तमहमखिलतुष्ट्यै शास्त्रदृष्ट्या व्यनज्मि ॥ २ ॥
कर्म्मयोगोऽष्टाङ्गयोगो ज्ञानयोगो भक्तियोग इति चत्वारः पुमर्थलेन प्रसिद्धा योगाः ।

End. तमेव परमात्मानं आरब्धापि मनस्तः ।
जडगुणमयं द्रव्यं मद्यः प्रक्षीणबन्धनाः ॥
इत्यादिदिस्थानोदाहृतं । अनन्तरोल्लासे तु भगवच्छब्दार्थविवरिष्यते । प्रेमत्युपरम्यते ।
लक्षणं भगवद्भक्तेः साधनं सोपपत्तिकं ।
सम्भूमिकं स्वरूपञ्च यथा बुद्धीह वर्णितम् ।

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितभक्तिरसायने भक्तिसामान्यनिरूपणं नाम प्रथमोल्लासः समाप्तः । (अस्य ग्रन्थस्यैतः परमन्योऽप्युल्लासोऽस्तीत्यनेन सूचितम) ।

विषयः । भगवद्भक्तेर्लक्षणस्य सहेतुकसाधनस्य साश्रयस्वरूपस्य च वर्णनं ।

No. 1459. शुल्वप्रदीपविवरणं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4½ inches. Folia 31. Lines, 11—12—15—16 on a page. Extent, 1,153 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ulva-pradípa-vivarana. A concise gloss on the S'ulva-pradípa, which in itself is a commentary on the S'ulva Sútra of Ápastamba. By Sundararája, son of Mádhava Áchárya of the Kunika sept.

Beginning. आपस्तम्बेन योऽयं व्यरचि भगवता शुल्वसञ्ज्ञो गभीरः
प्रश्नार्थं तस्य भाष्यप्रभृतिषु कथितं विस्तृतं वीक्ष्य कल्पं ।
सद्विप्रोद्बोधनार्थं कुशिककुलनिधेर्माधवार्य्यस्य यष्टुः
पुत्रः शुल्वप्रदीपविवरणमधुना सुन्दरो निर्मिमीते ॥

End. अश्वमेधः प्राग्वंशाद्वार ऊर्द्धाविर्भाम पर्य्यन्त् नेतरदार्द्धयेतादिसवंदाचरदाहुत्य हतात्मा ग्रत्यादद्दीतेति ॥

Colophon. इति सुन्दरराजीये शुल्वप्रदीपविवरणे षष्ठः पटलः ॥ (मध्यपतितं ।)

विषयः । शुल्वप्रदीपव्याख्यानं ।

No. 1460. सुपर्णचितिपद्धतिः ।

Substance, country made-paper, $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 50. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2,762 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1753. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Suparṇa-chiti-paddhati. A guide to the performance of the Vedic rite called Suparṇa-chiti or Agni-chiti. By Rámachandra, son of Súryadása. Both the father and the son had performed the rite, and for their eminence acquired the title of *Samráṭ Sthapatyagnichit*, or "the Kaisar of household-fire-collectors."

Beginning. माविन्ध्युपसन्ने क्रतौ प्रथमोपसद्दिने एव प्रथमचितिपुरीषनिवापोपस्थानान्तं क्रियते ।

End. चितिकर्मसमुद्रेमं सेतुं रामोऽतनोद् गुरौ ॥
प्रचरन्तोऽमुना पारयातकर्मक्षतोऽखिलाः ॥

Colophon. इति सम्राट् स्थपत्यग्निचितसूर्य्यदासात्मजनैमिषीयसम्राट् स्थपत्यग्निचित् रामचन्द्रकृता सुपर्णचितिपद्धतिः सम्पूर्णा ॥ (मध्ये खण्डितं ।)

विषयः । अग्निचितिकर्मविवरणं ।

No. 1461. एकाहप्रश्नः ।

Substance, country made-paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 324 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Ekáha-pras'na. Rules regarding the performance of the rite called Ekáha. This is a fragment of a Kalpa Sútra, but I cannot ascertain the name of its author.

Beginning. एकाहे प्रचीनेष्विति प्राकृतीर्दक्षिणा ददाति । यथा समाम्नातं क्रतूनां प्रकृतिरग्निष्टोमो निकायिनान्तु प्रथमः सर्व्वेषु यथादिष्टं वा ॥

End. सप्तु चीयते अग्निष्ठते राजाभिषेको व्याख्यातो विद्या अग्निष्ठते सवाः सवाः ।

Colophon. (समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । एकाहप्रकरणकथनं ।

No. 1462. विबुधोपदेशः।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent, 362 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vibudhopades'a. A meagre vocabulary of Sanskrit words arranged in classes. Anonymous.

Beginning. नाशलेषो मङ्गलाय भवतां भवतां नरा: ।
परामृता भवन्त्वाशु यतः प्रत्यूहराशयः ॥

End. बालक्रीडनकानि चलनाघवं भूषायोजनं अथरवपरीक्षेति चतुःषष्टिकला ॥

Colophon. इति श्रीविबुधोपदेशः समाप्तः ॥

विषयः। कतिपयशब्दमाला । प्रथमं स्वर्गवर्गः । ततो भूमिवर्गः । ततः पातालवर्गः ॥

No. 1463. सोमप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 85. Lines, 12 on a page. Extent, 2,186 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Soma-prayoga. A guide to the performance of certain rites in which the brewing of the Soma beer is a component.

Beginning. अथ ज्योतिष्टोमस्याग्निष्टोमस्य प्रयोग उच्यते। तत्र वात्यतादौ ब्राह्मणपरिचारा-
धमासमेव पर्व्वणि ऐन्द्राग्नाग्निनी पशु कृत्वा निमित्ताभावे तु तावत्कृत्वा सोमारम्भः।

End. सेदिर्य्यावद्रात्रं कियद्रात्रे वा सन्निष्ठतं तदैव मायसग्निहोत्रं अक्कथाद्यर्थादित
काल एव प्रातर्होमः ॥

विषयः। सोमयागप्रयोगकथनं ॥

No. 1464. शब्दकौस्तुभः।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 367. Lines, 10—11—12—13—14 on a page. Extent, 9,190 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

S'abda-kaustubha. A commentary on the grammatical aphorisms of Panini. By Bhaṭṭoji Díkshita. The MS. is incomplete, wanting both the beginning and the end. The portion included refers to chapters II to IV of the text.

Beginning. समर्थः पदविधिः । पदसम्बन्धी यो विधिः स समर्थः आश्रितः, बोध्यः । परिभाषेयं । समर्थपदस्य तदाश्रित लक्षणा सामर्थ्यं चेह एकार्थीभावः प्रक्रियादशायां पृथगर्थत्वेन प्रथमगृहीतस्य विशिष्टैकार्थत्वमिति ।

End. खण्डितं ।

विषयः । द्वितीयाध्यायावधिचतुर्थाध्यायपर्य्यन्तपाणिनिसूत्रव्याख्यानं ॥

No. 1465. प्रयोगरत्नं ।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 188. Lines, 9 on a page. Extent, 4,019 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1747, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Prayoga-ratna. A comprehensive treatise on all the domestic rites, ceremonies and sacraments of the Hindus, including some Vedic rites. By Bhaṭṭa Náráyaṇa, son of Bhaṭṭa Rámes'vara Surí. The work was completed at Benares. A fragment of this work relating to funeral cakes has been noticed under No. 1294, and another on Charaka Sautrámaṇi under No. 774. The work under No. 1294, has been erroneously described as composed by Harihara. The real author is Bhaṭṭa Náráyaṇa.

Beginning. श्रीरामं सपरीवारं गणेशञ्च सरस्वतीं ।
आश्वलायनतच्छिष्यान् प्रणम्य पितरं गुरुं ॥ १ ॥
भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
प्रयोगरत्नं कुरुते काश्यां शिष्टेष्टतुष्टये ॥

Colophon. इति श्रीभट्टरामेश्वरसूरिसूनुभट्टनारायणविरचितायामौर्द्ध्वदेहिकपद्धतौ पञ्चकादिमरणविधानानि । समाप्ता चेयं पद्धतिः ।

विषयः । अत्र प्रथमं आष्टचत्वारिंशत्संस्कारकथनं पुण्याहवाचनप्रयोगश्च । ततः अङ्कुरार्पणप्रयोगः । ततः वृद्धिश्राद्धप्रयोगनिर्णयः । ततः कौतुकबन्धप्रयोगः । ततः पञ्चगव्यप्रयोगः । ततः विवाहोत्तरकालकर्त्तव्यस्थालीपाकः । ततः पर्व्वनिर्णयः

स्थण्डिलकरणादिनिर्णयश्च । ततः पार्व्वणस्थालीपाकनिर्णयः । तत इष्टिप्रायश्चि-त्तानि । तत इष्टिमध्ये पश्वनिर्णयः । ततो नैमित्तिकप्रायश्चित्तानि । ततः सकलकर्म्मसाधारणी परिभाषा । ततः दुष्टरजोदर्शनशान्तिः । ततो गर्भाधानं । ततः पुंसवनं । ततः सीमन्तोन्नयनप्रयोगः । ततो विष्णुबलिः । ततो जातकर्म्म-प्रयोगः । ततो नामकरणप्रयोगः । ततः निष्क्रमणप्रयोगः । ततः अन्नप्राशन-प्रयोगः । ततः अब्दपूर्त्तिविधिः । ततः चूडाकर्म्मप्रयोगः । तत उपनयनप्रयोगः । ततः महाव्रतप्रयोगः । ततः ब्रह्मचारिव्रतलोपप्रायश्चित्तं । ततः समावर्त्तनप्रयोगः । ततो विवाहादिनववधूगृहप्रवेशादिप्रयोगः । ततः अग्निद्वयसंसर्गविधिः । तत उपासनाख्यः सायंप्रातर्होमविधिः । तत अग्नौषहोमविधिः । तत अकालकर्त्तव्य-होमविधिः । तत आपत्कालकर्त्तव्यहोमविधिः । ततः अग्निद्वयसंसर्गदोषप्रायश्चित्तं । ततो गृह्याग्निपुनःसन्धानप्रयोगः । ततो वसतिनवरस्य गृहप्रवेशविधिः । तत आश्वयुजीकर्म्मप्रयोगः । ततः आग्रयणप्रयोगः । ततः प्रत्यवरोहणप्रयोगः । ततः पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । ततः अष्टकाश्राद्धप्रयोगः । तत उत्सर्जनविधिः । तत उपाकर्म्मविधिः । ततो दाहादिसपिण्डीकरणान्तौर्द्ध्वदेहिककर्म्मप्रयोगः ॥

No. 1166. / कैवल्यदीपिका, मुक्ताफलटीका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5¼ inches. Folia, 164. Lines, 8—10—12—14 on a page. Extent, 7,876 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1963. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kaivalya-dípiká. A commentary on the *Muktáphala* of Vopadeva, on the philosophy of the Bhágavata Puráṇa. By Hemádri Deva, Minister of Mahárája Rámarája. The king's name occurs as Káma-rája in the last line of the text, but that may be only an epithet; in Mr. Elliot's essay in the Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain (IV, p. 28) it is written Mahádeva. He was a Jádava king of the Lunar race (*soma-vaṅs'a*), and ascended the throne of Deo-ghar (Devagirí) in S'aka 1182. = A. D. 1260. This is also the time which M. Burnouf assigned to Vopadeva in his Preface to the Bhágavata. Wilson says "Vopadeva is generally assigned to the twelfth century,"

(*Essays*, III. p. 184). Vopadeva was the Court Paṇḍit and Hemádri the minister of Mahádeva. According to some Hemádri was himself a king, and Vopadeva was his minister; but seeing that Hemádri proclaims himself a Mantri of Mahádeva in whose house he completed the work under notice, the opinion may be safely rejected as unfounded. The same may be said of the opinion which assigns to Vopadeva the authorship of the works current in the name of Hemádrí. It is possible, however, from the currency of the epithet *Hemádri Vopadevena*, that some works are due to the joint authorship of the two Paṇḍits. The several works extant of Vopadeva on the philosophy and contents of the Bhágavata are proofs sufficient that that work is not due to his pen. The reference to the Bhágavata by Chand (12th century) is likewise a strong proof against the theory.

Beginning. यज्ज्योतिरुन्मिषति चेतसि धर्म्ममेघमातस्थुषामतिवशं ? परिकर्म्मसुव्यैः ।
तच्छुद्धसत्त्वमुकुरप्रतिबिम्बभावात् कृष्णाभिधामुपगतं भुवि भावयेम ॥ १ ॥
समलघातं प्रणिहत्य योऽस्थं मृणालिनीं चेतयते मनीषां ।
यत् पादभक्तात् जगती कृतार्था गुरुं विवस्वन्तमिवानुवे तं ॥ २ ॥
श्रीवोपदेवस्य निधेर्गुणानां जयन्ति ते ते भुवि वाग्विलासाः ।
विकुण्ठ्य येषु स्वयमीश्वरोऽपि सर्व्वज्ञशब्दं समवैति रूढं ॥ ३ ॥
अस्मिन् समस्मिन्नपि वाङ्मयाब्धिपारपारीणमनीषयोच्चैः ।
विद्वत्वतां यज्जड्वत्सुभेदं गुणा गणेथा भवि नास्य कैः कैः ॥ ४ ॥
अमुष्य वैदग्ध्यनिधेर्हृदिस्थो मुदं ददन्तोऽत्र न कस्य सूक्तयः ।
मुक्ताग्रपाद्गेपिमनांस्यनारतं विधायि हृन्दीव कलाः कलानिधेः । ५ ॥
तन मुक्ताफलस्तेन यथाक्रममनुष्टलता ।
तत्र टीकां यथाबुद्धि कुर्वे कैवल्यदीपिकां ॥ ६ ॥

End. टीकां मुक्ताफलस्येमां नाम्ना कैवल्यदीपिकां ।
हेमाद्रिः कटके चक्रे कामराजस्य वेश्मनि ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रौढप्रतापचक्रवर्त्तिमहाराजाधिराजश्रीमवंशोद्भवरामराजमन्त्रि-
वर्यहेमाद्रिदेवविरचिता मुक्ताफलटीका समाप्ता ।

विषयः । वोपदेवकृतमुक्ताफलस्य व्याख्यानं ।

No. 1467. विद्याकल्पसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 12¾ × 6¼ inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,126 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1864. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidyá-kalpa-sútra. A manual for the performance of daily religious rites and ceremonies for persons who worship a S'ákta goddess. By Paras'uráma Muni.

Beginning. श्रीमान् प्रोन्नतगुणो लब्ध्वा दीक्षामुन्नतगुणाङ्कुरेः ।
इष्ट्वा महागणपतिमारभेत श्रियः क्रमम् ॥ १ ॥
ब्राह्मे मुहूर्ते ब्राह्मणो मुक्तस्वापः समुपविश्य पापविलापाय स्वब्रह्मरन्ध्रगताम्भोज-कर्णिकामनुपविष्टं—इत्यादिः ।

End. सर्वेषु यज्ञेषु यष्टा भवति यं क्रतुमधीतेन तेनास्येष्टं भवति इति हि श्रूयते इत्युपनिषदिति शिवं ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्परशुराममुनिनिगदितं श्रीविद्याकल्पसूत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । श्रीविद्यादीक्षापूजनादिकथनं ।

No. 1468. भगवद्भक्तिचन्द्रिकोल्लासः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5 inches. Folia, 15. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,152 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavad-bhakti-chandrikollása. A treatise on faith and devotion to Krishna; in verse with a prose commentary. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. (टी०) । इह खलु मुक्तमुमुक्षुविषयिप्रभृतिजनानां सर्वानपूर्वरसास्वादैकानन्द-पूर्णान् विधातुं परं ब्रह्म मनुजरूपेणानन्दमेव प्रभुनि प्रादुरभूत तस्य भगवतः भक्तिरसोल्लासनस्य प्रणामं प्रारिप्सितविघ्नपरिसमाप्तये कुर्वन् शिष्यशिक्षार्थं निबध्नाति । गानैरिति ।

(मू०) । . गानैर्नारदगोपिकादिषु निजप्रेमाप्यनर्घं यतः
स्वे स्वे कर्मणि योजयन् सुरमुखान् मुद्रात्मबुद्धिप्रदान् ।
नित्यं यः सनकादिकेभ्य उदधा गीतः श्रुतौ राजते
सत्यज्ञानसुखात्मकं तमनिशं कृष्णाभिधानं नुमः ॥ १ ॥

End. (ख०)

विषयः । भगवद्गीताचन्द्रिकोक्तासव्याख्यानं ।

No. 1469. सामान्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 1,270 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kapardi-bháshya alias *Sámánya-sútra-bháshya*. A commentary on the Kalpa-sutra of Ápastambha. By Kapardi Swámí. The MS. comprises only the chapter on technical terms.

Beginning. यज्ञं व्याख्यास्यामः । व्याख्यानं नाम शब्दप्रतिपादितार्थस्य न्यायलभ्यार्थस्य स्वरूपकथनं ॥ अस्मादयमर्थो लभ्यत इति । इह यज्ञशब्देन साङ्गोपाङ्गा यागा ऽभिधीयते ।

End. यस्य प्रयाजनं नास्ति न तस्य प्रपायनं । यथा दक्षिणाग्नेर्दर्शपूर्णमासार्थे होमे सारस्वतहोमे ।

Colophon. इति श्रीकपर्दिस्वामिभाष्ये परिभाषापटलं समाप्तम् ।

विषयः । सामान्यसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1470. गूढार्थदीपिका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 13½ × 6 inches. Folia, 311. Lines, 12—13—16 on a page. Extent, 10,845 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Gudhártha-dípiká. A commentary on the Bhagavad Gítá. By Madhusúdana S'arasvatí, who dedicates it to his tutor Vis'ves vara Sarasvatí. The MS. includes also the text.

Beginning. ॐ भगवत्पादव्याख्यासारोद्धारतिप्रयत्नतः ।
प्रायः प्रतिपदं कुर्वे गीतागूढार्थदीपिकां ॥

End. श्रीरामविश्वेश्वरमाधवानां प्रसादमासाद्य मया तु सूर्णां ।
व्याख्यानमेतद्विहितं सुबोधं समर्पितं तच्चरणाम्बुजेषु ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीपाद । इतः परमक्षरं लुप्तम् .

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1471./पञ्चभूतविवेकदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 4½ inches. Folia, 35. Lines, 10–11 on a page. Extent, 244 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pañcha-bhúta-viveka-dípiká. A commentary on the *Pañcha-bhúta-viveka*, a treatise on the five elements, from a Vedánta standpoint. The text is by Bhárati Tírtha; the comment by Rámakrishna.

Beginning. नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
पञ्चभूतविवेकस्य व्याख्यानं क्रियते मया ॥

End. तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपकमिति यदुक्तलक्षणं ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपं स्वरूपकं स एवेत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनि र.किङ्करेण श्रीरामकृष्णविदुषा विरचिता भवावाक्यविवकव्याख्या समाप्ता ॥ पञ्चमं प्रकरणं ॥

विषयः । पञ्चभूतविवेकव्याख्यानं ।

No. 1472./ निगूढार्थदीपिका अर्थात् आथर्वणोपनिषत् टीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 231. Lines, 13–14 on a page. Extent, 9,660 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nigudhártha-dípiká. A commentary on the Átharvána Upanishads. The codex is incomplete, and contains only that portion of the work which refers to the S'iras, the S'iva, and the first half of the Ganapati Upanishads. By Naranáráyana.

Beginning. नारायणपदद्वन्द्वपरायणपरायणः ।
नरं नारायणं नत्वा नरो नारायणाश्रयः ॥ १ ॥
अथर्व्वणरहस्येषु नानाशाखान्वितेषु च ।
तनुते तनुवाक्येन निगूढार्थप्रदीपिकां ॥

End. नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।
अस्पष्टपदवाक्यानां पूर्व्वापरप्रदीपिका ॥

Colophon. इत्यथर्व्वशिरसि वरदगणपतिपूर्व्वतापनीयोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । अथर्व्ववेदोपनिषद्व्याख्यानं ।

No. 1473. हिरण्यकेशिसूत्रं ।

Substance, country-made yellow paper, 10¼ × 4¼ inches. Folia, 15 Lines, 8—9 on a page. Extent, 301 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Hiranyakes'i Sútra. A fragment of the Kalpa Sútra of Hiranyakes'i on the rituals of the Black Yájur Veda. The text is confined to the Rájasúya sacrifice.

Beginning. राजा अश्वमेधेन यजेत यः कामयेत सर्व्वा व्युष्टीर्व्यश्नुवीयेति पुण्यनामधेयं चित्रं देवयजनमध्यवस्यति ।

End. राजन्य धृतिरभितोऽन्ये अन्यानि श्वो भूते पञ्चाहः षट् । राजाश्वोऽष्टाद्श ।

Colophon. इति हिरण्यकेशिसूत्रे चतुर्दशप्रश्नः समाप्तः ।

विषयः । अश्वमेधयागप्रकरणं ।

No. 1474. सहस्रोपदेशी, वा उपदेशसहस्री टीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 11½ × 5 inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1,638 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sahasropades'i alias *Upades'a-sahasri*. A treatise on the Vedántic doctrine, and the duties of Vedántists. By S'aṅkara Ácharya. The work is divided into two parts, the first comprising three chapters in prose, and the second nineteen in verse. The MS. comprises only the first part with a commentary named *Padayojaniká*, by Ráma Tírtha. Hall's *Contributions*, p. 99.

Beginning. (टी॰) । प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं जगत्प्रसूतिस्थितिसंयमायनं ।
तदात्मकांश्चक्ष्करपूर्वकान् गुरूनथोपदेशार्थविभाग उच्यते ॥ १ ॥
इह भगवत्पादाभिधो भगवान् भाष्यकारः सर्वोपनिषदर्थसारसङ्ग्राहिकामुपदेश-
साहस्रीं गद्यपद्यविभागपद्यरचनया प्रकटीकुर्वन्नादौ गद्यबन्धमारभमाणः प्रा-
रिप्सितपरिसमाप्तिप्रचयगमनादिप्रयोजनं शिष्टाचारविशेषपरिप्राप्तं मङ्गलमाच-
रति । अथेति ।
(मू॰) । अथ मोक्षसाधनोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां ॥ १ ॥

End. (मू॰) । सर्वाण्युपनिषद्वाक्यानि विस्तरशः समीक्षितव्यानीति समीक्षितव्यानि ।

Colophon. इति सहस्रोपदेशी प्रबन्धः समाप्तः । तृतीयप्रकरणञ्च ।
(टी॰) । सर्वाणि वेदान्तवाक्यानि विस्तरशो बहुशाखोपसंहारेण, पुनः पुन-
रालोचयितव्यानीत्यर्थः । द्विरभ्यासः ग्रन्थसमाप्तिद्योतनार्थः ।
उपदेशसहस्र्याः गद्यबन्धो यथामति ।
व्याख्याता रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादकृतौ गद्यबन्ध
तृतीयं प्रकरणं ॥ ३ ॥ श्रीकृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थकृता व्याख्या तृतीयं प्रकरणं समाप्तम् ॥ ३ ॥

विषयः । सहस्रोपदेशिगद्यबन्धव्याख्यानम् ॥

No. 1475. /उपदेशसहस्री, पदयोजनिकानामटीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 5¼ inches. Folia, 99. Lines, 17—18 on a page. Extent, 5,346 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Upadis'a-sahasri. The metrical portion of the work named under the last preceding No. with a commentary named Padayojanká. By Ráma Tírtha, son of Krishṇa Tírtha. Hall's *Contributions*, p. 99.

Beginning. यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्राद्यविद्यया ।
भाति नो भाति यज्ज्ञानाद्स्मि तद्ब्रह्म चित्सुखम् ।
तदेवं सर्वोपनिषदर्थसारसङ्ग्रहं गद्यबन्धबन्धेन सङ्क्षेपतो युक्त्योपदिश्य पुन-
रप्युक्तमेवार्थजातं पद्यप्रबन्धेन सोपस्करं विस्तरेणोपदेष्टुकामो भगवान् भाष्यकारः
पद्यग्रन्थारम्भे ग्रन्थप्रतिपाद्यपरदेवतानमस्काररूपं मङ्गलं कृतं शिष्यशिक्षार्थं
श्लोकेनोपनिबध्नाति चैतन्यमिति ।
(मू॰)। चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ।
यत् सर्वविषयातीतं तस्मै सर्वविदे नमः ॥

End. (मू॰)। तथामृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा नमो गुरुभ्यः परमीचितश्च यैः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोविन्दभगवत्पादपूज्यशिष्यश्रीशङ्करभग-
वतः कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसाहस्री समाप्ता ॥ १८ ॥
(टी॰)। युक्तमेव गुरुप्रपूजनमित्यर्थः ॥ १८ ॥
उपदेशसहस्रीयं विकृता हि महात्मभिः ।
श्रद्धावेशात्मयाप्यस्याः पदयोजनिका कृता ॥ १ ॥
समस्तवेदार्थरहस्यगद्यपद्यप्रबन्धार्थतयावबोधः ।
कथन्नु मादृङ्मतिविम्बितः स्याद्यापि भक्त्याहमिहास्मि नुन्नः ॥ २ ॥
हृद्यन्तराविष्कृतरामभूर्त्तेस्तथा गुरूणां विपुलप्रसादात् ।
यथाकथञ्चिद्रचितेन विष्णुरनेन तुष्यत्वखिलान्तरात्मा ॥ ३ ॥
इति श्रीशङ्कराचार्य्यकृतोपदेशसहस्र्याः पदयोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थ-
शिष्यरामतीर्थविरचिता समाप्ता ।

विषयः । उपदेशसाहस्र्या व्याख्यानं ।

No. 1476. सौभरिसंहिता ।

Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 159. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 2,084 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1801. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Saubhari-Sañhitá. A collection of legends in praise of certain sacred places, related by Saubhari in reply to queries by Yudhishṭhira. The MS. is apparently incomplete. Contents: I. Details of the Indrayága. II. Translation of a Bhilla to Vaikunṭha. III. Story of S'iva S'armá. IV. and V. The legend of Dilipa's worship of the cow Nandiní for a son. VI. The emancipation of a Vais'ya through the merits of Indraprastha. VII. Birth of S'iva S'armá. VIII. Praise of Dvárká. IX. Story of a Bráhmaṇa named Vimaláksha. X. Story of a Bráhmaṇa named Upendra, and another tale. XI. Story of Chaṇḍakaná and of his father. XII. Praise of a sacred pool named Vis'ránṭí. XIII. Do. of Madhuvana. XIV. Do. of Vadarikás'rama. XV. Do. of Haridvára. XVI. Do. of Indraprastha. XVII. Do. of Prayága. XVIII. Do. of Indraprastha.

Beginning. सूत उवाच । धर्मपुत्रो धर्मकथां शुश्रूषुः सौभरेः शुभाम् ।
शौनकाश्रममभ्येत्य नत्वा तमिति पृष्टवान् ॥ १ ॥
युधिष्ठिर उवाच । ब्रह्मन् मार्कण्डतनयात्तीर्थेषु यच्छुभम् ।
तीर्थं तदेव वैकुण्ठजन्मभूमिपुरःसरम् ॥ २ ॥
सौभरिरुवाच । एकदा तु मुनिश्रेष्ठौ दिवि नारदपर्वतौ ।
गच्छन्तौ खाण्डववनं पश्यतः स्म मनोहरं ॥ ३ ॥

End. अनन्तादित्यसङ्काशं वासुदेवं चतुर्भुजम् ।
शङ्खचक्रगदापद्ममुकुटं वनमालिनम् ।
द्वादशपत्राम्बुजगतं स्मरेन्नारायणं विभुं ॥ ९४ ॥

Colophon. इति श्रीसौभरिसंहितायां शिवनारदसंवादे इन्द्रप्रस्थमाहात्म्ये अष्टादशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । १ अध्याये, इन्द्रयागविधानं । २, भिल्लस्य वैकुण्ठारोहणं । ३, शिवशर्मकथा । ४, ५, सुतार्थं दिलीपकृतनन्दिनीगोसेवाशुश्रूषाकथनं । ६, इन्द्रप्रस्थतीर्थ-प्रभावेण वैश्यमुक्तिः । ७, शिवशर्मजन्मकारणं । ८, द्वारकामाहात्म्यं ।

विमलाख्यविप्रोपाख्यानादिः। १०, मुकुन्दद्विजोपाख्यानादिः। ११, चण्डक-नापितोपाख्यानकथनादिः। १२, विश्रान्तितीर्थमाहात्म्यादिः। १३, मधुवन-माहात्म्यादिः। १४, बदरिकाश्रमवर्णनं। १५, हरिद्वारमहिमवर्णनं। १६, इन्द्रप्रस्थमाहात्म्यकथनं। १७, प्रयागमाहात्म्यकथनं। १८, पुनरिन्द्रप्रस्थ-माहात्म्यं।

No. 1477. दैवज्ञबान्धवः।

Substance, country-made yellow paper, 11 × 4¼ inches. Folia, 18 Lines, 9—10—11 on a page. Extent, 492 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1768. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Daivajña-bándhava. A manual for the calculation of auspicious days for the performance of rites and ceremonies. The MS. is incomplete, and the author's name does not appear in it.

Beginning. यस्याशा वसनं गतिश्च वृषभः खट्वाङ्गशूलं करे
चन्द्रश्चापि विभूषणं वरतनौ यज्ञोपवीतं फणी।
दुर्जयस्त्रिपुरो जितश्च मदनो येनान्धको निर्जितो
गङ्गा मूर्ध्नि धृता च पुण्यतटिनी तस्मै नमः शम्भवे॥

End. (ख०)

विषयः। समयाशुद्धिः। उत्पातास्तयोगादिकथनं। पर्वदिनानि। तिथिप्रकरणं। सङ्क्रान्तिकथनं। संवत्सरगणनादिः। वर्षेशाद्ययनादिः।

No. 1478. पञ्चस्वरः, वृत्तिसहितः।

Substance, country-made yellow paper, 11 × 4¼ inches. Folia, 12. Lines, 5—8—9—10 on a page. Extent, 316 s'lokas. Character, Nágara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Pañchasvara. A manual of divination with the first five vowels of the Sanskrit alphabet—partly Nomancy and partly Tephramancy. By Prajápati. Attached to the text is a commentary by Apya Díkshita.

Beginning. अरिष्टविचारार्थं पताकीचक्रे ।
ऊर्द्धरेखात्रयं लेख्यं तिर्य्यग्रेखात्रयं तथा ।
वेधास्तिर्यक् क्रमाद्देयाद् द्वाभ्यां द्वाभ्यां परस्परम् ॥ १ ॥
षड्रेखास्तु समालेख्याः पताकीवेधनिर्णये । अस्यार्थः ।

End. जन्मलग्नस्य पापविद्धत्वात् पापग्रहार्द्धे जन्मसर्वमरणयोगाभावमिदं भवकारीत्यत्र आह ।
ज्योतिर्विदः प्रपश्यन्तु पञ्चानां सुविचारकाः ।
पञ्चस्वरादितो यद्वै सङ्कुले निधनं कृतम् ॥

Colophon. इति श्रीप्रजापतिकृतोऽप्ययद्दीक्षितकृतविवृतिसहितः पञ्चस्वराख्यो नाम ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । पताकीचक्रस्य अकारादिपञ्चस्वरादीनाञ्च गणनया शुभाशुभकथनं ।

No. 1479. रमलसारः ।

Substance, country-made paper, 8¼ × 5 inches. Folia, 17. Lines, 11--12 on a page. Extent, 293 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1873. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Rámalasára. A manual of Cloromancy or augury with a set of dice. By Srípati, son of Lakshmínṛisiñha Bhaṭṭa.

Beginning. सङ्कुलारुणविस्तीर्णकरपुष्करसंयुतं ।
शिवाङ्कवन्तं भास्वन्तं कमलामोदवं भजे ॥ १ ॥
यः प्रश्नशास्त्रनिष्णातो रमलशास्त्रप्रवर्त्तकः ।
ज्योतिर्मतानुसारेण तमाचार्य्यं नतोऽस्म्यहम ॥ २ ॥
गुणिगोविन्दरायस्य आज्ञयर्णशिरोमणेः ।
प्रमादात क्रियते रमलसारः श्रीपतिना मया ॥ ३ ॥

End. प्रश्नालयेषु चान्येषु विशेषैर्दृक्भिर्बुधं ।
तत्तत्कलयो (?)यच(?) बुध्वान्यानपि चिन्तयेत् ॥ १९० ॥

Colophon. इति श्रीगोकुलवास्तव्यलक्ष्मीनृसिंहभट्टात्मजश्रीपतिविरचितो रमलसारः समाप्तो जातः ।

विषयः । पाशकनिक्षेपद्वारा जनकृतप्रश्नस्य शुभाशुभगणना ।

No. 1480. वैद्यरहस्यपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 47. Lines, 10—12—13 on a page. Extent, 1,552 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1754. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Vaidyarahasya Paddhati. A treatise on practise of medicine. By Vidyápati, son of Vaṅs'idhara. (The diseases treated of are : dysentery, chronic diarrhœa, jaundice, phthisis, hiccup, asthma, influenza, thirst, fainting, epilepsy, paralysis, colic, tumours in the abdomen, stone in the bladder, abscesses on the neck, sexual diseases, leprosy, diseases of women and infants, &c., &c.)

Beginning. अथ ज्वराधिकारः । आमलक्यभया कृष्णा चित्रकश्चेत्ययं गणः ।
सर्वज्वरकफात्मके भेदी दीपनपाचनः ॥ इत्यामलक्यादिः ।

End. विद्यापतिर्नियोगाद् ध्यानतिरायगौडवर्यस्य ।
वैद्यरहस्यं व्यलिखत् परम्पराज्ञातमुपकृत्ये ॥ १ ॥
दीर्घदीर्घास्तु बहवो ग्रन्थाः सन्ति तथापि मे ।
साम्प्रदायिकयोगानां सङ्ग्रहार्थमयं श्रमः ॥ २ ॥
वसुत्र्यश्वैक १७३८ वर्षभूर्वंशीधरतनूजनैः ।
पौषशुक्लद्वितीयायां पूर्णा विद्यापतेः कृतिः ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्बुधवरवंशीधरतनयविद्यापतिकृतिवैद्यरहस्यपद्धतिः समाप्तिमगात ।

विषयः । ज्वरातीसार—ग्रहणी—कृमि—पाण्डुरोग—कास—हिक्का—श्वास—छर्दि—पिपासा—मूर्च्छा—दाहोन्मादापस्मार—वातव्याध्यूरुस्तम्भ—शूल—गुल्म—मूत्रकृच्छ्राश्मरी—प्रमेह—मेदःशोथ—गण्डमाला—श्लीपद—विद्रधि—व्रण—भगन्दर—उपदंश—कुष्ठ—विसर्प—स्नायु—फिरङ्ग—मसूरिका—क्षुद्ररोग—शिरोरोग—नेत्रकर्ण—नासौष्ठ—मुख—गलरोगादिचिकित्सा । स्त्रीबालरोगचिकित्सा च ।

No. 1481. सञ्ज्ञासमुच्चयः ।

Substance, country-made yellow paper, 7¼ × 2¾ inches. Folia, 21. Lines, 12 on a page. Extent, 480 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Corrected.

Sañjñá-samuchchaya. A treatise on Nosology, Therapeutics, and Materia Medica. By S'ivadatta Mis'ra.

Beginning. दिव्याङ्गनाश्रुतिविभूषणहेमपाशप्रोद्भासमस्तुमनुतद्भवमभ्रुतं यः ।
कुम्भन्दधज्जलनिधेर्विभराविराधीद्धन्वन्तरिस्तमहमन्वहमानतोऽस्मि ॥ १ ॥
चिकित्साशास्त्रसिद्धान्तजिज्ञासा यदि वर्त्ति चेत् ।
अभ्यासः क्रियतां तर्हि बुधाः सञ्ज्ञासमुच्चये ॥ २ ॥

End. सञ्ज्ञासमुच्चयममुं लघुवाग्भटादिग्रन्थप्रकाशनकरं विषमस्थलेषु ।
तातादधीतविधिवद्वरवैद्यविद्यश्चक्रे चतुर्भुजसुतः शिवदत्तमिश्रः ॥ १ ॥

Colophon. इति शिवदत्तमिश्रकृतः सञ्ज्ञासमुच्चयः सम्पूर्णः ।

विषयः । दोषधात्वादिमर्मसञ्ज्ञा । रोगनिदानं । परिमाणं । अहितकथनं । द्रवद्रव्यकथनं । द्रव्यगुणः । विशोषणलङ्घनादिकथनं । त्रिफलादिनाम । आहारविकृत्यादिकथनं । रसकल्कादिभेदाः । दावक्रोदादिविवरणं ।

No. 1482. गौड़पादभाष्यटीका, वा माण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका भाष्यसहिता उपनिषत्सहिता च ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 136. Lines, 10—12—13—15—18 on a page. Extent, 5,865 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1912. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Gaudapáda-bháshya-tíká. A gloss on a commentary on that portion of S'aṅkara's metrical digest of the Vedánta doctrine which bears on the Máṇḍukya Upanishad. By Ánandajñána, disciple of Suddhánanda.

Beginning. (टी॰) । परिपूर्णपरिज्ञानानन्दस्फितमसे सते ।
विष्णवे जिष्णवे तस्मै लक्ष्मानामभृते नमः ॥ १ ॥

सुज्ञानन्दपदाम्भोजद्वन्द्वमद्वन्द्वजास्पदं ।
नमस्कृर्त्य पुरस्कृत्य तत्त्वज्ञानमहोदयं ॥ २ ॥
गौड़पादीयभाष्यं हि प्रसन्नमिव लक्ष्यते ।
तदर्थतोऽतिगम्भीरं व्याकरिष्ये स्वशक्तितः ॥ ३ ॥
पूर्व्वं यद्यपि विद्वांसो व्याख्यानमिह चक्रिरे ।
तथापि मन्दबुद्धीनामुपकाराय यत्यते ॥ ४ ॥

(भा०) । प्रज्ञानांशुप्रतानैः स्थिरचरनिकरव्यापिभिर्व्याप्य लोकान्
भुक्त्वा भोगान् स्थविष्ठान् पुनरपि धिषणोद्भासितान् कामजन्यान् ।
पीत्वा सर्व्वान् विशेषान् स्वपिति मधुरभुङ्मायया भोजयन्नो
मायासङ्ख्यातुरीयं परममृतमजं ब्रह्म यत्तन्नतोऽस्मि ॥ १ ॥

(मू०) । सर्व्वं ॐ ह्येतद्ब्रह्म ॥ अयमात्मा ब्रह्म सोऽयमात्मा चतुष्पात् ॥

End. (मू०) । दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं विशारदं ।
बुद्ध्वा पदमनानात्वं नमस्कुर्म्मो यथा बलं ॥ १०० ॥

Colophon. इति श्रीगौड़पादीयचतुर्थः ।

(भा०) । इति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतावागमशास्त्रविवरणे अलातशान्त्याख्यं चतुर्थप्रकरणं समाप्तं ॥

(टी०) । गौड़पादीयभाष्यस्य व्याख्या व्याख्यातृसम्मता ।
सङ्क्षिप्ता निर्म्मिता सेयमर्पिता दृश्वधामने ॥

इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीसुज्ञानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्दज्ञानकृतायां गौड़पादभाष्यटीकायां चतुर्थप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । माण्डूक्योपनिषद्भाष्यव्याख्यानं ।

No. 1483. सिद्धान्तबिन्दुः, वा दशश्लोकीटीका, मूलसहिता ।

Substance country-made paper, 11½ × 5½ inches. Folia, 12. Lines, 6—16—17 on a page. Extent, 765 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sᴍ. 1741. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Siddhánta-vindu alias *Das'as'loki-ṭíká.* A commentary on the *Das'as'loki* or ten stanzas by S'aṅkara on the essence of the Vedánta doctrine. By Madhusúdana Sarasvatí, disciple of Vis'ves'vara Sarasvatí.

Beginning. (टी॰)। श्रीमच्छङ्कराचार्य्यनवावतारं विश्वेश्वरं विश्वगुरुं प्रणम्य।
वेदान्तशास्त्रश्रवणालसानां बोधाय कुर्वे किमपि प्रयत्नं॥
(मू॰)। न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न खं नेन्द्रियं वा न तेषां समूहः।
अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्त्यैकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहं॥
End. (मू॰)। न चैकं तदन्यद्द्वितीयं कुतः स्यात् न चाकेवलत्वं न चाकेवलत्वं।
न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि॥ १०॥
(टी॰)। बहुव्याख्यया सत्यमस्यां बलभद्रस्य कृते कृता निबन्धः।
यददुष्टमिष्टाखि यच दुष्टं तदुद्धाराः सुधियो विवेचयन्तु॥
Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीभगवत्पादशिष्यश्रीमधु-
सूदनसरस्वतीविरचितः सिद्धान्तबिन्दुनामग्रन्थः समाप्तः॥
विषयः। दशश्लोकीव्याख्यानं। दशश्लोक्यां आत्मतत्त्वविवेचनं॥

No. 1484. ब्रह्मामृतवर्षिणी, अर्थात् ब्रह्मसूत्रवृत्तिः।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 160. Lines, 14—15—16 on a page. Extent, 3,080 s'lokes. Character, Nágara. Date, SM. 1912. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Brahmámrita-varshiṇí. An ancient exposition of the Vedánta aphorisms of Vyása. By Rámánanda Sarasvatí, disciple of Mukunda Govinda. The author takes exception to the opinion of S'aṅkara Achárya in several places, and establishes separate theories of his own. The MS. is apparently complete, but it is not so large as a codex noticed by Dr. Hall (*Contributions*, p. 93) which is said to extend to 8000 s'lokas.

Beginning. श्रीरामचरणद्वन्द्वमद्वन्द्वानन्दसाधनं।
नमामि यदनुध्यानात् पाषाणोऽपि सुखं गतः॥ १॥
प्रकृतिः संशयः पूर्वपरपक्षौ तयोः फलं।
अध्यायाः सन्ति यः सर्वाः सूत्राण्यमवञ्चनः॥ २॥
व्याख्यायन्ते स्फुटव्यापैर्मतभेदोऽपि कुत्रचित्।
उच्यते सुखबोधाय श्रीरामो प्रीयतामिदं॥ ३॥

End.

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमन्मुकुन्दगोविन्दश्रीचरणशिष्यश्रीरामानन्दसरस्वतीकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अथातो ब्रह्मजिज्ञासेत्यादिवेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1485. वेदान्तसञ्ज्ञानिरूपणं ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 9. Lines, 11—17 on a page. Extent, 405 s'lokes. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vedánta-sañjñá-nirúpana. Interpretations of one hundred and forty-three technical terms in common use in Vedántic works. The name of the author has not been ascertained. Dr. Hall describes (*Contributions*, p. 127) a work on Vedántic terminology under the title of *Vedánta-sañjñá-prakriyá*, but whether it is the same with the one under notice or different cannot be made out.

Beginning. श्रीमद्गुरोः पादयुगं नत्वा तस्य प्रसादतः ।
वेदान्तसञ्ज्ञाः प्रत्येकं निरूप्यन्ते यथामति ॥ १ ॥

End. ब्रह्माहमस्मीति प्रत्यगभिन्नब्रह्मज्ञानान्मुक्तिरिति सिद्धं ।

Colophon. इति सञ्ज्ञाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । त्रिचत्वारिंशदधिकशतसङ्ख्यकवेदान्तिकव्यवह्रियमाणसञ्ज्ञाकथनं सङ्क्षेपतस्तत् प्रत्येकमात्पर्य्यकथनञ्च ॥

No. 1486. जीवन्मुक्तिविवेकः ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 52. Lines, 12—16 on a page. Extent, 2,126 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1913. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Jívanmukti-viveka alias *Jívanmukti-prakarana.* Emancipation during terrestrial existence. By Vidyáranya Svámí *alias* Mádhava Ácharya. Hall's *Contributions*, pp. 133—208. The means of emancipation recommended being Yoga meditation, some take the work to be a Yoga treatise, but its leaning is Vedántic.

Beginning. यस्य निश्वसितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

End. जीवन्मुक्तिप्रमाणप्रकरणं प्रथमं । वासनाक्षयः द्वितीयः । मनोनाशस्तृतीयः । स्वरूपसाधननिरूपणं चतुर्थं । विद्वत्सन्न्यासनिरूपणं पञ्चमं ।

Colophon. इति श्रीविद्यारण्यस्वामिकृतजीवन्मुक्तिविवेकः । इति श्रीजीवन्मुक्तिः सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवन्मुक्तिविचारः ।

No. 1487./ बह्वृचब्राह्मणोपनिषत्, वा ऐतरेयोपनिषद् भाष्यसहिता विवरणसहिता च ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 7 inches. Folia 55. Lines, 10—11—12—13 on a page. Extent, 2,185 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aitareyopanishad-bháshya-tíká. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad of the Rig Veda. By Abhinava Náráyaṇendra Sarasvatí, disciple of Kaivalyendra Sarasvatí. The codex comprises also the text and the commentary.

Beginning. (वि॰) । आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्य अवसरं वक्तुं कृतिं कीर्तयति परिसमाप्तमिति ।

(भा॰) । परिसमाप्तं कर्म सहा:(?) परब्रह्मविषयविज्ञानेनैव सैषा कर्मणो ज्ञानसहितस्य परा गतिरुक्थविज्ञानद्वारेणोपसंहृता ।

(मू॰) । आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत् ।

End. (मू॰) । अमुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्व्वान् कामानाप्त्वा अमृतः समभवत् समभवत् ।

Colophon. (भा॰) । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोविन्दभगवत्पादपूज्यशिष्य श्रीशङ्कराचार्य्यभगवत्कृतौ बह्वृचब्राह्मणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

(वि॰) । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमत्कैवल्येन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमदभिनवनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितायां ऐतरेयोपनिषद्भाष्यटीकायां षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । बह्वृचब्राह्मणोपनिषद्भाष्यव्याख्यानं ।

No. 1488. शिवगीता, मत्स्यपुराणोत्तरखण्डीया ।

Substance country-made paper, 14 × 7¼ inches. Folia, 17. Lines, 16—17 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1913. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance old. Verse. Incorrect.

S'iva Gítá. A work, in imitation of the well-known Bhagavad Gítá, in which S'iva imparts instruction to Rághava on emancipation, the stand-point being the Yoga, but so modified as to form a different system of philosophy. The work professes to be an episode of the Matsya Purána. It is distinct from the work noticed under No. 454.

Beginning. सूत उवाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि शुद्धं कैवल्यमुक्तिदं ।
अनुग्रहान्महेशस्य भवदुःखस्य भेषजं ॥

End. इत्युक्त्वा प्रययुः सर्व्वे सायं सन्ध्यामुपासितुं ।
वसन्तः सूतपुत्रं ते समुद्दिश्य गोमतीतटं ॥

Colophon. इति श्रीमत्स्यमहापुराणोत्तरखण्डे श्रीमच्छिवगीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीशिवराघवसंवादे अधिकारिनिरूपणं नाम षोडशोऽध्यायः ॥

विषयः । अत्र षोडशाध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, भक्तियोगकथनं । २ ये, वैराग्ययोगकथनं । ३ ये, पाशुपतविधिकथनं । ४ र्थे, शिवप्रादुर्भावकथनं । ५ मे, पाशुपतास्त्रलाभकथनं । ६ ष्ठे, शिवविभूतियोगकथनं । ७ मे, पञ्चभूतानामुत्पत्तिस्थितिलयनिरूपणं । ८ मे, देहस्य पाञ्चभौतिकत्वकथनं । ९ मे, देहस्वरूपनिरूपणं । १० मे, जीवस्वरूपनिरूपणं । ११ शे, उपासनामाहात्म्यकथनं । १२ शे, उपासनाविधिकथनं । १३ शे, शिवमोक्षयोगकथनं । १४ शे, पञ्चकोशनिरूपणं । १५ शे, भक्तियोगकथनं । १६ शे, अधिकारिनिरूपणं ॥

No. 1489. हरितत्त्वमुक्तावली, वा हरिस्तुतिव्याख्या मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 32. Lines, 16 on a page. Extent, 1,302 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1913 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Haritattva-muktávali. A commentary on a hymn by S'ankara in praise of the deity of the Vedántists. By Svayamprakás'a Yati, disciple of Kaivalyánanda Yogindra. Hall's *Contributions*, p. 136.

Beginning. (टी॰)। नित्यं निजानन्दमद्वितीयं शुद्धं विभुं सत्यमतिं स्वतन्त्रं।
सूक्ष्मं निरस्ताखिलरूपमीशं प्रत्यक्षमात्मानमहं भजामि ॥
शङ्करं शङ्कराचार्य्यं केशवं बादरायणं।
सूत्रभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनः पुनः ॥
(मू॰)। स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यस्मिन्नेतत् संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थं।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संसृतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥

End. (मू॰)। इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेड्यं भवभीतिध्वान्तार्काभं भगवत्पादीयमिदं यः।
विष्णोः लोकं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि प्राप्नोति मनुष्यः ॥

Colophon. (टी॰)। इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमल-भृङ्गायमानस्वयम्प्रकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिस्तुतिव्याख्या-तत्त्वमुक्तावली सम्पूर्णा ॥

विषयः। हरिस्तुतिव्याख्यानं।

No. 1490. शब्दार्णवाभिधानं।

Substance, 1st Volume, English paper, the rest on country-made paper, 11 × 8 inches. Folia, ? Lines, on a page. Extent ? s'lokas ? Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society of Bengal. Appearance, old, all except 1st Volume, very much decayed. Prose. Correct.

S'abdárnavábhidhána. A dictionary of the Sanskrit language. The work was compiled by the late Bábu Kás'inátha Basák, who died about forty years ago. He was a distinguished Sanskrit and Persian scholar, and for his time a good English writer, having been in the habit of preparing briefs for barristers of the late Supreme Court of Calcutta. He was much respected by his countrymen for his learning, wealth, and social qualities. The dictionary is remarkable as the first of its kind prepared by a native without European assistance or superintendence. It is alphabetically arranged, and is fuller in vocables than the S'abdakalpadruma of the late Sir Rájá Rádhákánta Deva, and gives the etymology of every word. In this last respect it is superior to both the S'abdakalpadruma and the Dictionary compiled

under the superintendence of Dr. Wilson. The work was completed in eight volumes, of which the I, III, and V are lost. The second volume is devoted to the letter क, the IV to ट to ध, the VI to प to र, the VII to ल to ष, and the VIII to स to ह. The codices seem to have been sadly neglected, and have suffered much from damp and the ravages of rats. The work was sent to press by Bábu Jayagopál Bysák, the son of the author, and sixty pages of it, comprising about one half of the vocables beginning with letter अ, were printed, when the death of the editor put a stop to the undertaking.

Beginning. अ अव्ययं अभावे अल्पे निषेधे ऽप्यायाच्च अः पुं विष्णौ ॥
अशब्दः स्यादभावे च स्वल्पार्थप्रतिषेधयोः ।
अनुकम्पायाञ्च तथा वासुदेवे त्वनव्ययमिति मेदिनी ॥

End. ह्लादिनी स्त्री सल्लक्यां ॥ ह्रीलिलज्ज इत्यस्मात् औणादिककुप्रत्यये रेफस्य वा लत्वे ह्लीकुः । ह्रीकुः ह्लीकुः सलज्जे स्यात् जतुकत्रपुणोरपीति उणादिकोषः ह्लीकु वाच्यलिङ्गं लज्जिते पुं जतुनि त्रपुणि च ।

Colophon. समाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति । मध्यं खण्डितञ्च ।

विषयः । अकारादिक्रमेण शब्दानां यथासम्भवमर्थव्युत्पत्तिप्रकृतिप्रत्ययविभागकथनं, शब्दार्थविषये कोषादिप्रमाणप्रदर्शनञ्च अभिधानस्यास्य पञ्चखण्डाः सन्ति मध्ये कतिपयखण्डा न सन्ति ॥

No. 1491. संहिताविवृतिः वा बृहत्संहिताविवृतिः, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 14¾ × 13 inches. Folia, 514. Lines, 13 on a page. Extent, 22,508 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Sañhitá-vivriti. A commentary on the Brihat Sañhitá of Varáha Mihira. By Bhaṭṭotpala. The text of Varáha Mihira has already been published in the Bibliotheca Indica, and a translation of it, by Dr. Kern, in the Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain. But the commentary is a voluminous one and rare. An imperfect copy of it has been noticed under No. 590 (ante II. p. 42), but it has been so described there as if it were an independent work. Besides the copy now under notice, a complete codex has been obtained for the Library of the Asiatic Society of Bengal.

Beginning. (टी॰)। ॐ ब्रह्माजगन्नाथरवीन्दुकुजगुरुजीवं शुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून् प्रणम्य।
यः सङ्कटोऽर्कवरलाभविरुद्धवेदार्थकस्य तमहं विवृणोमि सन्तम्॥
यच्छास्त्रं विपुलं चकार सविता सम्बोधिभिर्व्याडिषां
तस्योच्छित्तिभयात्पुनः कलियुगे संचिन्त्य यो भूतलम्।
भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं व्यधात्
इत्थं यं प्रवदन्ति मोक्षकुशलास्तस्मै नमो भास्वते॥
वराहमिहिरोदधौ सुबहुभेदतोयाकुले
प्रवर्द्धगणयादसि प्रचुरशास्त्ररत्नोज्ज्वले।
भ्रमन्ति परितो यतो लघु + येऽर्थलब्धाः(?) ततः
करोमि विवृतिप्लवं निजधियाहमेवोत्सुकः॥

(मू॰)। जयति जगतः प्रसूतिर्विश्वात्मा सहजभूषणं नभसः।
द्रुतकनकसदृशो दशशतमयूखमालार्चितः सविता॥

End. गुरुचरणप्रणिपातकृतप्रसादमतिना मदीयं शास्त्रं शान्तिपदमनुपमकृतीमं
मुखचिन्तीकृतं तस्मात्तेभ्यः पूर्वप्रणेतृभ्यः पूर्वाचार्येभ्यो नमोऽस्तु नमस्कारो भवतु।

Colophon. इति भट्टोत्पलविरचितायां संहिताविवृतौ उपसंहाराध्यायः समाप्तः॥

विषयः। वराहमिहिरकृतबृहत्संहिताव्याख्या।

No. 1492. अष्टविकृति विवृतिः।

Substance, country-made paper, 11½ × 4¼ inches. Folia, 30. Lines, 8—10 on a page. Extent, 641 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect. Complete.

Ashta-vikriti-vivriti, with a commentary. A set of memorial verses on the principles of reading in eight different arbitrary ways the Sañhita of the Rig Veda. By Madhasúdana, a muni or saint, son of Krishna-daipáyana, which name would at first sight suggest Vyása, but it is not so. The commentary is anonymous. The colophon is incorrect and quite unreliable. From the introductory portion of the commentary it appears that Madhusúdana wrote the treatise in verse, borrowing his materials from Prátis'ákhya treatises by Vyáḍí and Hayagríva. The works of the latter have not yet been met with, but the name of Vyáḍí or Vyálí is well known as that of an old grammarian

of high authority, who is described to have written a work, called *Sangraha*, in a hundred thousand verses of continuous anushṭup. From frequent references in latter works it would seem that he wrote a standard lexicon which Amara largely consulted. A Prátis'ákhya is also attributed to him, but as yet none of these works has been met with. Goldstücker, after reviewing the remarks of Max Müller, Weber, Bohtlink and others, comes to the conclusion that Vyáḍí "was a near relative of Páṇini, and Páṇini must have preceded him by at least two generations." *Panini*, p. 210.

The real and original object of these artificial forms of writing the text of the Rik Sañhitá, was the prevention of corruptions, interpolations and accidental omissions of the words of the text, but the love of mystery soon attached to it a religious meaning. The practice of reading or keeping by heart these arbitrary forms is still held highly meritorious, and there are many pandits in the Marhatta, Karṇáta and Draviḍa countries who go through a part of the text every day before breakfast as a pious act. The practice is very similar to that of mediæval monks of Europe who used to read the Bible backward. Five such artificial forms have already been noticed under No. 1234, ante III. p. 199. The forms described in the codex before us are respectively called (1). *Jaṭá*, or entangled. (2). *Málá*, or garland. (3). *Daṇḍa*, or staff-like. (4). *Rekhá*, or linear. (5). *Ratha*, or car-like. (6). *Dhvaja*, or flag-like. (7). *Sikhá*, or crest-like. (8). *Ghana*, or densely clotted. The Jaṭá, according to the author, should comprise five members, thus: 1st *Agnimíle*; 2nd *Íle*; 3rd *Íleguim*; 4th *Agnimagnim*; and 5th *Agnimíle*. The 1st is called *anukrama* or the usual order; the 2nd *utkrama* or the sliding order; the 3rd *vyutkrama* or reversed order; the 4th *abhikrama* or repeating order; and 5th *sankrama* or rejoined order. The Jaṭá and the Ghana correspond exactly and in every respect with the principles laid down in the Jaṭápaṭala, (ante III. p. 200). The others are new forms and made up by different fanciful arrangements of the five-fold order. The rules, however, exceedingly brief and obscure, and the examples given are so manifestly incorrect that they do not help one to elucidate them.

Beginning. (टी०)। हरिः ॐ। यथाष्टौ विवरणानि लिख्यन्ते।
मधुसूदनमुनीश्वरचरितादौ विकृतिसंवरणस्य।
तत्पूर्व(?) पुरोगमाचरं प्रकाशमारभते ॥ १ ॥

अथ मधुसूदनसरस्वतीमुनिः स्वचिकीर्षितस्य निष्प्रत्यूहपरिसमाप्त्यर्थमभिमत-
देवताध्यानरूपं मङ्गलमाचरन् अनुबन्धकथनपूर्वकं चिकीर्षितं प्रति-
जानीते ।

(मू०)। श्रीश्रीमन्तौ हरिहरचरणाम्भोऽस्मि येन-
ऋग्वेदाद्यष्टविकृतिविवृतिं वैदिकस्योपनीयां ।
व्याख्याचार्यानुमति मधुसूदनाख्यो गुरुश्री-
कृष्णद्वैपायनतनुभवो मस्करी चर्करोति ॥ १ ॥

End. ऋत्विजं देवं यज्ञस्य । यज्ञस्य देवमृत्विजं । देवमृत्विजं देवं देवमृत्विजं ।
ऋत्विजं देवं देवमृत्विजं । ऋत्विजमित्यृत्विजं । होतारं रत्नधातमं । रत्न-
धातमं होतारं । होतारं रत्नधातमं । रत्नधातममिति रत्नधातमम् । इति
घनः । जटाद्यष्टौ विकृतयः सम्पूर्णाः । एवं प्रकारेण चतुःषष्टिमध्यायो बुधैर्ज्ञेयः ।
इति जटाद्यष्टविकृतीनां स्वरूपकथनं मया विरचितं यत् ।
तेन जिष्णुर्विष्णुरादिपुरुषो वेदपुरुषादिरूपः प्रीतो भवतात् ॥ ६१० ॥

Colophon. इति श्रीहरिहरचरणौ पादोपदिष्टायां श्रीकृष्णद्वैपायनतनुभवायां श्रीमधुसूदन-
मुनिविरचितायां श्रीव्यासीयपीठीप्रातिशाख्यकारिकायां(?)श्रीमधुसूदनीशिक्षा-
भाष्यं नाम जटाद्यष्टविकृतिविवरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । ऋग्वेदीयजटाद्यष्टविकृतीनां प्रत्येकलक्षणोदाहरणानि ।

No. 1493. सिद्धान्तचन्द्रिका ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 3¾ inches. Folia, 91. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 3,060 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.—Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhánta-chandriká. A metrical treatise on the creation according to the Vedánta philosophy, and on the nature and attributes of Brahma. By S'ivachandra Siddhánta, disciple of Rádhákṛishṇa Vedántavágís'a and Rámakṛishṇa Mis'ra. A work of this name and character has been noticed by Mr. Hall, but it is said to be the work of Ráma Sunyamin, disciple of Rámabhadra Yati (*Contributions*, p. 110). The MS. examined by him was, however, defective, and the author's name seems to be incorrect. The title of Sunyamin is suspicious, and I have never heard it used.

Beginning. शङ्करः शङ्कराचार्य्यः केशवो बादरायणः ।
प्रकाशतां मम स्वान्ते प्रभया निर्म्मिमितया ॥
श्रीराधाकृष्णवेदान्तवागीशेन च शिक्षितः ।
श्रीरामकृष्णमिश्रेण हृदयानिशमेन च ॥
विप्रः श्रीशिवचन्द्राख्यः तौ नत्वा तनुते स्मरन् ।
गुरुकल्पितसिद्धान्तनामा सिद्धान्तचन्द्रिकां ॥

End. रामकिशोररामस्त्वं भासस्व मयि निर्गुणे ।
भेदं भित्त्वा यथा भातः सूर्य्याचन्द्रमसौ तथा ॥

Colophon. इति श्रीशिवचन्द्रसिद्धान्तविरचिता सिद्धान्तचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । वेदान्तमतसिद्धजगत्प्रपञ्चस्य विवरणं ब्रह्मैक्यप्रतिपादनञ्च ॥

No. 1494. सनत्सुजातीयविवरणं, मूलसहितं ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 26. Lines, 15—17 on a page. Extent, 1,348 s'lokas. Character, Bengali. Date, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sanatsujátiya-vivarana. A commentary on an episode in the Udyoga Parva of the Mahábhárata on death and futurity. A sage of the name of Sanatasujáta, according to the legend, instructs Dhritaráshṭra on the subjects. By a disciple of S'añkara A'chárya, who withholds his name from the work.

Beginning. (टी॰) । नमः पुंसे पुराणाय पूर्णानन्दाय विष्णवे ।
निरस्तनिखिलध्वान्ततेजसे विश्वहेतवे ॥
सनत्सुजातविवरणं सङ्क्षेपतो ब्रह्मजिज्ञासूनां सुखावबोधायारभ्यते ।
(मू॰) । वैशम्पायन उवाच ।
ततो राजा धृतराष्ट्रो मनीषी सम्पूज्य वाक्यं विदुरेरितं तत् ।
सनत्सुजातं रहिते(?) महात्मा पप्रच्छ बुद्धिं परमां बुभूषन् ॥

End. (टी॰) । तत्पतैकं चाचकं(?) सदाव्रतं निरञ्जनं ।
चिन्तयन्निजकस्तुषं तदक्षयं तदक्षयं ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यस्य श्रीशङ्कर-भगवत्पूज्यपादशिष्यस्य कृतौ सनत्सुजातीयविवरणे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(मू॰)। अयोरत्नीयाम् सुतमाः सर्व्वभूतेष्ववस्थिताः।
पितरः सर्व्वभूतानां पुष्करे निर्म्मितं विदुः।
इत्युद्योगपर्व्वणि सनत्सुजातीये चतुर्थोऽध्यायः।

विषयः। भारतान्तर्गतोद्योगपर्व्वणि सनत्सुजातीयाध्यायस्य व्याख्यानं।

No. 1495. पदार्थखण्डनटिप्पनी।

Substance, country-made paper, 13¾ × 5½ inches. Folia, 27. Lines, 9—10 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Padártha-khaṇḍana Ṭippaní. A complete copy of the work noticed under No. 365, ante, vol. I, p. 206.

Beginning. ताताय तर्कधरणीधरकाननेषु चूडामणिं निजगुरोश्चरणौ प्रणम्य।
श्रीरामभद्रसुकृती कृतिनां हिताय लीलावशात् किमपि कौतुकमातनोति॥

End. श्रीसार्व्वभौमकविकल्पितमर्थतत्त्वं तत्त्वेन तर्हि सुधियः परिशीलयन्तु॥

Colophon. इति श्रीरामभद्रसार्व्वभौमभट्टाचार्य्यविरचितपदार्थखण्डनटिप्पनी समाप्ता॥

विषयः। पदार्थखण्डनस्य व्याख्यानं।

No. 1496. शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः।

Substance, country-made paper, 16½ × 3 inches. Folia, 73. Lines, 4—5—6—7—8 on a page. Extent, 2,203 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ástra-siddhánta-les'a-sangraha alias *Siddhánta-les'a.* "An examination, in four sections, of the various schools of the Vedánta system, with strictures on the other Hindu schemes of philosophy. By Apya Díkshita, son of Rangarája Díkshita." Hall's *Contributions*, p. 153.

Beginning. अधिगतभिदा पूर्व्वाचार्य्यानुपेत्य सहस्रधा
सरिदिव महीभेदान् सम्प्राप्य शौरिपदोद्गता।
जयति भगवत्पादश्रीमन्मुखाम्बुजनिर्गता
जननहरिणी सूक्तिर्ब्रह्माद्वयैकपरायणा॥

End. निरतिशयानन्दस्फुरत्स्वप्रकाशचिन्मात्रपरमेश्वरभावापत्तिरात्यन्तिकेति शिवं ।

Colophon. इति शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः परिच्छेदाः । तत्र १मे, आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इतिश्रुति-सिद्धश्रवणविधेः अपूर्व्वविधिनियमविधिपरिसङ्ख्याविधिष्वितयान्यतमरूपतानिरू-पणं जीवेश्वरयोः स्वरूपनिरूपणञ्च । २ये, जगत्प्रपञ्चस्य मिथ्यात्वसंस्थापनेन ब्रह्माद्वैतप्रतिपादनं । ३ये, विद्यायां एव ब्रह्मप्राप्तेः साक्षाद्धेतुत्वकथनं । ४र्थे, अविद्यालेशस्वरूपनिरूपणं, अविद्यानिवृत्तिस्वरूपनिरूपणादिकञ्च ॥

No. 1497. सिद्धान्तचन्द्रिका टीका ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 and 16 × 5 inches. Folia 175. Lines, 10—11—12—14 on a page. Extent, 12,600 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India., Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhánta-chandriká ṭiká. A commentary on Sivachandra Siddhánta's treatise on the Vedánta doctrine (ante No. 1443). Anonymous.

Beginning. सिद्धान्तचन्द्रिकां सूर्य्यरश्मितुल्यां विधित्सुना ।
टीका विधीयते वादिनापज्ञानाय केनचित् ॥

End. इहान्तमाह मेघमिति । यथाकाशे स्थितं मेघं भित्त्वा सूर्य्याचन्द्रमसौ यथा भातः तथा मयि स्थितं गुणं भित्त्वा भासस्व मन्यकट्टपित्तनाम रामकिशोर इति ।
टीका समाप्ता ॥

विषयः । शिवचन्द्रसिद्धान्तकृतसिद्धान्तचन्द्रिकाख्यवेदान्तशास्त्रस्य व्याख्यानं ।

No. 1498. पूर्व्वमीमांसार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 12½ × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 5—8 on a page. Extent, 414 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sm. 1863. Place of deposit, Calcutta, Government of India.. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Purva-mímáńsá-sańgraha. An epitome of the Mímáńsá doctrine of Jaimini. By Laugákshí Bháskara. Hall's *Contributions*, p. 186.

Beginning. वासुदेवं रमाकान्तं नत्वा शालिकनाथः ।
कुरुते जैमिनिमते प्रमेयपारायणम् ॥

End. बालानां सुखबोधाय भास्करेण सुमेधसा ।
रचितोऽयं समासेन जैमिनीयार्थसङ्ग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीलौगाक्षिभास्करविरचितं पूर्वमीमांसार्थसङ्ग्रहनामकं प्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । पूर्वमीमांसाशास्त्रजैमिनिसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1499. प्रमाणपारायणं ।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 51. Lines, 4—10—11 on a page. Extent, 2,252 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Pramáṇa-páráyána. The fifth section of a work in defence of Prabhákara's development of the Mímáṅs'á doctrine. By Sálikanátha Mis'ra Mahá Mahopádhyáya. The entire work is named by the author *Prakraṇa-panchiká*, but it is commonly known under the title of *Sálikà.* Three of the other four sections are respectively called, *Nyáya-vithí*, *Nyáya-suddhi*, *Nirmalánjana.* I cannot ascertain the name of the fourth. Hall's *Contributions*, p. 195.

Beginning. स्वाध्यायविधिवाक्यार्थविचारे प्रयतामहे ।
प्रभाकरगुरोर्दृष्ट्या मीमांसारम्भसिद्धये ॥
अथ केचिदाचक्षते न मीमांसाशास्त्रमारम्भणीयमिति ।

End. वक्ष्यामाण परस्परं पूर्वापरभावः । प्रत्यक्षमिव स्वेति न प्रमाणान्तरं व्याप्रियत इति । तथाचयोदितलक्षणविषयत्वानि पञ्चैव प्रमाणानीति सिद्धम् ।

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीशालिकनाथकृतौ प्रमाणपारायणे षष्ठः परिच्छेदः । समाप्तञ्चेदं प्रमाणपारायणं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, मीमांसारम्भसमर्थनं । २, वेदविषयवाद्यनुमितिदोषः । ३, जातिनिर्णयः । ४, विज्ञाननिर्णयः । ५, प्रमाणलक्षणकथनं । ६, प्रत्यक्षादिप्रमाणसाधनं ।

No. 1500. लघुचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1,422 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Laghu-chandriká alias *Advaita-chandriká*. A commentary on Madhusúdana Sarasvati's refutation of the Nyáya doctrine. By Brahmánanda Sarasvati, disciple of Náráyaṇa Tírtha. The MS. is incomplete. Hall's *Contributions*, p. 157.

Beginning. नमो नयनमधामकामकामिनहेषिणे ।
कमलाकामपोहामकमाकामुकद्वेषिणे ॥
श्रीनारायणतीर्थानां गुरूणां चरणस्मृतिः ।
भूयान्मे साधिकेष्टानामनिष्टानाञ्च बाधिका ॥
अद्वैतसिद्धिव्याख्यानं ब्रह्मानन्देन भिक्षुणा ।
सङ्क्षिप्तचन्द्रिकार्थेन क्रियते लघुचन्द्रिका ॥
विश्वं व्यापकं जीवस्वरूपं मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते ।

End. (ख०) ।

विषयः । अद्वैतसिद्धिव्याख्यानं ।

No. 1501. अध्यात्मरामायणं ।

Substance, country-made yellow paper, 15¾ × 3 inches. Folia, 231. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5,154 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Adhyátma-Rámáyaṇa. A version of the legend of Ráma differing in many respects from that given in the Rámayáṇa of Válmíki. The work, an episode of the Brahmáṇdá Purána, professes to reproduce the story as narrated to an assembly of sages at Naimisaranya, by Súta, who had heard it from Vyása, who had obtained it from Nárada, who on his part had obtained it on a visit to Brahmá. The claims of the work to literary merit are of the slenderest, but it abounds in philosophical dissertations. The work has lately been published in Calcutta.

Beginning. सूत उवाच । कदाचिन्नारदो योगी परानुग्रहवाञ्छया ।
पर्यटन् सकलान् लोकान् सत्यलोकमुपागमत् ॥
तत्र दृष्ट्वा मूर्तिमद्भिश्छन्दोभिः परिवेष्टितं ।
बालार्कप्रभया सम्यग्भासयन्तं सभास्थलं ॥
मार्कण्डेयादिमुनिभिः स्तूयमानं मुहुर्मुहुः ।
सर्वार्थगोचरज्ञानं सरस्वत्या समन्वितं ॥
चतुर्मुखं जगन्नाथं भक्ताभीष्टफलप्रदं ।

End. अध्यात्मरामं पठतश्च नित्यं श्रोतुश्च भक्त्या लिखितुश्च राम ।
अतिप्रसन्नश्च सदा समीपे सीतासमेतः श्रियमातनोति ॥
रामायणं जनमनोहरमादिकाव्यं ब्रह्मादिभिः सुरवरैरपि संस्तुतञ्च ।
श्रद्धान्वितः पठति यः शृणुयाच्च नित्यं विष्णोः प्रयाति सदनं परिशुद्धदेहः ॥

Colophon. इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे उत्तरकाण्डे नवमोऽध्यायः ॥
अध्यात्मोत्तरकाण्डे ग्रन्थसङ्ख्या या परिस्थिता ।
चतुःशतसङ्ख्याः श्लोकाः पुराणसङ्ख्या च पुरा परेणोक्ता ॥
पार्वत्यै परमेश्वरेण गदिते ह्यध्यात्मरामायणे
काण्डैः सप्तभिरन्वितेतिशुभदे सर्गाश्चतुःषष्टिकाः ।
श्लोकानान्तु शतद्वयेन सहितान्युक्तानि चत्वारि च-
त्वार्येव सहस्रतः श्रुतमतेरुक्तानि तत्त्वार्थिनः ।
इत्युत्तरकाण्डः समाप्तः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । बालकाण्डस्य १ अध्याये, रामायणमाहात्म्यकथनादिः । २, रामहृदयस्तवः । ३, ब्रह्मणो विष्णुनिकटे प्रार्थनादिः । ४, रामादीनां जन्मविवरणादिः । ५, रामानयनार्थं विश्वामित्रागमनादिः । ६, ताडकादिवधः । ७, रामादीनां मिथिलागमनसीतास्वयम्बरादिः । ८, मिथिलातः स्वपुरीं प्रति रामदशरथादीनामागमनादिः ।

अयोध्याकाण्डस्य १ अध्याये, रामनिकटे नारदागमनादिः । २, रामराज्याभिषेकवार्त्ताज्ञापनादिः । ३, दशरथस्य कैकेयीगृहप्रवेशादिः । ४, रामस्य दण्डकारण्यगमनोद्योगादिः । ५, वनगमनसमये पौरवासिनां खेदवाक्यानि । ६, गुहं प्रति लक्ष्मणस्य वनागमनादिहेतुकथनादिः । ७, दशरथविलापादिः । ८, रामशोकार्त्तभरतवाक्यादिः । ९, भरतस्य रामसन्दर्शनार्थं चित्रकूटपर्वते गमनादिः ।

आरण्यकाण्डस्य १ अध्याये, रामलक्ष्मणादेर्दण्डकारण्यप्रवेशः, रामकर्त्तृकविराध-

विषयः ।

राक्षसवधविवरणञ्च । २, रामादेः शरभङ्गसुतीक्ष्णाश्रमगमनादिः । ३, रामादीनामगस्त्याश्रमगमनादिः । ४, रामादेः पञ्चवटीवासादिः । ५, शूर्पणखानासाच्छेदखरदूषणवधादिः । ६, रावणमारीचसंवादः । ७, सीताहरणादि । ८, रामविलापः । ९, कबन्धराक्षसवधादिः । १०, शबर्याश्रमगमनादिः ।

किष्किन्धाकाण्डस्य १ अध्याये, रामसुग्रीवयोर्मैत्रीकथनरामपरीक्षाकथनादिः । २, वालिसुग्रीवयोर्युद्धं, वालिवधश्च । ३, वालिसत्कारसुग्रीवराज्याभिषेकादिः । ४, रामस्य ऋष्यमूकपर्वते वासः, सीतार्थं सततविलापश्च । ५, लक्ष्मणस्य सुग्रीवभवने गमनं, सुग्रीवस्य रामनिकटे समागमनञ्च । ६, सीतान्वेषणार्थं चतुर्दिक्षु वानराणां गमनं । ७, ८, सीतान्वेषणार्थं दक्षिणदिग्गतानां समुद्रतीरस्थानां वानराणां चिन्तादिः ।

सुन्दरकाण्डस्य १ अध्याये, हनुमत्कर्तृकं समुद्रलङ्घनं । २, रावणकर्तृकसीताभर्त्सनादिः । ३, हनुमत्सीतयोः कथोपकथनादिः । ४, हनुमत्कर्तृको रावणारामभङ्गः, कतिपयराक्षसवधः, हनुमद्रावणयोः कथोपकथनं, लङ्कादाहश्च । ५, सीताहनुमतोः कथोपकथनं, वानराणां रामसमीपे प्रत्यागमनसीतासंवादकथनादिः ।

लङ्काकाण्डस्य १ अध्याये, समुद्रतरणादिविषये रामवाक्यादिः । २, हनुमद्विक्रमं दृष्ट्वा रावणस्य विमर्षवाक्यादिः । ३, विभीषणस्य रामसमीपे आगमनं, विभीषणराज्याभिषेकादिः । ४, सेतुबन्धः, रामेश्वरलिङ्गस्थापनं, रावणदूतकर्तृको रामसैन्यवर्णनादिः । ५, रावणस्य क्रोधाविमर्षौ युद्धारम्भश्च । ६, ७, लक्ष्मणमूर्च्छा, रामरावणयुद्धं, हनुमत औषधानयनार्थं गमनादिः । ८, कुम्भकर्णवधादिः । ९, इन्द्रजिद्वधादिः । १०, रामरावणयोर्घोरतरं युद्धं रावणवधश्च । ११, विभीषणशोकापनयनं, विभीषणराज्याभिषेकादिश्च । १२, रामसमीपे सीतानयनादिः । १३, रावणवधात् सन्तुष्टदेवादिकृतरामस्तवादिः । १४, पुष्पकमारुह्य रामादीनां स्वपुरीं प्रत्यागमनादिः । १५, रामराज्याभिषेकः । १६, हनुमदादीनां पारितोषिकदानप्रजारञ्जनादिः ।

उत्तरकाण्डस्य १, २, अध्याये, रामचन्द्रनिकटे अगस्त्यादिमुनिसमागमनं, परस्परं वाक्यालापः, रावणकुम्भकर्णमेघनादादिजन्मवृत्तान्तः । ३, वालिसुग्रीवयोर्जन्मवृत्तान्तादिः । ४, श्वेतद्वीपे बलदर्पितस्य रावणस्य युद्धार्थागमनादिः । ५, रामगीताकथनं । ६, भार्गवादिमुनीनां रामनिकटे समागमः । परस्परं वार्तालापो लवणासुरवधादिश्च । ७, रामसमीपे कुशलवकर्तृकरामायणगानादिः । ८, रामसमीपे ऋषिरूपधरकालागमनादिः । ९, कुशलवयो राज्याभिषेकः रामलक्ष्मणसीतादीनां स्वधामगमनं ।

No. 1502. स्याद्वादमञ्जरी वा द्वात्रिंशिकास्तवनटीका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 13 × 5½ inches. Folia, 72. Lines, 11 on a page. Extent, 2,985 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Syádváda-mañjarí. A commentary, in verse, on certain hymns of Hemachandra, in praise of Arhata, and embodying the substance of the leading tenets of Arhata Philosophy. By Gaganadinamani. The work is held in great esteem by the Jains. Mádhava Áchárya has quoted from it in his *Sarvadarsana Sangraha.*

Beginning. यस्य ज्ञानमनन्तवस्तुविषयं यः पूज्यते दैवतै-
नित्यं यस्य वचो न दुर्नयकृतैः कोलाहलैर्लुप्यते ।
रागद्वेषमुखद्विषां च परिषत् क्षिप्ता क्षणाद्येन सा
स श्रीवीरविभुर्विधूतकलुषां बुद्धिं विधत्तां मम ॥ १ ॥ ॥
निःसीमप्रतिभैकजीवितधरौ निःशेषभूमिस्पृशां
पुण्यौघेन सरस्वतीसुरगुरू स्वाङ्गैकरूपौ दधत् ।
यः स्याद्वादमसाधयन्निजवपुर्दृष्टान्ततः सोऽस्तु मे
सद्बुद्ध्यम्बुनिधिः प्रबोधविधये श्रीहेमचन्द्रः प्रभुः ॥ २ ॥
ये हेमचन्द्रमुनिमन्तदुपज्ञशास्त्रमेवाभिपतः श्रयन्ते ।
सम्प्राप्य ते गौरवमुज्ज्वलानां पदं कलानामुचितं भवन्ति ॥ ३ ॥
मातर्भारति सन्निधेहि हृदि मे येनेयमाप्तस्तुते-
र्निर्मातुं विवृतिं प्रसिद्ध्यति जवादारम्भसम्भावना ।
यद्वा विस्मृतमोष्ठयोः स्फुरति यः सारस्वतः शाश्वतो
मन्त्रः श्रीउदयप्रभेति रचनारम्भे ममाद्यर्निशं ॥

End. कृता कर्त्तुमारब्धा सपर्या सेवाविधिर्यैस्ते कृतसपर्याः । चाराध्यान्तरपरित्यागेन त्वय्येव सेवा हेवाकिनः(?) परिशीलयन्तीति शिवरियंद्धेदाः लङ्कृतकाव्यार्थः ।

Colophon. इति अन्ययोगव्यवच्छेदद्वात्रिंशिकास्तवनटीका समाप्ता ।
येषामुज्ज्वलहेतुहेतिरुचिरः प्रामाणिकाध्वस्पृशी
हेमाचार्यसमुद्भवस्तवनभूरर्थैः समर्थः सखा ।
तेषां दुर्नयदस्युसम्भव+या स्पृष्टात्मनां सम्भव-
त्यायासेन जिनागमपुरप्राप्तिप्रवर्द्धापदा(?) ॥ १ ॥

वामुदैवमवोद्धेर्भगवतः श्रीहेमसूरेर्गिरां
गम्भीरार्थविलोकने यदभवद्दृष्टिः प्रकृष्टा मम ।
श्रीधीरः (वीरः) समयादरा + चपरा भूतप्रभूता वयं
तन्नूनं गुरुपादरेणुकणिकासिद्धाञ्जनस्योर्जितं ॥ २ ॥
अन्यान्यशास्त्रतरुसङ्ग + विनचारि पुष्पोपमेयकतिचिन्निचिचि + मेघैः (?) ।
दृष्ट्वा ममाञ्जिमजिनस्तुतिहन्निमेनां मालामिवामलहृदो हृदये वहन्तु ॥ ३ ॥
प्रमाणसिद्धान्तविरुद्धमत्र यत्किञ्चिदुक्तं मतिमान्द्यदोषात् ।
मात्सर्यमुत्सार्य्य तदार्यचित्ताः प्रमादमाधाय विशोधयन्तु ॥ ४ ॥
उर्व्यामेष सुधाभुजां गुरुरिति त्रैलोक्यविस्तारिणो
यत्रेयं प्रतिभाम्बरादनुमितिर्मिर्दम्भमुज्जृम्भते ।
किन्नामी विबुधा मर्थेति (?) वचनोद्गारं यदीयं मुदा
+ प्रसन्नः प्रथयन्ति + मतितमां संवादमेदस्विनीं ॥ ५ ॥
नागेन्द्र गच्छतो (?) विन्दवचोऽलङ्कारकौस्तुभः ।
ते विश्ववन्द्यास्तुवद्यप्रभसूरयः (?) ॥ ६ ॥
श्रीम + मेनसूरिभिरकारि तत्पदगगनदिनमणिभिर्वृत्तिरियमनुरचिता ।
+ + + + + + + + + + + + + + शाके दीपमहामिश्रनौ (?) ॥ ७ ॥
श्रीजिनप्रभसूरीणां साहाय्योद्भिन्नसौरभा ।
श्रुतावुत्तंसतनुतां वृत्तिः स्याद्वादमञ्जरी ॥ ८ ॥
विश्राणे कलिनिर्जयाजिनतुलां श्रीहेमचन्द्रप्रभौ
तद्वृत्तेन्नुतिवृत्तिनिर्मितभयाद्भ्रान्तमयाविष्कृता ।
निर्णेतुं गुणदूषणे निजगिरां तन्नार्थये सज्जनान्
तस्यास्तत्त्वमतन्निमा बहुमतिः याख्यत्र सम्यग्यतः ॥ ९ ॥
इति श्रीस्याद्वादमञ्जरीग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । स्याद्वादनामकजिनस्तुतिव्याख्यानं ।

No. 1503. / अद्वैतसिद्धिः ।

Substance, country-made paper, 11½ × 5¼ inches. Folia, 125. Lines, 11—12 on a page. Extent, 5,022 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Advaita-siddhi. An essay on the Non-dual theory of the modern Vedántins, establishing the illusory character of all created objects, and refuting the Nyáya theory. By Madhusúdana Sarasvatí, disciple of Vis'ves'vara Sarasvatí. Mr. Hall notices an abridgment of this work under the name of Nyáya-ratnávali. *Contributions* pp. 109—157.

Beginning. माया कल्पितमातृतामुखमृषाद्वैतप्रपञ्चाश्रयः
सत्यज्ञानसुखात्मकः श्रुतिशिरोवाक्याखण्डधीगोचरः ।
मिथ्याबन्धविधूननेन परमानन्दैकतानात्मकं
मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते विष्णुर्विकल्पोज्झितः ॥ १ ॥
श्रीरामविश्वेश्वरमाधवानामैक्येन साक्षात्कृतमाधवानां ।
स्पर्शेन निर्धूततमोरजोभ्यः पादोत्थितेभ्योऽस्तु नमो रजोभ्यः ॥ २ ॥
बहुभिर्विहिता बुधैः परार्थं विजयन्ते मितविस्तरा निबन्धाः ।
मम तु श्रम एष नूनमात्मम्भरितां भावयितुं भविष्यतीह ॥ ३ ॥
————मतिना मधुसूदनेन सङ्गृह्य शास्त्रनिचयं रचितातियत्नात् ।
बोधाय वादिविजयाय च सत्वराणामद्वैतसिद्धिरियमस्तु मुदे बुधानाम् ॥ ४ ॥

End. प्रातिभासिकलक्षणञ्च व्याप्तं तथापि करणसंसर्गिदोषप्रयुक्तत्वं तदसंसर्गिदोष-प्रयुक्तत्वञ्च तयोर्लक्षणं निरवद्यं । सत्त्वत्रैविध्योपपत्तिः ॥ ५२ ॥
अविद्यातत्कार्यात्मकनिबिडबन्धव्यपगमे
यदद्वैतं सत्यप्रततपरमानन्दमस्तृतं ।
भजन्ते भूमानं भवभयभिदं भव्यमतयो
नमस्तस्मै नित्यं निखिलनिगमेशाय हरये ॥
अनादिसुखरूपता निखिलदृश्यनिर्मुक्तता
निरन्तरमनन्तता स्फुरणरूपता च स्वतः ।
त्रिकालपरमार्थता त्रिविधभेदशून्यात्मता
मम श्रुतिशतार्पित+दृशमस्मि पूर्णो हरिः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविश्वेश्वरसरस्वतीश्रीचरणशिष्यश्रीमधुसूदन-सरस्वतीविरचितायामद्वैतसिद्धौ सपरिकरप्रपञ्चमिथ्यात्वनिरूपणं नाम प्रथमः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । सपरिकरप्रपञ्चमिथ्यात्वनिरूपणं ।

No. 1504. न्यायत्रिसूत्रीवार्त्तिकं ।

Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 17. Lines, 4—9—10 on a page. Extent, 515 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Nyáya-trisutrí-vártika. A commentary on the first three aphorisms of the Nyáya Sútra of Gotama, comprising an epitome of the Nyáya doctrine. By Udyotakara Achárya.

Beginning. यदक्षपादः प्रवरो मुनीनां शमाय शास्त्रं जगतो जगाद ।
कुतार्किकाज्ञाननिवृत्तिहेतुः करिष्यते तस्य मया निबन्धः ॥

End. प्रधानं प्रत्यक्षं इति यच संन्यायसूत्रेण यच पुनर्व्यवस्था तत्र गुणप्रधानतानाश्रित्यत इति ।

Colophon. इति श्रीपरमर्षिभारद्वाजश्रीमदुद्योतकराचार्यप्रणीतं न्यायत्रिसूत्रीवार्त्तिकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । गोतमोक्तसूत्रत्रयव्याख्यानेन समस्तगोतमसूत्रतात्पर्यकथनं ॥

No. 1505. ज्योत्स्ना, हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्या ।

Substance, country-made yellow paper, 13¼ × 5¼ inches. Folia, 126. Lines, 9 on a page. Extent 1,366 s'lokas. Character, Nágara, Date, SM. 1851. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Jyotsná alias *Hiranyakes'í-sútra-vyákhyá.* A commentary on the Kalpa Sútra of Hiranyakes'í. By an unknown author. The MS. is incompleto, ending at the tenth Prasna, and wanting 16 leaves at the end.

Beginning. उक्ता अग्निष्टोमादयः संस्थाः यथैकाहस्मिनी (?) यूपैकादशिन्यौ च अथेदानीमग्निष्टोमादिष्वाकाङ्क्षितं याजमानकर्म्म वक्तुं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते ॥
अग्निष्टोमस्य याजमानं व्याख्यास्यामः ।

End.

Colophon. श्रीमद्भगवत्सत्याषाढहिरण्यकेशिसूत्रार्थविवृतिमिश्राचार्यरत्नाभक्तविद्वज्जनमनोज्ञापरमिकायां ज्योत्स्नाख्यायां दृत्तौ दशमप्रश्नस्याष्टमः पटलः । समाप्तो दशमः प्रश्नः ॥

विषयः । हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्यानं । पुस्तकमिदं एकशतत्रयस्त्रिंशत्पत्रे सम्पूर्णं परन्तु एक-
शतसप्तविंशतिपत्रावधि एकशतद्वात्रिंशत्पत्रपर्य्यन्तं नास्ति ।

No. 1506. / नैषधः, दीपिकाख्यटीकासहितः ।

Substance, country-made paper, 15¼ × 7 inches. Folia, 381. Lines, 10—12—18 on a page. Extent, 13,358 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Text, verse. Commentary, prose. Incorrect.

Dípiká alias *Naishadha-dipiká.* A commentary on the well-known Epic poem called *Naishadha*, on the adventures of Nala. By Narahari.

Beginning. (मू॰) । निपीय यस्य क्षितिरक्षिणः कथां तथाद्रियन्ते न बुधाः सुधामपि ।
नलः सितच्छत्रितकीर्त्तिमण्डलः स राशिरासीन्महसां महोज्ज्वलः ॥

(टी॰) । पारं प्रबन्धाम्बुनिधेः प्रयातुं यत्नः किल स्यान्न तवैष वत्स ।
निःश्वाससंलीलानिहतान्तरायश्चेदम्बमालम्बनमाश्रयेथाः ॥ १ ॥
त्वदनुग्रहलेशमात्रलाभादियमुच्चकुलगामिनी मनीषा ।
अपि कर्षति मामगम्यभूमौ शरणं मे भव शारदे नमस्ते ॥ २ ॥
अज्ञानतिमिरपाटनपटीयसीं शुभगुणोदयेनाभिमतां ।
नीराजनाय कुरुते प्रदीपिकां काव्यमधराजः ॥ ३ ॥

End. (मू॰) । श्रीहर्षं कविराजराजिमुकुटालङ्कारहीरः सुतं
श्रीहीरः सुषुवे जितेन्द्रियचयं मा मल्लदेवी च यं ।
द्वाविंशो नवसाहसाङ्क(?)चरिते चम्पूकृतोऽयं गतः
काव्ये तस्य कृतौ नलीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥

Colophon. इति श्रीनैषधीये महाकाव्ये द्वाविंशः सर्गः ॥ नैषधः सम्पूर्णः ॥

(टी॰) । य प्रास्तत विलिक्षचितिपतिमततारापितान्ध्रिः स्वयम्भूः
पातिव्रत्यैकसीमाम्बकरितरहरिं नालमायच(?) मात्म ।
यं विद्यारण्ययोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकायां
द्वाविंशस्तत्समर्गः सुकृतसुषमा धाम नीराजितोऽभूत् ॥
इति श्रीनैषधीये महाकाव्ये शशाङ्कवर्णनं नाम द्वाविंशः सर्गः ॥

विषयः । नैषधचरितवर्णनं ।

No. 1507. मीमांसाशास्त्रसर्व्वस्वं ।

Substance, country-made paper, 14½ × 3¾ inches. Folia, 82. Lines, 4—5—7—8 on a page. Extent, 2,730 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mímáñsá-s'ástra-sarvas'va alias *Mímáñsá-sarvas'va*. An epitome of the Mímáñs'á doctrine. By Haláyudha, the Minister of Lakshmaṇa Sena of Bengal, and author of several works, such as the *Bráhmaṇa Sarvas'va*, *Smṛiti Sarvas'va*, &c. Hall's *Contributions*, &c., pp. 182—207. Journal As. Soc. 1865, p. 128.

Beginning. इह खलु माणवकाध्ययनानन्तरं विचारकर्त्तव्यतार्थं गुरुकुलवासावस्थानमिति इति प्रतिपादयितुं जैमिनिना न्यायसूत्रं प्रणीतं। तत्र स्वाध्यायोऽध्येतव्य इत्यनेन विहितया भावनाया भाव्याकाङ्क्षायां किं विश्वजिन्न्यायात् स्वर्गः फलं उताक्षरादिग्रहणद्वारा वा वाक्यार्थज्ञानमिति सन्देहः ॥

End. तन्नियमस्यापि इदमेव प्रयोजनं तेषां करिष्यमाणप्रयोगकर्म्मकौशलं भक्षणादि सामर्थ्यं भवतीति। तस्मात् भक्षार्थोऽयमुपदेश इति सिद्धं ॥

Colophon. इति मीमांसाशास्त्रसर्व्वस्वे तृतीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः।

विषयः। सङ्क्षेपेण मीमांसकसिद्धान्तकथनं।

No. 1508. रमलप्रश्नः ।

Substance, country-made paper, 6 × 4¾ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 81 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1860. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ramala-pras'na. A treatise on cleromancy or divination with a set of dice. Author unknown.

Beginning. ॥ अ ब ज द ॥ इत्यक्षरचतुष्टयं। पाशपार्श्वे लिखितव्य ततः पाशकं हस्ते कृत्वा यत्किञ्चिद् भूतं भविष्यं वर्त्तमानञ्च मनसि अवधार्य्य॥ देवतामन्त्रेण इत्यभिमन्त्रितं कृत्वा एकाग्रचित्तेन पाशकं वारत्रयं पातयितव्यं।

End. चो देवतापूजेता कार्य्यं चारगो।

Colophon. इति प्रश्नः सम्पूर्णः।

विषय। मन्त्रविशेषाभिमन्त्रितपाशविशेषद्वारा प्रश्नगणनं।

No. 1509. ललितास्तवरत्नं ।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 22. Lines, 6—7 on a page. Extent, 317 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1851. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Lalitá-stava-ratna. A hymn in praise of Lalitá, a form of Durgá. By the great sage (Rishi) Durvás'á.

Beginning. वन्दे गजेन्द्रवदनं वामाङ्कारूढवल्लभाश्लिष्टं ।
कुङ्कुमपरागशोणं कुवलयनीरजकोरकापीडं ॥

End. ललितायास्तवरत्नं ललितपदाभिः प्रणीतमार्याभिः ।
प्रतिदिनमवनौ पठतां फलानि वक्तुं प्रगल्भते सैव ॥

Colophon. इति श्रीदुर्व्वासऋषिकृतं ललितास्तवरत्नं सम्पूर्णं ।

विषयः । ललितादेवीस्तोत्रकथनं ।

No. 1510. तर्कामृतं ।

Substance, country-made paper, 7½ × 4 inches. Folia, 12. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 351 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarkámrita. An elementary treatise on the Vais'esheka doctrine. By Jagádís'h Tarkálañkára. There are several commentaries and annotations on this work. Vide ante No. 144, and Hall's *Contributions*, p. 76.

Beginning. प्रत्याद्या निखिलार्थिताखिलप्रसन्दोहाः सदाभीष्टदाः
स्वाज्ञानप्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ता दधुः ।
श्रीविष्णोश्चरणाम्बुजं भवभयध्वंसैकबीजं परं
स्तुत्वा विनिधाय तं नियतमं तर्कामृतं तन्यते ॥

End. विशेषणभङ्गतस्य चान्ययोगव्यवच्छेदः पार्थ एव धनुर्धर इत्यादौ एवं द्विधा सर्वं बोध्यं ।

Colophon. इति तर्कामृतं ।

विषयः । अत्र प्रथमं, आत्मा चाऽरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इत्यादिश्रुतिव्याख्यानं । ततः द्रव्यप्रमाणकथनं । ततः द्रव्यनामस्य द्वैविध्यकथनं । ततश्चतुर्भिःप्रतिप्रकारेरत्र-

कथनं। ततः गुणोत्पत्तिप्रक्रियाकथनं। ततः कर्म्मोत्पत्तिप्रक्रियाकथनं। ततः प्रमात्मकज्ञानकथनं। ततः अनुमाननिरूपणं, हेत्वाभासनिरूपणञ्च। ततः उपमाननिरूपणं। ततः शब्दप्रमाणकथनं। ततः शाब्दबोधप्रक्रियाकथनं। ततः कारकविभक्त्याद्यर्थकथनं, आख्यातार्थकथनञ्च। ततः कृत्प्रत्ययार्थनिरूपणं, एवकाराद्यर्थनिरूपणञ्च ॥

No. 1511. मन्त्रभागवतः, मन्त्ररहस्यप्रकाशिकानामटीकासहितः।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 7—13 on a page. Extent, 1,624 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1728. Place of deposit, Benares, Bábu Harishchandra. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Mantra bhágavata. A compilation of mantras bearing on the worship of Ráma and Krishṇa, compiled from the Vedas and other ancient works, and illustrated and explained with a running commentary. By Nílakaṇṭha son of Govinda Suri. The commentary is named *Mantra-rahasya-prakás'iká.*

Beginning. (टी॰)। सत्यं ज्ञानमनन्तं यत् तद्विष्णोः परमं पदं।
प्राप्तुं मन्त्रपु गोपालविष्णोः कर्म्माणि पश्यत ॥
ननु सत्यादिलक्षणमखण्डैकरसं विष्णोः परमं पदनीयं स्वरूपं श्रुतिरवदत्तथा-विद्यावद्विषयाणि न सम्भवन्ति।

(मू॰)। तं नेमि मृभवो यथा नमस्व सहूतिभिः। नेदीयो यज्ञमङ्गिरः ॥ १ ॥

End. (मू॰)। स संमुद्रो अपीच्यस्तुरो द्यामिव रोहति नि यदासु यजुर्दधे। स-माया अर्चिना पदा स्तृणान्नाकमारुहन्नभं तामन्युके समे ॥ १० ॥

(टी॰)। वाक्यार्थे व्यासवाल्मीकी पदार्थे यास्कपाणिनी।
रामकृष्णकथां मन्त्रैर्गायतो मम नायकौ ॥ १ ॥
एतच्छतद्वयमृचां रामकृष्णकथानुगं।
व्याख्यातं भगवांस्तेन तुष्यतात् सात्वताम्पतिः ॥ २ ॥

Colophon. इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्द्धरवंशावतंसगोविन्दसूरिसूनोर्नीलकण्ठस्य कृतौ वेदोद्धृतमन्त्रभागवतव्याख्यायां मन्त्ररहस्यप्रकाशिकायां मथुराकाण्डश्चतुर्थः।

विषयः। रामकृष्णकथानुगानामृचां व्याख्यानं।

No. 1512. अनुक्रमणिकाविवरणं ।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1,057 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Corrected.

Anukramaṇiká-vivaraṇa. An Index to the hymns of the Rig Veda, their deities, their authors, and their metres. By Jagannátha. The work follows the order of Saunaka's treatise on the subject.

Beginning. नमामि विष्णुं शिरसाऽव्ययं समं शिवस्य भागं हयमेन्दुमालिनम् ।
गणाधिपं भक्तमनोरथप्रदं चरित्र वाकमिश्चिकरीश्च भारतीम् ॥ १ ॥
अनुक्रमणिकोक्तानि सूक्तादिप्रभृतीन्यथं ।
छन्दांसि(?) निबधामि जगन्नाथो यथामति ॥ २ ॥

End. समभित् चतुष्कम् ४ । संवनन आङ्गिरसः सज्ञानमाशूरभम् । त्रतीया त्रिष्टुप् । ६४ । अचः ११९ ।

Colophon. इति जगन्नाथकृतं अनुक्रमणिकाविवरणं षष्ठमाष्टः समाप्तः ।

विषयः । ऋग्वेदीयमन्त्राणामृषिदेवतच्छन्दःसङ्ख्यानिर्णयः ।

No. 1513. हठदीपिका, ज्योत्स्नाख्यटीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 11½ × 6 inches. Folia, 105. Lines, 9—10—11—12—13 on a page. Extent, 1,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Jyotsná alias *Haṭha-dípiká-ṭíká.* A commentary on the Haṭha-dípiká—a treatise on the performance of Yoga meditations. By Brahmánanda. The MS. includes the text of Svátmárámа. Contents. I. Seats; II. Regulation of the breath; III. Gesticulations; IV. The peculiarities of perfect meditation, or exclusive devotion of the mind to the object of meditation.

Beginning. (मूलम्) । श्रीआदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।
विभ्राजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहिणीव ॥ १ ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मारामेण योगिना ।
केवलं राजयोगाय हठविद्योपदिश्यते ॥ २ ॥
भ्रान्त्या बहुमतध्वान्ते राजयोगमजानताम् ।
हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः कृपाकरः ॥ ३ ॥

(टीकायाः) । गुरुं नत्वा शिवं साक्षाद् ब्रह्मानन्देन तन्यते ।
हठप्रदीपिकाज्योत्स्ना योगमार्गप्रकाशिका ॥ १ ॥
इदानीन्तनानां सुबोधार्थमस्याः सुविज्ञाय गोरक्षसिद्धान्तसांप्रदायात् मया मेरुशास्त्रिप्रमुखाभिधात् स्फुटं कथ्यते ज्योत्स्नागूढोऽपि भावः । मुमुक्षुजनहितार्थं राजयोगद्वारा कैवल्यफलां हठप्रदीपिकां विधित्सुः परमकारुणिकः स्वात्मारामयोगीन्द्रस्तत्प्रत्यूहनिवृत्तये हठयोगप्रवर्तकश्रीमदादिनाथनमस्काररूपं मङ्गलं तावदाचरति, श्रीआदिनाथायेत्यादिना ॥

End. (मू॰)। यावन्नैव प्रविशति चरन्मारुतो मध्यमार्गे
यावद्बिन्दुर्न भवति दृढः प्राणवातप्रबन्धात् ।
यावद्ध्याने सहजसदृशं जायते नैव तत्त्वं
तावज्ज्ञानं वदति तदिदं दम्भमिथ्याप्रलापः ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीसहजानन्दचिन्तामणिस्वात्मारामचिन्तामणियोगीन्द्रविरचितायां हठप्रदीपिकायां समाधिलक्षणं नाम चतुर्थोपदेशः समाप्तः ।

(टी॰) । प्रायशोऽपि विदुषां हितं यतो भाषणं मम यद्यपंसतं ।
एव गच्छति पयोऽनलश्चितं स्वंव(?) इत्यभिहितं शिरोर्यथा ॥
सदर्थद्योतनकरी तमःस्तोमविनाशिनी ।
ब्रह्मानन्देन ज्योत्स्नेयं शिवाङ्घ्रियुगलेऽर्पिता ॥
इति श्रीहठप्रदीपिकाव्याख्यायां ब्रह्मानन्दकृतायां ज्योत्स्नाभिधायां समाधिनिरूपणं नाम चतुर्थोपदेशः ।

विषयः । १ प्रथमे, उपदेशाभिधप्रकरणे कूर्माद्यासनविधिकथनादिः । २, प्राणायामप्रकारः । ३, खेचर्यादिमुद्राकथनं । ४, समाधिलक्षणकथनं ॥

No. 1514. हृत्संजीवनं, भाष्यसहितं ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 5½ inches. Folia, 13. Lines, 11—12 on a page. Extent, 390 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Hasta-sañjívana. A treatise on palmistry and divination. Author unknown.

Beginning. श्रीमल्लेश्वरपार्श्वं प्रणमन् ध्यात्वाखिलमेव हृत्कमलपद्मं ।
हस्तप्रश्नस्य लक्षणपरीक्षणे हस्तानां वक्ष्ये ॥ १ ॥
श्रीनाभेयः प्रभुर्जीयात् सर्वज्ञो जगदीश्वरः ।
येन सामुद्रिकी विद्या निर्दिष्टा भुवनत्रये ॥ २ ॥
श्रीनर्श्ममानो जयतु सर्वज्ञानिशिरोमणिः ।
पञ्चकल्याणको वीरः सिद्धार्थस्वपनन्दनः ॥ ३ ॥
यत्त्वविद्या निमित्तानामष्टानामपि गीयते ।
कृत्स्ना शुभाशुभज्ञाने नारदादिनिवेदिता ॥ ४ ॥

End. करस्पर्शात् स्पर्शादिव परिणतां कामनमहा-
रमप्रेक्षन् सिद्धिं सगुरुवचसा मेऽस्य विजयात् ।
विदित्वा प्रश्नानां च इह कुरुते निर्णयमलं
मलेभिश्चाम्य स्याद्भुवनभवमावामनविधिः ॥ ५४ ॥

Colophon. इति हस्तसञ्जीवने सिद्धज्ञाने हस्तस्पर्शनाधिकारः सम्पूर्णः ।

विषयः । १ प्रथमाधिकारे, हस्तप्रशंसा । हस्ते तीर्थादिध्यानेन पुण्यसाधनं । हस्ताङ्गुल्या-दिनामानि । हस्तावलोकनविधिः । तिथ्यानयनं । वारानयनं । नक्षत्रानयनं । राशिपरिग्रहदर्शनं । वर्षदर्शनं । मासदर्शनं । पक्षदर्शनं । दिनदर्शनं । दिन-लग्नचक्रं । द्रेक्काणः । योगदर्शनं । दिक्चक्रदर्शनं । देवचक्रदर्शनं । प्रथ-माधिकारः ।
२ अधिकारे, कराङ्गुलीस्पर्शानुसारेण प्रश्नगणनादिः । चन्द्रसूर्यादिस्वरज्ञानादिः ।

No. 1515. पराशरहोरा उत्तरभागः ।

Substance, country-made paper, $11\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 22. Lines, 13 on a page. Extent, 770 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931, S'k. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Parásara-horá. On the division of time into *horás* or hours, and directions for the preparation of horoscopes. Parásara explains the subject in reply to queries by Maitreya; but the work in its present form is obviously of a later date and due to a compiler.

Beginning. भगवन् सर्वमाख्यातं जातकं विस्तरेण मे ।
सप्तसहस्रायुतग्रन्थैरशीत्यध्यायसंयुतैः ॥ १ ॥
सङ्करात्तत्फलात्मानु प्रजानां गतिसङ्करात् ।
नान्येदमीदृगस्थैर्यमिति वक्तुमलं नराः ॥ २ ॥
कलौ युगे ततोऽल्पैव बुद्धिः पापोन्नरा नराः ।
अतो न चास्य प्रचयगमनं न प्रयोजनम् ॥ ३ ॥
अत्र त्रेतायुगे केचिद् द्वापरे च कृते युगे ।
कुशाग्रमतयः सर्वे पुण्यभाजश्चिरायुषः ॥ ४ ॥
अतोऽल्पबुद्धिगम्यं यच्छास्त्रमेतद्वदस्व मे ।
लोकयात्रापरिज्ञानमायुषो निर्णयं तथा ॥ ५ ॥

End. वेदेभ्यश्च समुद्धृत्य ब्रह्मा प्रोवाच विस्तृतं ॥ २ ॥
शास्त्रमाद्यं तदेवेदं वेदवेदाङ्गचक्षुषः ।
गर्गस्तस्मादतः प्राप्य मया तस्माद्यथा तथा ॥ ४ ॥
तदुक्तं तव मैत्रेय शास्त्रमाद्यमभेव हि ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीपराशरहोरायामुत्तरभागे विंशोऽध्यायः ।

विषयः । राशयर्द्धभागात्मकहोराविवरणं, तच्छुभाशुभकथनञ्च ।

No. 1516. बृहस्पतिसंहिता ।

Substance, country-made paper, 11½ × 6 inches. Folia, 123. Lines, 11 on a page. Extent, 3,551 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy, Calcutta, Bhavasañkara Vidyáratna. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vrihaspati Sañhitá. A Smriti work on the principal sacraments necessary from conception to death. By Vrihaspati. The work has been twice printed in Calcutta.

Beginning. अङ्गुरीयाः स्युरेष्वेव योगा ध्वजगजादयः ।
हेमराजतताम्रादिकांस्यपात्राद्यमत्रके ॥
तत्र मुक्तादयः कार्यास्तथैवाभरणादयः ।
गजाश्वशालारम्भश्च तथा तेषु प्रवेशनं ॥

End. (मध्ये खण्डितं)। पञ्चयोश्चभयोवक्ता पञ्चम्यां पुत्रसिद्धये ।
आद्यं नवम्यामन्यासां सिद्धये यन्विते च तौ ॥

नित्यश्राद्धं पञ्चाङ्गानां सर्वसम्पत्समृद्धये ।
अयोदश्यां विशेषेण समयाः सर्वसम्पदः ॥

Colophon. इति श्रीबृहस्पतिसंहिता समाप्ता ।

विषयः । प्रथमाध्यायो नास्ति । २ अध्याये, तिथ्यादिगुणः । ३, दोषलक्षणं । ४, दोषापवादलक्षणं । ५, अङ्कुरार्पणं । ६, मूहूर्त्तविधानं । ७, पुंसवनकर्म । ८, सीमन्तकर्म । ९, जातकर्म । १०, नामकरणं । ११, कर्णवेधः । १२, निष्क्रमणं । १३, १४, १५, अन्नप्राशनं । १६, चूड़ाकर्म । १७, उपनयनं । १८, विद्यारम्भादिकालः । १९, व्रतादिकालाकालविधानं । २०, विवाहवधूगृहप्रवेशादिः । २१, राज्यर्द्धविचारः । २२, यात्राकालादिकथनं । २३, प्रातःकालक्रियाविभागः । २४, राजाभिषेचनं । २५, नक्षत्रपुण्यकालक्रियाविधानं । २६, पवित्रारोपणं । २७, श्राद्धकालक्रियाविधानं । २८, नानाक्रियासत्कालस्य कृषिकर्मणश्च विधानं । (अत्र २८ अध्यायात् परमनुलभपत्राणि सन्ति तेनाध्यायविषयो न ज्ञायते ।)

No. 1517. रेखाजातकसुधाकरः ।

Substance, country-made paper, 11½ × 6 inches. Folia, 66. Lines, 9—11—12—14 on a page. Extent, 1,500 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Rekhájátaka-sudhákara. On certain signs on the body indicative of the future prospects of the person who has them. The first half (*Purvárddha*) of the work is divided into 9 chapters, and treats of 1, three lines on the palm of the right hand; 2, the mode of calculating the year of birth from those lines; 3, ditto the month of do. do.; 4, ditto the demilunation of do. do.; 5, ditto the date of the moon of do. do.; 6, ditto auspicious times for performing particular acts, from ditto; 7, ditto the span of life of do. do.; 8, the peculiar characteristics of a line called Náda; 9, the mode of divining past events in a man's life.—The second half has no division of chapters, it treats of the signs on the persons of women, of men, of kings, of wealthy men, of impotency; of calculating future events from the form of the members of the body; of calculation of longevity from marks on the palms; of marks on the soles of the feet; of toes and fingers; of shoulders and neck; of the teeth, tongue, &c. The name of the author of the work is not given. The work is of considerable repute among astrologers.

Beginning. यन्नामधेयं सकलाभिमङ्गलं यत्कीर्तनं वै कलिकल्मषघ्नं ।
यो वै रसानां यमसाच रूपं देवः स पायात् करुणानिधिर्मः ॥ १ ॥
यं देवदेवं मनिविबसङ्गाः स्तुवन्ति गायन्ति च सामगीतैः ।
तं वन्द आद्यं मणिलेखचूडाविराजितं सम्भुमुमार्द्धदेहं ॥ २ ॥
यज्जातकं व्यासपराशराद्यश्रीसूर्यकात्यायनशागर्गसेयैः ।
कृतं तदेवाद्यमयं(?) ब्रवीमि युक्तं सुधामृद्धिकटुक्तिभेदैः ॥ ३ ॥
अथ चिरेखाध्यायः ।
रेखावशात् कुत्र +जन्मकाले स्नानं तथा तत्फलसाधनञ्च ।
वक्ष्ये शिवं भूमिधरेन्द्रकन्याप्रियं नमस्कृत्य गुरुं स्वकञ्च ॥ ४ ॥

End. व्यर्थं लक्ष्मज्ञानं लोके क्षीणायुषां यस्मात् ।
यस्मात् पुनः शुभमपि कररेखाप्रभृतिकञ्च ॥
संवदन्ति वात्स्याथ्यन्तरमपरं तत्र समुद्रेण निर्दिष्टं ॥

Colophon. इति श्रीरेखाजातकसुधाकरः सम्पूर्णतामगमत ॥

विषयः । प्रथमाध्याये, कराङ्गविरेखानिरूपणादिः । २, रेखाद्वारा जन्मकालग्राकनिर्णयः । ३, रेखाद्वारा मासनिर्णयः । ४, रेखाद्वारा पक्षनिर्णयः । ५, रेखाद्वारा तिथिनिर्णयः । ६, रेखाद्वारा इष्टकालनिर्णयः । ७, आयुःप्रमाणं । ८, नद्यास्त्र-रेखाफलं । ९, नष्टजातकं । इति पूर्वार्द्धम् ।
इतः परमध्यायनिर्देशो नास्ति । स्त्रीदेहचिह्नवर्णनं । पुरुषदेहचिह्नवर्णनं । राजचिह्नवर्णनं । धनिचिह्नवर्णनं । दरिद्रचिह्नवर्णनं । स्त्रीवादिलक्षणं । चक्रप्रत्यङ्गादिलक्षणद्वारा शुभाशुभफलकथनं । स्वलरेखाद्वारा आयुर्गणनादिः । पुरुषपादतलस्थितध्वजाधरेखाद्याकाररेखाशुभाशुभफलं । स्तनपदाङ्गुल्यादिलक्षणानि । ग्रीवास्कन्धादिलक्षणानि । दन्तजिह्वातालवादीनां लक्षणानि च ।

No. 1518. | वृहदृग्विधानं ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 4¾ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 511 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1930. Copied from a MS. bearing date Sm. 1844. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Corrected.

Vríhad-rig-vidhána. On reading and reciting the Rig Veda under particular rules and restrictions, and the merits thereof. The rules refer principally to the reciting of the Gáyatrí. Attributed to Saunaka

A*cháry*a. The style of the work is, however, very like that of the Tantras.

Beginning. निष्कृतिमं चि वेदानां मन्त्राणां कल्किदोषतः ।
कल्किदोषनिहत्यर्थं गायत्रीमात्रयेद् द्विजः ॥ १ ॥
गायत्रीमन्त्रसिद्ध्यर्थं गायत्र्ययुतं जपेत् ।
सर्वेषां वेदमन्त्राणां सिद्ध्यर्थं लक्षकं जपेत् ॥ २ ॥

End. अदितिः प्रजपेत्यादं सपिण्डान् मोजयेद्यदि ।
अयुतश्चेद् ब्रह्मचारी नरकान् मुच्यते सदा ॥ ८१ ॥

Colophon. इति बृहद्विधानं समाप्तं ।

विषयः । ऋग्वेदीयानां मन्त्राणां सूक्तानां जपस्य फलम् ।

No. 1519. ऋग्विधानं ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 42. Lines, 8 on a page. Extent, 840 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sm. 1931, Copied from a MS. bearing date Sm. 1786. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Corrected.

Rig-vidhána. On the mode and merits of reciting the hymns of the Rig Veda under certain rules and instructions.—By Saunaka A*cháry*a.

Beginning. ॐ स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोप्त्रे नमस्कृत्वा मन्त्रदृग्भ्यस्तथैव च ।
विवक्षुरग्विधानं पुराणं पुरा दृष्टमृषिभिर्मन्त्रदृग्भिः ॥ १ ॥
मन्त्रेभ्यो मन्त्रदृग्भ्यश्च समाम्नायानुपूर्वशः ।
कर्मणामृषिदृष्टानां विधिं प्रोवाच शौनकः ॥ २ ॥

End. कुले जन्मनि शीले वा प्रज्ञायामुद्यमेऽपि वा ।
ऋग्विधानपरिज्ञानादुच्यन्ति चरितार्थताम् ॥ ४० ॥
तुष्यन्ति देवताः सर्वाः सम्पद्यन्ते विभूतयः ।
दुराधयः प्रणश्यन्ति नित्यमृग्विधिपाठिनाम ॥ ४८ ॥
नमः शौनकाय नमः शौनकाय ॥

Colophon. इति ऋग्विधानं समाप्तम् ।

विषयः । अथ चत्वारोऽध्यायाः सन्ति । तत्र प्रथमे जपपरिभाषा उक्ता । अनन्तरं सर्वेषु ऋग्वेदीयमन्त्रसूक्तानां जपादिफलकीर्त्तनम् ।

No. 1520. भावचिन्तामणिः ।

Substance, couutry-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 133 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Bháva-chintámaṇi. On expiations for overcoming transcendental causes which prevent the birth of a son. An extract from a Tantra.

Beginning. अथ प्राणिनां पूर्व्वजन्मपापदोषतः । पार्व्वत्युवाच ।
देवदेव जगन्नाथ शूलपाणे वृषध्वज ।
केन योगेन मर्त्यानां बालाश्च म्रियमाणकं ॥ १ ॥
तत्सर्वं यत्र योगीश ब्रूहि मे परमेश्वर ।
पापमोचश्च कृपया प्राणिनामल्पमेधसां ॥ २ ॥

End. लग्नाधिपे गुरौ युक्ते शनिदृष्टिसमन्विते ।
पुत्रेश भौमराशिस्थे दत्तपुत्रा भवन्ति हि ॥

Colophon. इति भावचिन्तामणौ पुत्रभावनिरूपणाध्यायो नाम षष्ठः पटलः समाप्तेयं सन्तान-दीपिका ॥

विषयः । अत्र पुत्रानुत्पत्तिप्रतिबन्धकपापमोचनकथनं, पुत्रोत्पादकयन्त्रयोगकथनञ्च ।

No. 1521. सामान्यसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 7 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8—10 on a page. Extent, 80 s'lokas Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Corrected.

Sámánya Sútra. The first chapter of the Ápastamba-kálpa-sútra —on technical terms of the Bráhmanic liturgy.

Beginning. यज्ञं व्याख्यास्यामः स त्रयाणां वर्णानां ब्राह्मणराजन्ययोः वैश्यस्य च त्रिभिर्वेदै-र्विधीयते ।

End. कर्म्माणि लौकिकः सम्प्रयते । यथा समाम्नाते ॥

Colophon. इति सामान्यसूत्रं ।

विषयः । यज्ञव्याख्यानं ।

No. 1522. वादरायणप्रश्नः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 12. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Vádaráyaṇa-prasna. On the span of animal life and on divination by means of putting questions to persons whose future life has to be foretold. By Vádaráyaṇa who does not appear to be the same with Vyása. Attached to the text is a commentary by Bhaṭṭotpala.

Beginning. (मू॰) । पूर्व्वं परीक्ष्यमन्यत् पश्चात् शुभाशुभं पुंसां ।
आयुष्यद्य तमखिलं करोति किं प्राश्नकालस्य ॥

(टी॰) । कमलजार्कनिशाकरक्षितिजविज्जीवा + + सूर्यजान्
विघ्नघ्नं स्वगुरुं प्रणम्य शिरसा देवीञ्च वागीश्वरीं
प्रश्नेऽस्मिन् मुनिवादरायणकृते स्पष्टार्थमल्पत्वे
शिष्याणां स्थिरकाम्यया द्विजवरष्टीकां करोत्युत्पलः ॥

End. (मू॰) । लग्नैकादशगे पापौ प्रष्टकस्य धनं भवेत् ।
तिष्ठति शुभमखिलमेव तदापि हर्षं वदेत्सततां ॥ ९९ ॥

Colophon. इति श्रीवादरायणप्रश्नविद्या समाप्ता ।

(टी॰) । चिन्तामणीति विख्याता टीकयं शास्त्रसम्मता ।
चतुष्टयांशजीव्यस्याः(?) सद्यसाम(?)मुद्रीरितं ॥ ४ ॥
इति उत्पलाचार्य्यविरचिता वादरायणप्रश्नटीका समाप्ता ।

विषयः । अथ प्रथमं मनुष्यगोमहिषादीनां आयुःमहाकथन । ततः प्रश्नगणनया लाभालाभसुखदुःखजयपराजयजीवितमरणादिज्ञानकथन ।

No. 1523. उपदेशसूत्रविवृतिः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 36. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1939. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Upades'a-sútra-vivṛiti. A commentary on the Upades'a Sútra—a treatise on casting nativities and horoscopes, attributed to Jaimini. The commentator's name is not given.

Beginning. पूर्व्वाचार्य्यं नमस्कृत्य जैमिनेः मोक्षजातके ।

आयुर्द्दायोद्दाहरणं कुर्व्वे बालोपकारकं ॥ १ ॥

अथ श्रीमज्जैमिनिजातकानुसारेणायुर्द्दायादिफलविचारः क्रियते ।

End. लपलाभपदस्थले भूतं सम्यग्नं तत एव सर्व्वमपि विचारणायेति दिक ।

Colophon. इत्युपदेशसूत्रे जैमिनीये तृतीयपादविवृतिः ।

विषयः । अत्र जैमिनिजातकगणनानुसारेण बालकस्य आयुर्द्दायायुद्दाहरणं

No. 1524. कर्म्मप्रकाशवृत्तिः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 32. Lines, 10—11 on a page. Extent, 775 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Karma-prakás'a-vritti. On astrological rules for casting nativities, divination, &c., &c. The MS. is incomplete, and the author's name does not appear. The codex comprises twenty chapters.

Beginning. उद्यत्कोटिदिवाकरद्युतिनिभं रक्ताङ्गरागांशुकं

हस्ते मोदकपाशमङ्कुशधरं वीणाक्षगीःसंयुतं ।

ब्रह्मेन्द्रप्रमुखैश्च किन्नरगणैः सिद्धैश्च विद्याधरैः

सेव्यं सततं सुखदं गजेन्द्रवदनं वाक्सिद्धिदं तं भजे ॥ १ ॥

गिरीशं दिनेशं गिरं विष्णुरामं गुरुं खिन्दिकं रामकाचार्य्यवर्यान् ।

प्रणम्याथ कर्म्मप्रकाशस्य वृत्तिं करोमीह बालावबोधाय सम्यक् ॥ २ ॥

नत्वा गिरं गणपतिं पञ्चवर्गमुख्यं तं कर्म्मभास्विणमलक्ष्यगुणं गुरुश्च ।

श्रीखिन्दिकाख्यगुरुताजिकतन्त्रदीपात् कर्म्मप्रकाशमनुदीपकमुद्धिरामि ॥ ३ ॥

End. पर्य्यान्तलग्नाच्च विलोमवृत्त्या यत् स्यात् विलग्नं जनिलग्नमेतत् ।

Colophon. समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अत्र विंशत्यध्यायाः । १मे, राश्यधिकारः । २ये, पञ्चाधिकारः । ३ये, षोडश-योगाधिकारः । ४र्थे, द्वात्रिंशत्लग्नभावाधिकारः । ५मे, निषेककालाधिकारः । ६ष्ठे, अरिष्टादिकथनं । ७मे, जीवननिर्णयः । ८, शरीरनिर्णयः । ९मे, जन्म-दिवसस्य गणनं । १०मे, दशाधिकारः । ११शे, धनाधिकारः । १२शे, शरीर-दोषाधिकारः । १३शे, प्रकृत्यधिकारः, अर्थात् परदारादियोगकथनं । १४शे,

प्रत्ययाधिकारः, चर्थात प्रश्नानां केन्द्रस्थानादिस्थितौ शुभाशुभकथनं। ११शे, कर्म्माधिकारः। १६शे, दरिद्रयोगकथनं। १७शे, मरणाधिकारः। १८शे, पितृमात्रधिकारः। १९श, श्रीजातकाधिकारः। २०शे, प्रकीर्णाधिकारः।

No. 1525. जटापटलदीपिका।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 120 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Jaṭápaṭala-dípiká. A commentary on the Jaṭápaṭala, a work on the various mystical modes of writing and reading the hymns of the Rig Veda according to the rules of Havagríva. (*Vide* No. 1234.) By Dayásaṅkara, son of Dharaṇídhara Vyávahárika.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमग्नस्वभक्तजन्तूद्धरणे दयालुः।
एनेकदेव' पुरतस्तनोतु शिवः शिवं मे शिवया समेतः॥ १॥
यस्यानुग्रहवशतोऽप्यतादिदेवाः संसिद्धिं विबुधवरोचितां प्रयाताः।
भारत्याः कुवलयपत्रलोचनाया भूत्यै स प्रभवतु मे कृपाकटाक्षः॥ २॥
नत्वा भाष्यकृतः पूर्व्वान जटापटलदीपिकां।
तनोमि विदुषां प्रीत्यै स्वयमीनमतानुगां॥ ३॥

End. परायातसमालोक्यं दोषाः कवीन्द्राः कृतिं वीक्ष्य मे मत्प्रमोदा भवेयुः।
खलाश्चापवादं विधायाद्य बाला अथाप्यपि मत्स्यक जटाया रहस्यं॥

Colophon. इति श्रीव्यावहारिकोपनामकधरणीधरसूनुना दयाशङ्करेण कृता जटापटलव्याख्या दीपिकाख्या समाप्तिमगात॥

विषयः। जटापटलस्य व्याख्यानम।

No. 1526. काव्यप्रकाशादर्शः, वा काव्यप्रकाशटीका।

Substance, country-made yellow paper, 21 × 3½ inches. Folia, 103. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,821 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1777. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávya-prakás'ádars'a. A commentary on the Kávya-prakás'a,—a treatise on rhetoric. By Mahes'vara Nyáyálaṅkára.

Beginning. मत्तैश्चतुर्भिः स्तुवते विधात्रे वोढ्रे स्तुतीनाञ्च चतुष्टयाय ।
भक्तैश्चतुर्भिश्चतुरोऽर्थवर्गाञ्श्रीमो दद्दानाय चतुर्भुजाय ॥
दुर्व्याख्याजनितप्रमोषशमनी वैषम्यविध्वंसिनी
वैषद्यादतिरोचनी रसवनी काव्यार्थसौहाटिनी ।
टीका विज्ञजनप्रमोदजननी भावार्थचिन्तामणी
भट्टाचार्य्यमहेश्वरेण रचिता काव्यप्रकाशोपरि ॥

End. इदानीमेषां दोषाद् यथायोगमिति । कारिकार्थमुपसंहृत्य दर्शयति तद्देते इति ।

Colophon. इति श्रीमहेश्वरन्यायालङ्कारभट्टाचार्य्यकृते काव्यप्रकाशादर्शे दशमोऽर्थालङ्कार-प्रतिबिम्बः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1527. काव्यप्रकाशटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 58. Lines, 6 on a page. Extent, 1,966 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávyaprakás'a-ṭíká. A commentary on the Kávyaprakás'a. By Gadádhara Chakravartti Bhaṭṭáchárya. The codex is a mere fragment.

Beginning. ग्रन्थारम्भे कर्त्तव्ये इति शेषः । तेन ग्रन्थारम्भपूर्व्वकाले परामृश्यतीति लभ्यते ।

End. अभेद् विषयविषयिभावरूपसम्बन्धासम्भवादत आह स्वाकार इवाभिन्नोऽपीति
(इतः खण्डितं ।)

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1528. यजुर्वेदिकुशण्डिका ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3¾ inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 196 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Yajurvedi-kushaṇḍiká. A manual for the performance of the fire sacrifice as a part of the nuptial ceremony, according to the canons of the Yajur Veda. By Pas'upati Bhaṭṭa. The author was a minister of Lakshmaṇa Sena of Gaur, and flourished in the beginning of the twelfth century.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां दशकर्म्मपद्धतिर्लिख्यते । तत्रादौ कुशण्डिका ।

End. इतिमन्त्रेण तिलकं दद्यात् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिकुशण्डिका समाप्ता ।

विषयः । यजुर्वेदोक्तं वह्निस्थापनविधानं ।

No. 1529. स्तवमाला ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 40. Lines, 15—18 on a page. Extent, 2,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Stava-málá. A series of hymns in praise of Kṛishṇa and Rádhá. By Rúpa Gos'vámí, one of the associates of Chaitanya.

Beginning. श्रीमद्दीश्वररूपेण रसामृतकृतालता ।
स्तवमालानुजीवेन जीवेन समरञ्च्यत ॥
पूर्वं चैतन्यदेवस्य कृष्णदेवस्य तत परं ।
श्रीराधायास्ततः कृष्णराधयोर्लिख्यते स्तवः ।

End. इति श्रीकृष्णनामस्तोत्रं समाप्तं ।

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वामिना कृता स्तवमाला समाप्ता ।

विषयः । कृष्णराधिकयोः स्तुतिकथनं ।

No. 1530. वर्षकौमुदी ।

Substance, country-made yellow paper, 23 × 4½ inches. Folia, 151. Lines, 8—9 on a page. Extent, 5,738 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Varsha-kaumudí. A liturgical calendar, describing the various religious duties enjoined for each day of a lunar year. By Govindánanda Áchárya.

Beginning. चिन्तामणीयति धानरि व्रजवधूचित्तेषु पाणीयति
श्रीवाजिमवति(?) प्रसादविच्छितश्यामाम्बुजन्मीयति ।
यश्चेवाञ्जनचातुरी जलधिजा वक्षाम्बुजेऽलीयति
क्षोणीभारहराय यादवकुलोत्तमाय तस्मै नमः ॥
धुनोतु ध्वान्तमस्माकमन्तश्चिन्ताभिसम्भृतं ।
गोविन्दवदनोद्भूत्यामृजन्यजयध्वनिः ॥
येनाद्यातिष(?)पङ्कजेषु नितरां मार्त्तण्डविद्राथितुं (?)
श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगलैर्नल्लामबालायितं (?) ।
वेदान्तस्मृतिमन्ततित्रिपथगान्नये च्छि मात्रीयितं
केषां नोपविशीलिनो गणपतिर्भट्टः मतां हृग्विभुः ॥
तत्तनुजन्मा विदुषामसुरागमधूनिकाभितामिज्ञः ।
मधुरिपुपदारविन्दश्रद्धामृतमाधुरीरमाभिज्ञः ॥
चालोच्याखिलमङ्गलानविकलं दृष्ट्वा पुराणान्यपि
प्रोक्ताः सम्यग गाथा विविच्य मुनिभिः + + + + महिता ।
श्रीमत्तातपदारविन्दविलसत् + न्नीभवाद्देशतः
श्रीगोविन्दकविः करोति ललितां वर्षक्रियाकौमुदीं ॥

End. सर्व्वान्तर्यामिने तस्मै गोविन्दाय नमो नमः ।
यत्कृपा विदुषामस्यामनुरागप्रवर्त्तिनी ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दानन्दाचार्य्यकृता वर्षकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । प्रथमं तिथिनिरूपणं । ततः तिथ्योर्युग्मकथनं । उभयदिने तिथिलाभे शुक्ल-कृष्णभेदेन व्यवस्थानिरूपणं । प्रतिपदादिपञ्चदशतिथिकृत्यकथनञ्च । ततो ग्रहणे पारणव्यवस्थाकथनं । ग्रहणकर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणञ्च । ततो गोविन्दादि-देवतापूजाविधिकथनं । ततः सङ्क्रान्तिविवेचनं, सङ्क्रान्तिव्रतकथनञ्च । ततो मासपदार्थनिरूपणं । ततः पञ्चपदार्थनिरूपणं । ततो वैशाखादिद्वादश-मासकृत्यनिरूपणं । ततो गङ्गातुलसीशालग्रामानां माहात्म्यकथनं । ततः सूतिकाषष्ठीपूजाविधिप्रयोगकथनं । ततो मङ्गलचण्डिकापूजाविधिप्रयोगकथनं । ततो जन्मतिथिकृत्यं, अनध्यायकथनञ्च । ततः शूद्राणां विधवानां पतिव्रता-नाञ्च धर्म्मकथनं ॥

No. 1531. विधिवादटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 32. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1,312 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Vidhiváda-ṭiká. A commentary on Gaṅges'a's chapter on religious injunction, in the Sabdakhaṇḍa of his Chintámaṇi. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

Beginning. उक्तवत्त्वग्रन्थे वेदस्याचारमूलकत्वनिरूपणानन्तरं प्रवर्त्तकज्ञानं निरूपयितुं प्रवर्त्तकज्ञाने आचारमूलत्वस्य उपपादकत्वरूपोपोद्घातमङ्गति दर्शयन् शिष्याववधानाय प्रतिजानीते आचारेति ।

End. पाकादावनागतपाकादौ सिद्धासिद्धेति उक्तं इतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतविधिवादस्य व्याख्यानं ।

No. 1532. भाषारत्नं ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 53. Lines, 5—6—7 on a page. Extent, 1,784 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháshá-ratna. An elementary treatise on the seven categories of the Mímáṅsá. By Kanáda Tarkavágís'a Bhaṭṭácharya.

Beginning. चूडामणिपदाम्भोजभ्रमरीभूतमौलिना ।
मङ्क्षिप्य श्रीकणादेन भाषारत्नं वितन्यते ॥

End. यथा गङ्गायां घोष इत्यादौ तीरे मंयोगरूपः शक्या प्रत्यासत्त्वस्य इति मङ्क्षेपः।

Colophon. इति श्रीकणादतर्कवागीशभट्टाचार्य्यविरचितं भाषारत्नं ममाप्तम् ।

विषयः । वैशेषिकमतसिद्धद्रव्यगुणकर्म्मसामान्यविशेषसमवायाभावात्मकसप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 1533. रामलीलामृतं, चतुर्थसर्गमात्रं ।

Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 162 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Rámalílámṛita. A poem on the career of Ráma. By Krishṇamohana. The codex contains only a part of the fourth book.

Beginning. येषां वत्सि सखके च नियतं योऽप्यर्द्धनारीमयः
शश्वल्लिङ्गितलिङ्गपूजनमयामत्योऽपि कामात्मकः ।
सर्व्वेकाजिरतापरा(?) चिपथगा तत्त्वज्ञतायात्मता(?)
द्वाभा पूज्यतमो विचित्रचरितो भैामात्यधीमोददताम् ॥

End. ° • °

Colophon. इति श्रीकृष्णमोहनकृतश्रीरामलीलामृते चतुर्थः सर्गः ।

विषयः । रामलीलावर्णनं ॥

No. 1534. रामलीलामृतक्रमदीपिका, वा रामलीलामृतटीका चतुर्थसर्गीया ।

Substance, country-made yellow paper, 16 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 6—10 on a page. Extent, 584 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Rámalílámṛita-krama-dípiká. A commentary on the last named work, by the author himself. Like the text, the commentary comprises only the fourth book.

Beginning. इह सर्गे चित्रकाव्यविवक्षया श्रीमहादेवचरितस्य चित्रत्वं कीर्त्तयन् मङ्गलमाचरति सक्षया इत्यादिः ।

End. • • °

Colophon. इति श्रीकृष्णमोहनकृतश्रीरामलीलामृतक्रमदीपिकानामकटीकायां चतुर्थः सर्गः ।

विषयः । रामलीलामृतस्य व्याख्यानं ।

No. 1535. दृष्टश्लोकी ।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 3 inches. Folium, 1. Lines, 7. Extent, 10 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Das'a-s'lokí. Ten stanzas on the essence of the Vedánta doctrine. By S'aṅkara Ácháryya. Mr. Hall takes *Das'a-s'lokí* to be the name of the text, and *Siddhántavindu* to be the name of a commentary on it by Madhusúdana Sarasvatí, (*Contributions*, p. 108); but the MS. before me denies this, and takes the latter to be the name of the text, and at first sight, it appears to be correct. The former, meaning simply "ten stanzas," can scarcely be the original name of a poetical work, and *Siddhánta-vindu*, or "conclusion in a drop," would be a very appropriate poetical designation for a work which in the space of ten stanzas gives the substance of the Vedánta philosophy. In the codex of the commentary belonging to the Sanskrit College of Calcutta, it is, however, distinctly mentioned that S'aṅkara wrote the *Das'a-s'loki* (श्रीशङ्करा दश-श्लोकीं प्रणिनाय्य। अतः प्रत्ययस्यात्मतत्त्वविशेषनिर्णयाय आह भगवान् आचार्य्यः न भूमिरिति।) and Madhusúdana was the author of the commentary. Its colophon says, "this is the end of the work named Siddhánta-vindu, composed by Madhusúdana Sarasvati." (इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः सिद्धान्त-विन्दुनामग्रन्थः समाप्तः) Paṇdit Táránátha Váchaspati published an abstract of the commentary under the name of Siddhánta-vindusára. Brahmá nanda Sarasvatí is the author of a second commentary on the text.

Beginning. न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न खं नेन्द्रियं वा न तेषां समूहः।
अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्त्येकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम्॥

End. न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि।

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं सिद्धान्तविन्दु समाप्तम।

विषयः। दशभिः श्लोकैः पृथिव्यादिपदार्थानां मिथ्यात्वव्यवस्थापनपूर्व्वकं परमात्मनः सत्यत्वव्यवस्थापनं।

No. 1536. / अभिषेकपद्धतिः।

Substance, country-made yellow paper, 15 × 2¾ inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 171 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhisheka-paddhati. A manual for the consecration of S'ákta divinities and the ordination of S'ákta neophytes. Anonymous.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति।)

End. क्षतार्थमात्मानं मन्यमानो मातृकाः साधकांश्च सम्पोष्य विद्याच्छिद्रावधारणवचनं कुर्य्यात् ।

Colophon. इत्यभिषेकपद्धतिः ।

विषयः । अत्र प्रथमं मालासंस्कारः । ततः कवचसंस्कारः । ततः शाक्ताभिषेककथनं । ततः पूर्णाभिषेककथनं ।

No. 1537. शक्तिवादः ।

Substance, country-made paper, 17 × 3 inches. Folia, 15. Lines, 7 on page. Extent, 841 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

S'aktiváda alias *S'aktivichára.* A philosophical disquisition on the powers of words, or the relation between their sounds and senses. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur in it; but the name is Gadádhara Nyáyasiddhántavágís'a Bhattáchárya. Hall's *Contributions*, p. 56.

Beginning. शक्तिलक्षणं पदवृत्ती तया पदप्रतिपाद्य एव पदार्थः इत्यभिधीयते तत्र शक्तिविषयो वाच्यः, स एव पदार्थो मुख्यार्थः अथ केयं शक्तिः अत्र नैयायिकाः अस्मात्पदादयमर्थो बोद्धव्य इति परमेश्वरसङ्केतः शक्तिः ।

End. इदन्तु तत्त्वं यत्र पण्डित इति जानाति इत्युवाच इत्यादिस्थले । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । पदानां अस्मात्पदादयमर्थो बोद्धव्य इतीश्वरसङ्केतरूपशक्तिनिरूपणं ।

No. 1538. अपूर्ववादरहस्यं ।

Substance, country-made paper, 16 × 2½ inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 989 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Apurva-váda-rahasya. A commentary on the chapter on the use of the imperative mood in Vedic injunctions and the rewards of religious rites in the *S'abda Khanda* of the *Chintámani* of Ganges'a. By Raghunátha Siromani. Mr. Hall apparently takes the Apurva-váda to be an independent work on the moral relation of cause and effect. *Contributions*, p. 190.

Beginning. प्रथमं दशपदानि न सन्ति ।

End. यथा विश्वजिता यजेतेत्यादाविति ।

Colophon. इति शब्दपरिच्छेदरहस्ये अपूर्ववादरहस्यं समाप्तं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतापूर्ववादस्य व्याख्यानं ।

No. 1539. / शुद्ध्यादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made yellow paper, 16½ × 3 inches. Folia, 115. Lines, 6 on a page. Extent, 3,924 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1733. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'uddhyádi-sangraha. A compilation on purification, mourning and S'ráddha. Anonymous.

Beginning. अजमिशशुद्रन्दवन्द्यं सततमपास्यं विरिञ्चाद्यैः ।

वेदविदितरहस्य गिरीशमनमस्य नमस्यामः ॥

अथ शुद्धिव्यवस्थायां मङ्गलम् ।

End. वागदत्तायाः कन्यायाः कुमारीवद्विवाहः ।

Colophon. इति श्रीमन्तं मङ्गलम् ।

विषयः । प्रथमं शुद्धिव्यवस्थाकथनं । ततः श्राद्धव्यवस्थाकथनं । ततः तिथिव्यवस्थाकथनं । ततः प्रायश्चित्तव्यवस्थाकथनं । तत उद्वाहव्यवस्थाकथनं ।

No. 1540. / सेतुसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made yellow paper, 17½ × 5½ inches. Folia, 300. Lines, 8—9 on a page. Extent, 10,200 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Setu-sangraha. Annotations on the Mugdhabodha grammar of Vopadeva. By Gangádhara, son of S'ivaprasáda Tarkapanchánana of Kumárahatta near Calcutta.

Beginning. गङ्गाधरः शिवं नत्वा कुरुते सेतुसङ्ग्रहं ।

दुर्गम्यमुग्धबोधाख्यसरित्सन्तरणार्थिनां ॥

End. ब्रह्मशब्दो मङ्गलार्थः तथा च आदावन्ते च मध्ये च मङ्गलाचरणं स्मृतं ।

Colophon. इति कुमारनिवासिश्रीशिवप्रसादतर्कपञ्चाननात्मजगङ्गाधरकृतदुर्गम्यमुग्धबोधाख्यसरित्सन्तरणसेतुसेतुसङ्ग्रहे स्यादिपदः । इति कृदन्ताध्यायः ॥

विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 1541. / आख्यातविचारः ।

Substance, country-made yellow paper, 21 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 760 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ákhyáta-vichára. A philosophical disquisition on conjugation. By Gadádhara Bhaṭṭácharya.

Beginning. धातुप्रकृतिकाख्य लकारस्थानम् यन्निचप्रभृतयः केचिद्वाक्यार्थोऽन्वितमभिधाय ब्रुवते ।

End. तस्य विध्यर्थत्वे तथात्वस्यापि विधिकानां न भञ्जीतेत्यादिप्रयोगापत्तिरिति दिक् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगदाधरभट्टाचार्य्यकृतमाख्यातविचारः समाप्तः ।

विषयः । आख्यातशक्तिनिरूपणं ।

No. 1542. / अनुमित्यादिबाधान्तटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 336. Lines, 8—9—10—11 on a page. Extent, 15,890 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumityádi-bádhánanta-ṭíká. A commentary on a portion of the Anumána Khaṇḍa of Gaṅges'a. By Jagadis'a Nyáyapanchánana.

Beginning. सन्नितानननरोजमहने रिङ्गमानमतिलोलकुण्डलं ।
रोचनोपरचितभालमस्तु मे केशवं शैशवं वपुः ॥
प्राचीरनुचितविविधवादैः कलुषीकृतोऽद्यधुना
दीधितियुतमणिरेषः श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरतु ।

End. तत्तद्धर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभावनिश्चयत्वेन समानप्रकारकतया तथात्वं तत्-
द्व्याप्तिमात्रहत्त्वनत्तधर्म्माभावेनानन्तरेतुत्वकल्पः । पुस्तकमिदं सम्पूर्णप्रायं ।

विषयः । अनुमित्यादिबाधान्तदीधितिव्याख्यानं ।

No. 1543. न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 5½ inches. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 2,138 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Nyáya-vártika-tátparya-ṭíká. A commentary on the Nyáya-vártika of Udyotakara. By Váchaspati Mis'ra, disciple of Martaṇḍa-tilaka Svámin. Hall's *Contributions*, p. 21.

Beginning. परीचानन्तरमुपदेशक्रमानुरोधेन प्रवृत्तिः ' परीचितुं युक्ता मा कस्मान्न परीच्यत इति शङ्कानिराकरणाय सूत्रमित्याह । मनसोऽनन्तरेति ।

End. करोः क्षतोऽस्त्वितरं बलिरेव इत्तः कायो मणाप्रवताव(?) यथाभिलाषम् । अभ्यर्थये वितथनप्रपयांच(?) वर्षे मा माविलीकुरुत कीर्त्तिमद्भीः परेषाम ॥

Colophon. इति मिश्रश्रीवाचस्पतिविरचितायां न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीकायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । उद्योतकरविरचितन्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यपर्य्यव्याख्यानं ।

No. 1544. शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 16 × 4¼ inches. Folia, 33. Lines, 10 on a page. Extent, 1,237 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1754. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'abdas'akti-prakás'iká-prabodhiní. A commentary on the S'abdas'akti prakás'iká of Jagadís'a Tarkálankára. By Rámabhadra Siddhánta vágís'a. Hall's *Contributions*, p. 55.

Beginning. विश्वतात जगन्मातरेवं गौरीगिरीशयोः ।
मिथः सख्यापथा खेरं चेरत्वं समुपास्महे ॥
गुरुमिव गुरुमिह नत्वा तत्कृतशक्तिप्रकाशेषु ।
श्रीरामभद्रकृती कुरुते टीकां मुदे सुधियः ॥
शब्दशक्तीति । शब्दस्य शक्तिर्वाचकसामर्थ्यं तत्प्रकाशिकेत्यर्थः ।

End. इत्यादौ चाभावस्य संशयकोटितयानुभवस्य बाधितत्वादित्याशयेनाहुरित्युक्ताऽक्षरेो व्यक्तिः ।

Colophon. इत्यन्तं प्रचरन्ती शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी श्रीरामभद्रसिद्धान्तवागीशविरचिता । श्रीविष्णुचरणाब्जे तु मनोऽलिर्मेऽस्तु नित्यशः ॥

विषयः । शब्दशक्तिप्रकाशिकाव्याख्यानं ।

No. 1545. / चिन्तामणिप्रकाशः । प्रत्यक्षखण्डः ।

Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 153. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 9,446 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1633. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Chintámaṇi-prakás'a. A commentary on the *Chintámaṇi* of *Gaṅges'a.* By Ruchidatta Mahámahopádhyáya. The MS. is incomplete and limited to the *Pratyaksha Khaṇḍa.* This work is distinct from Jayadeva's *Maṇyáloka* which has the alternative title of Chintámaṇi-prakás'a.

Beginning. कृष्णोरश्छदपटार्द्धकृताम्बरालमुक्तालनिश्वसितनुन्नपयोधराग्रं ।
इन्दौ स्फुटागमि विभिन्नतनोस्तनोतु शुभ्रं वपा शयनशोभि शिवं शिवायाः ॥
अधीत्य रुचिदत्तेन जयदेवाज्जगद्गुरोः ।
चिन्तामणौ ग्रन्थमणौ प्रकाशोऽयं प्रकाश्यते ॥
प्रारिप्सितविघ्नविनाशाय कृतं नमस्कारं शिष्यान् शिक्षयितुमादौ निबध्नाति ।
गुणातीत इति ।

End. प्रकृष्टेति—पदात् पदार्थस्मरणं प्रकृष्टसत्ताकमेति तत्र तत्रांशेऽखिलस्मरणाभिप्रायेणैवाहुरिति । श्रीः ।

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायरुचिदत्तविरचितश्चिन्तामणिप्रत्यक्षखण्डप्रकाशः समाप्तः ।
शोदरनगरनिवासी रुचिदत्तः सूरिमूर्द्धन्यः ।
चिन्तामणिप्रकाशं व्यरचयदान्वीक्षिकीकोशं ॥
शके १६३३ । आश्विने मासि ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतचिन्तामणिप्रत्यक्षखण्डस्य व्याख्यानं ।

No. 1546. / चिन्तामणिप्रकाशः, अनुमानखण्डः ।

Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 118. Lines, 12 on a page. Extent, 4,301 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Chintámaṇi-prakás'a. The first volume of the work noticed under the last preceding No. It explains the Anumána Khaṇḍa of Gaṅges'a.

Beginning. प्रणयकलहकेलिभीषणं भीतिहेतोः प्रकटयति समन्तान्मायया कायमस्मिन् ।
सभयमथ भवान्या गाढमालिङ्ग्यमानो घटयतु घनविघ्नध्वंसमस्माकमीशः ॥
निशम्य सकलं शास्त्रं नानागुरुमुखाम्बुजात् ।
अनुमानप्रकाशोऽयं रुचिदत्तेन तन्यते ॥
सङ्गतिं दर्शयन्नेव शिष्यावधानार्थमिदानीमनुमाननिरूपणं क्रियते,—इति प्रतिजानीते,—प्रत्यक्षेति ।

End. ईश्वरोपगृहीतशरीरस्य कारणत्वादिति भावः। असिद्धेरिति, अप्रसिद्धेरित्यर्थः। अन्यहेतुमाह, अदृष्टेति। तथा च सर्वोमङ्कुर इति भावः। वाद्यन्तरमतं दूषयति, नापीति। द्वितीयचरणे दोषमाह घटादेरिति अतः खण्डितत्वात् परिशेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। गङ्गेशोपाध्यायकृतचिन्तामण्यनुमानखण्डस्य ईश्वरानुमानप्रकरणं यावद् व्याख्यानं ।

No. 1547. प्रत्यक्षमणिदीधितिव्याख्याविवेचनं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 126. Lines, 8 - 9 on a page. Extent, 2,687 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1670. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pratyaksha-maṇidídhiti-vyákhyá-vivechana. An exposition of Raghunátha's commentary on the *Pratyaksha Khaṇḍa* of Gaṅges'a. By Rudra Nyáyaváchaspati.

Beginning. अनिर्व्वाच्यगुणग्राममाननताशेषकामदं ।
चिराय चिन्मयं + न प्रणम्याहमुपास्महे ॥
विद्यानिवासपुत्रस्य न्यायवाचस्पतेरियं ।
निर्म्मितिर्निर्म्मलधियामानन्दयतु मानसं ॥
प्रेक्षावदिति। प्रेक्षावत्प्रवृत्तस्य ग्रन्थाजनकत्वामभिधेयसम्बन्धौ च—

End. अन्यथा तत्रापि विशिष्टज्ञानसामग्र्येव प्रतिबन्धो हेतुः स्यादतोऽपि चेति। श्रीः।

Colophon. इति श्रीमद्विविधपण्डितमण्डलीमुकुटमणिश्रीरुद्रन्यायवाचस्पतिभट्टाचार्य्यविरचितश्रीमन्महामहोपाध्यायभट्टाचार्य्यशिरोमणिप्रकाशितप्रत्यक्षमणिदीधितिव्याख्याविवेचनं सम्पूर्णतामगमत्। संवत् १६७० । आश्विनं ।

विषयः । रघुनाथशिरोमणिकृतप्रत्यक्षचिन्तामणिदीधितिनामकटीकायाः व्याख्यानं ।

No. 1548/ मण्यालोकदर्पणं । Should be Pratyaksha-mani-lokadarpana W.S.

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 221. Lines, 11—12 on a page. Extent, 3,390 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1669. Place of deposit, Calcutta, Government of India.' Appearance, old. Prose. Correct.

Maṇyáloka-darpana. Annotations on the *Maṇyáloka* of Jayadeva Mis'ra. By Mahes'a Ṭhakkura. The MS. is limited to the *Pratyaksha Khaṇḍa.*

Beginning. शङ्करजगदम्बिकयोरङ्के पङ्केन खेलनं ।
लम्बोदरमवलम्बे लम्बेरमराजचारुमुखं ॥
पुंसामाशिभिदे कलानिधिकुलोत्तंसाय संसारभी-
विध्वंसाय मुनीन्द्रमानसमरोहंसाय कंसारये ।
चञ्चत्कल्पितशिक्यमुञ्जलतिकं गुञ्जावतंसाद्रिना
यं सामङ्कमुपागमत् कमलभूः कृष्णाय तुभ्यं नमः ॥
चतुर्भिराख्यैश्चतुरोऽपि वेदानुच्चारयन्नक्रमतो विरिञ्चिः ।
पाठायपश्या + विशेषभीच(?) मन्ताचिशिष्यः शिवमातनोतु ॥
भूतेशावनतिं (?) महीधरसुता भागावरुद्धं शिरो
नैवोद्वहति चारुसान्त्वनवचो मूकायितार्द्धं मुखे ।
चाश्लेषेऽपि यथोचितं न हि भवत्येकाकिना बाहुना
मामव्यादिति चिन्तकः प्रियतमामानापनोदे शिवः ॥
धनाय पद्मां भविकाय दुर्गां त्रुटाय गौरीमितरे श्रयन्तु ।
श्वं महानन्दपदस्य धात्रीं विद्याविधात्रीं गिरमाश्रितोऽस्मि ॥
गौर्य्या गिरीशादिव कार्त्तिकेयो यो धीरया चन्द्रपतेरलम्भि ।
आलोकमुद्दीपयितुं नवीनं स दर्पणं व्यातनुते महेशः ॥
अत्र श्लोकानां व्याख्या टीकाकृता सुगमत्वात् (न) कृता मा चैवं । प्रारीप्सित-
प्रतिबन्धकविघ्नविघातकं पुरभिन्नमस्कारकपं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निबध्नाति
गुणेति ।

End. प्रसृष्टेति । तथा चायथार्थत्वमौत्सर्गिकमिति भावः । तथोक्तविस्तरत्वमभि-
प्रेत्याह,—मदाऊरिति । तथेदन्त्वाविचारः समाप्तः ॥

विद्याय विदुषां प्रीत्यै अलङ्कारकौस्तुभम्।
श्रीगौरपादे भक्तेन मनसापि समर्पितं॥

Colophon. इति श्रीकविकर्णपूरविरचिते अलङ्कारकौस्तुभे प्रथमस्तबकः समाप्तः।
संवत्। १६९८। माघवदि २ रा।

विषयः। अलङ्कारविषयकग्रन्थविशेषस्य अलङ्कारकौस्तुभटीकाया व्याख्यानं।

No. 1549. आगमकौमुदी।

Substance, palm-leaf, 18 × 1½ inches. Folia, 112. Lines, 4 on a page. Extent, 1,848 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

A'gama-Kaumudí. A compilation from different Tantras on the S'ákta cult, giving a brief exposition of its principles and supplying all the principal mantras for the worship of S'ákta divinities. By Rámakrishṇa.

Beginning. सर्वमन्त्रसमाराध्यं कृष्णं नत्वा हृदम्बुजे।
तनुते रामकृष्णेन श्रीमदागमकौमुदी॥

End. भक्तिप्रदा रामभद्रा विद्या चिरजीवनुकारिणी।
धनधान्यप्रदा चैव सर्वारिष्टविनाशिनी॥
इति प्रत्यङ्गिराप्रकरणं।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीरामकृष्णकृता आगमकौमुदी समाप्ता॥

विषयः। अथ प्रथमं अकडमचक्र-नक्षत्रचक्र-राशिचक्र-भूतचक्र-नाडीचक्र-अकथहचक्र-आतिचक्र-ऋणिधनिचक्रादि। ततः षट्त्रिंशत्पुरश्चरणलक्षणं गुरुलक्षणञ्च। ततः पञ्चदेवतापूजा शीघ्रफलप्रदत्वेन मन्त्रदानञ्च। ततः शूद्रस्य मन्त्रदाननिषेधः सिद्धमन्त्रे विचाराभावकथनं। दीक्षायां मासादिविचारः। वरणार्थं चक्राद्यविप्रकरणञ्च। मन्त्राणां दशविधसंस्काराः। दीक्षाप्रकरणं। षट्चक्रकथनं। प्राणायामः। मातृकान्यासः। करादिन्यासः। आधारशक्तिध्यानं। अर्घ्यस्थापनं। प्राणप्रतिष्ठा। आवाहनमुद्रा। शिवपूजाप्रकरणं। आवाहना-विचारः। नैवेद्यनिवेदनमन्त्राः। जपसमर्पणमन्त्राः। मालासंस्कारं। जप-कथनं। मालासंस्कारः। प्रणामकथनं। मन्त्रजपविधिः। पञ्चदेवप्रकरणं पुरश्चरणविधिः। रामकृष्णोपासनां मन्त्राः, महापञ्चमी च। सर्वोपचारसमी-

स्त्रियाणां मन्त्राः, काल्यादिमन्त्रिमन्त्राश्च । दुर्गामन्त्राः । भुवनेश्वरीमन्त्राः । मन्त्रभेदाः । मालामन्त्राः । सुन्दरीमन्त्राः । तारामन्त्राः । श्यामामन्त्राः । अनिरुद्धमन्त्राः । प्रचण्डचण्डिकामन्त्राः । गणेशमन्त्राः । उपविद्या । योगिनी-मन्त्राः । मृत्युञ्जयमन्त्राः । कर्णपिशाचीमन्त्राः । हनूमतो मन्त्राः । गरुडमन्त्राः । मन्त्रसंस्कारः । मन्त्रगायत्री । जपप्रकरणं । भूमौ मालापतनजनितदोषाः । वैष्णवरात्रौ जपनिषेधः । प्रकीर्णकथनं । ग्रन्थनिराकथनञ्च ॥

No. 1550. शुद्ध्यादिव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, palm-leaf, 20 × 1½ inches. Folia, 131. Lines, 4—5 on a page. Extent, 2,423 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1610. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhyádi-vyavasthá-saṅkshepa. An elaborate treatise on funerals, mournings, Sráddha, s'ati, and impurity of the person arising from birth in one's family and other causes, as also on certain religious rites to be performed on particular lunar days, and on the determination of the particular moments when such rites should be observed. By Chintámaṇi Nyayvágis'a Bhaṭṭácharya of Gaur. The work professes to be a part of a comprehensive digest of civil and canonical law, which bore the title of *Smṛiti-vyavasthá.* No complete MS. of this digest has as yet been met with.

Beginning. ॐ नमः श्रीपरमदेवतायै । अथ शुद्ध्यादिव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्रादौ शुद्धि-पदार्थो निरूप्यते । तत्र विहितकर्म्मार्हत्वप्रयोजको धर्म्मविशेषः शुद्धिः ।

End. एतास्तु पौर्णमास्यन्तमासे ग्राह्या इति तिथिव्यवस्था सम्पूर्णा ।

Colophon. इति गौड़देशनिवासिमहामहोपाध्यायश्रीचिन्तामणिन्यायवागीशभट्टाचार्य्यकृतौ स्मृतिव्यवस्थायां शुद्ध्यादितिथ्यन्तसङ्क्षेपः समाप्तः ।
शाके चरित् षोड़शकेऽर्कवारे पक्षे वलक्षे दिवसे तु ++ ।
सारं स्मृतीनां मधुमाधि विद्वान् श्रीमान् प्रसादो वल्लिकजरामान् ॥
शकाङ्काः १६१० ।

विषयः । शुद्धिलक्षणं । जननमरणाशौचयोर्व्यवस्था । जननयोरशौचसङ्करकथनं । अति-क्रान्ताशौचव्यवस्था । अशौचविधिनिषेधौ । अशौचसङ्करकथनं । गर्भस्रावा-शौचं । स्वयमशौचं । बालाद्यशौचं विदेशस्थाशौचं । सपिण्डाद्यशौचं । अशौच-

विषयः । अशौचापकर्षनिरूपणं । मातामहाद्यशौचं । वस्तुविशेषाशौचं । शौचापवादः सहानुगमनाशौचं । अस्थिसञ्चयनकथनं । चण्डालस्पर्शनकथनं । गङ्गायामस्थिक्षेप-विधिः । प्रायश्चित्तकथनं । वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिनिरूपणं । मृतमरणे तच्छुद्धिकथनं । सूतिकादिमरणे दाहव्यवस्था । पर्णनरदाहव्यवस्था । मुमूर्षुकृत्यं । प्रेततर्पणविधिः । पुत्रस्य वर्षमध्ये कृत्यनिरूपणं । पिण्डदानव्यवस्था । अशौचा-न्तिमदिनकृत्यं । अशौचान्तद्वितीयदिनकृत्यं । वृषोत्सर्गकालनिरूपणं । वृषलक्षणं । प्रेतक्रियाधिकारिणः । स्त्रियाः श्राद्धाधिकारिणः । सामान्यतोऽनधिकारिणः । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः । तदशौचादिनिरूपणं । पूर्वामध्यमोत्तराभेदेन मृतक्रि-यायास्त्रैविध्यकीर्त्तनं । उभयमुखीदानं । विपुष्टदानं । श्राद्धलक्षणं । देवता-लक्षणं । यागलक्षणं । साहित्यलक्षणं । तन्त्रतालक्षणं । गयाश्राद्धकालः । मघा-त्रयोदशीश्राद्धविधिः । अक्षयफलव्यापकनिमित्तकश्राद्धकथनं । शस्त्रादिहतानां चतु-र्दशीश्राद्धकथनं । अष्टकाश्राद्धकथनं । श्राद्धवेलानिरूपणं । मलमासकर्त्तव्यकर्म-निरूपणं । खण्डितावर्द्धमानामावास्याश्राद्धकालनिरूपणं । पार्वणव्यवस्था । निम-न्त्रणविधिः । दर्भकथनं । श्राद्धशेषभोजने नियमकथनं । आमश्राद्धव्यवस्था । जीवत्पितृकस्य श्राद्धव्यवस्था । मासिकषाण्मासिककालकथनं । सपिण्डीकरणविधिः । तदपकर्षव्यवस्था । विप्रपतितादिश्राद्धकालकथनं । एकोद्दिष्टकालः । अन्वष्ट-श्राद्धकथनं । चिद्दिष्टसंख्यादिनां मरणे तस्य पूर्वाश्रमपुत्रकृत्यनिरूपणं । सपिण्डी-करणानन्तराद्याधिकारिनिरूपणं । अमातिथिव्यवस्था । पर्वव्यवस्था । प्रतिपत्कृत्य-निरूपणं । द्वितीया । तृतीया । चतुर्थी । पञ्चमी । षष्ठी । सप्तमी । विधान-सप्तमी । माघसप्तमी । अष्टमी । जन्माष्टमीव्यवस्था । दूर्वाष्टमी । भीष्माष्टमी । नवमी । श्रीरामनवमीव्यवस्था । दशमी । दुर्गोत्सवव्यवस्था । बलिदानव्यवस्था । धूपादिनिरूपणं । उपचाराः । एकादशी । चातुर्मास्यव्रतव्यवस्था । पारणव्रत-त्यागप्रायश्चित्तं । नक्तव्रतव्यवस्था । मत्स्यादिभोजनत्यागफलं । हरिशयनव्यवस्था । द्वादशी । श्रवणाद्वादशीव्यवस्था । त्रयोदशी । वारुणत्रयोदशीव्यवस्था । चतुर्दशी । सावित्रीचतुर्दशीव्यवस्था । अनन्तव्रतं । अघोराख्यचतुर्दशी । प्रेतचतुर्दशी । भूत-चतुर्दशी । रटन्तीपूजाव्यवस्था । पाषाणचतुर्दशी । मदनचतुर्दशी । पूर्णिमा । महाज्यैष्ठीव्यवस्था । शिवरात्रिव्यवस्था । कोजागरव्यवस्था । यज्ञाग्निः । राखिबन्ध-नव्यवस्था । कार्त्तिकमासकृत्यनिरूपणं । पर्वव्यवस्था । अमावास्या । अर्द्धोदय-योगव्यवस्था । युगाद्यानिरूपणं । युगाद्यारम्भकथनं । मन्वन्तराव्यवस्था ।

No. 1551. क्रमदीपिका ।

Substance, palm-leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 76. Lines, 8 on a page. Extent, 1,008 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1609. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Kramadípiká. Rules for the worship of Vishṇu in the different forms of Kṛishṇa, Gopála, &c. Anonymous.

Beginning. कला तु माया मरकान्तमूर्त्तिः कलं क्वणद्वेणुनिनादरम्यः ।
श्रितो हृदिव्याकुलयंस्त्रिलोकीं श्रियेऽस्तु गोपीजनवल्लभो वः ॥
गुरुचरणसरोरुहद्वयोत्थान् सवितरजःकणकान् प्रणम्य मूर्ध्ना ।
सहितमिव विरिञ्चिनारदाद्यैः यजनविधिं कथयामि शार्ङ्गपाणेः ॥

End. जगदिदमनुविद्धं येन यस्मिन् प्रसूते
यदनुगतमजस्रं याति चाविक्रियायाः ।
यदुवरवसुदेवश्रीयशोविषु+ +गोपी
योगविनतमुपैत्यासीतिसिधं गीर्षि ज्ञानं ॥

Colophon. इति श्रीक्रमदीपिकायां अष्टमः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । विष्णोरर्चनविशेषविधानं ।

No. 1552. आधानप्रायश्चित्तं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 3¾ inches. Folia, 22. Lines, 8—11—12 on a page. Extent, 532 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Ádhána-práyas'chitta. Expiations for irregularities and defects in the performance of Ádhána rites, or the collection and preservation of the household sacred fire. Anonymous.

Beginning. अथ कानिचित् प्रायश्चित्तानि लिख्यन्ते । विपरवसकाशात् प्राक् गार्हपत्यनाशे प्रचिर्भूता गार्हपत्यमन्यमारभी होमयित्वा यजमानो मन्थनं कुर्यात् गारभेद्वा ।

End. द्वितीयाधानेषु यद्यपात् परतो नाशश्रुतावां अथवधेन समापयेत् ।

Colophon. इत्याधानप्रायश्चित्तं ।

विषयः । आधानप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 1553. ऐष्टिकप्रायश्चित्तं ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 13. Lines, 4—11—12 on a page. Extent, 264 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aishtika-práyas'chitta. Expiations for errors, irregularities and accidents occurring during the performance of Ishti rites, according to the rules of Bodháyana and Ás'valáyana. Anonymous.

Beginning. आश्वलायनस्य बौधायनमतलभ्या दर्शपूर्णमासादीनि कर्माणि कुर्वतः सुगम-पथनमतलभ्या ऐष्टिकानि प्रायश्चित्तानि कानिचित् लिख्यन्ते ।

End. प्राग्वा शेषं समापयेत् ।

Colophon इति कानिचित् प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । ऐष्टिकप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 1554. दर्शपूर्णमासप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 7—14 on a page. Extent, 451 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dars'apúrṇamása-prakaraṇa. The chapter of the new and the full moon rites from of the Bhodháyana Kálpa Sútra.

Beginning. अमावास्येन पौर्णमासेन वा हविषा यक्ष्यमाणो भवति स पुरस्तादेव हविरात-ञ्चनमुपकल्पयत एकाहेन वा त्र्यहेन वा यथर्तव्य वै प्राशं भवति ।

End. अभिहुत अमावास्यं वा पौर्णमासं वा हविः ।

Colophon. इति बौधायनसूत्रे दर्शपूर्णमासप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रकरणं ।

No. 1555. दर्शपूर्णमासप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 11—12—13—15 on a page. Extent, 586 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dars'a-púrṇamása-práyas'chitta-parkaraṇa. Expiations for errors, irregularities and accidents occurring during the performance of the new- and the full-moon sacrifices according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. विचितं सन्नाय्यं गोयेन(?) सव्यमेन प्रत्यवरूढेऽग्नौ आयतनपर्येयात् (?) ।

End. तद्देव चोमकालेऽन्याधानवर्जमिति एतैवाहमेवमितिस्तापे वै इयमेति चावि-
ष्कृतिषु अन्यात्रित——इतः परं खण्डितं ।

विषयः । बौधायनसूत्रोक्तदर्शपूर्णमासप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 1556. | ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 7. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 154 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aikáhika-cháturmásya-prayoga. A guide to the performance of the Ephemeral and the Quadimensial rites according to the rules of Bodháyana.

Beginning. ॐ बौधायनीयकल्पमवलम्ब्य ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः प्रकाश्यते ।

End. बौधयनीयकल्पोक्तचातुर्मास्यमिदपथं ।
ऐकाहिकेन विधिना कार्यत्वं चतुष्टये ॥

Colophon. इति बौधायनोक्तचातुर्मास्यप्रयोगः ।

विषयः । चातुर्मास्यप्रयोगकथनं ।

No. 1557. | न्यायरत्नमाला ।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Nyáya-ratnamálá. A dissertation on some of the leading topics of the Nyáya doctrine. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable. Hall's *Contributions*, p. 172.

Beginning. चक्षुरादयस्तज्जन्यं प्रमाणं सप्रकारकं ।
चतुष्कं आर्षिकि·(?) चमक् तत् चक्षुषैव + कथ्यते ॥

यद्रूपस्वरूपं यथाविधं यच्च तस्य प्रधानेन सम्बन्धो यथा च यस्य ।

End. विशेषद्वयज्ञानेन सामान्यस्यैव बाधता ॥

यद्यपि नियोगस्य क्रत्वुद्देश्यतया प्रधानस्याप्यासक्ती———इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । यद्रूपस्वरूपं यथाविधं, प्रधानेन यच्च तस्य च यादृशः सम्बन्धः, यथा च तत्र प्रमाणं, तत्समुदायनिरूपणं । जातिद्रव्यगुणक्रियाभेदेन शब्दार्थानां चतुर्विधत्वनिरूपणं । सन्निपातोपकारकं, आरादुपकारकञ्चेति यज्ञार्थस्य द्वैविध्यनिरूपणं । पुनरेषामवान्तरभेदनिरूपणं । दृष्टादृष्टोभयार्थकनिरूपणं । नियमादृष्टकथनं । सामान्यतोऽनुलक्षणं । विधिशक्तिनिरूपणं । जातिलिङ्गसङ्ख्यानामेककारकान्वितत्वकथनं । श्रुतिलिङ्गाधिकरणं । विनियोगस्वरूपकथनं स्वर्गकामफलविशिष्टत्वेन भाव्यताकथनं । तत्र तत्र न्यायकीर्त्तनञ्च । लिङ्वाक्यसमाख्यादीनामवान्तरभेदकथनपूर्व्वकं तत्तत्स्वरूपकथनं । चभ्यताभिधानकथनं । चपूर्व्वकथनं । दैवनिर्म्मितस्यैव निद्रावशमयवर्त्तिमध्यन्दिनतपनातपनिपातसन्तप्ततनोरिव मेघपुष्पगर्भमेघज्ञानस्य सन्तापोत्पादकत्वं कर्म्मणः फलजनकत्वमुत अन्यकृतस्य प्रपादिवद् वा भोजनादिवद्वा स्वयं कृतस्येति निरूपणं । केषां केनप्रकारेण अनुष्ठायकत्वमिति तन्निरूपणं । एकप्रयोगविधिविधेयानां बहूनामङ्गप्रधानानामेककर्त्तृकाणामवश्यम्भाविनि क्रमे सति तद्विशेषनिरूपणं । क्रमवादः । प्रयोगविशेषविचारः । कर्म्माधिकारनिरूपणं । प्रयोगविध्यधिकारविधीनां स्वरूपकथनं । उपदेशात्मकातिदेशात्मकत्वभेदात् मन्त्रस्य द्वैविध्यकथनं । तल्लक्षणनिरूपणं । आतिदेशिकाङ्गसम्बन्धनिरूपणं । स्वर्गकामो यजेतेत्यादौ प्रकृतिप्रत्ययादीनामर्थविवेचनं । ऊहनिरूपणं । विकृतिषु पदार्थं यथाचिन्तनं । प्रकृतिलक्षणादिविचारः । तन्त्रलक्षणं । प्रयोगपरिमाणचिन्तनं । क्रमतायाः निमित्तत्वकथनं । लिङ्गार्थनिरूपणं । इतः खण्डितं ।

No. 1558. | अद्वैतसिद्ध्युपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 208 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Advaitya-siddhiyupanyása. An illustration of the *Advaita-siddhi* of Madhusúdana Sarasvati, designed to prove the non-dual theory as opposed to the Nyáya doctrine. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out. Hall's *Contributions*, pp. 109—157.

Beginning. साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्चेति श्रुत्या च प्रत्यक्षानादिदृष्टैः सतैतैरेकुकराः ।

End. प्रालेय रैचितमाद्दिमवद्गेन मस्य चोपाधिकमावमावेन——(एतः चलितं ।)

विषयः । अद्वैतवादसंस्थापनं ।

No. 1559. छलाक्षरं, वा पवमानं ।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Chhalákshara alias *Pavamána.* Initials of Rig mantras required for the performance of the Pavamána rite. This MS. appears quite distinct from the works noticed on pp. 14, 16, 17, and 50.

Beginning. अग्निमीळे पु दू । अमग्ने अू । अग्नि दू हु । अग्निर्वेवाषूर्वेहि । प्रेहं वोदेवाक्रम-
प्रोमोमो । एतुष वैगु । आतेये अ । आमग्ने वी । प्रे विवस्वो । एकोनविंशति-
प्रथमः ।

End. पवस्व मधुमत्तम मीगु । अभिप्रियं डीवैभुभू । आसो तामीषसे ढकुवेक । एत-
मुत्यची वेडुतीवसु वे । एतुप्रेतमे देगुगू । अयासुदषितुषाणि । एतस्य मैसी
वैाहे वूके ॥ २५ ॥
पचविंशदेकादश ॥ १८४ ॥ पवमानं समाप्तम् ॥

विषयः । ऋकप्रतीकानि ।

No. 1560. एकाम्रचन्द्रिका ।

Substance, palm-leaf, 13 × 1¾ inches. Folia, 103. Lines, 5 on a page. Extent, 2,253 s'lokas. Character, Uḍiyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, another copy Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Ekámra-chandriká. A guide to pilgrims visiting Bhuvanes'vara, giving in detail the religious duties to be performed at the different sacred spots, temples, images and pools of that place, and the merit of doing the same. The work is made up of extensive quotations from the Kapila Sañhitá, the Ekámra Puráṇa, the S'iva Puráṇa, and other works which treat of the sacred places of Orissa, and comprises a summary of the religious history of the place. It is divided into four chapters (*Prakás'as*). All the principal temples have been described at some length, and anecdotes—mostly apocryphal—regarding them given in detail. Anonymous.

Beginning. विघ्नेश्वरं नमस्कृत्य नत्वा त्रिभुवनेश्वरं ।
अष्टादशपुराणाब्धेर्लिख्यत्येकाम्रचन्द्रिकाम् ॥

End. इति सर्वपुराणाब्धेरेकैकाम्रचन्द्रिका समुद्धृत्य महादेवपादयोरर्पिता मया ॥

Colophon. इत्येकाम्रचन्द्रिकायां चतुर्थः प्रकाशः ।
इतः परं "आचार्याय प्रदातव्यं" इत्यादयाष्टौ श्लोकाः सन्ति ।

विषयः । अत्र चत्वारः प्रकाशाः सन्ति । तत्र प्रथमे प्रकाशे ।—अनन्तपुरुषोत्तमादिदर्शनम् । उपेश्वरदर्शनं । एकाम्रक्षेत्रमाहात्म्यवर्णनादिः । एकाम्रेश्वरदर्शनं । कल्पवृक्षदर्शनं । कुमारदर्शनं । गणेशदर्शनं । गोपालिनीदर्शनं । गुप्तेश्वरदर्शनं । चण्डेश्वरदर्शनं । चित्रेश्वरदर्शनं । त्रिभुवनेश्वरदर्शनं । पादहरातीर्थेश्वरयोर्दर्शनं । बिन्दुसरःस्नानादिफलं । विश्वेश्वरदर्शनं । वृषभदर्शनं । मङ्गलाचरणादिः । शवरेश्वरदर्शनं । क्षेत्रपालोत्पत्तिः ।

२, प्र० ।—अष्टायतनमाहात्म्यादिः । अलाबुकेश्वरमाहात्म्यं । आम्रातकेश्वरदर्शनं । इन्द्रेश्वरदर्शनं । ईशानेश्वरमाहात्म्यं । ईशानेश्वरादिदर्शनं । उत्तरेश्वरादिदर्शनं । उत्पलेश्वरदर्शनं । कपिलेश्वरदर्शनं । कपालमोचनेश्वरदर्शनं । कपालीशिशिरदर्शनं । कोटितीर्थमाहात्म्यं । केदारेश्वरमाहात्म्यं । कुक्कुटेश्वरदर्शनं । गङ्गायमुनामाहात्म्यं । गन्धवतीमाहात्म्यं । गौरीकुण्डादिमाहात्म्यं । गोकर्णेश्वरदर्शनं । चतुर्दशयात्राकर्णच्यलोत्पत्तिः । जटिलेश्वरदर्शनं । देवीपादतीर्थमाहात्म्यं । दैत्येश्वरदर्शनं । पापनाशनकुण्डमाहात्म्यं । पूर्वेश्वरदर्शनं । वैद्यनाथेश्वरदर्शनं । ब्रह्मेश्वरादिमाहात्म्यं । भास्करेश्वरदर्शनं । भीमेश्वरादिदर्शनं । मध्यमेश्वरदर्शनं । यमेश्वरदर्शनं । रामेश्वरादिमाहात्म्य । रुद्रेश्वरदर्शनं । रावणेश्वरदर्शनं । लम्बुकेश्वरदर्शनं । लक्ष्मीश्वरदर्शनं । शक्रेश्वरादिदर्शनं । सुवर्णजालेश्वरमाहात्म्यं । सुरेश्वरमाहात्म्यं । सिद्धेश्वरादिमाहात्म्यं । सिद्धेश्वरमाहात्म्यं । स्वर्णकूटेश्वरदर्शनं । स्वर्गेश्वरदर्शनं ।

३, प्र० ।—अष्टमीयात्रा । अशोकाष्टमीयात्रारम्भः । उत्थापनचतुर्दशीयात्रा । चन्दनयात्रा । दमनकभञ्जनयात्रा । घृतकम्बलयात्रा । परशुरामाष्टमीयात्रा । पवित्रारोपणयात्रा । शयनयात्रा । वन्दापनायात्रा । माघसप्तमीयात्रा । यमद्वितीयायात्रा । शिवरात्रियात्रा । षष्ठीयात्रा ।

४. प्र० ।—अष्टतीर्थविध्युत्पत्तिः । अलाबुकुण्डगमनं । अनन्तपुरुषोत्तमादिदर्शनं । आमलकतलमृत्युफलं । कोटिलिङ्गार्चनविधिः । गङ्गायमुनातीर्थगमनं । चातुर्मास्यविधिः । छायायात्रा । पापनाशिनीकुण्डगमनादिः । परमेश्वरप्रार्थना । ब्रह्मकुण्डगमनं । बिन्दुह्रदे शरीरत्यागः । मेघकुण्डगमनं । रामकुण्डगमनादिः । क्षेत्रपालप्रदक्षिणा । क्षेत्रवासफलं । क्षेत्रमरणं ।

No. 1561. एकाम्रपुराणं ।

Substance, palm-leaf, Púrva Khaṇḍa 16½ × 1⅓, Uttara Khaṇḍa 15 × 1¼ inches. Folia, 205. Lines, 4—6—7 on a page. Extent, 6,000 s'lokas. Character, Uḍiyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Another copy, Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ekámra Puráṇa. One of the *Upa* or minor Puráṇas, designed to record the religious merits and anecdotes connected with the several temples and sacred places of a tract of land called Ekámra Kshetra, or the sacred grove of the solitary mango tree, now known by the name of Bhuvanes'vara in the Puri district. It is divided into five parts *(Aṅs'as)*, and comprises in all 70 chapters. The work cannot be under any circumstance earlier than the 8th century of the Christian era. CONTENTS: 1. Introduction. 2. Enquiry of the sages regarding the place. 3. Story of S'iva's journey from Benares to Bhuvanes'vara. 4. Story of Brahmá's connection with the place. 5. The primary Sargas. 6. Characteristics of the Yugas. 7. The seven Dvipas. 8. Praise of Bhárata Varsha. 9. The seven Pátálas or lower regions. 10. The upper regions. 11. Description of Ekámra. 12. Desire of Brahmá to see the place. 13. He visits the lingams. 14. Origin of Brahmes'vara. 15. Advice to the Devas. 16. Origin of Bháskares'vara. 17. Do. of Rámes'vara. 18 and 19. Do. of Siddhes'vara. 20 and 21. Vinduhrada Lake. 22. The penance of Pratikása. 23. Praise of the Lake. 24. Praise of the sacred field of the mango grove. 25. Visit of Kratu? 26 and 27. The wars of the Devas and. Asuras. 28. Story of Kálanemi. 29. The arrival of Mahes'a. 30. Story of Hiraṇyáksha. 31. Bhrigu's account. 32. Advent of Hiraṇya and Kas hipu in Ekámra. 33. The advent of the Deví. 34 to 36. Story of Kírtivása and the Deví. 37. Praise of the Deví's feet. 38. Praise of Meghes'vara. 39 and 40. Praise of Pápanásana pool. 41. Pool of Alábu. 42. Praise of Kapiles'vara. 43. Rules for worshipping Koṭiliṅa. 44 and 45. Story of a father and son. 46. Praise of Suparṇajales'vara. 47. Story of Bálakhilya. 48. Praise of Gokarṇes'vara. 49. Do. of Paras'urámes'vara. 50. Visit of Ráma to the place. 51. Description of Pariplava. 52. Destruction of Kumáṭhánaṅga. 53. Praise of Rámes'vara. 54.

and 55. Worship of eight images in eight diagrams. 56. Praise of Ámratakes'vara. 57. Do. of Jaṭiles'vara. 58 and 59. Peculiarities of perfect lingams. 60. The guardians of the sacred grove. 61. Praise of Bhímes'vara. 62. Do. of Savanes'vara. 63. Merits of walking round the circuit of the sacred place. 64. The festival of Chháyá játrá. 65. Story of Bhavishya and Sambhu. 66. Festivals of Bhuvanes'vara. 67. Car festival. 68. The festival of As'okaratha. 69. The fourteen great festivals. 70. Summary of the work.

Beginning. कीर्त्तिर्यस्य सुरासुरैर्मुनिवरैरागीयते नित्यशो
नाकस्थातलवासिभिः सुरनरैर्विद्याधरैः किन्नरैः ।
पातालेष्वपि कन्दरेषु च महीभागां गतैः पन्नगै-
र्ब्रह्मोपेन्द्रसवासवान्वितजगत्कर्त्रे नमः शम्भवे ॥

End. एकस्तेजोरजोभिः परिहृतविमलज्योतिषां यो विभाग-
स्तस्थौ ते लोकपालाः सुविहितशिरसा शासनं नित्ययुक्ताः ।
संहाराभूतसङ्क्रान्तिरजनि जगत्पञ्चभूतात्मकं यो
योऽसौ मूर्त्तिर्बिभर्त्ति द्विगुणितचतुरं पातु वः कृत्तिवासाः ॥

Colophon. इत्येकाम्रपुराणे षट्साहस्र्यां संहितायां पञ्चमांशे सप्ततितमोऽध्यायः ।

विषयः । १ अध्याये, वस्तुनिर्देशः । २ अध्याये, आदिप्रश्नः । ३, गौरीशङ्करसंवादः । ४, ब्रह्मगीताकथनं । ५, आदिसर्गः । ६, युगधर्म्माः । ७, सप्तद्वीपकीर्त्तनं । ८, भारतवर्षानुकीर्त्तनं । ९, सप्तपातालकीर्त्तनं । १०, ऊर्द्धलोककीर्त्तनं । ११, एकाम्रवर्णनं । १२, ब्रह्मोद्वेगः । १३, लिङ्गदर्शनं । १४, ब्रह्मेश्वरप्रभवः । १५, सर्वदेवोपदेशः । १६, भास्करेश्वरप्रभवः । १७, रामेश्वरप्रभवः । १८, सिद्धेश्वरमाहात्म्यं । १९, सिद्धेश्वरानुकीर्त्तनं । २०, बिन्दुह्रदस्वरूपम् । २१, बिन्दुह्रदोत्पत्तिः । २२, प्रतिकामव्रतकीर्त्तनं । २३, बिन्दुह्रदमाहात्म्य । २४, क्षेत्रमाहात्म्यं । २५, क्रतुदर्शनं । २६, देवासुरसम्वन्धं । २७, देवासुरसङ्ग्रामः । २८, कालनेमिशम्भवधः । २९, सत्येशागमनं । ३०, हिरण्याक्षवधः । ३१, भृगुवाक्यं । ३२, हिरण्यकशिपुतपोवनागमनं । ३३, देव्यवतरणं । ३४, कृत्तिवासस उपाख्यानं । ३५, देव्याः सम्बोधनं । ३६, कृत्तिवासःकृतासुरवधः । ३७, देवीपदद्वयमाहात्म्यम् । ३८, मेघेश्वरमाहात्म्यं । ३९, ४०, पापनाशनमाहात्म्यं । ४१, अलाबुतीर्थमाहात्म्यं । ४२, कपिलेश्वरमाहात्म्यं । ४३, कोटिलिङ्गार्च्चनविधिः । ४४, पितापुत्रसङ्कथा । ४५, पितृसम्बोधनं । ४६, सुवर्णजलेश्वरमाहात्म्यं । ४७, बालखिल्यशिवसंवादः । ४८ गोकर्णेश्वरमाहात्म्यम् । ४९, परशुरामेश्वरमाहात्म्यम् । ५०, श्रीरामागमनं । ५१,

पारिमद्रवर्णनं । ५२, कमठासुरवधः । ५३, श्रीरामेश्वरानुकीर्त्तनं । ५४, अष्टायतनविधिः । ५५, अष्टमूर्त्यर्चनविधिः । ५६, आघातकेश्वरमाहात्म्यं । ५७, अटिलेश्वरमाहात्म्यं । ५८, सिद्धलिङ्गानुकीर्त्तनं । ५९, साधारणोक्तिः । ६०, क्षेत्रपालोत्पत्तिः । ६१, भीमेश्वरमाहात्म्ये अष्टषष्ट्यनुकीर्त्तनं । ६२, प्रवरेश्वरमाहात्म्यं । ६३, क्षेत्रप्रदक्षिणामाहात्म्यं । ६४, छायायात्रावर्णनं । ६५, भविष्यत्कपशम्भुसंवादः । ६६, यात्राकथनम् । ६७, रथप्रतिष्ठा । ६८, अशोकरथयात्रा । ६९, चतुर्दशयात्राकीर्त्तनं । ७०, अनुक्रमणिका ॥

No. 1562. अन्वयबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 12¾ × 6½ inches. Folia, 33. Lines, 16—18 on a page. Extent, 1,753 s'lokas. Character, Nágara. Date, SK. 1580. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Anvaya-bodhiní. A gloss on S'rídhara Svámí's commentary on that portion of the Bhágavata Puráṇa which contains a hymn by the Devas on the attributes of the Godhead. By Chakrachúḍámaṇi Chakravartí. The hymn is called *Devastuti.*

Beginning. अथ श्रीवेदस्तुतिव्याख्या श्रीधरपूज्यपादैर्या कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्बसम्वलिता व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्त्रीयानां सुखप्रबोधाय मयात्र लिख्यते ।

End. यथोपदिष्टं गुरुणा बुद्धौ श्रीनन्दसूनुना ।
तथैव कृतवानस्मि न मे दोषा न मे गुणाः ॥
व्याष्टबाणतिथ्यामाथमिते शाके श्रुतिस्तुतेः ।
पूर्णतामनयद् व्याख्यां चूडामणिकविः सुधीः ॥

Colophon. इति चक्रचूड़ामणिचक्रवर्त्तिविरचितायामन्वयबोधिन्यां टीकायां सप्ताशीतितमोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतीयवेदस्तुत्यध्यायस्य श्रीधरस्वामिकृतटीकाया व्याख्यानं ।

No. 1563. । भगवद्गीताभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 12½ × 4¾ inches. Folia, 159. Lines, 4—6—8 on a page. Extent, 2,782 s'lokas. Character, Nágara Date, SM. 1782. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhagavadgítá-bháshya. A commentary on the Bhagavadgítá. By Rámánuja. The work is now in course of publication in a serial form in Calcutta.

Beginning. यत्पादाम्भोरुहध्यानविध्वस्ताशेषकल्मषः ।
वस्तुतामुपयातोऽहं यामुनेयं नमामि तम् ॥

End. ईश्वरे कर्तृताबुद्धिः सत्त्वोपादेयतान्तिमे(?) ।
स्वकर्मपरिणामश्च शास्त्रसारार्थ उच्यते ॥

Colophon. इति श्रीभगवद्रामानुजविरचिते श्रीभगवद्गीताभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1564. आधानप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 8—9 on a page. Extent, 416 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1814. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhána-prakaraṇa. A manual for the preservation of the sacred household fire according to the rules of Bodháyana. Anonymous. This is distinct from the work noticed under No. 1341. (vol. III).

Beginning. अथोपव्याख्यास्यामो विज्ञायते ऋत्वादौ ऋत्वादौ ऋतुकामं कामयीत यज्ञादौ यज्ञादौ यज्ञकाममिति ।

End. अथ पौर्णमासवैमृधाभ्यां यजते अग्निष्टुतेऽग्न्याधेयं अग्निष्टुतेऽग्न्याधेयं ॥ ११ ।

Colophon. इति बौधायनीसूत्रे आधानप्रकरणं ।

विषयः । ऋत्वादिकर्मप्रारम्भे कर्त्तव्याग्न्याधानविधिः ।

No. 1565. जगन्नाथवल्लभनाटकं ।

Substance, country-made paper, 13½ × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 403 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1776. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Corrected.

Jagannátha-vallabha Náṭaka. A drama on the amatory career of Krishṇa in Vrindávana. By Ráya Rámánanda, a follower of Chaitanya; composed by order of Rájá Pratáparudra of Orissa.

Beginning. स्मरोद्धुरविपक्षिकामुरजवेणुमञ्जीरकं
विभङ्गतनुवल्लरीवलितमुग्धवामेक्षणं ।
वयस्यकरतालिकारणितनूपुरैरुज्ज्वलं
मुरारिनटनं सदा दिशतु शर्म लोकत्रये ॥ १ ॥

End. श्रद्धावद्धमतिर्मम प्रतिदिनं गोपाललीलस्य यः
संसेवेन रहस्यमेतदतुलं लीलामृतं लोलधीः ।
तस्मिन्मद्गतमानसे किल कृपादृष्ट्या भवत्या सदा
साध्वं येन निजेप्सितां व्रजवने सिद्धिं समाप्नोति सः ॥
मद. । तथास्तु । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दरायकविविरचितं श्रीजगन्नाथवल्लभनाटकं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । प्रथमे अङ्के । नान्दीपद्यानि । नटीसूत्रधारयोः प्रस्तावनाङ्गीभूतवाक्यैः कथोपकथनं । श्रीकृष्णविदूषकयोर्वृन्दावनवर्णनादिपरवाक्यैः कथोपकथनञ्च ।
२ अङ्के । मदनिकाशोकमञ्जरीसुमुखीश्रीकृष्णविदूषकादीनां भावपरीक्षापरवाक्यैः कथोपकथनं ।
३ अङ्के । अशोकमञ्जरीमदनिकाराधाशशिमुखीमाधव्यादीनां भावप्रकाशनपरवाक्यैः कथोपकथनं ।
४ अङ्के । श्रीकृष्णमदनिकाविदूषकमाधवीराधादीनां कथोपकथनं राधाभिमानश्च ।
५ अङ्के । शशिमुखीमदनिकाराधाकृष्णादीनां कथोपकथनं राधामानभङ्गश्च ।

गजपतिप्रतापरुद्रादिष्टेन रामानन्दरायेण श्रीराधाकृष्णयोः केलिरत्र नाटकच्छलेन वर्णितः ।

No. 1566. आर्यभटसिद्धान्तः, वा वृद्धार्यभटसिद्धान्तः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Áryabhaṭa-siddhánta alias *Vṛiddháryabhaṭa-siddhánta*. A treatise on Hindu astronomy. By Áryábhaṭa. This is a very rare work of considerable age and merit. From the metre of the verses in which the name of the author occurs in this and other works, it is clear that the second word is *bhaṭa* and not *bhaṭṭa* as it is commonly written. The late Dr. Bhau Dájí was the first to notice the fact. CONTENTS: Chapter I. On the determination of time. II. Planets. III. Spheres and astronomical geography.

Beginning. प्रणिपत्यैकमनेककं सत्यां देवतां परं ब्रह्म ।
आर्य्यभटः श्रीनिगदति गणितं कालक्रियां गोलं ॥

End. आर्य्यभटीयं नाम्ना पूर्व्वं स्वपद्भुवः सदा नित्यं ।
सुकृतायुषोऽस्तु नाशं कुरुते प्रतिकञ्चुकं योऽस्याः ॥ ५० ॥

Colophon. इत्यार्य्यभटसिद्धान्ते गोलपदस्तृतीयः । इति वृद्धार्य्यभटसिद्धान्तः सम्पूर्णः ।

विषयः । अत्र त्रयोऽध्यायाः सन्ति । तत्र १-मे, कालनिरूपणं । २-ये, ग्रहादीनां क्रिया-निरूपणं । ३-ये, भूगोलनिरूपणं ।

No. 1567. व्याससिद्धान्तः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 8 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 304 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vyása-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. By Vyása. The work professes to be a part of the Dharmas'ástra or Smṛiti of the author. CONTENTS: Chapter I. Spheres and regions of the universe. II. The seven great continents ending in the north in Meru; influence of the planets on the sun; the duration of days and nights in the planets. III. Directions for constructing wooden globes.

Beginning. सत्यं नारायणं साक्षात् प्रणिपत्य कृताञ्जलिः ।
भक्त्या परमयाभ्यर्च्य पप्रच्छेदं महर्षिसदा ॥

End. सरयन्त्रं तथा साधु दिवा च विमले रवौ ।
छायां समाधयेत प्रोक्तकालं साधनमुत्तमं ॥

Colophon. इति श्रीव्यासदेवकृतौ धर्म्मशास्त्रे व्यासस्मृतौ वेदाङ्गमध्ये ज्योतिःशास्त्रे वेदाङ्गमध्ये गोलाध्यायः समाप्तोऽयं ।

विषयः । अत्र त्रयोऽध्यायाः सन्ति । तत्र १–मे, भुवनकोशवर्णनं । २–ये, जम्बुद्वीपेषु पूर्व्वादिदिक्षु देवनिर्म्मितनगरीनिरूपणं, सर्व्वेषां वर्षाणामुत्तरतो मेरोः स्थितिकथनं, राशिवशात्वशेन रवेर्श्चीघ्रत्वमन्दत्वकथनं, मेषादौ अहोरात्रप्रमाणनिरूपणञ्च । ३–ये, दारुमयभूगोलरचनाप्रणालीकथनं ।

No. 1568. / महासिद्धान्तः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 37. Lines, 8 on a page. Extent, 766 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Mahá-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. By Árya-bhaṭa. CONTENTS: Chapter I. True motion of the planets. II. Motion of the planets as determined by Parásara. III. Apparent motion of the planets. IV. Astronomical questions. V. Lunar eclipses. VI. Solar eclipses. VII. Ascending nodes of planets. VIII. Crossing of planets. IX. Ascension of the planets. X. The shadows of planets. XI. Conjunction of planets. XII. Wars of planets. XIII. Paths of planets. XIV—XVI. Astronomical calculations. XVII. The spheres of the universe. XVIII. The terrestrial globe.

Beginning. विविधबृहन्मतपाटीकुट्टबीजादिदृष्टशास्त्रेण ।
आर्य्यभटेन क्रियते सिद्धान्तो रुचिरार्य्याभिः ॥

End. समयोगमिच्छन्त्रे(?) पदयोगयनैक्यमशेषकेतौ वा ।
एवं गुणनादीनां शोधनिषेधं सुखो यथोः ॥

Colophon. इति श्रीमदार्य्यभट्टकृते महासिद्धान्ते गोलाध्याये कुट्टकाध्यायोऽष्टादशः ।
समाप्तोऽयं ।

विषयः । अत्र अष्टादशाध्यायाः सन्ति । तत्र १–मे, ग्रहाणां मध्यगतिवर्णनं । २–ये पराशरमतसिद्धग्रहगतिवर्णनं । ३–ये, ग्रहाणां स्पष्टगतिवर्णनं । ४–र्थे, प्रश्न, विवरणं । ५–मे, चन्द्रग्रहणनिरूपणं । ६–ष्ठे, सूर्य्यग्रहणनिरूपणं । ७–मे, शृङ्गोन्नतिनिरूपणं । ८–मे, वेधकनिरूपणं । ९–मे, ग्रहाणामुदयनिरूपणं । १०–मे, ग्रहच्छायानिरूपणं । ११–शे, ग्रहयुतिनिरूपणं । १२–शे, ग्रहयुद्धनिरूपणं । १३–शे, ग्रहाणां पातनिरूपणं । १४–शे, पठितगणितप्रश्नविवरणं । १५–शे, मध्यमप्रश्नविवरणं । १६–शे, पाटीगणितविवरणं । १७–शे, भुवनकोशनिरूपणं । १८–शे, भूगोलविवरणं ॥

No. 1569. / ब्रह्मसिद्धान्तः, शाकलसंहितान्तर्गतः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 788 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Incorrect.

Brahma-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. The work professes to be a part of the S'ákala Saṁhitá. CONTENTS : I. Measure of time. II. Relative position of planets. III. Lunar asterisms and moon's age. IV. Ascension and descension of planets. V. Wars of planets. VI. Crossing of the paths of planets.

Beginning. ध्यानयोगासमारूढं ब्रह्माणं त्रिजगद्गुरुं ।
अभिवाद्य सुखासीनो नारदः पर्य्यपृच्छत ॥ १ ॥
देवदेव जगन्नाथ सर्व्वज्ञ कमलासन ।
ज्योतिषां चरितं शास्त्रं ब्रूहि कालाश्रयं मयत् ॥ २ ॥

End. न देयं यस्य कस्यापि रहस्यं शास्त्रमुत्तमं ।
एतद्देयं सुशिष्यायान्यूनवत्सरवासिने ॥

Colophon. इति शाकलसंहितायां द्वितीयप्रश्ने ब्रह्मसिद्धान्ते षष्ठोऽध्यायः ॥

विषयः। अत्र षट् अध्यायाः सन्ति। तत्र १-मे, कालनिरूपणं। २-ये, ग्रहाणां उच्चनीचस्थानादिकथनं। ३-ये, तिथिनक्षत्रादिनिरूपणं। ४-र्थे, ग्रहाणामुदयास्तादिकथनं। ५-मे, ग्रहसमागमयुद्धादिकथनं। ६-ष्ठे, वेधकादिकथनं ॥

No. 1570. / नक्षत्रेष्ट्यादिनानाविधेष्टिः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 4 inches. Folia, 17. Lines, 11—12 on a page. Extent, 362 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nakshatreshṭádi. Rules for the performance of Ishṭi rites. Anonymous.

Beginning. अथ नक्षत्रेष्टयः। तासु पुरोडाशभेदेनादिनिमित्ते चायुष्मत्यः कर्त्तव्या इति नैमित्तिकविधिविषयलक्षणाभाव प्रायश्चित्तप्रकरणे बौधायनेनोक्ता अपि काम्या अपि भवन्ति।

End. नक्षत्रवे कृतानामृक्तिजानामन्ययनामनस्यात्रिंशं निमित्तं। एवं चातुर्मास्यादिसर्वकर्मसु इति प्रदीपः ॥ ६ ॥

Colophon. समाप्तिद्योतकवाक्यं नास्ति।

विषयः। नक्षत्रेष्ट्यादिनानाविधेष्टिप्रकरणं ॥

No. 1571. बौधायनीयद्वैधकाण्डं।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 47. Lines,-12 on a page. Extent, 1,211 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudhayaníya Dvaidhakáṇḍa. Directions for the performance of various Vedic rites according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. (तृतीयप्रश्नस्य प्रा०) अग्नीन् पुनराधास्यमानो भवति। तदाहुः। हुतयजुःसमृतसम्भारो भवति।

End. हिरण्यं अमर्त्यं ददाति। रासीकृतं धान्यं ददाति। मरायुकृतं (?) धान्यं ददाति। + त्येतानि च नित्यानि दद्यात्। वो एतान्येवेति शालीकिः।

Colophon. इति बौधायनीये द्वैधकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः।

विषयः। अत्र प्रथमद्वितीयप्रश्नौ न स्तः। तृतीये प्रश्ने, अग्न्याधानाग्निहोत्रादिकथनं। पिण्डपितृयज्ञकथनं। आग्रयणहोमादिः। उपवसथीयदिवसकृत्यं। अग्निहोत्रकथनं। अनुयाजेष्टिकथनं। प्रसूकर्मादिकथनं। पशुबन्धकर्मव्यसङ्क्षेपः। ४, मन्त्रगणाम्नातप्रायश्चित्तानि। ५, वाजपेयकर्मव्रतादिः। यजमानविषयकर्म। राजसूयकर्मव्यकर्मादिः। इष्टिकल्पकथनादिः। द्वादशाहकर्मव्रतादिः।

No. 1572. मित्रविन्देष्टिः।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 128 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mitravindeshṭi. Directions for the performance of the Vedic rite called Mitravindeshṭi. Anonymous.

Beginning. अथ मित्रविन्देष्टिः । श्रीकामो वाङ्कामो वा
प्रीतिकामो वैतामिष्टिं कुर्य्यात् ।

End. उक्तानी वाचस्त्वं(?) यथा द्वैतं ग्रात्र्वतर्पणानां चतात्रं । न पुनरावृत्तः ।
इत्यिष्टते मित्रविन्दा मत्रावैराजीष्टिः ॥

विषयः । मित्रविन्देष्टिकथनं ।

No. 1573. शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 126. Lines, 7—11 on a page. Extent, 1,606 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1719. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ástrasiddhánta-les'a-sangraha alias *Siddhántales'a*. An elaborate dissertation on the principal topics of the Vedánta doctrine, in course of which the theories of all the different Vedánta schools, are noticed, and strictures passed on the other schools of Hindu philosophy. By Apya Díkshita, son of Rangarája Díkshita. A commentary on this work has been noticed under No. 60 (ante Vol. I, p. 35,) Hall's *Contributions*, p. 153.

Beginning. अधिगतभिदा पूर्व्वाचार्य्यानुपेत्य सहस्रधा
सरिदिव महीभेदान् सम्प्राप्य शौरिपदोद्गता ।
जयति भगवत्पादश्रीमन्मुखाम्बुजनिर्गता
जननहरणी सूक्तिर्ब्रह्माद्वयैकपरायणा ॥
प्राचीनैर्व्यवहारसिद्धविषयेष्वात्मैकसिद्धौ परं
सन्नह्यद्भिरनादरात् सरणयो नानाविधा दर्शिताः ।
तन्मूलानिह संग्रहेण कतिचित् सिद्धान्तभेदान् धियः
शुद्ध्यै सङ्कलयामि तातचरणव्याख्यावचःख्यापितान् ॥
तेषूपपाद्नापेक्षान् पक्षान् प्रायो यथामति ।
युक्त्योपपादयन्नेव लिखाम्यनतिविस्तरं ॥
तत्र तावदात्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इत्यधीतस्वाध्यायस्य वेदान्तेरापात+
प्रतिपन्ने ब्रह्मणि समुदितजिज्ञासस्य इत्यादि ।

End. निरतिशयानन्दस्फुरणरूपत्वमिति + ब्रह्मपरमेश्वरमावामनिराद्यर्त्तव्येति सिद्धमिति ।

विद्वद्गुरोर्विहितविश्वजिदध्वरस्य श्रीसर्वतोमुखमहाव्रतयाजिसूनोः ।
श्रीरङ्गराजमखिनः श्रितचन्द्रमौलेरप्पय्यदीक्षित इति प्रथितस्तनूजः ॥
तन्त्राण्यधीत्य सकलानि सदावदातव्याख्यानकौशलकलाविशदीकृतानि ।
आम्नायमूलमनुसृत्य च सम्प्रदायसिद्धान्तभेदलवसङ्ग्रहमित्यकार्षीत् ॥

Colophon. इति शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः । संवत् १७१९ । चैत्रशुदि ।
(मध्ये खण्डितमिदं)

विषयः । निखिलवेदान्तप्रकरणानां सिद्धान्तसारं सङ्कलय्य निर्म्मितोऽयं ग्रन्थः । तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे ।—"आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्यः" इत्यत्र प्रतीयमानो विधिः किं विध इति विवेचनं । अपूर्व्वविधिलक्षणं । नियमविधिलक्षणं । परिसङ्ख्यालक्षणं । आत्मा वा अरे इत्यत्र अयमपूर्व्वविधिरिति भाष्यानुसारिणां मतकथनं । नियमविधिरयमिति सङ्क्षेपशारीरकानुसारिण इति तन्मतोपपादनं । परिसङ्ख्याविधिरयमिति वार्त्तिकानुसारिणां मतप्रदर्शनं । नात्र त्रिविधस्यापि विधेः सम्भवः किन्तु कर्म्मकाण्डविचारवद् ब्रह्मकाण्डविचारोऽपि अध्ययनविधिमूल इति वाचस्पतिमिश्रानुयायिनां मतकथनं । जगज्जन्मस्थितिलयकारणत्वरूपं ब्रह्मणो लक्षणद्वयमिति कौमुदीकारमतकीर्त्तनं । एकमेव लक्षणमिदमभिन्ननिमित्तोपादानतया अद्वितीयं ब्रह्म उपलक्षयतीत्यन्यमतप्रदर्शनं । परिणामस्वरूपकथनं । विवर्त्तस्वरूपकथनं । शुद्धं ब्रह्मैव जगदुपादानमिति सङ्क्षेपशारीरकमतानुयायिनां मतप्रदर्शनं । सर्व्वज्ञत्वादिविशिष्टं मायाशबलमीश्वररूपमेव ब्रह्म उपादानमिति विवरणानुसारिणां मतकथनं । मायाऽविद्ययोर्भेदवादिमतनिरूपणं । तयोरभेदवादिनां मतकथनं । जीवोपादानवादकथनं । पदार्थतत्त्वनिर्णयकारमतानुसारेण मायोपादानत्ववादखण्डनं । विवर्त्तपरिणामोपादानद्वयसाधारणमन्यद् ब्रह्मलक्षणमिति केषाञ्चिन्मतकथनं । उपादानत्वलक्षणं । जीवाश्रितमायाविषयीकृतं ब्रह्म स्वत एव जाड्याश्रयप्रपञ्चाकारेण विवर्त्तमानतया उपादानमिति वाचस्पतिमिश्रमतकीर्त्तनं । मायाशक्तिरेव उपादानं न ब्रह्मेति मुक्तावलीकारमतकथनं । ईश्वरलक्षणं । जीवलक्षणं । अत्र प्रकटार्थविवरणकारमतं । तत्त्वविवेककारमतं । सङ्क्षेपशारीरकमतकथनं । विद्यारण्यादीनां मतकीर्त्तनं । विश्वतैजसप्राज्ञादीनां लक्षणकथनं । शङ्करमतेन जीवेश्वरलक्षणनिरूपणं । प्रतिबिम्बेश्वरवादिनां मतेन पारमार्थिक-व्यावहारिक-प्रातिभासिकभेदात् जीवस्य त्रैविध्यमुक्त्वा तल्लक्षणकथनं । बिम्बप्रतिबिम्बभावेन जीवेश्वरयोर्विभाग इति विवरणानु-

विषयः। वादिनां सिद्धान्तनिरूपणं। अन्येषां मतेन बिम्बादिवादखण्डनपूर्व्वकमवच्छेदवादसंस्थापनं। न प्रतिबिम्बो नाप्यवच्छेदो जीवः, किन्तु कौन्तेयस्यैव राधेयत्ववदविकृतस्य ब्रह्मण एव अविद्यया जीवभाव इति केषाञ्चिन्मतकथनं। एकजीववादकथनं। अत्र वाचस्पतिमिश्रतत्त्वकारादीनां मतकथनं। नानाजीववादकथनं। कर्तृत्वस्वरूपनिरूपणं। ईश्वरस्य सर्व्वज्ञत्वसंस्थापनं। अन्तःकरणोपाधिकत्वेन जीवस्य परिच्छिन्नत्वमिति केषाञ्चिन्मतकथनं। जीवस्य किञ्चिज्ज्ञत्वोपपादनं। आवरणविक्षेपशक्तिनिरूपणं। अज्ञानस्वरूपकथनं। अत्र न्यायचन्द्रिकाकारादीनां मतकथनं। जीवात्मपरमात्मनोः साक्षित्वविवेचनं। अन्तःकरणवृत्तिनिरूपणं। अध्यासादिस्वरूपविमर्शनं। द्रव्यादिप्रत्यक्षे कारणकथनं। अपरोक्षज्ञानस्वरूपनिरूपणं। अत्र नानाविधमतकथनं। जीवब्रह्मणोरभेदकथनं।

२-ये परिच्छेदे।—अद्वितीये ब्रह्मणि वेदान्तानां समन्वयकथनं। प्रपञ्चस्य सत्यासत्यत्वनिरूपणप्रसङ्गेन विविधवादकीर्त्तनं। (यजमानः प्रस्तरः) इत्यादौ शास्त्रदीपिकान्यायरत्नमालादीनां सिद्धान्तकथनं। घटादिप्रत्यक्षे न्यायसुधाकारादीनां मतकथनं। आकाशे नीलिमभानकारणकथनं। प्रत्यक्षात् श्रुतेः प्राबल्ये भामती-विवरण-वार्त्तिकादीनां मतोपन्यासः। प्रपञ्चस्य अवस्थापनपुरःसरमसत्त्वलक्षणकथनं। ब्रह्मणि पारमार्थिकसत्यत्वं प्रपञ्चे तु व्यावहारिकसत्यत्वमित्यादि केषाञ्चिन्मतकथनं। प्रतिबिम्बमिथ्यात्वमभ्युपगच्छतां त्रिविधजीववादिनां विद्यारण्यगुरुप्रभृतीनां मतकीर्त्तनं। प्रतिबिम्बस्वरूपच्छायाया द्रव्यान्तरत्वशङ्कानिरसनं। अज्ञानविक्षेपशक्तिं विहाय आवरणशक्त्यंशमात्रनिवर्त्तकत्वं ज्ञानस्य न स्वाभाविकमित्यन्यमतकथनं। स्वप्ने ज्ञानस्य सूक्ष्मशरीरावयवभूतमनश्चक्षुरिन्द्रियसन्निकर्षजन्यत्वमिति केषाञ्चिन्मतकथनपूर्व्वकं तत्खण्डनं। सृष्टेर्दृष्टिवादत्वमिति केषाञ्चिदाचार्य्याणां मतकथनं। दृष्टिसृष्टिवादे सृष्टिदृष्टिवादे च चित्सुखाचार्य्य-रामाद्वयाचार्य्य-प्रभृतीनां मतकथनं। अद्वैतदीपिकानुसारेण मिथ्यात्वलक्षणकीर्त्तनं। उपाधिस्वरूपकथनं। आत्मनोऽणुपरिमाणत्ववादखण्डनपूर्व्वकं विभुत्वसंस्थापनं।

३-ये परिच्छेदे।—कर्म्मणां ब्रह्मप्राप्तिहेतुत्ववादखण्डनपूर्व्वकं विद्याया ब्रह्मप्राप्तिहेतुत्वसंस्थापनं। अत्र भामतीकारविवरणकारादीनां मतकथनं। कर्म्मणां चित्तशुद्धिद्वारा विद्योपयोगित्वकथनं। शूद्रस्यापि विद्यार्थं कर्म्माधिकारनिरूपणं। केषाञ्चिन्मतेन क्षत्रियवैश्ययोरपि ब्राह्मणवत् सन्न्यासाधिकारनिरूपणं। ब्रह्मसंस्थस्यैव श्रवणादिषु मुख्यः अधिकार इति केषाञ्चिन्मतकथनं। अत्र नानाविधमतोपन्यासः। निर्गुणस्य ब्रह्मण उपासना नास्तीति शङ्कानिरसनं। ब्रह्मसाक्षात्कारे नानाविधमतकथनं। जीवन्मुक्तिनिरूपणं। अत्र नानाविधमतकथनं।

४-र्थे परिच्छेदे ।—अविद्यालेशानुवृत्त्या जीवन्मुक्तिरिति मते सिद्धान्ते तदविद्यालेशस्वरूपनिरूपणं। अत्र विविधवादकथनं। अपवर्गकारणादिनिरूपणप्रसङ्गेन नानामतकथनं। मुक्तस्य ईश्वरभावापत्तिकथनं। अत्र नानाविधमतकीर्त्तनं।

No. 1574. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 8⅞ × 4¼ inches. Folia, 14. Lines, 12 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Baudháyana-cháturmásya Sútra. The aphorisms of Bodháyana on the Quadrimensial rite, being a part of the author's Kalpa Sútra.

Beginning. ॐ वैश्वदेवहविर्भिर्यक्ष्यमाणो भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां वा पौर्णमास्यां नक्षत्रप्रयोग इत्येक आऊदगयन आपूर्य्यमाणपक्षस्य पुण्याहे प्रयुञ्जीतेति ।

End. अवीं॑ष्यमुवत्सरीणां॑ स्वस्तिमाशस्त इत्याशस्ते ।

Colophon. इति बौधायनीयचातुर्मास्यसूत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । चातुर्मास्ययागप्रकरणं ।

No. 1575. निविद्प्रउगाध्यायौ ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 135 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1814. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nivid and *Prayüga.* The initials of the Nivid and Prayüga mantras.

Beginning. निविदाध्यायः । अग्निर्द्देवेद्धः । अग्निः सुषमित् । होता देवहतः । होता मनुहतः (?) । प्रणीर्यज्ञानां ।

End. विश्व आसोमपीतयः । वाचमद्य देवीं वाचास्मिन् यज्ञे सुपेशसा । सरती हवामहे ।

Colophon. इति प्रउगाध्यायः ॥

विषयः । निविद्प्रउगकर्मकथनम् ।

No. 1576. आश्वलायनीयं प्रायश्चित्तं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A's'valáyaníya Práyas'chitta. An exposition of As'valáyana's chapter on expiations for errors and accidents occurring in course of performing Vedic rites. The codex is incomplete and the author's name cannot be made out.

Beginning. अथाश्वलायनीयं । आहवनीये विद्यमाने यदि गार्हपत्योऽनुगच्छेत् । अवक्षामेभ्यो मन्थनं कृत्वा आहवनीयोऽनुगमयितव्यः ।

End. इति सिद्धान्तभाष्ये । अविज्ञातमेक इति सूत्रात । प्रपञ्चितमिति दिक् ।

Colophon. (परिसमाप्तिवाक्याभावात् खण्डितमिति भाति ।)

विषयः । वैदिककर्मणामङ्गवैकल्ये तत्र कर्त्तव्यप्रायश्चित्तविशेषाः ।

No. 1577. मीमांसावार्त्तिकं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 113. Lines, 6—9—10 on a page. Extent, 2,175 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mímáns'á-vártika. A commentary on the Mímáns'á aphorisms of Jaimini. By Kumárila Bhaṭṭa. The MS. is incomplete; the work is in course of publication in the Bibliotheca Indica. Hall's *Contributions*, p. 170.

Beginning. द्रव्यसंस्कारकर्मसु परार्थत्वात् फलश्रुतिरर्थवादः । अथापूर्व्वाकाङ्क्षिण उपायमन्विच्छतः पर्णमयीत्वमुपायत्वेन विधीयते ।

End. अपि च गुणवचनोऽयं स यदा द्रव्ये उपसर्जनीभूतः तदा द्रव्यस्य परिच्छेदकत्वं लभते । इह (खण्डितं)

विषयः । मीमांसासूत्रव्याख्यानं । अत्र चतुर्थाध्यायतृतीयपादावधि द्वादशाध्यायकविषय-पर्य्यन्तं वर्ण्यते ।

No. 1578./ नाममाला, वा शीघ्रबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 12 on a page. Extent, 472 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed. Verse. Correct.

Námamálá alias *S'íghrabodhiní*. A metrical Lexicon in four parts. By Puṇḍaríka Viṭṭhala, of the Kármáṭha (?) caste. The first part gives the names of the different parts of the body, and also of all things and attributes of women; the second, inanimate objects, mountains, trees, &c.; the third is devoted to celestial objects; and the fourth to words of several meanings, synonyms, prepositions, names of arts, sciences, &c.

Beginning. गणेशं भारतीं नत्वा श्रीमद्विट्ठलसूरिणा ।
शीघ्रबोधिनिका नाम क्रियते नाममालिका ॥
चतुःकाण्डमिता रम्या षड्या सत्र चतुःशती ।
कवेः शीघ्रकवित्वाय श्रोतुर्बुद्धिसमृद्धये ॥
देहं तत्पकलाङ्गानि नारीणां जातिभेदकाः ।
सौन्दर्य्यं वल्लभाकल्पहावभावरसादिकाः ॥

End. इत्येवं बालबोधार्थं किञ्चिन् किञ्चित् प्रकाशितं ।
किञ्चावाहरमन्यच्च दृश्यतां शाब्दिकोत्तमैः ॥
यावद्बदरिकावाणी सिन्धुरिन्दुरवी दिशः ।
भूमौ तिष्ठतु तावन्नु नाममालापि वेद्यलौ ॥

Colophon. इति श्रीकार्म्माटजातीयपुण्डरीकविट्ठलकृतौ शीघ्रबोधिनीनाममालायामनेकार्थ-काण्डचतुर्थः । समाप्तेयं शीघ्रबोधिनी नाममाला ।

विषयः । १ प्रथमे शृङ्गारकाण्डे,—नारीणां देहसौन्दर्य्यवेशहावभावादीनां नामकथनं ।
२-ये राजकाण्डे,—भू-गिरि-हयवृक्षादीनां नामकथनं ।
३-ये देवकाण्डे,—आकाशपूर्णिमादिनरात्रिसर्गसुरादीनां नामकीर्त्तनं ।
४-र्थे नानार्थकाण्डे,—नानार्थशब्दकथनं । अव्ययानामर्थकथनं । चतुर्दशवि-द्याचतुःषष्टिकलादीनां नामकथनञ्च ।

No. 1579. लेशसङ्ग्रहः, वा मीमांसालेशसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 3½ inches. Folia, 40. Lines, 9 on a page. Extent, 1,175 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, very decayed. Prose. Correct.

Mímáńsá-les'a-sańgraha alias *Les'a-sańgraha*. A commentary on the *S'ástra-siddhánta-les'a* of Apya Díkshita. By Dharmaya Díkshita, a disciple of the author. Mr. Hall notices a commentary on the text by Achyuta Kṛishṇánanda Tírtha, disciple of Svayamprakás'a Sarasvati, (*Contributions*, p. 153,) and a third has been described under No. 60 (vol. I, p 35). The text occurs under No. 1573.

Beginning. उपासकानामचिराद् वाञ्छितार्थप्रदायिनं ।
कुर्वडे वाङ्मनःकायैर्नमः साम्बशिवाय च ॥
गुरुमप्पय्यय्वाख्यानं नत्वा धर्म्मयदीक्षितः ।
तद्वचःख्यापितार्थेषु तनुते लेशसङ्ग्रहं ॥
यज्ञादिकर्म्मभिर्नित्यैः शुद्धान्तःकरणो द्विजः ।
जिज्ञासते त्वां विश्वेश त्वत्प्रसादाभ्योजचिन्तकः ॥
ननु यज्ञादिकर्म्मणां धर्म्मादिसाधनानां ।

End. सूत्रार्थः सर्व्वोऽपि विषयवाक्येऽस्मिन् निबद्ध एव । तथा हि,——

Colophon. इतः परं लिप्यभावात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अप्पयदीक्षितकृतशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहाभिधानग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1580. प्रायश्चित्तसङ्क्षेपः ।

Substance, palm-leaf, 14½ × 1½ inches. Folia, 36. Lines, 4 on a page. Extent, 522 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1611. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Práyas'chitta-sańkshepa. A summary of the rules on expiations for sins of all kinds. By Chintamaṇi Nyáyálańkára Bhaṭṭácharya.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्था । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणं । तथा च हारीतः,——
प्रयतत्वाद्वापचितमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तं ।.

End. वाक्षाङ्गोजनविषयं चामान्नविषयं वा—इति शूलपाणिः ।

Colophon. इति गौड़देशनिवासिश्रीचिन्तामणिन्यायालङ्कारभट्टाचार्य्यकृतौ प्रायश्चित्तसङ्क्षेपः समाप्तः । शकाब्दाः १९११ ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं । अतिपातकमहापातकानुपातकोपपातकनिरूपणं । एषां प्रायश्चित्तकथनञ्च । पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं । गोवधप्रायश्चित्तं । वाक्यादिभेदेन प्रायश्चित्तव्यवस्थानिरूपणं । ज्ञानकृतादिनिरूपणं । ब्राह्मणस्वामिकादिगोवधप्रायश्चित्तं । एकचायन्त्रादिगोवधप्रायश्चित्तं । रोधादिनिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तं । अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्तं । अपालनादिनिमित्तगोवधप्रायश्चित्तं । गोवधापवादः । क्षत्रियादिवधप्रायश्चित्तं । स्त्रीवधप्रायश्चित्तं । गर्भवधप्रायश्चित्तं । मार्ज्जारवधप्रायश्चित्तं । मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तं । मण्डपोद्यानादिभङ्गप्रायश्चित्तं । देवागारादिभेदनप्रायश्चित्तं । अभिचारप्रायश्चित्तं । अभक्ष्यभक्षणप्रायश्चित्तं । शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं । अश्वितताम्बूलादिभक्षणप्रायश्चित्तम् ।

No. 1581. विश्वप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 2,112 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1619. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vis'vaprakás'a. A dictionary of the Sanskrit language. By Mahes'vara. The author is best known by his title of Rájas'ekhara. Vide Wilson's Miscellaneous Essays, III.

Beginning. कुर्वीमहि महत्तत्त्वमसोवात्मकमिमयरं ।
चैधातुकमिदानन्दं सर्व्वज्ञं दुःखवारणे ॥
कलाविलासामकरन्दविन्दुमुद्राविनिद्रे हृदयारविन्दे ।
या कल्पवल्ली रमते कवीनां देवीं नमस्यामि सरस्वतीं तां ॥
कवीन्द्रकुमुदानन्दकुन्दो+सतुधाकरं ।
वाचस्पतिमतिस्पर्द्धिप्रेमुषीचन्द्रकोऽज्ज्वलं ॥
क्षुभ्यत्क्षीराब्धिकल्लोलमालालोलासितयशःश्रियं ।
गुरुं वन्दे जगद्वन्द्यं गुणरत्नैकरोहणं ॥
श्रीसाहसाङ्कनृपतेरनवद्यविद्यवि+तरङ्गपदमद्वयमेव बिभ्रत् ।
यश्चन्द्रचारुचरितो हरिचन्द्रनामा स्वव्याख्यया चरकतन्त्रमलञ्चकार ॥

आसीदसीमवसुधाधिपवन्दनीये तस्यान्वये सकलवैद्यकुलावतंसः ।
शक्रस्य इ(?)+ इव गाधिपुराधिपस्य श्रीकृष्ण इत्यमलकीर्त्तिलतावितानः ॥
सङ्कपद+ + + + + + + जल्पकल्पानलाकुलितवादिवचश्चिरेजुः ।
तर्कचर्यविनयनलनयो यदीयो दामोदरः धमनवक्लिषणां वरेण्यः ॥
तस्याभवत् सूनुरुदारचेता वाचस्पतिश्रीललनाविलासी ।
सद्वन्द्यविद्यानलिनीदिनेशः श्रीमहेशः सत्कुमुदाकरेन्दुः ॥
यस्यात्मजः सकलवैद्यकतत्त्वरत्नरत्नाकरश्रियमवाप्य च केशवोऽभूत् ।
कीर्त्तिर्निकेतनमनिन्द्यपदप्रमाणवाक्यप्रपञ्चरचनाचतुराननश्रीः ॥
ख्यातस्य तस्य च सुतः स्मितपुण्डरीक+ +तपचपरभागयशःपताकः ।
श्रीब्रह्म इत्य++मुरारिविन्दसेवामलासितरमार्द्रमरालनीकः ॥
तस्यात्मजः सरसकैरवकान्तकीर्त्तिः श्रीमन्महेश्वर इति प्रथितः कवीन्द्रः ।
निःशेषवाङ्मयमहार्णवपारदृश्वा शब्दागमाम्बुजवनस्य रविर्बभूव ॥
यः साहसाङ्कचरितादिमहाप्रबन्धनिर्माणनैपुणगुणातिगौरवश्रीः ।
यो वैद्यकत्रयशरोजसरोजबन्धुर्बन्धुः सतां च कविकैरवकाननेन्दुः ॥
इयं कृतिस्तस्य महेश्वरस्य वैदग्ध्यसिन्धोः पुरुषोत्तमानां ।
देदीप्यतां कण्ठतलेषु नित्यमाकल्पमाकल्पितकौस्तुभश्रीः ॥
लब्धैः कथञ्चिदभिजातसुवर्णकारैः + +न केशवनरलधिशब्दरत्नः ।
विश्वप्रकाश इति काञ्चनचारुशोभां विश्वमथाय घटितो मुकुटस्य एषः ॥

— — — — — — — — —

भोगीन्द्रकात्यायनसाहसाङ्कवाचस्पतिव्याडिपुरःसराणां ।
स विश्वरूपामरमङ्गलानां शुभाङ्कगोपालितभागुरीणां ॥
कोशावकाशात् प्रकटप्रभावः सम्भावितानर्घगुणः स एषः ।
सम्पादयिष्यति वाञ्छितार्थान् कथं न चिन्तामणीर्ना कवीनां ॥

End. एतान्न+कृतधियः कृतकृत्यभावमापादयन्तु धदयं सदयन्तु चेतः ।
नित्यं महेश्वरकवेः परिभावयन्तो वाचः परा +निरमादि(?) भवन्तु लोके ॥

Colophon. इति श्रीकमलवैद्यराजशेखरस्य कविराजपरमेश्वरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः श्रीम-
महेश्वरस्य कृते(तौ) विश्वप्रकाशे अभिधानरत्ने द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ।
ग्रन्थसङ्ख्या २२४० । शके १६१९ पौष ।

विषयः । नानार्थशब्दनिरूपणं ।

No. 1582. सूर्य्यार्घ्यदानप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4¾ inches. Folia, 11. Lines, 7—8 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1630. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Súryárghyadána-prayoga. A manual for performing the rite of offering an arghya to the sun. By Vaidyanátha. A work of this name has been noticed under No. 21 (*ante* I, p. 14), but it is by a different author.

Beginning. अथ सूर्यार्घ्यदानप्रयोगः । देशकालौ सङ्कीर्त्य ममामुकरोगस्य समूलनाशद्वारा क्षिप्रारोग्यप्राप्तये सूर्य्यकर्त्तृकाश्वप्रकारेण सूर्य्यस्य स्नानपूर्वकं (इत्यादिः)

End. नारोग्यर्थे(?)विधिकीर्त्तिनस्य सूर्य्यार्घ्यदानस्य शुभं प्रयोगं ।
दैकरिः(?)मूलवचोऽनुरूपं श्रीवैद्यनाथो रचयाञ्चकार ॥
खवह्निषड्भूगमशाककाले १६३० आषाढमासे नवमीदिने च ।
कनम्बरायां शिवराजधान्यां भागीरथीतीरपविचितायाम् ॥

विषयः । सूर्य्यार्घ्यदानविधिः ।

No. 1583. भाट्टदीपिका ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 71. Lines, 9—10—11—12 on a page. Extent, 1,628 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bháṭṭa-dípiká. A commentary on the aphorisms of the Mímáṅsá doctrine. By Khaṇḍa Deva. The MS. is limited to the 9th book. According to Mr. Hall, the work begins with the second quarter of the first book. *Contributions*, p. 179.

Beginning. ध्यातः क्रत्वर्थः । एवं सिद्धे शेषि(?) निरूपिते शेषत्वं प्रयोजनं निरूपितप्रयोज्यत्वमिह निरूप्यते ।

End. च अग्रयणकमनुयाजपत्नीसंयाजसमस्तविंत्यसुपांशुयाजप्रकृतिकं । शेषसङ्ग्रामशब्दो तु पूर्व्वस्य कर्म्मणः समाप्तप्राप्तया कथचिदनुवादार्थमिति सिद्धमिति जयः ।

Colophon. इति श्रीखण्डदेवकृतौ भाट्टदीपिकायां नवमस्य चतुर्थः ।

साक्षाद्वृद्दयं(?) खिम(?)शतनपसाराध्यनारायणः सन्
योऽसौ सोऽजन्मदेवः स्वयमजनि सदाचन्द्रदेवात्मकः सन्।
भूत्वा श्रीखण्डदेवः स जगति विदुषां वेदशास्त्रार्थतत्त्वं
व्याख्याय ब्रह्मभावं निजपथियमिराड श्रीधरेन्द्रो जगाम॥
(श्रीस्मिंश्चाश्रमशतं पद्यमिदं। ग्रन्थकारविषयं)

विषयः। भट्टशतमीमांसादर्शनस्य नवमाध्यायस्य व्याख्यान।

No. 1584. श्रुतिसारसमुद्धरणं।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Monastery of Dandis at Siüdi, District Vírubhuma. Appearance, new. Verse. Generally correct.

S'rutisára-samudharana. A disquisition on the Vedántic doctrine of aduality, in course of which the Vais'eshika and other doctrines are refuted. By Toṭaka Ácbárya.

Beginning. त्रैलोक्यनाथहरिमीशमुदारसत्त्वं शक्रेमनूजतनयं परमेष्ठिकल्पम।
जीमूतमञ्जुविमलाम्बरचारुवर्णं वासिष्ठमप्रतपम प्रणतोऽस्मि नित्यम॥
सकलं मनसा क्रियया जनितं ममसेव्य विनाशितया तु जगत्।
निरविद्यत कश्चिदतो निखिलाद्विनाशितसेन न लभ्यमिति॥

End. भूः पादौ यस्य चक्षोदरमसुरनिलश्चन्द्रसूर्यौ च नेत्रे
कर्णावाशाः शिरो द्यौर्मुखमपि दहनो यस्य वास्तेयमब्धिः।
अन्तःस्थं यस्य विश्वं सुरनरखगगोभोगिगन्धर्वदैत्यै-
श्चित्रं रंरम्यते तं त्रिभुवनवपुषं विष्णुमीशं नतोऽस्मि॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीतोटकाचार्यविरचितं श्रुतिसारसमुद्धरणप्रकरणं समाप्तं। संवत् १९३१। आषाढशुदि।

विषयः। शिष्यद्वादशकर्तृ गुरूपसदनप्रकारकीर्तनं। आत्मनो निर्गुणत्वव्यवस्थापनं। तत्र वैशेषिकादिमतखण्डनं। जगतोऽनित्यत्वव्यवस्थापनं। आत्माकाशयोः संयोगसम्बन्धेन देहघटादौ स्थितिरिति कणभक्षपादमतखण्डनं। आकाशस्य नित्यत्ववादखण्डनं। जगत्सृष्टिनिरूपणं। तत्त्वमसिवाक्यार्थनिरूपण। शाक्यमतखण्डनं। जीवात्मस्वरूपनिरूपणं। मनसो नित्यत्ववादखण्डनं। परमात्मजीवात्मनोरभेदनिरूपणं। ब्रह्मस्वरूपादिनिर्णयश्च।

No. 1585. तत्त्वसारः ।

Substance, country-made paper, 6 × 3 inches. Folia, 32. Lines, 5 on a page. Extent, 193 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Monastery of Dandis at Siüḍi, District Vírubhuma. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Tattva-sára. An epitome of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Áchárya. It is different from the work of this name noticed on page 90, of vol. I.

Beginning. ॐ नत्वा दत्तात्रेयनिर्व्वाणं पूर्णानन्दं निरञ्जनं ।
यस्य विज्ञानमात्रेण जीवः शिवत्वमाप्नुयात् ॥
दत्तपादप्रसादेन ज्ञानभानुः प्रकाशितः ।
नाशितं तिमिराज्ञानं स्वात्मज्ञानञ्च दर्शितं ॥
देहाभिमानं निर्मुच्य नामरूपादिवर्ज्जकं ।
ब्रह्मानन्दश्च सम्पाद्यः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥

End. अस्य ग्रन्थस्य व्याख्यानं हृदि यस्य स्थिरं भवेत् ।
बहुजन्मनोऽन्धकारो नश्यते निशि चन्द्रमाः ॥ हरिः । ॐ तत्सत् ।

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं तत्त्वसारवेदान्तप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । मोक्षोपायकथनं । जगतो ब्रह्माकारत्वं । ब्रह्मचर्य्याभ्यर्हितत्वकथनं । कुटीचर-कृत्यनिरूपणं । योगाभ्यासफलकथनं । आत्मस्वरूपकथनं । बोधोपायकीर्त्तनं । एकजीववादः । ब्रह्मस्वरूपनिरूपणं । योगिदण्डिप्रभृतिकृत्यं कर्म्मणां हेयत्व-निरूपणं । अभेदज्ञानप्रशंसा । वैराग्यादिसाधनचतुष्टयनिरूपणं । परापश्य-न्त्यादिचतुर्व्विधवाक्साधनलक्षणादिकं । मातृकामन्त्रनिरूपणं । साङ्ख्य-पातञ्जल-न्याय-मीमांसा-शैवादिशास्त्रनिन्दा । जीवन्मुक्तिस्वरूपकीर्त्तनं । रोगस्य हस्तेन निरूपणं । सर्व्वत्र ब्रह्मदृष्टिकर्त्तव्यता ।

No. 1586. तत्त्वरत्नटीका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 47. Lines, 4—8 on a page. Extent, 1,314 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tantraratna-ṭiká. A Scholia on the Tantraratna, a commentary by Kumárila Bhaṭṭa on a portion of the Mímáñsá aphorisms of Jaimini. The MS. is defective and the author's name is not apparent. The Tantraratna has been noticed under No. 240. Hall's *Contributions*, p. 170.

Beginning. अथातः क्रत्वर्थपुरुषार्थयोर्जिज्ञासा । पूर्वाध्याये शेषपर्यायमैदमर्थमेव चिन्तित-
मिव ।

End. तस्मात् सत्त्वर्भाव्यमानः । तस्य च भाव्यमानस्य च करणे नि (इत्यतः खण्डितं)

विषयः । मीमांसात्मकतन्त्ररत्नस्य चतुर्थपादस्य व्याख्यानं ।

No. 1587. अनेकार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 95. Lines, 10 on a page. Extent, 1,996 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Anekártha-sañgraha. A dictionary of Sanskrit synonyms. By Hemachandra Ácharya. The words are classed according to the number of vowels in each. Wilson's Essays, III.

Beginning. नत्वा ऽर्हतं कृतैकार्थशब्दसन्दोह च सङ्ग्रहः ।
एकस्वरादिषट्काण्ड्या(?) कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहं ॥ १ ॥
अकारादिक्रमोऽत्रादौ ककारादिक्रमोऽन्ततः ।
उद्देशवचनं पूर्वं पश्चादर्थप्रकाशनम् ॥
(अव्ययकाण्डस्य चादौ खण्डितं ।)

End. सुवचस्तु सम्यग्वचे सुवर्चा मलकीद्रुमे ।
रास्नासेफालिकागोधापटोलीपर्णिकासु च ॥ ८०७ ॥

Colophon. इत्याचार्यहेमचन्द्रविरचितेऽनेकार्थसङ्ग्रहे विस्वरकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । अकारादिक्रमेणानेकार्थशब्दकथनं ।

No. 1588. ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4 inches. Folium, 1. Lines, 14. Extent, 14 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ṛik-saṅkhyá-paris'ishṭa. An Index to the verses of the Rik Saṅhitá used by persons belonging to the Kauthumi S'ákhá. Anonymous.

Beginning. शतद्वयं तथैकोनं गायत्रं परिकीर्त्तितं ।
अनुष्टुप् पञ्चपञ्चाशत्पञ्चषष्टितयोष्णिषं ॥

End. नवशतसप्तैकं त्रिंशत्सप्तसाधिकं तथा ।
कौथुमानामृचां सम्यक् सङ्ख्यामाहुर्मनीषिणः ॥

Colophon. इति ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्टं समाप्तम् ।

विषयः । कौथुमीशाखीयानामृचां सङ्ख्याकथनं ।

No. 1589. सोमोत्पत्तिः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 28 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Somotpatti. A legend on the origin of the Soma creeper, related by Gárgya in response to a question of Bháguri. From its style the work appears to be an extract from some Puráṇa or Tantra, but there is nothing in the codex to indicate from which.

Beginning. ऋषिश्रेष्ठमुखासीनं गार्ग्यं वृद्धं महामुनिं ।
विनयेनोपसङ्गम्य भागुरिः परिपृच्छति ॥ १ ॥
कथं सोमसमुत्पत्तिः कथं वा क्षीयते पुनः ।
केनायं कः समुत्थानं केन वृद्धिश्च ब्रूहि माम् ॥ २ ॥

End. य इमाञ्च सोमोत्पत्तिं पर्वकाले सदा पठेत् ।
सर्वपापविशुद्धात्मा सोमलोकं स गच्छति ॥ २५ ॥

विषयः । सोमलतोत्पत्तिकथनं ।

No. 1590. महानाम्नीपरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4 inches. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 11 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1666. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Mahánámní-parísishta. An index to the *Mahánámní*—one of the Sáma Sañhitás. Anonymous.

Beginning. महानाम्नाम्नयोदशपदा चतुर्दशोत्तमा आसां विवेकः ।

End. आकाराख्येव चीणि पराणि पदान्यथासो आकारोऽन्ताक्षरः ॥ १ ॥

Colophon. इति महानाम्नीपरिशिष्टं ।

विषयः । महानाम्नीपदविवेकः ।

No. 1591. धातुलक्षणं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4¼ inches. Folia, 2. Lines, 10—11 on a page. Extent, 29 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1692. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhátu-lakshana. A summary of Vedic roots. Anonymous.

Beginning. स्वरय । न विशन्ति मत्याः । इत्येवं मर्येच । चत एव कोऽश्विकारी । मघां(?)

End. स्तक्षाति मर्वं दृष्ट्वा । अमङ्गान्ता । विना प्रयुक्तं । भिमाः पचनाव ।

Colophon. इति धातुलक्षणं समाप्तिमगमत् ।

विषयः । वेदप्रसिद्धकतिपयधातुलक्षणं ।

No. 1592. व्यूहनवरात्रः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 21. Lines, 10 on a page. Extent, 460 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyúha-navarátra. A guide to the performance of the Vedic rite called *Vyúha-navarátra.* Anonymous.

Beginning. अथ सोमयोगः । अग्नेर्नमसेन्द्रोन्द्रियेण सूर्य्यस्य वर्चसा इत्यतिहा युगम् देवेभ्यः प्राणायुक्तयग्नियेनम तपसा सोमं यज्ञाय बोढवे इत्यादिना इन्द्रियरूपं सत्याः कामा यजमानस्य सन्तु ।

End. त्रयी विद्या हिंकार इति दशग्रहाणां । अन्ये प्रत्नावच्चेत्यादिः । सुतरोषि यजमानवचनं । इत्युपचरामि ।

Colophon. इति नवमयत्तः समाप्तं । इति सूत्रमयरात्रः ॥

विषयः । सूत्रमयरात्रविधानं । तत्र तत्र सोमादियोजनञ्च ।

No. 1593. प्रवर्त्तकज्ञाननिरूपणं ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 558 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pravartaka-jñána-nirúpaṇa. A Nyáya treatise on the principles of cognition. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. कालकूटगलः स्मरभञ्जनन्वलयोऽपि यः ।
न पश्यति तमाचर्य्यविषयं नौमि दुर्पदं ॥
उच्छिन्नप्रच्छिन्नवादे वेदे आचारमूलत्वं व्यवस्थापितं, तत्राचारपदस्य प्रवृत्त्यर्थकतया प्रवृत्तिजनकज्ञानजनकत्वरूपप्रवृत्तिप्रयोजकत्वं ।— — — —
— — — वेदे आचारमूलत्वव्यवस्थापनानन्तरं प्रवर्त्तकज्ञानं निरूप्यते ।

End. चेतावच्चं निवेशनीयत्वस्ववद्निष्टाननुबन्धित्वविशिष्टेष्टसाधन——
इतः खण्डितत्वात् परिसमाप्तिस्थलकथाकं नास्ति ।

विषयः । प्रवर्त्तकज्ञानविचारः । तत्र भट्टादीनां मतनिरूपणादिकं ।

No. 1594. प्राकृतपादटीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 35. Lines, 9 on a page. Extent, 1,180 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1705. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Prákṛitapáda-ṭiká. A commentary on the eighth chapter of the Saṅkshipta-sára grammar of Kramadís'vara. The chapter refers to the

Prákṛit vernacular dialects, and is one which, as far as I have hitherto been able to ascertain, Goyíchandra did not include in his elaborate commentary on the *Sankshipta-sára*. By Vidyávinoda, son of Náráyaṇa, grandson of Vánes'vara, and great grandson of Jaṭádhara. This is the only commentary, and only MS. of it, on the Prákṛit portion of Kramadís'vara's work that has come to my notice after many years' search.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एवास्मिन् बहुधा योऽवभासते ।
तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥
पूर्व्वग्रामिकुले कलानिधिनिभश्चक्री सुमेरुस्थितो
भ्राता तस्य जटाधरो द्विजवरो वाणेश्वरस्तत्सुतः ।
तत्पुत्रः प्रथितोऽभवत् कविवरो नारायणो नामत-
स्तेनेदं क्रियते सुखाय विदुषां यत् प्राकृतं लक्षणं ॥
कृतिना यत् कृतं पूर्व्वं तत्सिद्धं दुरात्मना ।
इदानीं तत् समुद्धृत्य सङ्क्षेपेणोच्यते मया ॥
प्राकृतं संस्कृतयोनि । यथाआदेशविधिः । समृद्ध्यादिष्वादेरत आद्वा । आ
देरत इत्यधिकारः ।

End. उक्तञ्च । प्राकृतं संस्कृतयोनीति । संस्कृतन्तु पाणिन्यादिमुनिप्रणीतशास्त्रसिद्धं ।

Colophon. इति विद्याविनोदाचार्य्यकृतौ प्राकृतपादे अष्टमः परिच्छेदः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः।
श्रीमत्याश्चरणारविन्दयुगलं ध्यात्वा लिखित्वा द्रुतं
श्रीमद्भागवतद्विजेन कृतिना सम्पूरितो यत्नतः ।
श्रीमत्प्राकृतपाद एष सुखदः काव्यार्थसन्दीपकः
श्रीमच्छम्भुमुखाश्रमैकनिभिते शाके तिथौ माधवे ॥ शकाब्दाः १७०५ ।

विषयः । षड्विंशसारीयप्राकृतपादस्य व्याख्यानं ।

No. 1595. शिशुपालवधटीका ।

Substance, country-made paper, 15½ × 3 inches. Folia, 102. Lines, 9 on a page. Extent, 3,122 s'lokas. Character, Bengáli. Date, Sk. 1594. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

S'is'upála-badha-ṭíká. A commentary on the great epic poem called Mágha. By Vallabhadeva. The MS. is two hundred years old. See Plate I.

Beginning. श्रुतिसमधिकमित्यादि । अनन्तरं भगवते श्रुतिपाठका इति वक्ष्यमाणप्रकारेण रावैः परिवर्त्ति ।

End. तस्य दूतकस्यात्मजः शिशुपालवधाभिधानमहः काव्यं व्यधत । किमर्थं सुकवीनां कालिदासभारविबाणमयूरादीनां यशसि दुराशया लिप्सया । कीदृशं श्रीरित्यं शब्दो मङ्गलवाचकत्वात् + + ह्रत्नं सर्गाणां समाप्तौ लक्ष्म यस्य, तथा लक्ष्मीपतेश्चरितसङ्कीर्त्तनमेव सारं यस्य । इति विंशतिसर्गः समाप्तः ।

Colophon. इति वल्लभदेवविरचिता माघटीका समाप्ता । शकाब्दाः १५९४ ।

विषयः । माघकृतशिशुपालवधाभिधानकाव्यस्य एकादशादविंशतितमसर्गस्य व्याख्यानं ।

No. 1596. आश्रमोपनिषत् ।

Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 9. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

A's'ramopanishad. On the different orders of Brahmacháris—their distinctive characters and their duties. Anonymous. Though called an Upanishad, it does not pretend to be a supplement to any one of the Vedas.

Beginning. अथ चत्वार आश्रमाः । षोडशभेदा भवन्ति । तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्व्विधाः ।

End. समलोष्टाश्मकाञ्चना यथोपपन्नचातुर्व्वर्ण्यभिक्षाचर्य्यं चरन्त आत्मानं मोक्षयन्ते ।

Colophon. इत्याश्रमोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । चतुर्व्विधाश्रमकथनं । गायत्र–ब्राह्म–प्राजापत्य–बृहद्भेदात् ब्रह्मचर्य्यस्य चातुर्व्विध्यकथनपूर्व्वकं तल्लक्षणकथनं । वार्त्ताकवृत्ति–शालीनवृत्ति–यायावर–घोरसन्न्यासिभेदेन गृहस्थानां चतुर्व्विधत्वकथनं । एषां लक्षणकथनं । वानप्रस्थानां चातुर्व्विध्यकथनं । वैखानसलक्षणं । औडुम्बरलक्षणं । वालखिल्यलक्षणं । फेनपलक्षणकीर्त्तनञ्च । कुटीचक–बहूदक–हंस–परमहंसभेदेन सन्न्यासिनां चातुर्व्विध्यकथनपुरःसरं तल्लक्षणादिनिरूपणं ।

No. 1697. सिद्धान्तलेशगूढार्थप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 5 inches. Folia, 29. Lines, 11—12 on a page. Extent, 897 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhántales'a-gúḍhártha-prakás'a. A commentary on the *S'ástra-siddhánta-les'a* (No. 1496). By Rámachandra Yajvan. Vide ante, p. 91.

Beginning. अप्पय्यदीक्षितं नत्वा रामचन्द्रेण यज्वना ।
सिद्धान्तलेशगूढार्थप्रकाशोऽयं विरच्यते ॥
ननु यज्ञादिकर्म्मणां स्वर्गादिसाधनानां मनःशुद्धिहेतुत्वं न सम्भवति ।

End. न तु मौनीनां लोकतः पाक्षिकी प्राप्तिरपि + विद्यायोगे नेदा + यथा सिद्धान्तः ।
इत्यतः अपिहतत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अप्पय्यदीक्षितकृतशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहस्य व्याख्यानं ।

No. 1598. भूतडामरतन्त्रं ।

Substance, country-made paper, 17½ × 2¾ inches. Folia, 28. Lines, 5—6 on a page. Extent, 532 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; also another copy at Berhampur, S'rírâma S'iromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Bhútaḍámara Tantra. One of the sixty-four original Tantras. It has been very largely quoted by Tántric compilers, but complete MSS. of it are exceedingly rare, and its extent is unknown. The one under notice comprises 15 chapters, but it is obviously incomplete. CONTENTS: I. Introduction, giving an account of Bhúta-ḍámara, a goblin attendant of S'iva. II. Maledictory incantations. III. Secret worship of Sundarí, a mystic form of Durgá. IV. Secret worship of Pis'áchís or female imps to bring them under subjugation. V. Secret worship of Kátyáyaní. VI. Secret worship for the attainment of transcendental powers. VII. Secret worship of Kaiṅkarí. VIII. Secret worship of Cheṭikás, the maid-servants of Durgá. IX. Ditto of Bhútinís or female devils. X. Do. of Apsarasis or the courtezans of Indra's heaven. XI. Ditto of Yakshinis or female Yakshas—a form of demi-god. XII. Ditto of the eight Náginis. XIII. Ditto of Kinnaris. XIV. On passions of particular forms. XV. Secret worship of Aparájitá and other goddesses. In Beal's Tripíṭhaka mention is made of a work of this name translated into Chinese by Shi-hu of the Sung dynasty; but there is nothing to show that it is the same with the work under notice.

Beginning. शोमवक्त्रं महाकायं प्रलयाग्निसमप्रभं ।
अभयभेदकं नौमि भूतडामरनायकं ॥

त्रैलोक्याधिपतिं रौद्रं सुरसिद्धनमस्कृतं ।
उन्मत्तभैरवं मत्वा इच्छन्त्युन्मत्तभैरवी ॥

End. अन्यथा क्रोधराजेन विनाशो भविता तव ।
उन्मत्तभैरवः प्राह भैरवीं सिद्धिपद्धतिं ॥
मन्त्रयुता मया दिव्ये अस्मिन् भूतडामरे(?) ॥

Colophon. इति श्रीभूतडामरे महातन्त्रराजे अपराजितप्रमुखसिद्धिसाधनं पञ्चदशः पटलः ।

विषयः । अत्र पञ्चदशपटलाः सन्ति । तत्र १–मे, भूतडामरविवरणं । २–ये, मारणमन्त्र-कथनं । ३–ये, सुन्दरीसाधनं । ४–र्थे, पिशाचीसाधनं । ५–मे, कात्यायनी-सिद्धसाधनं । ६–ष्ठे, सिद्धिसाधनं । ७–मे, किङ्करीसाधनं । ८–मे, चेटिका-साधनविधिः । ९–मे, भूतिनीसाधनं । १०–मे, अप्सरसीसाधनं । ११–मे, यक्षिणीसाधनं । १२–शे, नागिनीसाधनं । १३–शे, किन्नरीसाधनं । १४–शे, परिचयमण्डलक्रोधविधिः । १५–शे, अपराजितप्रमुखसिद्धिसाधनं ॥

No. 1599. / गयाकृत्यं ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 27. Lines, 2—8 on a page. Extent, 1,116 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gayá-kritya. Rituals for performing funeral obsequies at Gayá. By Náráyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa Surí.

Beginning. वादीभयूथिकुम्भस्थलदलनाकुण्ठमानमत्तगर्भान्
विकिरन् प्रमेयमुक्ता विद्यावनकेसरी गुरुर्जयति ॥
मत्वाखिलेश्वरेश्वरं परं गदाधरं बुद्धिविशुद्धिसाधकं ।
सन्देहमुक्तार्थं विचार्य सादरं मया गयाकार्यमुदीर्यतेऽधुना ॥

End. कृत्वा सम्यगर्थयेद्देवमादिदेवं गदाधरं ।
इत्यग्निपुराणवचनात् । स्तुतिः प्रार्थने प्रयोगे वक्ष्यते ।

Colophon. इति श्रीमद्भट्टरामेश्वरसूरिसूनुनारायणभट्टविरचिते त्रिस्थलीसेतौ गयाप्रकरणे गयाकृत्यं समाप्तं ।

विषयः । गयातीर्थं गत्वा स्वर्गपितृकेण कर्त्तव्यस्य कृत्यस्य कथनं ।

No. 1600. प्रार्थनाशतकं ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prárthaná-s'ataka. A century of verses in the form of prayers addressed to Durgá. By Rámanidhi.

Beginning. नत्वोमां बलरामशर्मतनयः श्रीरामपूर्वो निधिः
शर्मा शास्त्रमवेक्ष्य संवितनुते सत्प्रार्थनाख्यं शतं ।
यद्यप्यत्र मया विरुद्धमपि यत् प्रोक्तं प्रमादात् स्वयं
तच्छोध्यं कृपया बुधैर्गुणनिभैर्धार्य्यं क्षमार्थंत्वयात् ॥ १ ॥

End. श्रीदुर्गागुणकीर्त्तने त्विह च यत् प्रोक्तं त्वशुद्धं मया
तच्छोध्यं दयया बुधैर्गुणकणान् ज्ञात्वा मयि स्वेच्छया ।
यस्माद् ब्रह्ममयीप्रसन्न इह वै सङ्कल्पमस्मादपि
तच्छ्रीरामनिधिर्निवेदयति वो विप्रा नतः साम्प्रतं ॥ १०२ ॥

विषयः । नानाविधभक्तिभावगर्भितश्लोकशतकैर्दुर्गाप्रार्थना ।

No. 1601. अनुमानचिन्तामणिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 17½ × 2¾ inches. Folia, 152. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 5,320 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Anumána-chintámaṇi Ṭippani. Notes on the Anumáṇa-chintámaṇi of Gañges'a. By Kaṇáda. The MS. is very defective, wanting several leaves both at the beginning and at the end.

Beginning. (प्रथमप्रकरणं नास्ति ।) सामान्यतः सपरिकरमनुमानं लक्षयित्वा विशेषलक्ष-
णार्थं तद्विभजते तच्चेति अनुमानमनुमितिकारणं त्रिविधं ———

End. विरोधसम्भाव । साध्यवद्भिन्नेति । साध्यवद्भिन्नाधिकरणत्वज्ञान ——
(इतः खण्डितं)

विषयः । केवलान्वयिमूलस्य केवलव्यतिरेकिमूलस्य च कथादृष्टतयाख्यानं ।

No. 1602. तारविलासोदयः ।

Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 45. Lines, 5—6—7 on a page. Extent, 793 *s*lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1620. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tárá-vilásodaya. A Tántric compilation on the worship of Tárá—a form of Durgá. By Vásudeva Kavichakravartí. The MS. is incomplete. Contents: I. Time meet for the worship of Tárá. II. Ritual for her worship. III—IV. Purification for the worship. V. Homa for the worship. VI. Secret mantras of Tárá and the mode of using them. VII. Hymns in praise of Tárá. VIII. Resignation of one's self to the mantras of Tárá; amulets and charms bearing her name. IX. Sacrifices of she-jackals and other animals to the goddess. X. Knowledge of Tárá said to have been derived from the Atharva Veda.

Beginning. यथाज्ञाते मनोहर्षौ सदसच्च विभाव्यते ।
यच्च ज्ञाते न सन्नासन् तस्मैः समुपास्महे ॥

End. यावच्चन्द्रशिरोमणेः शशिकला यावच्च (?)
कुन्दवाच्छल(?)मधीपतित्वाचं सवानलः (?) ।
तावत् सुकविताद्दिविजिमधुनास्थम + + नाम्ब यो
जीयाच्छीयुत(?)श्रीवासुदेवसुकवेस्तारविलासोदयः ॥

Colophon. इति श्रीवासुदेवकविचक्रवर्त्तिविरचिते तारविलासोदये अथर्वश्रुतिविवरणं नाम दशमोल्लासः ।

विषयः । अथ दशोल्लासाः सन्ति । तत्र १ उल्लासे, कालमन्त्रवासनाकालविवेकः । २, तारापूजाक्रमः । ३, ४, पुरश्चरणविवेकः । ५, होमयज्ञविधिः । ६, तारामन्त्रन्यासप्रकारः । ७, ताराज्ञवविवेकः । ८, तारामन्त्रभोक्तान्यासः ताराकवच-शिवविद्याकथनं । ९, शिवाबल्यादिविवरणं । १०, ताराविषयकाथर्वश्रुति-विवरणं ।

No. 1603./ नीराजनप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, 17¼ × 4 inches. Folia, 10. Lines, 4—6 on a page. Extent, 217 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Nirájana-prakás'a. Rituals for the performance of a rite called Nirájana in honor of Durga. Compiled under the auspices of Bábu S'ivanáráyaṇa Ghosha of Calcutta, by Jayanáráyaṇa Tarkapañchánana.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रकाशयति शारदं ।
नीराजनविधिं श्रीमाञ्जयनारायणो द्विजः ॥

End. सर्वेच द्वीपस्य समापो यथा भूमौ न गच्छति तथा भूमेश्चतुरङ्गोर्द्धे स्थापनीयाः ।

Colophon. इति श्रीलश्रीयुक्तवदान्यधार्मिकशिरोमणिशिवनारायणघोषजनकाशयानुमत्या-श्रीयुक्तजयनारायणतर्कपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितो नीराजनप्रकाशः सम्पूर्णः ।

विषयः नीराजनतदाधारवर्त्तिकानैवेद्यादिविचारः ।

Nos. 1604 and 1605./ मुग्धबोधटीका ।

No. 1604. Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 284. Lines, 3—4—5—6 on a page. Extent, 5,827 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose. Incorrect.

No. 1605. Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 60. Lines, 4—6 on a page. Extent, 1,482 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Mugdhabodha-ṭíká. A commentary on the Mugdhabodha grammar of Vopadeva. By Kártikeya Siddhánta. The MS. is imperfect. No. 1604 contains only the chapters on conjugations and participles, and No. 1605, derivative nouns and adjectives.

No. 1604. Beginning. ध्यात्वा गुरोः पादसरोजयुग्मं टीकां निबध्नामि मनोऽभि यत्नात् ।
बालोक्य दोषप्रमतं सुबोधं श्रीकार्त्तिकेयो परत्वोद्विवेकाः ॥

End. इति चाचार्य्याणां चक्रं समूहः तस्य चूडामणेः शिरोरत्नः स चासौ वोपदेवश्चेति सः तेन विरचितं मुग्धबोधं व्याकरणं समाप्तं ।

Colophon. इति कार्त्तिकेयसिद्धान्तविरचितायां मुग्धबोधटीकायां कृदन्तपादटिप्पनी सम्पूर्णा ॥

विषयः । मुग्धबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1605. Beginning. ध्यात्वा गुरोः पदद्वन्द्वं श्रीकार्त्तिकेयसञ्ज्ञका ।
क्रियते च टीकेयं तद्धितस्य सुबोधिका ॥

End. स्यादिरन्ते येषां तानि स्याद्यन्तानि पदानि तेषामध्यायः स्याद्यन्ताध्यायः सुबन्ताध्याय इति पाणिनीयाः ॥

Colophon. इति श्रीकार्त्तिकेयसिद्धान्तसङ्कलिता तद्धितपादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषयः । मुग्धबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1606. वैशेषिकसूत्रोपस्कारः ।

Substance, country-made yellow paper, 16 × 4½ inches. Folia, 101, Lines, 4—8—11 on a page. Extent, 3,232 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Vais'eshika-sútropaskára. A commentary on the aphorisms of the Vais'eshika system of Philosophy of Kanáda. By S'aṅkara. The author is not the same with the great commentator on the Vedánta aphorisms.

Beginning. ऊर्द्ध्वबद्धजटाजूटं क्रोडीकृतसुरापगं ।
नमामि यामिनीकान्तकान्तभालस्थलं हरं ॥
याभ्यां वैशेषिके तन्त्रे सम्यग् व्युत्पादितोऽस्म्यहं ।
कणादभवनाथाभ्यां ताभ्यां मम नमः सदा ॥
सूत्रमात्रावलम्बेन निरालम्बेऽपि गच्छतः ।
खे खेलिवन्ममाप्यत्र साहसं सिद्धिमेष्यति ॥

End. ख्यातास्य दृष्टाद्यपि (?) नेतरेषामियं कृतिः स्यादुपहासयोग्या ।
तथापि शिष्यैर्गुरुगौरवेण परःसहस्रैः समुपासनीया ॥

Colophon. इति श्रीशङ्करकृतौ वैशेषिकसूत्रोपस्कारे दशमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । वैशेषिकसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 1607. ताराभक्तितरङ्गिणी ।

Substance, palm-leaf, 14¾ × 1½ inches. Folia, 86. Lines, 2—3 on a page. Extent, 645 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1737. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tárábhakti-taraṅgiṇí. An essay on salvation through the medium of worship to Tárá. By Kás'ínátha. The work was composed under the auspices of Rájá Kṛishṇachandra of Nuddea, whose genealogy and life are briefly given in the first chapter.

Beginning. तारा संसारतारा निरवधिपततां घोरसंसारसिन्धौ
दुर्व्वारप्रेमधारापयसि परिचलत् सेमुषीनावि नित्यं ।
माया नायाति यस्याखिलजनविलसन्मीनहृत्के सुनित्ये
सन्तः सन्तारणाय प्रभवतु भवतां पायिकीनामदारं ॥

End. तां नत्वा नमता मुदे द्विजपुरं सज्जासना तारिणीं
काशीनाथधरामरेण कविना भक्तस्तनिस्तारिणीं ।
ताराभक्तितरङ्गिणी विरचिता धीमन्मनोहारिणी
तस्यां षष्ठतरङ्गपूर्णमभवत् कीनाश-भीहारिणी ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिर्नाम षष्ठस्तरङ्गः ॥
शकाब्दोऽयं यस्यां मुनिगिरिशनेत्राम्बुधिरमा-
प्रमाणेऽस्मिन्नब्दे गतवति समाप्तिं नरपतेः ।
गते कन्यां भानौ सुरमतगिरः पादकमले
नमत्काशीनाथस्थितिसुरसतः कोविदमतः ॥

विषयः । अथ षट् तरङ्गाः, प्रथमे, कृष्णनगराधिपतेः कृष्णचन्द्रस्य राज्ञो वंशकीर्त्तनं, नाट्योक्त्या कलिविभवानामधर्म्मादीनां प्रस्तावश्च ।
द्वितीयादिपञ्चमे, मोक्षोपायविवेकविभवानां निवृत्त्यादीनां नाट्योक्त्या प्रस्तावः ।
षष्ठे, कतिभिः स्तुतिभिः ताराभक्तिप्रकटनं, ताराचरणारविन्दभाजां संसार-
निवृत्तिकथनञ्च ।

No. 1608. पिङ्गलटीका ।

Substance, country-made paper, 15½ × 3½ inches. Folia, 22. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,182 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Piñgala-tíká. A commentary on the aphorisms of Piñgala on Sañskṛit metres. By Vámana Ácharya Sárvabhauma. The text with two scholia has been published in the Bibliotheca Indica; but the work under notice is not one of them.

Beginning. प्रणमति सागमि गिरिशे गिरिजायाः पादयावकरसार्द्रे (?) ।
मम सौभाग्यमिवास्यां (?) दृष्ट्वा कोपारुणां गङ्गां ॥
बहु वीचिनुमलसानां निर्वेशेन शिष्यवर्गाणां ।
रचयति पिङ्गलटीकामेतां श्रीवामनाचार्य्यः ॥

End. द्विप्राचमेतत् किल पिङ्गलोक्तं मैतावता प्राकृतमित्ययः स्यात् ।
यद्यस्ति कौतूहलमीक्षणीयं सर्व्वं मम प्राकृतचन्द्रिकायां ॥

Colophon. इति करञ्जकविसार्व्वभौमश्रीवामनाचार्य्यविरचितायां पिङ्गलटीकायां समवृत्त-विवरणं नाम द्वितीयपरिच्छेदः ॥ समाप्ता चेयं पिङ्गलटीका ॥

विषयः । पिङ्गलकृतछन्दोग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1609. विदग्धमाधवः ।

Substance, country-made paper, 14½ × 3½ inches. Folia, 87. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 2,432 s'lokas. Character, Bengali. Date, Bengali SM. 1196. A. D. 1760. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Vidagdha-mádhava. A drama on the amours of Kṛishṇa with the milk-maids of Vrindávana and Gokula. By one of the followers of Chaitanya of Nuddea.

Beginning. सुधानां चान्द्रीनामपि मधुरिमोन्मादहमनी
दधाना राधादिप्रणयघनसारैः सुरभितां
समन्तात् सन्तापोद्गमविषमसंसारसरणी
प्रणीतां ते तृष्णां हरतु हरिलीलाशिखरिणी ॥

End. तद्देपि गोष्ठेश्वावसरे मामप्रेक्ष्य विलपियन्तौ पितरावविलम्बं गोकुलं प्रविश्य सन्त्याम: । इति निष्क्रान्ताः । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ॥

Colophon. इति गौरीतीर्थविहारो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

विषयः । अत्र सप्ताङ्काः सन्ति । तत्र १-मे, श्रीकृष्णस्य वेणुनादविलासवर्णनं । २-ये, वेणुनादश्रवणात् कामपीड़िताया राधाया मूर्च्छादिवर्णनं । ३-ये, कृष्णस्य राधासङ्गमवर्णनं । ४-र्थे, वेणुहरणवर्णनं । ५-मे, राधाप्रसादनवर्णनं । ६-ष्ठे, कृष्णराधयोः मरहिवारवर्णनं । ७-मे, कृष्णराधयोर्गौरीतीर्थविहारवर्णन ॥

mistake

No. 1610. शब्दप्रामाण्यरहस्यं ।

Substance, country-made paper, 18½ × 3¾ inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Extent, 1,518 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'abda-prámáṇya-rahasya. A commentary on Gaṅges'a's chapter on the testimony of revealed scriptures. By Mathuránátha S'iromaṇi. See *ante* I, p. 295.

Beginning. न्यायाम्बुधिहृतमेतु वन्दे श्रीराममखिलमन्यनेः ।
तातं त्रिभुवनगीतं मर्कोलङ्कारमाद्रात्मना ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
विषदीकृत्य दर्श्यन्ते तुरीयमणिपङ्क्तयः ॥

End. न चैवं पठमानजन्यमाद्रित्येवचेतुरस्तु किं वाक्यत्वोपादानेनेति वाच्यं धूमप्रागभाववह्निप्रध्वंसकत्वेनैवावैयर्थ्यादिति भावः ।

Colophon. समाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । शब्दप्रामाण्यचिन्तामणिव्याख्यानं ।

No. 1611. लीलावतीरहस्यं ।

Substance, country-made paper, 11 × 3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 308 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Lílávatí-rahasya. A commentary on the Lílávatí of Vallabha Achárya. By Mathuránátha S'iromaṇi.

Beginning. न्यायान्नुचिन्तनचेतुं चेतुं श्रीराममखिलसम्पदेः ।
तातं त्रिभुवनगीतं तर्कालङ्कारमादरान्नत्वा ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
विविच्यते फक्किकार्थो लीलावत्या विशेषतः ॥

End. विशुद्धमातापितृजन्यत्वविशिष्टवुद्धमात्मकस्य तदर्थावच्छिन्नविशेष्यताकप्रात्ममत्वाद्दिप्रकारकप्रत्ययस्याजीकतया । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । न्यायविषयकलीलावतीग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1612. अलङ्कारसङ्ग्रहः, टिप्पन्यनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country made yellow paper, 13¼ × 3¼ inches. Folia, 16. Lines, 3—8 on a page. Extent, 488 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Alaṅkára-saṅgraha. The figures of rhetoric illustrated by examples, for the use of beginners, with notes and comments. Anonymous.

Beginning. परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥
अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।
लक्षितः क्रियते तेषां लक्ष्यलक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चेतुचेतुमतोरैक्यवर्णनं चेतुरुच्यते ।
लक्ष्मीविलासा विदुषां कटाक्षा वेङ्कटप्रभोः ॥
चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्म्मितः ।
विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

विषयः । उपमाद्यलङ्काराणां लक्षणोदाहरणानि ।

No. 1613. श्यामाकल्पलतिका ।

Substance, country-made yellow paper 15½ × 3 inches. Folia, 12. Lines, 4—5—6 on a page. Extent, 279 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, also another copy at Berhampur, with S'rírám S'iromaṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

S'yámá-kalpa-latiká. A Tántric compilation in praise of adoration to Syámá. By Mathuránátha Kavi, Mahámahopádhyáya.

Beginning. गुणातीतो हीनः परमपुरुषः शक्तिरहितः
कलायुक्तः सच्चित्सुखविभवपूर्णोऽथ सगुणः ।
ततः शक्तिर्नादस्तदनु परिबिन्दुस्तदनु या
रवोत्पत्तिः सा त्वं जननि जगदित्थं जनयसि ॥

End. अधीतं विज्ञानं सुजनकुलमध्यापितमपि
अतीतं कर्त्तव्यं यदुचितमभूत् कर्म्म निखिलं ।
इदानीं हे मातस्तव चरणमात्र स्मृतिमतो
यदि प्राणापायस्तदिह मम साध्यं जनुरिदं ॥
शिवस्य चरणौ नमन् शिवशिवेति मन्त्रीं जपन्
चराचरमिदं जगत् शिवशिवात्मकं भावयन् ।
शिवस्य चरणाम्बुजे सकलधर्म्मकर्म्मार्पयन्
व्रजामि शिवतां सदा न हि शिवात् परं किञ्चन ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीमथुरानाथकविना विरचिता श्रीश्यामाकल्पलतिका समाप्ता ॥

विषयः । श्यामास्तोत्रकथनं ।

No. 1614. | श्रीकृष्णस्तवमाला ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 1½ inches. Folia, 94. Lines, 8 on a page. Extent, 1,880 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'ríkrishna-stavamálá. A collection of hymns in praise of Krishṇa and Chaitanya. Anonymous.

Beginning. श्रीमदीश्वररूपेण रसामृतकृतात्मना ।
स्तवमालानुजीवेन जीवेन समनष्ठत ॥
पूर्व्वं चैतन्यदेवस्य कृष्णदेवस्य तत्परं ।
श्रीराधायास्ततः कृष्णराधयोर्लिख्यते स्तवः ॥

End. नारदवीणोज्जीवनसुधोर्म्मिनिर्यासमाधुरीपूर ।
त्वं कृष्णनाम कामं स्फुरमे रसेन रसने सदा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णनामस्तोत्रं । इति स्तवमाला समाप्ता ।

विषयः । चैतन्यदेवस्य कृष्णराधयोश्च स्तवमाला ॥

No. 1615. शिशुहिता ।

Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 78. Lines, 9 on a page. Extent, 2,457 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, zillah Vírabhúma, Kás'ínátha Kaviràja. Appearance, new, but a good deal destroyed by worms. Prose and verse. Incorrect.

S'is'uhitá. A primer on astrology, giving rules for calculation of nativities, of auspicious and inauspicious conjunctions of stars, of auspicious days and moments for commencing an undertaking; and for marriage, and containing questions and answers for foretelling future events, and most of the topics usually treated of in Indian astrological works. By Krishnaráma.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं बालव्युत्पत्तिहेतवे ।
क्रियते कृष्णरामेण ज्योतिषां सङ्ग्रहो मया ॥
विवाहे सर्व्वमाङ्गल्ये यात्रायां ग्रहगोचरे ।
जन्मराशेः प्रधानत्वं नामराशिं परित्यजेत् ॥
देशे ग्रामे गृहे युद्धे सेवायां व्यवसायके ।
नामराशेः प्रधानत्वं जन्मराशिं परित्यजेत् ॥

End. इति मण्डलफलं ।
जयति जयति श्रीमत्पित्तपादारविन्दं सुजनजनमुनीन्द्रैः सेव्यमानं नितान्तं ।
निखिलगुणनिधानं सज्जनैः स्तूयमानं भवजलनिधिपारप्रापकं दुःखितानां ॥
वेदाष्टागाष्टधरणीविनियोजितेऽब्दे श्रीवैक्रमे + + + मासि गुरौ सुपक्षे ।
+ + स्मितौ भास्करवासरे श्रीकृष्णरामेण सुसङ्ग्रहः कृतः ॥
यः पठेच्छिशुहिताभिधन्निमं सङ्ग्रहं बहुगुणोपबृंहितं ।
शारदा भवतु तस्य बुद्धिदा + + + विभवदायिदा सदा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णरामकृतः शिशुहिताभिधो ज्योतिःसङ्ग्रहः समाप्तः ।
चक्राण्विता शिशुहिता द्विजराजवर्य्यश्रीकृष्णरामकविराजकृता समग्रा ।
चौहार्य्यदीप्यद्विराजपदाण्वितश्रीश्रीधिवनाथनरराजनरेन्द्रकेण ॥

विषयः। चन्द्रताराशुद्धिः। नक्षत्राणि। राशयः। नक्षत्रचक्रं। भद्रचक्रं। भद्रापुच्छं। नक्षत्रदेवतानिरूपणं। योगनामानि। तिथिदेवताः। करणनामानि। ध्रुवादिगणनिरूपणं। दग्धतिथिनिरूपणं। दग्धमासनिरूपणं। नन्दादितिथिनिरूपणं। कालयोगः। पापयोगः। ज्वालामुखीयोगः। तिथिनक्षत्रवारैर्मिथियोगः। उत्पातादियोगः। यमाघाकथनं। चक्रपायोगः। रजोदर्शनज्ञानं। पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकथनं। प्रसौतिकस्थाननिरूपणं। स्तन्यपानविधिः। षष्ठ्यादिनिरूपणं। तच्छान्तिः। अभुक्तमूलगण्डकथन। नामकरणं। बालनिष्क्रामणं। बालकदर्शनं। ताम्बूलभक्षणं। अन्नप्राशनं। भूम्युपवेशनं। कचबन्धः। कर्णवेधः। विद्यारम्भः। वस्त्रपरिधानं। कनकादिभूषणधारणं। चमगजबन्धनं। मदारोहणं। अस्त्रशस्त्रादिधारणं। आसनशय्यारम्भः। पोतारोहणं। मुद्रापातनादिकथनं। गोयात्रा। क्रयविक्रयौ। दोलारोहणं। धनुर्विद्या। कूपखननं। वाप्यादिखननं। ऊर्द्धमुखाधोमुखादिनक्षत्रनिरूपणं। वृक्षरोपणं। देवप्रतिष्ठा। देवतागठनं। भैषज्यकरणं। आरोग्यस्नानं। सूचीकर्म। राजदर्शनं। सेवाकर्म। वाणिज्यं। कृष्यारम्भः। नागमयनादिकथनं। हलचक्रं। वृषचक्रं। धान्यरोपणं। धान्यकर्त्तनं। बीजवपनादिकथनं। पशूनां शुभाशुभज्ञानं। ग्रामचन्द्रनिरूपणं। गृहज्ञानादिनिरूपणं। तत्र देयवस्तुनिरूपणं। सङ्क्रान्तिः। समयशुद्धिः। वारभोगादिज्ञानं। घटीलग्नज्ञानं। लग्नज्ञान। मध्याह्नपादच्छायाज्ञानं। चूडाकरणं। उपनयनं। विवाहप्रकरणं। गोधूलिकथनं। शुक्रास्थितिदिक्‌निर्णयः। नववध्वागमनं। द्वितीयागमन। राशिस्थितिज्ञानं। पुत्रार्थ्याः प्रथमसमागमः। प्रथमार्तवफलादिनिरूपणं। दिग्यामादिनिरूपणं। काकिनी। द्वारोपद्वारकथनं। ग्रामस्य शिरोज्ञानं। भूमिविलोकनं। गृहारम्भः। गृहनिर्म्माणे गणनाप्रकारः। वास्तुचक्रं। गृहप्रवेशः। कुम्भचक्रं। यात्राप्रकरणं। राज्याभिषेकः। नौकागठनं। तैलनिषेधः। वस्त्रक्षालनं। दीक्षाकालः। तिथिचक्रं। आनन्दादियोगः। जातप्रकरणं। लग्नज्ञानं। वर्णकथनं। होराचक्रं। चरादिज्ञानं। मित्रशत्रुज्ञानं। पापसौम्यविवेकः। ग्रहदृष्टिनिरूपणं। द्वादशभावविवेकः। अरिष्टविचारः। स्त्रीजातककथनं। स्त्रीराजयोगः। वेश्यादियोगः। जन्मसमयकालादिनिरूपणं। सूर्यादीनां भावकथन। द्विपञ्चनिपञ्चयोगादिफलं। त्रिम्बचक्र। योगिनीदशादिनिरूपणं। पाचायुः। सूर्यचक्रं। गुरुचक्रं। शनिचक्रं। चन्द्रस्य द्वादशावस्थाकथनं। कन्यावरप्रश्नः। गर्भिणीप्रश्नः। सुतासुतप्रश्नः। रोगिप्रश्नः। किंवदन्तीप्रश्नः। स्थाने शुभाशुभकथनं। कन्यालाभप्रश्नः। धनप्रश्नः। परचक्रागमनप्रश्नः। जयपराजयप्रश्नः। वर्षाप्रश्नः। चौरापहृतद्रव्यप्रश्नः। राजमन्त्रिसख्याधिपादि-

कथनं । वर्षाधान्यादिमानं । मारनक्षत्रफलं । मेघवाचनं । चन्द्रसूर्य्यग्रहमानं । प्रयोदहिमानं । शकुननिरूपणं । व्याध्युत्पत्तिव्याधिमानिकथनं । पक्षस्वरचक्रं । निनाड़ीचक्रं । सूर्य्यकालानलचक्रं । वेलामण्डलनिर्णयः । नवनमण्डलनिरूपणं । योगिनीदशानिरूपणं । पिङ्गलाफलं । भद्रिकादिदशाकथनं । इति ।

No. 1616. रसकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 90. Lines, 11 on a page. Extent, 3,092 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1735. Place of deposit, Gopálapura, Zillah Bírabhúm, Kásínátha Kaviràja. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasa-kaumudí. A treatise on practice of medicine and therapeutics. By Mádhava Kara. A leading work on Hindu medicine, very largely studied in Bengal. The author wrote a work on the causes and symptoms of diseases; it is called the *Nidána* and is reckoned as the standard work on the subject. It is consulted by every native physician in the country, and no man is reckoned as duly qualified for the medical profession who has not read it. The diseases treated of in the work under notice, and the most appropriate medicines for them are detailed below in Sanskrit.

Beginning. श्रीकण्ठं धृतमन्दरं घनतरपावनं कुचध्वंसिनं
छिन्नोर्मिव्यमनायकं हृदि चिदानन्दात्मकं ध्यायता ।
सम्पूर्णा रसकौमुदीवररसाधारा वक्ष्य+ +
+ +श्रीदुतमाधवेन भिषजा यत्नात् समालिख्यते ॥
चरति च बहुमूर्च्छा मूर्च्छितो व्याधितानां
मरणमपि जनानां नाशयेद् यः प्रणष्टः ।
स्वयमपि वरबद्धः खेचरत्वञ्च धत्ते
स जयति भवसारः पारदश्चित्रकर्म्मा ॥

End. गिरिधारात्मकनाम्ना चिपलादिरयं नवः ।

Colophon. इति रसकौमुदी समाप्ता । शकाब्दा १७३५ ।

विषयः । ज्वराधिकारे,—भैरवज्वराङ्कुशरसः । ज्वरारिरसः । शीतभञ्जिरसः । ज्वरमुरारि-रसः । नवज्वरारिरसः । त्रिपुरभैरवरसः । रोगमुरारिः । वैद्यनाथवटिका । रसशिरिगुटिका । नवज्वरेभसिंहः । त्रिपुरेश्वररसः । उदकमञ्जरी । पिनाकक-

विषयः । रसः । पर्पटीरसः । कफकेतुवटिका । वातपित्तान्तकरसः । [illegible]लौहं । त्रिने-श्वररसः । श्लेष्मपित्तान्तकरसः । चन्द्रशेखररसः । ज्वरमातङ्गकेशरिरसः । चिन्तामणिरसः । योगवाहिज्वराङ्कुशरसः । ज्वराशनिमुद्गराटकरसः । विषसुन्दररसः ।

सन्निपाते,—उन्मत्तेश्वररसः । मोहान्धसूर्य्यरसः । कुम्भधूमरसः । अञ्जनं । अञ्जनभैरवः । अयमङ्गलरसः । महावड़वानलरसः । चाहुरसः । प्रतापतपनरसः । प्राणेश्वररसः । पञ्चाननरसः । मृतसञ्जीवनरसः । सन्निपातभैरवरसः । भग्नेश्वररसः । प्रतापलङ्केश्वररसः । मकरध्वजरसः । मृत्युञ्जयरसः । महामृत्युञ्जयरसः । कालाग्निरुद्ररसः । आनन्दभैरवीवटिका । सन्निपातान्तकरसः । सूचिकाभरणं । कालानलसूचिका । अघोरनृसिंहसूचिका । अग्निकुमाररसः । कालाग्निभैरवरसः । त्रैलोक्यचिन्तामणिरसः । विश्वेश्वररसः । प्रभाकररसः । त्रिदोषदावानलः । अर्कमूर्त्तिरसः ।

ज्वरातिसाराधिकारे,—विविधयोगकथनं । गन्धकजम्बलिकाविधानं । चूड़ामणिरसः । भानुभास्कररसः । कनकसुन्दररसः ।

विषमज्वरे,—मेघनादरसः । ज्वरान्तकरसः । शीतभञ्जिरसः । स्वच्छन्दभैरवरसः । महाज्वराङ्कुशरसः । ज्वरारिरसः । वेदज्वराङ्कुशरसः । चन्दनाद्यलौहं । चातुर्थकारिरसः । त्र्याहिकारिरसः । पिप्पलीविधं । मृतसञ्जीवनरसः । चन्द्रप्रभावटिका । प्राणेश्वररसः । अञ्जनं ।

अतिसाराधिकारे,—लोकेश्वररसः । जातीफलरसः । लोकनाथरसः । सप्तमायिकाचूर्णं । मृतसञ्जीवनी । कलादिलौहं ।

ग्रहण्यधिकारे,—दुग्धवटिका । ग्रहणीचौरवटिका । अभयवटिका । महाप्रयोगवटिका । महागन्धकः । दधिवटिका । वड़वामुखरसः । कनकसुन्दररसः । अभयनृसिंहरसः । सङ्ग्रहग्रहणीकपाटं । सुन्दररसः । ग्रहणीकपाटं । त्रैलोक्यचिन्तामणिः । हंसपोटली । प्राणेश्वररसः । वज्रकपाटं । चिन्ताम्बररसः । अर्केश्वररसः । ज्वालामुखवटिका । अग्निकुमारमोदकः । ग्रहणीवज्रकपाटः । विश्वेश्वरवटिका । ग्रहण्यारिरसः । पञ्चामृतपर्पटी । हिरण्यगर्भपोटलीरसः ।

अर्शोऽधिकारे,—लौहामृतं । अग्निमुखलौहं । भल्लातकलौहं । पञ्चामृतं । नित्योदयरसः । वज्राख्यरसः । चक्रेश्वररसः । सूरणाद्यलौहं । कलावती । चीरसेन्द्रः । अर्शोघ्नरसः ।

अग्निमान्द्याधिकारे,—पीयूषसुन्दररसः । रामबाणवटिका । [illegible] । महामृतं । हरदग्निकुमारः । महाग्निकुमारः । अग्निकुमारः । अग्नितुण्डवटिका । अजीर्णकण्टकरसः । आनन्दोदयरसः । महोदधिरसः । रसवज्रवटिका । सुधा-

2 A 2

विषयः। वृहावटिका। सर्व्वतोभद्रलौहं। नीलकण्ठरसः।
विसर्पाधिकारे,—कालाग्निरुद्ररसः। योगाः।
विस्फोटाधिकारे,—मसूर्य्यधिकारे च,—योगाः।
मुखरोगाधिकारे,—मुखरोगहररसः। कनककेशरी। वहुमूर्त्तिरसः।
कर्णरोगाधिकारे,—कर्णरोगान्तकरसः।
नासारोगाधिकारे,—नासारोगारिरसः।
नेत्ररोगाधिकारे,—योगाः। नेत्ररोगघ्नवर्त्तिः। रसेन्द्रयोगः। चन्द्रनाभि। चन्द्राननरसः।
शिरोरोगाधिकारे,—चन्द्रकान्तिरसः। योगाः।
स्त्रीरोगाधिकारे,—योगाः। लक्ष्मणालौहं।
बालरोगाधिकारे,—बालरसः।
विषाधिकारे,—नागनाथरसः। विषहरीवर्त्तिः। कर्पूररसः। चलादग्रविषचिकित्सा।
हृष्याधिकारे,—सिद्धवटिका। अमृतयोगिकं। महाश्ववटिका। मन्मथभैरवरसः। कामदेवरसः। विजयचूड़रसः। मकरसुन्दररसः। हेमाद्रिरसः। लौहाष्टकं। चन्द्रसुन्दररसः। नीलकण्ठरसः। चतुर्मुखरसः। गुणसमोदधिः। कन्दर्पदर्पः। महाचारार्थकं।
पारदादीनां संस्कारप्रक्रिया। दोलायन्त्रं। पातालयन्त्रं। डमरुयन्त्रं। लवणयन्त्रं। पुटयन्त्रं। कच्छपयन्त्रं। भूधरयन्त्रं। वंशपाकयन्त्रं। वालुकायन्त्रं। जलयन्त्रं। विर्मधटयन्त्रं। चक्रयन्त्रं। नियामक-पित्त-रसमारक-मदुषी-पञ्चपित्त-चन्द्र-चार-गिरिसारादिगणकथनञ्च।

No. 1617. त्रिपुरापद्धतिः।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 9 on a page. Extent, 519 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Káḍidá Thánâ, Siuḍi, Zillah Bírabhúm, Kuladánanda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tripurá-paddhati. A manual for the worship of Tripurá—a form of Durgá. Made up of extracts from the leading Tantras.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते।
परमानन्दसन्दोहमुदितं प्राह पार्व्वती॥

श्रीमन्नाथ नवानन्दकारणं ब्रूहि शङ्कर ।
योगीन्द्रोपास्यदेवेश प्रेमपूर्ब्बकुचाग्निवे ॥
कृपास्ति यदि मे शम्भो सुगोप्यमपि कथ्यतां ।
श्रीशङ्कर उवाच ।
निर्म्मेदानन्दसन्दोहः शक्तिभावेन जायते ।

End. पूजापूर्ब्बाह्निके पीठे नै + न्यासैच धारकैः ।
मा + भिर्द्दिव्यमीमा + प्रयोगाः पूर्ब्बवन्मताः ॥

Colophon. इति त्रिपुरापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । त्रिपुरासुन्दर्य्याः मन्त्रोद्धारादिप्रकारादिनिर्द्देशानन्तरं ध्यानस्तोत्रकवचपुरश्चरण-
प्रयोगादीकथनपूर्ब्बकं प्रयोगनिरूपणं ।

No. 1618. योगामृतं ।

Substance, country-made paper, 19 × 4 inches. Folia, 321. Lines, 7—8 on a page. Extent, 11,700 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1697. Place of deposit, Gopálapur, Zillah Bírabhúm, Vinodavihárí Kavirája. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Yogámṛita. A treatise on the practice of medicine and therapeutics. By Gopála Sena, Kavirája, of Dvárandhá. A modern work. Contents given in Sanskrit.

Beginning. आयुर्व्वेदपयोनिधिं सुकृतिभिर्निर्म्मथ्य यत् प्रोद्धृतं
लोकानां चिरकाम्यया गदभरापध्वंसि वीर्य्यप्रदं ।
मान्यानां कृपयाच धर्म्ममनसा योगामृतं साधनं
धीमानाप्यदं विभाव्य तनुते गोपालनामा भिषक् ॥
अथ ये सन्ति योगास्ते भुक्तदुग्धगदापहाः ।
बलमेधाग्निजननाः आयुषो दैर्घ्यकारकाः ॥
येनाशाः प्राणिनः सर्व्वान् व्याधिग्रस्तान्निपीडितान् ।
दृष्ट्वानुकम्पया ब्रह्मा तत् प्रजाभ्यो न्यचिन्तयत् ॥

End. मसरी नवरत्नेन रसमत्रेन कबी यथा ।
शरीरस्य च मेधावी कल्पेनापचितो भवेत् ॥
इति योगामृते मुखाधिकारः ।

शाके रामाङ्गतर्कक्षितिपरिगणिते मासि शुभ्रे वलक्षे

पक्षे नत्वा मुरारेः पदयुगकमलं सर्व्वकामैकसिद्धि ।

आलोक्यानेकशास्त्राण्यपि गदकलितामन्दहेतुं स + +

ग्रन्थं योगामृताख्यं व्यरचयदधुना वैद्यगोपालदासः ॥ शकाब्दाः १६९३ ।

सेनभूमिसमाजान्तर्द्दारम्भाग्रामवासिनः ।

गोपालस्य प्रयत्नेन ग्रन्थोऽयमजनि द्रुतं ॥

समाप्तश्चायं ग्रन्थः । शकाब्दाः १६९७ ।

विषयः । आयुर्व्वेदागमविवरणं । मानादिपरिभाषाकीर्त्तनं । वैद्यलक्षणं । तत्कृत्यनिरूपणादिकं ।

ज्वराधिकारे,—नवज्वरे वर्ज्जनीयनिरूपणं । एवं परत्र सर्व्वस्मिन् रोगे ज्ञेयं । लङ्घनवमनादिविधानं । पाचनविधिः । नागरादिपाचनं । कलिङ्गादिपाचनं । पटोलादिपाचनं । द्राक्षादिपाचनं । पिप्पल्यादिपाचनं । निम्बादिपाचनं । आमलक्यादिपाचनं । चातुर्भद्रादिलेहिका । मधुपिप्पल्यादियोगः । नवाङ्गयोगः । मधुकादियोगः । गुडूच्यादिपाचनं । कण्टकार्य्यादिपाचनं । अमृताष्टकयोगः । क्षुद्रादिपाचनं । धान्यपटोलादिपाचनं । पञ्चकोलादिपाचनं । दशमूलादिपाचनं । अञ्जनविधिः । षडङ्गावलेहिका । पञ्चमूल्यादियोगः । द्वादशाङ्गयोगः । बृहद्गुडूच्यादिपाचनं । चतुर्द्दशाङ्गपाचनं । अष्टादशाङ्गपाचनं । भार्ग्यादिपाचनं ॥ कारव्यादिपाचनं । मातुलुङ्गादिपाचनं । कुलत्थादिलेपः । निदिग्धिकादियोगः । गुडपिप्पली । मुस्तकादिपाचनं । वासादिपाचनं । स्वल्पभार्ग्यादिपाचनं । भार्ग्यादियोगः । द्राक्षादिपाचनं । मधुकादिपाचनं । नस्यविधिः । षडङ्गधूपः । नवज्वराङ्कुशः । ज्वरधूमकेतुः । शीतभञ्जिरसः । ज्वरभैरवरसः । त्रिपुरभैरवरसः । नवज्वरेभसिंहरसः । रत्नगिरिरसः । प्रचण्डरसः । नवज्वरेभाङ्कुशरसः । मृत्युञ्जयरसः भेदिज्वराङ्कुशरसः । चिन्तामणिरसः । शीतारिरसः । ज्वरारिरसः । त्रिपुरेश्वररसः । तालाङ्कुरसः । कफकेतुवटिका । श्लेष्मकालानलरसः । चन्द्रशेखररसः । ज्वरमुरारिरसः । ज्वरान्तकरसः । पञ्चाननरसः । वाडवानलरसः । सौभाग्यवटिका । सन्निपातभैरवः । स्वच्छन्दभैरवः । पर्व्वतपञ्चरसः । चण्डेश्वररसः । किरातादिरसः । चन्द्रेश्वररसः । ज्वराशनिरसः । अर्द्धनारीश्वररसः । चूडामणिरसः । वेतालरसः । कफकेतुरसः । सूतसञ्जीवनरसः । मृत्युञ्जयरसः । वैद्यनाथवटिका । अभिन्यासज्वररसः । कपिलेश्वररसः । सन्निपातगजकेशरितैलं । दशमूलतैलं । गुञ्जकरसः । महाज्वराङ्कुशरसः । ज्वरनागमयूरचूर्णं । हरिहररसः । चातुर्थकारिरसः । ज्वरारिरसः । सर्व्वज्वरलौहः । ज्वराङ्कुशरसः । महासर्व्वज्वरलौहः । चन्दनाद्यलौहः । दरदयोगः । हरतालभस्म-

विषयः। सुनिषण्णकचाङ्गेरीघृतं। चाङ्गेर्यादियोगाः। अग्निमुखलौहः। ईश्वरमतलौहः। चि-त्योद्भिन्नरसः। दुर्नामगजसिंहः। पथ्यापथ्यकथनं।

अग्निमान्द्याधिकारे,—हिङ्ग्वष्टकचूर्णं। लवणचतुष्टयादियोगाः। आर्द्रकखण्डिकं। पानीयभक्तगुडिका। बृहदग्निमुखचूर्णं। भास्करलवणं। मुस्तषट्पलकघृतं। बृहदग्नि-घृतं। धान्यजीरकघृतं। क्षारगुडः। विसूचिकाचिकित्सा। हरीतक्यादियोगः। नानाविधलेपाः। ज्वालामुखचूर्णं। वडवामुखचूर्णं। चित्रकादिचूर्णं। लवङ्गादिचूर्णं। बृहल्लवङ्गादिचूर्णं। पञ्चामृतवटिका। भुक्ताविपाकवटिका। रामबाणवटिका। चि-त्रकहरीतकी। अजीर्णकण्टकरसः। अजीर्णवनकालानलरसः। बृहदग्निकुमारः। महाग्निकारकरसः। क्रव्यादरसः। कालाग्निरुद्ररसः। अग्निकुमाररसः। अग्निमुखरसः। जातामलवटिका। वडवानलरसः। क्षुधावतीवटिका। चित्रकादिवटिका। शङ्खवटिका। अमृताहरीतकी। लवङ्गादिमोदकः। सुकुमारमोदकः। वभिंशमोदकः। अग्निकुमार-मोदकः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

क्रिम्यधिकारे,—मुस्तादियोगाः। पारसीयचूर्णं। धुस्तूरतैलं। कीटमर्द्दरसः। त्रिफलाद्य-घृतं। विडङ्गतैलं। कीटारिरसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

पाण्डुरोगाधिकारे,—लौहादियोगाः। लौहामृतं। नवायसचूर्णं। योगराजरसः। त्रिकत्रयादिलौहः। हरिद्राद्यलौहः। पाण्डुसूदनरसः। पञ्चास्यरसः। विडङ्गाद्य-गुडिका।

कामलाधिकारे,—त्र्यूषणादिमण्डूरं। पुनर्नवामण्डूरं। मण्डूरवज्रवटिका। धात्र्यरिष्टं। द्राक्षाघृतं। हरिद्राद्यघृतं। मूर्व्वाद्यघृतं। व्योषाद्यघृतं। पञ्चामृतलौहः। प्राणवल्लभ-वटिका। अमृतभल्लावलेहः। कामेश्वररसः। पथ्यापथ्यकथनं।

रक्तपित्ताधिकारे,—त्रिवृतादिमोदकः। तालीशादिचूर्णयोगाः। एलागुड़िका। दूर्व्वाद्य-घृतं। शतावरीघृतं। बृहच्छतावरीघृतं। वासाघृतं। कामदेवघृतं। बृहद्वासाघृतं। खण्डकूष्माण्डकं। वासाखण्डकूष्माण्डकं। वासाखण्डः। खण्डाद्यलौहः। वासावलेहः। शिवरसः। बृहद्वासावलेहः। त्रिकत्रयाद्यलौहः। समशर्करलौहः। कपर्द्दकरसः। पथ्यापथ्यकीर्त्तनं।

यक्ष्मरोगाधिकारे,—सितोपलादिलेहः। लवङ्गाद्यचूर्णं। तालीसाद्यचूर्णमोदकः। उशी-राद्यचूर्णं। दशमूलादिचूर्णं। रसेन्द्रगुड़िका। एलादिमन्थः। च्यवनप्राशः। वासावलेहः। आमलक्यादिचूर्णं। जीरकादिमोदकः। बृहत्यादियोगाः। भूनिम्बादिमोदकः। धात्रीमोदकः। सुदर्शनचूर्णं। शृङ्ग्यादिचूर्णं। बृहद्रसेन्द्रगुड़िका। रत्नादिलौहः। चन्द्रामृतलौहः। बृहद्वासावलेहः। रसेन्द्रलौहः। राजमृगाङ्करसः। कनकसुन्दररसः। कुमुदेश्वरः। सर्व्वाङ्गसुन्दररसः। निदिग्धिकावलेहः। छागलाद्यघृतं। बलागर्भघृतं।

विषयः। शूलरोगाधिकारे,—[illegible]तैलं। नानायोगाः। विश्वादिक्वाथः। मातुलुङ्गादियोगः। बिल्वमूलादियोगः। चतुःसमचूर्णं। हरिद्रादिक्वाथः। एरण्डसप्तकं। एरण्डद्वादशकं। शङ्खादिचूर्णं। सप्तामृतलौहः। दाधिकघृतं। पथ्यापथ्यकथनं।

परिणामशूलाधिकारे,—विडङ्गादिगुडिका। शम्बूकादिगुडिका। तिलादिगुडिका। सामुद्राद्यचूर्णं। मधूकादिलौहः। शूलकेसरीरसः। महावैश्वानरचूर्णं। चतुःसमलौहः। विद्याधरः। शूलवज्रिणीरसः। शूलान्तकरसः। शूलारिरसः। टङ्कणचतुःसमवटिका। शूलमर्द्दनरसः। क्षीरमण्डूरं। इन्द्रशतावरीमण्डूरं। तारामण्डूरगुडः। धात्रीमण्डूरं। शतावरीमण्डूरं। रसमण्डूरं। सितामण्डूरं। शर्करामण्डूरं। अभयाद्यलौहः। त्रिफलाद्यलौहः। लौहगुडिका। धात्रीलौहः। लौहामृतं। खण्डामलकी। नारिकेलखण्डः। वृहन्नारिकेलखण्डः। नारिकेलामृतं। पूगखण्डः। पिप्पलीखण्डः। अविपत्तिकचूर्णं। शङ्खद्रावकरसः। पिप्पलीघृतं। चन्दनाद्यतैलं। लाक्षादितैलं। शूलगजाङ्कुशतैलं। शतावरीतैलं। पथ्यापथ्यकथनं।

उदावर्त्ताधिकारे,—नानायोगाः। नाराचचूर्णं। हिङ्ग्वादिचूर्णं। क्षारयोगः। शुष्कमूलकाद्यघृतं। स्थिराद्यघृतं। नाराचरसः। इच्छाभेदीवटकः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

गुल्मरोगाधिकारे,—मातुलुङ्गादियोगः। नागरादियोगः। एरण्डादितैलयोगः। वचादिचूर्णं। हिङ्गुवचादिचूर्णं। हिङ्ग्वाद्यचूर्णं। यवक्षारादिचूर्णं। काङ्कायनगुडिका। दन्तीहरीतकीगुडः। [illegible]काद्यरिष्टं। पञ्चाननरसः। [illegible]रसः। नाराचरसः। विद्याधररसः। महागुल्मकालानलरसः। महाद्रावकं। चन्दनाद्यतैलं। हपुषाद्यघृतं। त्र्यूषणाद्यघृतं। त्रायमाणाघृतं। द्राक्षाघृतं। भार्गीषट्पलकघृतं। भल्लातकघृतं। रसोनाद्यघृतं। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

हृद्रोगाधिकारे,—नागरादियोगः। अर्जुनादियोगः। वचादियोगः। पाठाद्यचूर्णं। [illegible]घृतं। श्वदंष्ट्राद्यघृतं। बलाद्यघृतं। अर्जुनघृतं। तिलकचूर्णं। हृदयार्णवरसः। पथ्यापथ्यकथनं।

[illegible]रोगाधिकारे,—तन्निदानकथनपूर्व्वकं अपामार्गादियोगकथनं।

उरोग्रहरोगाधिकारे,—तन्निदानकथनपूर्व्वकं जीरकादियोगकीर्त्तनं।

मूत्रकृच्छ्राधिकारे,—अमृतादिपाचनं। द्राक्षादियोगः। पञ्चकयोगः। शतावर्य्यादियोगः। हरीतक्यादियोगः। त्रिकण्टकादियोगः। शतावरीघृतं। त्रिकण्टकाद्यघृतं। सुकुमारकुमारकघृतं। मूत्रकृच्छ्रान्तकरसः। [illegible]केश्वररसः। [illegible]रसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

मूत्राघाताधिकारे,—धान्यादियोगः। पाठादियोगः। निदिग्धिकादियोगः। चित्रकादियोगः। चित्रकादिघृतं। विदारीघृतं। शिलाजतुवटकः। पथ्यापथ्यकथनं।

विषयः। इन्तखदिरादिवटिका। मुखरोगकुलान्तकरसः। त्रिपुरभैरवरसः। पथ्यापथ्यकथनं।

कर्णरोगाधिकारे,—नानायोगाः। क्षारतैलं। अपामार्गमूलतैलं। सर्ज्जिकातैलं। दशमूलतैलं। बिल्वतैलं। लशुनादितैलं। पञ्चकषायचूर्णं। अम्बादितैलं। शम्बू-काद्यतैलं। महाशम्बूकाद्यतैलं। निशाद्यतैलं। धुस्तूरतैलं। कुष्ठाद्यतैलं। शतावरीतैलं। कर्णरोगारिरसः। रास्नागुग्गुलुवटिका। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

नासारोगाधिकारे,—व्योषादिचूर्णं। कलिङ्गाद्यतैलं। करवीराद्यतैलं। चित्रकतैलं। चित्रकहरीतकी। कनकसुन्दररसः। पीनसारिरसः। नासापाकारिरसः। व्योषादि-गुटिका। आर्द्रकगुडः। पथ्यापथ्यकथनं।

नेत्ररोगाधिकारे,—नानायोगाः। अञ्जनादिकथनं। विविधलेपाः। बिल्वाञ्जनं। अयो-गुग्गुलुः। इन्द्रवासकादिः। अजादिघृतं। इन्द्राद्यघृतं। दन्तवर्त्तिः। पाटलाद्यघृतं। गुटिकाञ्जनं। शशकाद्यघृतं। सुखावतीवर्त्तिः। चन्द्रोदयावर्त्तिः। कुमारिकावर्त्तिः। दृष्टिप्रसादनीवर्त्तिः। चन्द्रप्रभावर्त्तिः। नागार्जुनाञ्जनं। नयनसुखवर्त्तिः। शङ्खादि-वर्त्तिः। शलाकाकर्म्मकरण सुश्रुतोक्तविधिः। अन्यविधगुटिकाञ्जनं। त्रिफलाघृतं। महा-त्रिफलाघृतं। भृङ्गराजाद्यतैलं। विविधधूपकथनं। अमृताद्यघृतगुग्गुलुः। इन्द्रविष-वटिका। नयनचन्द्रलौहः। वासाद्यघृतगुग्गुलुः। पथ्यापथ्यकथनं।

शिरोरोगाधिकारे,—नानायोगाः। शताह्वाद्यतैलं। इन्द्रजीरकाद्यतैलं। षड्बिन्दु-तैलं। गुञ्जातैलं। इन्द्रगुञ्जातैलं। अपामार्गतैलं। नस्यविधिः। पथ्याद्यघृतं। मयूराद्य-घृतं। षड्बलादिघृतं। अग्निमार्कण्डतैलं। शम्बूकमूलतैलं। दशमूलतैलं। महादश-मूलतैलं। महारुद्रतैलं। शिरःशूलाद्रिरसः। कफकेतुरसः। श्लेष्मशैलेन्द्ररसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

प्रदराधिकारे,—नानायोगाः। अशोकचूर्णं। पत्राङ्गाद्यघृतं। शीतकल्याणघृतं। वृहच्छतावरीघृतं। अशोकघृतं। चन्दनाद्यचूर्णं। प्रदरान्तकरसः। प्रदरारिरसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

मदनव्यथरोगाधिकारे,—नानायोगाः। मूषिकतैलं। नागत्यादिघृतं। पलाशादि-तैलं। अजमोदादिघृतं। फलघृतं। बृहत्फलघृतं। अश्वगन्धाघृतं। शिशुकल्प-द्रुमघृतं। लोमशातनार्थं शङ्खभस्मादिलेपकथनं। क्षारतैलं। पथ्यापथ्यनिरू-पणं।

सूतिकारोगाधिकारे,—मधूकादियोगः। कपित्थादियोगः। कुशादियोगः। सुखप्रसवार्थं नानाविधयोगकथनं। सूतिकादशमूलपाचनं। ह्रीवेरादिपाचनं। पिप्पल्यादिचूर्णं। गुडूच्यादिपाचनं। पञ्चकाञ्जिकं। पञ्चजीरकगुटिका। स्तन्यविशुद्ध्यर्थं विविधलेप-कथनं। मृद्वीतैलं। अङ्कोटाद्यवलेहः। पिप्पल्याद्यघृतं। महाभ्ररसः। सूतिकारि-

विषयः। मेथिमोदकः। चूर्णरसायनं। पूर्णचन्द्ररसः। आनन्दमदनरसः। गोक्षुरमोदकः।

आसवाधिकारे,—उशीरासवकथनं। पिप्पल्याद्यासवकथनं। मध्वासवकथनं। द्राक्षा-
सवकथनं। बब्बुलारिष्टकथनं। द्राक्षारिष्टकथनं। दशमूलारिष्टकथनं।

तैलाधिकारे,—घृतादितैलगुणनिरूपणं।

स्वेदाधिकारे,—लवणादियोगकथनं

वमनाधिकारे,—पञ्चकषायकथनं। नानायोगकथनं।

विरेचनाधिकारे,—पिप्पल्यादिपाचनं। नानायोगाः। अभयामोदकः। वैद्योपमा-
वटिका। इच्छाभेदीरसः।

अनुवासनाधिकारे,—नानायोगकथनं।

निरूहाधिकारे,—नानायोगाः।

नस्याधिकारे,—नानायोगाः।

धूमाधिकारे,—नानायोगाः।

आश्चोतनतर्पण-पुटपाकाधिकारेषु,—तत्प्रक्रियाकथनं।

दिनाचाराधिकारे,—भोजनीयद्रव्यादिविधानं।

स्वस्थाधिकारे,—ऋतुविशेषे भक्ष्यद्रव्यविशेषादिनिरूपणं। इति योगामृतविवरणं॥

No. 1619. मन्त्रचिन्तामणिः।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 42. Lines, 7 on a page. Extent, 932 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Pháḍidhá, Zillá Vírabhúma, Thána Siuḍi, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Mantra-chintámaṇi. A compilation of the rules, rituals, hymns, and instructions for the worship of Vaṭuka Bhairava, a companion of S'iva, and often taken for S'iva himself. This divinity is worshipped whenever there is a serious case of illness in a house, or a sudden misfortune is apprehended. When the worship is not practicable, or inconvenient, one particular hymn in praise of the divinity, called *Vaṭuka-bhairava-stava* is religiously recited, morning and evening, in the hearing of the patient until he is cured. Anonymous.

Beginning. नत्वा गुरुं महाभयभञ्जनं वाञ्छितफलप्रदं।
साधकाभीष्टसिद्ध्यर्थं वक्ष्ये भैरवपद्धतिम्॥

प्रथमनाडे समुचार्य्य बटुकाय चापदुद्धरणाय,——

End. शिवमन्त्रं प्रकुर्व्वीत काम्यकर्म्माणि साधकः।
पूर्व्वोक्तानि मयाद्देवि सिध्यन्त्येव न संशयः॥

Colophon. इति मन्त्रचिन्तामणौ श्रीवटुकभैरवमन्त्रविधानं समाप्तं।
संवत् १८५४। मार्गशुदि॥

विषयः। तत्र वटुकभैरवमन्त्रस्य ऋष्यादिकथनं। पुरश्चरणं। तत्र प्रयोगः। मन्त्रन्यासादिकथनं। गायत्र्यादिकथनं। वह्निमोहकादिनिरूपणं। शिवबीजन्यासादिकथनं। विशेषार्घ्यस्थापनादिविधिः। प्रथमाद्यावरणार्चनविधिः। वदाचमालाभिमन्त्रणादिकीर्त्तनं। बलिदानविधिः। सात्त्विकराजसिकभेदेन तद्ध्यानविधिकथनं, लक्षणादिकथनञ्च। दीपदानविधिः। आकर्षणविद्वेषणादिकर्म्मसु घृततैलभेदादिनिरूपणं। मारणायन्त्रलक्षणादिकं। सात्त्विकध्यानकथनानन्तरं राजसध्यानकथनं। वन्ध्याचिकित्सा। त्रिपुरभैरवीप्रयोगाभिमुखसाधनद्रव्यादिनिरूपणं। प्रश्नालाभोपायनिरूपणं। आपदुद्धरणकथनञ्च।

No. 1620. कार्त्तवीर्य्यार्ज्जुनदीपदानप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Phádidhá, Thání Siudi, Zillá Vírabhúma, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose. Correct.

Kárttavíryárjuna-dípadána-prayoga. A manual for dedicating lighted lamps to Kárttavíryárjuna, or Arjuna the son of Kritavírya, a monster with a thousand arms, who was a great king, probably the same whom the Jains look upon with great respect as a universal monarch of great sanctity. The dedication is made in the months of Vaisakha, S'rávana, As'vina, Kártika, Agrahayana, Pausa, Mágha and Phálguna. By Kámalákara Bhatta, son of Rámakrishna Bhatta, and grandson of Náráyana Bhatta. A work on this subject has been noticed under No. 237 (*ante* Vol. I, p. 125); but it is by a different author.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। अथ कार्त्तवीर्य्यदीपदानविधिः। तत्र वसन्त-हेमन्त-शिशिरेषु वर्षा-शरदोर्वा वैशाख-श्रावणाश्विन-कार्त्तिक-मार्गशीर्ष-पौष-माघ-फाल्गुनमासेषु शुक्लपक्षे कृष्णपक्षे वा पक्षत्रयवधि वा विशेषतः।

End. श्रीमन्नारायणाख्यात् सकलकवि विबुधो रामकृष्णाभिधान-
स्तस्य सूनुः सर्व्वविद्याम्बुधिनिजबुधश्रीकारतः कृष्णजन्मा ।
दृष्ट्वा नानानिबन्धान् अरचयदतुलं ग्रन्थमप्याकराढ्यः
पित्रोः पादाब्जयुग्मे दृढमतिपदयोः स्वाश्रमं प्रार्थयंश्च ॥

Colophon. इति श्रीनारायणभट्टसूनुमध्यमसुतोपाध्यायरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः श्रीकार्त्तवीर्य्यार्ज्जुनदीपदानप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

विषयः । कार्त्तवीर्य्यार्ज्जुनमुद्दिश्य दीपदाने मासपक्षतिथ्यादिनिरूपणं । तत्र चाकर्षण-मारणोच्चाटनादौ सर्व्वरोगादिपापभयेन दीपदानविधिः । तत्र तत्र नामवि-धादिद्रव्यस्थापनं । घृतादिपरिमाणकथनञ्च । वर्त्तिनिर्म्माणदानादिवि-धानं । सम्भारादिदानविधिः । चारम्भकाले शकुनादिना शुभाशुभज्ञानकथनं । दीपप्रयोगः ।

No. 1621. सिंहसिद्धान्तसिन्धुः ।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 257. Lines, 9—10 on a page. Extent, 5,492 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Phádidhá, Thána Siudi, Zillá Vírabhuma, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Siñha-siddhánta-sindhu. A handbook of Vaishṇava religious duties, diurnal, periodical and optional, including the several feasts and fasts enjoined in the Vaishṇava Calendar. By S'ivánanda Gos'vámí, son of Jagannivása Gos'vámí.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ नित्य + + प्रयोगः । तत्र श्रीमान साधकः प्रमाणोक्त-लक्षणे ब्राह्मे मुहूर्त्ते दक्षिणावयवेन शय्यायाः समुत्थाय स्वेष्टदेवं ध्यात्वा नाम-स्मरणं पृथिव्यां विन्यस्य उत्थाय स्वभवनाद् बहिर्निर्गत्य चावश्यकं विधाय,——

End. सोत्तैकसारं घनदैकसारं विदैकसारं श्रणु सिद्धविद्यां ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोस्वामिजगन्निवासात्मजगोस्वामिश्रीशिवानन्दविरचिते सिंहसिद्धा-न्तसिन्धौ एकचत्वारिंशत्तरङ्गः ।

विषयः । सामान्यतो नित्यपूजाविधानं । तत्र प्रातःसन्ध्यामूर्त्तेः निर्म्माल्यादिस्नपनकथ दन्तधावनस्नानादिविधानकथनता । नित्यपूजाप्रयोगकथनाङ्गं । सन्ध्याविधाना-वश्यकता । वैदिकतर्पणमनुष्ठाय तान्त्रिकतर्पणकर्णनता । अशिखद्व्यंस-जापा-

विषयः । सकारादीनां विशेषकथनं । भूतशुद्धिप्रकारकीर्त्तनं । प्राणायामस्वरूपकथनं । प्राणप्रतिष्ठाविधिः । मातृका-केवल-संहार-बहिर्म्मात्रादिन्यासनिरूपणं । श्रीकण्ठादिना मातृकान्यासकथनं । केशवादिमातृकान्यासादिकथनञ्च । पञ्चायतनपूजाविधानं । शिवाय षोड़शोपचारदानमन्त्रकथनं । तत्र तत्र आसनादिनिरूपणञ्च । होमविधानं । विस्तरतो नित्यपूजानुष्ठानाशक्तौ सङ्क्षेपेण पूजाविधानं । शाक्तस्य सङ्क्षेपपूजाकरणे दोषकथनं । सूतकादौ नित्यपूजाकर्त्तव्यताविधानं । दीक्षाविधानं । दीक्षालक्षणं । शाम्भवी-शाक्तेयी-मान्त्रीभेदेन दीक्षायास्त्रैविध्यकथनपूर्व्वकं तल्लक्षणकीर्त्तनं । पुस्तकलिखितमन्त्रजापसिद्धिहानिकथनं । गुरुभक्तिमाहात्म्यं । गुरुलक्षणं । मध्यदेशकुरुक्षेत्रादिवासिनां गुरूणां श्रेष्ठत्वकथनं । गौड़-शाल्व-मागध-केरलादिवासिनां गुरूणां मध्यमत्वकीर्त्तनं । कर्णाट-काश्मीर-कलिङ्ग-कामरूपादिवासिनां गुरूणामधमत्वनिरूपणञ्च । दुष्टलक्षणं । गृहस्थस्य भिक्षु-वानप्रस्थादिभ्यो मन्त्रग्रहणे दोषकथनं । पित्रादिभ्यो मन्त्रग्रहणे दोषः । प्रतिलोमदीक्षानिषेधः । स्त्रिया अपि गुरुत्वकथनं । गुरुणा सार्द्धं ऋणादानक्रयविक्रयादिनिषेधः । गुरौ मनुष्यज्ञाने दोषः । शिष्यलक्षणं । निन्दितशिष्यपरिग्रहे दोषः । गुरुशिष्यपरीक्षाप्रकारः । शूद्रादिभ्यः प्रणवादियुक्तमन्त्रदाननिषेधः । मन्त्राणां मन्त्रत्वादिभेदकथनं । मन्त्राणां पुं-स्त्र्यादिदैवतादौ दोषादोषनिरूपणं । तेषां सुप्तप्रबुद्धत्वादिनिर्णयः । मन्त्रदोषाः । मन्त्राणां बालत्वादिनिरूपणं । तेषां दीप्तक्षुधार्त्तत्वादिकथनं । मन्त्रदोषनिरसनोपायकीर्त्तनं । मन्त्राणां दशविधसंस्कारनिरूपणं । मन्त्रमेलनप्रकारः । गणमैत्रीविचारः । राशिचक्रादिनिर्म्माणप्रकारः । पाञ्चभौतिकचक्रादिनिरूपणं । सिद्धसाध्यादिनिरूपणं । वर्णशोधनप्रकारः । ऋणधनशोधनकथनं । षट्पदचक्रादिकथनं । मन्त्रग्रहणे मासतिथ्यादिनिरूपणं । शिवमन्त्रावलीनिरूपणं । तत्र मन्त्रविशेषेण ध्यानगायत्र्यादिनिरूपणं । दक्षिणामूर्त्तिमन्त्रादिनिरूपणं । चिन्तामणिमन्त्रादिनिरूपणं । भैरवमन्त्रादिनिरूपणं । वटुकमन्त्रादिनिरूपणं । गजाद्यादिप्रयोगः । ऊर्द्ध्वाम्नायप्रशंसा । तन्माहात्म्यकथनञ्च । पराप्रसादमन्त्रनिरूपणादिकं । प्रपञ्चन्यास-भुवनन्यासादिकथनं । दैवतन्यास-मन्त्रषोढादिन्यासकथनञ्च । शाक्तस्य सर्व्वथैव सात्त्विकबलिदानकर्त्तव्यता । त्र्यम्बकमन्त्रनिरूपणादिकम् । अथ कामनाविशेषे होमविशेषविधानं । मन्त्रविचारप्रकरणेऽस्मिन् सर्व्वत्र प्रयोगनिरूपणमस्ति । एवं परत्र । भुवनेश्वरीमन्त्रनिरूपणादिकं । मातङ्गीमन्त्रनिरूपणादिकं । उच्छिष्टचाण्डालिनीमन्त्रादिकथनञ्च । दुर्गामन्त्रविधानादिकं । बालाया मन्त्रादिनिरूपणं ।

No. 1622. विलक्षणचतुर्द्दशकं ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 29 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanáḍála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Vilakshaṇa-chaturdas'aka. A poem in 14 stanzas on the relation of Chaitanya to Krishṇa. By Sadás'iva Kavirája Gos'vámí.

Beginning. सुमेरु विषयस्पृहां व्रजविलासिनीनागरः
करोति चरितं मुनेर्मुनिविचित्यपादाम्बुजः ।
तटे लवणवारिधेः स्वपिति दुग्धसिन्धुं जहौ
विलक्षणविचेष्टितो विचरते शचीनन्दनः ॥ १ ॥

End. विलक्षणचतुर्द्दशप्रमितपद्यमत्यद्भुतं
सदाशिवरमन्त्रया सरसमेतदास्वादितं ।
शचीसुतपदाम्बुजे निविडभक्तियोगप्रदं
विशन्तु सुखसागरे परिपठन्तु सन्तश्चिरं ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीसदाशिवकविराजगोस्वामि विरचितं विलक्षणचतुर्द्दशकं समाप्तम ।

विषयः । शचीनन्दनस्य श्रीकृष्णावताराद् वैलक्षण्यकथनपूर्ब्बकं तदीयचेष्टादिवर्णनं ।

No. 1623. गङ्गादेवीस्तोत्रं ।

Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 48 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanáḍála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gañgádeví-stotra. A poem in praise of Gañgádeví, daughter of Nityánanda, the coadjutor of Chaitanya. By Abhiráma Gos'vámí.

Beginning. श्रीराधा युगप+रिव सुहृदौ संबन्धभावौ स्थिरः
प्रेमाविह्वलया पुरा विगलितौ मद्धनु मत्तावलौ ।
सा त्वं सूर्य्यसुता सुता चि कृपया जाताघनाधीश्वरी
नित्यानन्दसुते प्रसीद सहितं प्रेम्णो वरी सम्वरी ॥

End. गोपालोऽहं प्रसिद्धो विरचममस्तं रामदासो हि नाम्ना
स्तोत्रं ग्रास्त्रार्थसारं कलिमलसमनं देवि भृत्यस्तवास्मि।
किन्त्वस्त्यागमने मे भगवति कृपया वाचि+ + + + यत्
तत सम्पूर्णं भवेत्तत्पदयुगकमले चार्पितञ्चास्तु नित्यं ॥

Colophon. इति श्रीअभिरामगोस्वामिनाविरचितं श्रीमतीगङ्गादेवीस्तोत्रं सम्पूर्णं।

विषयः। नित्यानन्दतनयाया गङ्गायाः स्तवनं।

No. 1624. | गौराङ्गस्मरणैकादशकं।

Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folium 1. Lines, 14. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanáḍála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gauráñga-smaraṇaikádas'aka. Eleven stanzas in praise of Gauráñga. By Vis'vanátha Chakravartí.

Beginning. श्रीगौराङ्गमहाप्रभाश्चरणयोर्या केशशेषादिभिः
सेवागम्यतमा स्वभक्तविहिता सोऽश्मेनु या लभ्यते।
तां तन्मानसिकस्मृतिं प्रथयितु भाव्यां सदा सत्तमैः
स्तौमि प्रात्यहिकं तदीयचरितं श्रीमन्नवद्वीपजं ॥

E श्रीगौराङ्गविधोः स्वधामनि नवद्वीपेऽष्टकालोद्भवां
भाव्यां भव्यगणेन गोकुलविधोर्लीलास्मृतिर्याहशी।
लीलां द्योतयदेतदेकदशकं प्रीत्यन्वितो यः पठेत्
तं प्रीणाति सदैव यः करुणया तं गौरमभ्यर्थये ॥

Colophon. इति श्रीविश्वनाथचक्रवर्त्तिना विरचितं गौराङ्गस्मरणैकादशकं समाप्तम्।

विषयः। गौराङ्गस्तवनं।

No. 1625. | वैष्णवाभिधानं।

Substance, country-made paper, 7 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 48 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanáḍála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Vaishṇavábhidhána. The names and titles of the followers and companions of Chaitanya. By Devakinandana Kaviraja.

Beginning. प्रणम्यादौ तपाहरिं तमाचैःकृष्णभूतलं ।
सर्व्ववाञ्छाकल्पतरुं श्रीगुरुं पुरुषोत्तमं ॥
महायशोमहाभागान् महापतितपावनान् ।
महाभागवतान् सर्व्वान् वैष्णवान् विष्णुरूपिणः ॥

End. सर्व्वेषामप्युपादेयः सर्व्ववेदाधिकस्तथा ।
अवश्याप्ययनो (?) नित्यं वैष्णवानां विशेषतः ॥

Colophon. इति देवकीनन्दनकविराजविरचितं श्रीवैष्णवाभिधानं समाप्तं ।

विषयः । गौराङ्गपार्षदानां वैष्णवानां नामनिरूपणं ।

No. 1626. स्तवावली ।

Substance, country made paper, 12 × 1½ inches. Folia, 50. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1,328 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1695. Place of deposit, Kuñdo Gráma, Thána Sudi, Zilla Virabhúma, Pandit Bhagavánachandra Gos'vámi. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Staváralí. A collection of poems by different authors in praise of Chaitanya.

Beginning. हरिर्दृष्ट्वा गोष्ठे मुकुरगतमात्मानमतुलं
स्वमाधुर्य्यं राधा प्रियतमसखीवाप्तुमभितः ।
अहो गौडे जातः प्रभुरपरगौरैकतनुभाक्
शचीसूनुः किं मे नयनसरणिं यास्यति पुनः ॥

End. यत्पादाम्बुजधूलिपूतरजःसेवाप्रभावादहं
गोवर्द्धनसरसी गिरीन्द्रनिकटे कष्टेऽपि नित्यं वसन् ।
मम प्रेष्ठोमृतपालितो जितसुधाधारो मुकुन्दाभिधो
स्तुत्यासि स्तौमि मां पुनरहो श्रीमान् स्वरूपोऽवतु ॥

Colophon. इति स्तवमाला समाप्ता ।
हा किं करोमि सततं भवने प्रमत्तः मह्येऽपि नास्ति सुधियो मम दुर्जनस्य ।
धावे तथापि प्रणतिं विदधामि तं स्वामिन् भवेन्न सुदीन पुनर्दुःखदुःखी ॥

वाणयुग्मरसक्ष्माभिर्मिते शाके रवेर्दिने ।
माघे सितचतुर्थ्यान्तु लिखितैषा स्तवावली ॥

विषयः । (श्रीवगोस्वामिसङ्गृहीतस्तवमालातो भिन्नोऽयं ग्रन्थः ।)
अथ चैतन्याष्टकं । गौराङ्गस्तवकल्पतरुः । मनःशिक्षैकादशकं । युगलस्तोत्रं । गोवर्द्धनाश्रयदशकं । गोवर्द्धनवासप्रार्थनादशकं । राधाकुण्डाष्टकं । व्रजविलासस्तवः । विलापकुसुमाञ्जलिः । प्रेमपूरस्तोत्रं । स्वनियमदशकं । राधिकाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं । राधिकाष्टकं । प्रेमाम्भोजमकरन्दस्तोत्रं । स्वसङ्कल्पप्रकाशस्तोत्रं । राधाकृष्णोज्ज्वलकुसुमकेलिः । आकाङ्क्षास्तोत्रं । नवाष्टकं । गोपालराजस्तोत्रं । मदनगोपालस्तोत्रं । विशाखानन्दनस्तोत्रं । मुकुन्दाष्टकं । उत्कण्ठादशकं । नवयुवद्वन्द्वदिदृक्षाष्टकं । अभीष्टप्रार्थनाष्टकं । दाननिवर्त्तनकुण्डाष्टकं । व्रजनवयुगस्तोत्रं ।

No. 1627. राधारसमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Keñdo Gráma, Thána Siuḍi, Zilla Vírabhúma, Paṇḍit Bhagavánachandra Gos'vámí, also another copy at Berhámpura, with Bábu Rádhikáprasáda Dása Sena. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Rádhá-rasa-mañjarí. A poem in praise of the personal charms and attributes of Rádhá. By Chaitanyachandra, the great reformer.

Beginning. कुचकमलभरार्त्ता केशरिक्षीणमध्या विपुलतरनितम्बा पक्वबिम्बाधरोष्ठी ।
प्रणयतमवयस्यास्कन्धविन्यस्तहस्ता त्रिभुवनरसकुञ्जं याति राधा निकुञ्जं ॥

End. अङ्गे गौरसुचन्द्रिका सुचरिते लावण्यभङ्गात्मिका
श्यामप्रेमसुधानिधौ रसधि सा सम्पर्णलक्ष्मीः स्वयं ।
लावण्यात् कमला प्रभाश्चनपदं रूपेण यद्वैभवं
राधायाः समता न चास्ति भुवने ब्रह्माण्डभाण्डे क्वचित् ॥

Colophon. इति चैतन्यचन्द्रेण विरचिता राधारसमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । राधाया निकुञ्जाभिसारवर्णनं । तस्या रूपातिशयवर्णनञ्च ।

No. 1628. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folium 1. Lines, 12 Extent, 19 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Keñdo Gráma, Thánà Sinḍi, Zilla Bírabhúma, Paṇḍit Bhagavánachandra Gos'vámí. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgáshṭaka. Eight stanzas in praise of Gaṅgá Deví, daughter of Nityánanda. By Rúpa Gos'vámí. See No. 1623 for another poem in praise of this lady.

Beginning. कृष्णपादपद्मयुग्मभक्तिपूरवर्द्धिनी
नामकीर्त्तनदेशगोगपापराशिनाशिनी ।
नापडम्बताचितामरर्थचेतुशोधिनी
मान्यनातु मस्वंद्देव रोहिणेयनन्दिनी ॥ १ ॥

End. तुष्टिदेन चाष्टकेन ये स्तवन्ति चेश्वरीं
सक्षितं विहाय सोऽपि कालचक्र + चरीं ।
यः स + + सद्विरक्तच + + + निजंप्सितं
नित्यमिष्टदेवभावनित्यवस्तु सेवितं ॥

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वामिना विरचितश्रीनित्यानन्दसुतागङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । नित्यानन्ददुहितुर्गङ्गायाः स्तोत्रं ।

No. 1629. सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 16 × 4½ inches. Folia, 256. Lines, 7—8—9—10 on a page. Extent, 20,128 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1726. Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Bábu Binodavihári Kaviràja. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Subodhiní. A commentary on the author's treatise on the Yoga, called Yogámrita. By Gopála Kaviràja, son of Siddhes'vara, and grandson of Rámaráma. The author says, that he wrote the commentary because the commentaries written on the work by others were found difficult for beginners.

Beginning. क्वचिद्बालसुबोधाय क्वचिद्गूढार्थनिर्णये ।
योगामृतस्य टीकाञ्च नत्वा वच्मि रघूत्तमं ॥
तत्रादौ विघ्नविघाताय शिष्टोपदेशतास्मरणरूपमङ्गलं निबध्नाति ।

End. चतुर्भेति । इन्द्राणी प्राधान्येनेत्यर्थः । पुनः कश्चित्तिभूमिं ख्यापयन्नाह,—येन भूमीत्यादिः ।

Colophon. इति सुबोधिन्यां सुख्याधिकारः ।
तातः शिवेश्वरो यस्य रामरामः पितामहः ।
तेनेयं लिखिता टीका गोपालेन सुबोधिनी ॥
पूर्व्वटीकाकृतं वाक्यं क्वचिदर्थस्य गौरवात् ।
अनन्यं लिखितं तेन न दोषो गुरुबोधिते ॥ शकाब्दाः १७२१ ।

विषयः । चक्रदत्तयोगाम्नतग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1630. तत्त्वचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 16 × 4¼ inches. Folia, 225. Lines, 6 on a page. Extent, 8,606 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Bábu Binodavihárí Kavirája. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tattva-chandriká. A commentary on Chakradatta's *Chikitsá-sára-sangraha*—a treatise on practice of medicine. By S'ivadása Sena, son of Anánta, grandson of Uddharana, great grandson of Lakshmidhara, great great grandson of Kákustha, and great great great grandson of Sangu Sena, who was the court physician of one S'ikhares'vara. The author was a resident of Málánchi, a village in Bengal.

Beginning. यः सप्तवर्षेदर्शयो दधार धरणीधरं ।
कलध्वंसकरं वन्दे तं देवं देवकीसुतं ॥
तातः किमथ मातेति यं दृष्ट्वा दृष्टपूर्व्वकं ।
अभूत् स्कन्देऽपि सर्व्वज्ञं देवं शिवयोर्भजे ॥
टीकारत्नप्रभा चक्रदत्तनिर्म्मितसङ्कुले ।
यद्यप्यासे तथाप्येष सङ्क्षेपाय समोद्यमः ॥
विस्तराक्षत सङ्क्षिप्य प्रतिक्षिप्य च दुर्म्मतः ।
व्याख्यान्तरञ्च निक्षिप्य टीकेयं क्रियते मया ॥
विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकं प्रारिप्सितग्रन्थसमाप्तिफलकं तत्प्रतिबन्धकध्वंसमात्रफलकं वा स्वयं कृतमिष्टदेवतानमस्कारं शिष्यशिक्षार्थं-माद्रो निबध्नाति,—गुणेति ।

End. आसीत् सभायां शिखरेश्वरस्य लब्धप्रतिष्ठः किल चाकुसेनः ।
वाणीविलासं कविसार्वभौमं विजित्य यः प्राप यशोऽनुरागं ॥
काकुस्थसेनस्तनयस्तनोऽभूत् ततोऽपि लक्ष्मीधरसेननामा ।
तस्मादभूदुद्धरणस्तनूजस्तस्मादनन्तस्तनयोऽस्य जज्ञे ॥
मालञ्चिकाग्रामनिवासभूमेर्गाङ्गावनी+ + + + + + + ।
+ + + + + + + चक्रदत्तटीकामिमां श्रीशिवदाससेनः ॥
टीकासु पूर्व्वैर्विहितासु येऽर्था ये वा गुरुभ्योऽधिगता मयापि ।
सन्त्यत्र ते यत्नदलं श्रमेण टीकान्तराण्येषणजेन धीराः ॥

Colophon. इति श्रीशिवदाससेनकृता तत्त्वचन्द्रिकाख्या चक्रसङ्ग्रहटीका समाप्ता ।

विषयः । चक्रदत्तकृतचिकित्सासारसङ्ग्रहाभिधग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1631. कामधेनुः ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 55. Lines, 5 on a page. Extent, 1,431 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1702. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharaṇa Bhaṭṭácháryа. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kámadhenu. A commentary on the author's list of verbs entitled *Kavikalpa-druma.* By Vopadeva. One Bhagavata S'armá completed the copying of the codex on Sunday the 6th of the month of Pausa of the S'aka year 1702.

Beginning. येन विपद्दिकरणैर्व्याख्यानैर्धातुसंश्रितैः ।
प्रकाशैः सम्प्रकाश्यन्ते क्रियास्तं नौमि गोपतिं ॥
कविकल्पद्रुमो धातुपाठो विरचितो मया ।
धातुवृत्तिः कवेः कामधेनुर्नाम्नाभिधीयते ॥
तत्र प्रयोगा धातूनामित्क्रमादिफलार्पकाः ।
अपतिपोस्त्वनितां तुल्यप्रयोगानामभेदकाः ॥
ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय ग्रन्थकृत् उचितेष्टदेवतास्मरणरूपं मङ्गलमाचरति, सम्बाकरेत्यादि ।

End. अथ ग्रन्थकृत् समाख्यानं ख्यापयति, विद्वन्मनेत्यादि । य एव कविकल्पद्रुमो नाम ग्रन्थः वोपदेवद्विजेन तेने + + + स ग्रन्थः । सर्व्वं गीर्भाषेत्यादिना स्वीयकीर्त्त्या समाच्छादनं । — — — — — — — —
भागीरथीतीरनिमुक्तिकामः श्रीकामदेवं कविकल्पधेनुं ॥

Colophon. ध्यात्वा श्रीगुरुपादपद्मममलं भक्तालिभिः सेवितं
शाके स्वस्वभिभ्रुचन्द्रविमिते मासे सवस्ये मुदा ।
वारेऽर्कस्य तिथौ गुहाननमिते श्रीकामधेनुं कवेः
श्रीमद्भागवतो द्विजः समलिखच्छ्रीमित्रगेहे वसन् ॥

विषयः । स्वकृतकविकल्पद्रुमाभिधधातुपाठस्य व्याख्यानं ।

No. 1632. अणीयसीनाम्नी माघटीका ।

Substance, country-made paper, 16 × 3 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 395 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharaṇa Bhaṭṭácharya. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Aṅíyasí-ṭíká. A commentary on the epic poem called Mágha. By Bhagíratha. *Vide* Vol. III. No. 1273 for the text, and IV. No. 1595, for a commentary by another.

Beginning. प्रणमामि सदाधारे व्याकारे पार+सवां ।
वाणीकल्पलतां वन्दे षट्पदार्थतदन्वितां ॥
बोधार्थमल्पबुद्धीनां टीकामेतामणीयसीं ।
विदधाति द्विजः श्रीमान + +वति भगीरथः ॥
अथ हि काव्यप्रबन्धेन चिरप्रशमकारणं भगवन्नारायणमुपश्लोकयन् विशिष्टवस्तु-
निर्देशार्थमिदं नमस्कारमुखं काव्यं निबबन्ध ।

End. यस्य श्रीः लक्ष्मीः चिरं गता, इदं सम्प्रत्यपि श्रियं शोभां रचति, अत एव अनयोर्मदसादृश्यं ॥८१ ॥

Colophon. इति माघकाव्ये तृतीयसर्गटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । माघकृतशिशुपालवधस्य व्याख्यानं ।

No. 1633. दैवज्ञवल्लभा ।

Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 395 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post, Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharaṇa Bhaṭṭácharya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Daivajña-vallabhá. A treatise on astrology and divination. By Varáha-mihira. A very scarce work.

Beginning. नत्वा हि+तुममलं भैरवमद्वैतमीश्वरं ।
+ + + + +क्षतप्रश्ने दैवज्ञवल्लभारचना ॥
होराद्यं दशभेदं ग्रहमचराणां निरूप्य भावफलं ।
स्पृष्टो यद् यत् कथयति शुभाशुभं तत्तदन्यथा नोक्तम् ॥

End. यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्म्मणः पङ्क्त्या व्यञ्जयति ॥

Colophon. इति दैवज्ञवल्लभायां वराहमिहिरकृतायां षोड़शोऽध्यायः ।
आदित्यदासतनयस्तदवाप्तबोधः कापित्थकः सवितृलब्धवरप्रसादः ।
आवन्तिको मुनिमतान्यवलोक्य यत्नाद्दैवज्ञं वराहमिहिरो रचयाञ्चकार ॥
इति दैवज्ञवल्लभा समाप्ता ॥

विषयः । शुभाशुभप्रश्नकरणे फलपुष्पादिधारणकर्त्तव्यता । प्रश्नकर्त्तुरिङ्गितादिना शुभाशुभनिरूपणं । लग्ननिर्णयः । शुभाशुभज्ञानोपायः । लाभालाभनिरूपणोपायः । गमनागमननिरूपणं । शत्रुगमागमनिरूपणं । प्रवासस्थितस्य शुभाशुभज्ञानं । जयपराजयज्ञानोपायकथनं । षड्कोपविशेषेण मृत्युकथनं । नष्टलाभोपायकथनं । मुष्टिचिन्तनं । वृष्टिगणना । विवाहगणना । कन्यापुत्रजन्मगणना । प्रकीर्णकगणना । स्वप्नयात्रादिनिरूपणं ।

No. 1634. सिद्धान्तचिन्तामणिः ।

Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 1,298 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Birabhúma, Bábu S'ríkantha Kaviràja. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhánta-chandriká. A commentary on Mádhava Kara's treatise on diagnosis called *Rugvinis'chaya.* The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. ईशमनीशं कारणमकारणं कारणमवर्णं ।
आदिमनादिं शाश्वतमशाश्वतं सर्वमच्युतं वन्दे ॥
आयुर्वेदमहोदधिं सुकृतिभिर्यैर्विमथ्योद्धृता
ये व्याख्यामणयो नितान्तकुमतिध्वान्तौघविध्वंसिनः ।

तेभ्यः केवलरामकृष्णकृपया स्वीकृतः केनचित्
++सोऽयमुपास्यतामनुदिनं सिद्धान्तचिन्तामणिः ॥
यद्यपि सुमनोवृन्दे ++ सदालिरामोदेत् ।
तथापि कदाचित् मन्दं कुन्दं न किं भजते ॥
अथ खलु निखिलतन्त्रागमपारगमहिमा++धिया साञ्जितसन्ततसान्तसन्ताप-सन्ततिः यशोदयानन्दवशेन च कलितकलेवरो माधवकरः सर्व्वेषां सुखेन प्रकृतिविकारादिलक्षणार्थं रोगनिर्णयच्छलमाविष्कार । तत्र प्रथमं परम-प्रामाणिकपरिप्राप्तकर्त्तव्यताकप्रारिप्सितविघ्नविघातफलकं कृतेष्टदेवताभिनप्रणाम-रूपं मङ्गलं ग्रन्थाध्येतॄणामपि शिक्षाय शिष्यशिक्षार्थञ्च ग्रन्थादौ तन्निबध्नाम् । प्रणम्येत्यादि ।

End. चरके, ग्रहणीदुष्टत्वेनाग्निमान्द्यादीनामपि ग्रहणीरोगत्वेनाभिधानात् । यदाह,— यथाग्निः पूर्व्वमुद्दिष्टो रोगानीके चतुर्व्विधः । (इतः खण्डितं ।)

विषयः । माधवकृतरुग्विनिश्चयाभिधग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1635 नानौषधविधिः ।

Substance, country-made yellow paper, 13 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Vírabhúma, Bábu S'ríkantha Kaveràja. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Nánaushadha-vidhi. A treatise on Indian materia medica, treating principally of metallic medicines. Author's name unknown.

Beginning. अथ धातूनां शोधनं वक्ष्यामः । स्वर्णं रौप्यं ताम्रं सीसकं रङ्गं गन्धकाभ्रपित्तलं खर्प्परञ्च । इत्यादि ।

End. सप्ताहदीप्तमिव जठराग्नेः शालीषष्टिकदर्भेषु ।

Colophon. इति नानौषधिविधिः समाप्तः ।

विषयः । सर्व्वेषां धातूनां शोधनोपायकथनं । स्वर्णमारणविधिः । रौप्यमारणविधिः । ताम्रमारणविधिः । सीसकमारणविधिः । रङ्गमारणविधिः । मुक्तामारणविधिः । हीरकमारणविधिः । मण्डूरशोधनं । हिङ्गुलशोधनं । हिङ्गुलस्य मारणाभाव-कथनं । हरितालशोधनं । मनःशिलाशोधनं । तुत्थकशोधनं । पारदशोधनं । पारदमारणविधिः । गन्धकशोधनं । तन्मारणकर्त्तव्यता । कज्जलीकरणविधिः । अभ्रकशोधनं । अभ्रकमारणविधिः । पारदमारणप्रक्रिया । पारदभस्मोपाय-कथनं । सद्यो हरितालमारणप्रक्रिया । पञ्चामृतरसः । माक्षिकशोधनं । नाग-रङ्गशोधनं ।

No. 1636. सुबोधिनी ।

Substance, palm-leaf, 15 × 2 inches. Folia, 115. Lines, 5 on a page. Extent, 4,061 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gángute, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Gopínátha Bhattáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Subodhiní. A commentary on the Bhatti Kávya. By Kumudánanda. This is not near so well-known as the work of Bharata Mallika. The author follows the rules of Pánini in explaining the text.

Beginning. श्रीकृष्णगिरिशौ नत्वा धर्म्मकामार्थमोक्षदौ ।
अथो श्रीकुमुदानन्दो भट्टिटीकां सुबोधिनीं ॥
अथ कविना श्रीस्वामिसूनुना सर्गबन्धलक्षणं प्रकीर्णकाव्यं प्रथमं दर्शयितुं तस्य विषयव्यापकत्वात् तदादौ वस्तुनिर्द्देशं कुर्व्वन् इष्टदेवतास्मरणात्मकं मङ्गलं विघ्नोपशान्तये करोति । रुचिरनाम छन्द आदौ निबध्य पद्याख्यात्यादिच्छन्दसा सर्गनिर्व्वाहः । यथा छन्दोमञ्जर्य्यां ।——जभौ सजौ रुचिरेत्यादि । अभूदिति ।

End. इतः समुद्रात् उत्तरा या दिक् तस्याः । उत्तरा चि वसन् रामः लक्ष्मणेनायतो दक्षिणतः ।

Colophon. इति श्रीकुमुदानन्दकृतायां सुबोधिन्यां भट्टिटीकायामष्टमः सर्गः ।

विषयः । भट्टिकाव्यस्य अष्टमसर्गान्तं व्याख्यानं ।

No. 1637. भट्टिबोधिनी ।

Substance, palm-leaf, 15 × 2 inches. Folia, 108. Lines, 4 on a page. Extent, 2,268 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gángute, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Gopínátha Bhattáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Bhattibodhiní. A commentary on the Bhatti Kávya. By Naranáráyana Vidyávinoda Áchárya, son of Vánes'vara, who was brother of Jatádhara of the family of Púrvagráma. The object of this work is to explain all grammatical references by citing the authority of the Sankshiptasára grammar.

Beginning. नत्वा रामपदद्वन्द्वमरविन्दं भवच्छिदं ।
विद्याविनोद आचार्य्यः कुरुते भट्टिबोधिनीं ।

पूर्ब्बग्रामिकुले कलानिधिनिभस्तस्मी सुमेरुस्थितो
जाता यस्य जटाधरो द्विजवरो वाचेश्वरस्तत्सुतः।
तत् पुत्रः प्रथितोऽभवत् कविवरो नारायणो नामतः
सोऽभूदब्धसनेन श्रीजनित+ विद्याविनोदार्थतः॥
सन्ति यद्यपि भूयांसः शब्दलक्षणचुञ्चुः।
तथापि श्रीमदाश्चार्यविशेषायैव क्रियते॥
प्रायो हि मत्सरधियः कवयः पृथिव्यां सन्ति क्वचित् क्वचिदपि प्रियसाधुवादाः।
एवं प्रियाप्रणयिकर्म्म करोमि नित्यं मध्ये द्वयोरपरमादरणत्यैव॥
अथ पाणिनिकृतसूत्रवार्त्तिकगणमनुसरन्तां भाष्यकारजिनेन्द्रप्रभृतिनाना-
मतानुसारिणां सन्देहसन्दोहव्याधिपीडितानां शिष्यप्रशिष्याणामुद्दिधीर्षुर्भगवान्
श्रीधरस्वामिसूनुर्भट्टहरिः काव्यच्छलेन समस्तं व्याकरणार्थं दर्शयन् रामकथै-
वाच मङ्गलान्तरमनाहृत्य काव्यमिदमारब्धवान्। तत्र शब्दलक्षणं धातुमूलक-
त्वात् सकलपादानां धातुपादं प्रथममेव अभिधास्यामीति सत्यां चिकीर्षायां
भवतः क्रियासामान्यवाचित्वादाह,—अभूदिति।

End.. प्रतिद्विषं धीरमनुत्तमुच्चैर्निसर्गमुद्रस्यम् विपन् तद्विल+ + + + + + + +
जगदोऽप्येवं।

Colophon. भट्टिकाव्यस्य एकादशसर्गान्तं व्याख्यानं।

No. 1638./काव्यप्रकाशविस्तारिका।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 128. Lines, 10 on a page. Extent, 6,400 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sájiná, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Rames'chandra Bhaṭṭácharya. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávyaprakás'a-vistáriká. A commentary on the Kávyaprakás'a, a treatise on rhetoric. By Paramánanda Chakravartí. Incomplete. This is a little-known work.

Beginning. श्रियायाः पद्मायाः प्रणयकुपितायाः स्तुतिपरः
प्रसादं निर्म्मितुं सधिक्षनिवासीपरिहृदः।
परस्याः कौटिल्यात् कटुनि वचसि प्रोचति स्वयं
प्रदीप्तायां तस्यां जयति विनमद्भूतकमलः॥

काव्ये यद्यर्थैरिव गो भवद्भिर्भवेति चेता जनितः कृतौ नः ।
निवारितान्तःकलुषः किमोरतां इयत् कलाश्च पुनः पुरातनः ॥
व्याख्यायार्थमनन्तोक्तपरपथं मञ्जुलीमानं ।
गुरुमिव नत्वा काव्यप्रकाशविस्तारिकां तनुमः ॥
प्रथमे दोषजयाद्यैः पतविषमगुणरोदरमं ।
रचतु परीक्षितं मे वचनं विबुधः सुधर्मेनास्तु ॥
यथाविनीतविशिष्टाचारपरम्पराप्राप्तारिप्सितसमाप्तिप्रतिबन्धकदुरितध्वंसहेतु-
भूतमङ्गलाचारपरां प्रथमकारिकामवतारयति इच्छन् । ग्रन्थेत्यादि ।

End. प्रभोरिति । इदानीमेषां दोषाणां यथा योगमित्यस्यार्थमुपसंहृत्य दर्शयति
तद्देत इति । सम्पूर्णमिदं काव्यलक्षणमिति 'तददोषौ' इत्यादि यत् काव्य-
लक्षणमुक्तं तद्विशेषणानां दोषगुणालङ्काराणां कथनात् सम्पूर्णमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीपरमानन्दचक्रवर्त्तिकृतौ काव्यप्रकाशविस्तारिकायां अर्थालङ्कारविवे-
चनो नाम दशम उल्लासः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1639. हर्षहृदया ।

Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 73. Lines, 8 on a page. Extent, 2,610 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sájiná, Post Purendrapura, Zilla Vírabhúma, Rámachandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Harsha-hṛidaya. A commentary on the Naishadha of S'rí Harsha. By Gopinátha Áchárya. No. 1205 notices a commentary by a different author.

Beginning. नमामि वाचामधिदेवतां तां त्रिलोकमार्यैकनिकेतनस्थां ।
प्रसादमासाद्य यदीयमेव वागीश्वरस्यापि कवित्वशक्तिः ॥
यद्यप्येव सन्ति महाकविभिः प्रणीता नानार्थबोधमधुरा विवृतिस्त्वनेका ।
तेषां तदन्न तुलना न तथा समैषा यद्योगतोऽप्यनुसरैव यथेन्दुकान्तेः ॥
वक्तुं सुधीरपि गुरुननुपास्य यस्य शक्नोति किञ्चिदपि नैव रहस्यमस्य ।
काव्ये सतोऽत्र विवृतौ कविपण्डितस्य मोदाय किन्तु मम सन्ति वाचकस्य ॥
तथापि बाल्यावपलत्वमुपैत्य प्रवृत्तोऽस्मि विधातुमेतत् ।

++++ + विधुरेऽपि काव्ये बालस्य किं शल्यविधौ विचारः ॥
निपीय इति ।

End. विजयसेननाम्नो गौड़ेश्वरस्य प्रशस्तिरचनाख्यातस्य श्रीहर्षकवेः काव्यस्य नैषधस्य चरिते पञ्चमः सर्गोऽगमत् । पञ्चानां पूरणः पञ्चमः । पुष्करतस्य कैतवं कपटो यत्र सर्गे ।

Colophon. इति गोपीनाथाचार्यकृतौ नैषधटीकायां नलचरितटीकायां पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । श्रीहर्षकृतनैषधचरिताभिधानकाव्यस्य पञ्चमसर्गान्तं यावद् व्याख्यानं ।

No. 1640. धातुपारायणः ।

Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 8 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Dhátupáráyaṇa. The classification and conjugation of the Sanskrit roots. By Jumaranandi, the author of the exposition of the aphorisms of the Sañkshiptasára grammar. The work is intended to serve as an appendix to his grammar.

Beginning. धातवोऽतिप्रसिद्धा ये पठ्यन्ते च गणे गणे ।
तेषामेव निबन्धोऽयं शिशूनां प्रतिपत्तये ॥ तत्रादौ भ्वादिगणः ।

End. प्रेङ्खालयति खवगुण्ठालयति अवधीरयति । इत्यादिः ।

Colophon. इति श्रीमज्जुमरनन्दिकृतौ धातुपारायणः समाप्तः ।

विषयः । भ्वादिगणादिधातुनिरूपणं ।

No. 1641. भागवतकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 16 on a page. Extent, 1,512 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Gopálachandra Vidyálañkára. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhágavata-kaumudí. Notes on some difficult passages on the Bhágavata Puráṇa. By Rámakṛishṇa. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य परमं ब्रह्म कृष्णाख्यसरूपिणा ।
तन्यते रामकृष्णेन श्रीभागवतकौमुदी ॥
अथ तमेव विदित्वा इति श्रुतौ परमपुरुषार्थं मोक्षं प्रति तत्त्वज्ञानस्य हेतुता दर्शिता ।

End. अतो विप्रस्य प्रमाणमयत्वेन प्रमेयात्तु मत्तः श्रेष्ठत्वं ॥ श्रीः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतीयविषमस्थानोद्घाटनपूर्व्वकं तत्र तत्र समाधानकीर्त्तनं ।

No. 1642. स्मृतिसारः ।

Substance, palm-leaf, 19 × 1¼ inches. Folia, 107. Lines, 3 on a page. Extent, 1,590 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1610. Place of deposit, Mayanádal, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vishṇuchandra Bhaṭṭácharya. Appearance, very old. Prose. Correct.

Smṛitisára. An epitome of the Smṛitis. The MS. is confined to expositions for omissions and irregularities in the performance of ceremonies, and for offences and sins. By Yádava Vidyábhushaṇa Bhaṭṭácharya. The author belongs to the school of Raghunandana. Nos. 649 and 1077 bear the name of this work, but they are separate works.

Beginning. भूयः प्रणम्य रघुनाथपदारविन्दं मन्वादितन्त्रनिवहानभिवीक्ष्य यत्नैः ।
उद्धृत्य सारमखिलं निखिलस्मृतीनां श्रीयादवेन विदधे स्मृतिसार एषः ॥
अथ प्रायश्चित्तनिरूपणं । पापक्षयमात्रसाधनं कर्म्म प्रायश्चित्तमिति तल्लक्षणं ।

End. मासद्विने स्त्रीगमने चण्डालान्नभोजनं । दिवामैथुने दिनमेकं व्रती भवेदिति ।

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायस्मार्त्तानुयायिश्रीयादवविद्याभूषणभट्टाचार्य्यविरचितस्मृतिसारे प्रायश्चित्तप्रकरणं समाप्तं । शकाब्दाः १६१०

विषयः । प्रायश्चित्तनिरुक्तं । प्रायश्चित्तपूर्व्वाङ्गकृत्यं । गोवधप्रायश्चित्तनिरूपणं । व्यवस्थापत्रलेखनप्रकारः । एकहायनादिगोवधप्रायश्चित्तं । गोवधापवादः । क्षत्रियादिगोवधप्रायश्चित्तं । स्त्रीवधप्रायश्चित्तं । व्यभिचारिणीवधप्रायश्चित्तं । गर्भिणीवधप्रायश्चित्तं । धेनुसङ्कलनकथनं । चण्डालान्नभक्षणप्रायश्चित्तं । चण्डालादिस्पृष्टान्नभोजनादिप्रायश्चित्तं । अज्ञानतः कुक्कुराद्युच्छिष्टभोजनप्रायश्चित्तं । अन्त्यजस्त्रीगमनप्रायश्चित्तं । शूद्रादिस्पृष्टान्नकेशकीटाद्युपहतान्नादिभोजनप्रायश्चित्तं । गोमांसभक्षणप्रायश्चित्तं । रेतोमूत्रपुरीषादिभक्षणप्रायश्चित्तं । विण्मूत्रदूषितफलादिभक्षणप्रायश्चित्तं । लशुनादिभक्षणप्रायश्चित्तं । पतितसम्भोजनप्रायश्चित्तं । देवा-

चैापकल्पितदुष्टपात्रभोजनप्रायश्चित्तं । श्वानस्पृष्टादिभोजनप्रायश्चित्तं । शूद्र-
भाजने तथा भिन्नकांस्यभाजने भोजनप्रायश्चित्तं । स्तनकाद्यन्नभोजनप्रायश्चित्तं ।
अभक्ष्यादिदूषितभोजनप्रायश्चित्तं । भोजनकाले रेतोमूत्रपुरीषाद्युत्सर्गप्रायश्चित्तं ।
कृततैलाभ्यङ्गस्य भोजनादिप्रायश्चित्तं । स्वकीयोच्छिष्टादिभोजनप्रायश्चित्तं ।
कुत्सितपङ्क्तिभोजनप्रायश्चित्तं । ब्रह्मवधसुरापानादिमहापातकप्रायश्चित्तं । अभि-
चारादिसामिकसुवर्णस्तेयादिप्रायश्चित्तं । पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं । चण्डालादिसंसर्ग-
प्रायश्चित्तं । यज्ञोपवीतच्छेदादिप्रायश्चित्तं । अनातुरस्य सन्ध्याद्यकरणप्रायश्चित्तं ।
शूद्रपरिग्रहप्रायश्चित्तं । मिथ्याभाषणप्रायश्चित्तं । स्वभार्य्यायां मातृभगिन्यादि-
कथनप्रायश्चित्तं । उच्छिष्टस्य चण्डालादिदर्शनप्रायश्चित्तं । विप्रादिमध्यगमन-
प्रायश्चित्तं । मिथ्याशपथप्रायश्चित्तं । अभिशापकर्त्तुः प्रायश्चित्तं । अज्ञानाद्दा
अग्निविप्रक्षेपप्रायश्चित्तं । दैवाभावे इष्टकादिना स्वष्टकरणप्रायश्चित्तं । ष्ठीवन-
प्रायश्चित्तं । व्रतभङ्गप्रायश्चित्तं । रजकादिस्पर्शप्रायश्चित्तं । उच्छिष्टब्राह्मणस्य शूद्र-
स्पर्शनप्रायश्चित्तं । सवर्णोच्छिष्टस्पर्शप्रायश्चित्तं । श्वशृगालादिस्पर्शप्रायश्चित्तं । उच्छि-
ष्टस्य नरादिपुरीषस्पर्शप्रायश्चित्तं । रजस्वलास्पर्शप्रायश्चित्तं । प्रायश्चित्तसङ्क्षेपः ।
व्रात्यप्रायश्चित्तकथनञ्च ।

No. 1613. | सूर्य्यशतकटीका ।

Substance, palm-leaf, 14 × 1¼ inches. Folia, 42. Lines, 4 on a page. Extent, 976 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1623. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Súryas'ataka-ṭiká. A commentary on Mayúra Bhaṭṭa's century of verses in praise of the Sun. By Jayamaṅgala. The hymn is believed to possess the merit of curing leprosy.

Beginning. भक्तमयूरवक्त्राब्जपदविन्यासशालिनी ।
नर्त्तकीव नरीनर्त्ति सभामध्ये सरस्वती ॥ अभीत्यादि ।

End. तावद् यो निर्म्मीयते स चादित्यः सवह्नोऽभीष्टं ददात्विति ॥ १०० ॥

Colophon. इति श्रीमयूरभट्टविरचितसूर्य्यशतकस्य टीका जयमङ्गलविरचिता समाप्ता ।
शाकेऽग्न्यङ्गुविमिते सपक्षवह्निके पुनः ।
लिखिता सूर्य्यशतके टीकेयं यत्नपूर्व्विका ॥

विषयः । मयूरभट्टकृतसूर्य्यशतकस्य व्याख्यानं ।

No. 1644. वैषम्योद्धरणी ।

Substance, country-made paper, 15 × 8 inches. Folia, 67. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1594. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Vírabhúma, Gopálachandra Vidyálaṅkára. Appearance, old. Prose. Correct.

Vaishamyoddharaṇí. A commentary on the Kírátárjuníya. By Vaṅkimadása. A little-known work.

Beginning. अथ वङ्किमदासेन प्रणम्य परमेश्वरीं ।
वैषम्योद्धरणी काव्ये भारवीये विधीयते ॥
काव्यं कुर्व्वन् कविरागमनं वस्तुनिर्द्देशं निर्द्दधाम आह,—श्रिय इति ।

End. श्रिया शोकात्मारसम्भिन्ना सतेजःसम्पदा च उपजग्मुः उपनीतवन्तः कुतवन्त इत्यर्थः ।

Colophon. इति वङ्किमदासकविराजकृतायां वैषम्योद्धरण्यां किरातार्ज्जुनीयटिप्पण्यामष्टादशः सर्गः ।
प्रख्यातस्वपचपञ्चमेश्वरमुखश्रेणीमिते भूपतेः
शाके कार्त्तिकशुक्ले प्रतिदिने मासे सितायां तिथौ ।
आदर्शात् लिखिता सुबोध-विषमा टीका मुदा भारवेः
श्रीरामोद्धरशर्म्मणा सुरवरं नत्वा हरिं कामदं ॥

विषयः । किरातार्ज्जुनीयकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1645. क्रमदीपिका ।

Substance, palm-leaf, 19 × 1½ inches. Folia, 75. Lines, 3 on a page. Extent, 908 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1609. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Vámácharaṇa Bhaṭṭácharya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kramadípiká. A second copy of the work noticed under No. 1552. A Tántric compilation of details regarding the secret mantras of Vaishṇava deities.

Beginning. कला तु माया नवका तु मूर्त्तिः कलक्कणवेणुर्विनादरम्यः ।
चितो हृदि व्याकुलयंस्त्रिलोकीं श्रियेऽस्तु मोपीजनवल्लभो वः ॥
गुरुचरणसरोरुहद्वयोत्थान् मधिरजःकणकान् प्रणम्य मूर्द्ध्ना ।
अहितमिह विरच्य नारदाद्यैर्यजनविधिं कथयामि शार्ङ्गपाणेः ॥

End. जगद्दिदमनुविद्धं येन यस्मिन् प्रसूते
यदनु ततमजस्रं भाति चाधिष्ठिताया(?) ।
यदुरसमुदुदर्षिर्यो बिभर्त्ति च गोपीं
तममितसुखबोधज्योतिषं नौमि कृष्णं ॥

Colophon. इति श्रीक्रमदीपिकायामष्टमः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः । शकाब्दाः १९०९ ।

विषयः । १ प्रथमपटले,—गोपालमन्त्रस्य सर्व्वधर्म्मीपुरुषेषु श्रीप्रफलदातृत्वकथनपूर्व्वकं त-न्मन्त्रादिनिरूपणं । आसनभूतशुद्ध्यादिकथनं । केशवकीर्त्त्यादिन्यासप्रकारः । द्वारदेवताकथनं । तत्त्वन्यासादिप्रकारकथनं । प्राणायामप्रकारः । पीठन्या-सादिकथनं ।

२ये,—फलकथनपूर्व्वकं 'गोपीजनवल्लभाय स्वाहा' इति मन्त्रोद्धारप्रकारकथनं । अत्र छन्दऋष्यादिनिरूपणं । प्रद्युम्नजगन्मोहनमन्त्रशक्तिनिरूपणं । मन्त्रार्थ-निरूपणं । कृष्णशब्दनिर्व्वचनं । तत्त्वदशकन्यासनिरूपणं । सृष्टिस्थितिसंहारप्रभृ-तीनां न्यासभेदकथनं । भूतिन्यासकथनं । विभूतिपञ्जरकथनं । वर्णन्यासादि-निरूपणं । नाराचादिमुद्रानिरूपणं ।

३, ४र्थे,—श्रीकृष्णध्यानकथनं । श्रीकृष्णस्य ध्यानमालाकथनं । नारदस्य ध्यानकथनं । विशेषार्घ्यस्थापनादिविधिः । जपप्रकारकीर्त्तनं । शिष्यलक्षणं । दीक्षाविधानं । अत्र कलशादिस्थापनविधिः । अङ्गदेवताध्यानादिकथनं । रुक्मिण्यादीनां रूपा-दिकथनं । बलदेवस्य ध्यानं । सुभद्राया ध्यानं । विशेषार्घ्यदानमन्त्रादिकथनं ।

५, ६ष्ठे,—दीक्षितस्य कर्त्तव्यतानिरूपणं । मन्त्रजपस्थानादिनिरूपणं । पुरश्चरण-कथनं । तदुपसंहारनिरूपणं । श्रीकृष्णस्य प्रातःकालीनध्यानकथनं । मध्याह्न-ध्यानकथनं । सायाह्नध्यानकथनं । तर्पणविधिः । पायसादिषोडशद्रव्यनिरूपणं । श्रीकृष्णमन्त्रनिर्म्माणप्रकारकथनं । शक्ति-माया-लक्ष्मीबीजाद्युद्धारप्रकारः । सिद्ध-मन्त्रप्रयोगः । विविधमन्त्रोद्धारप्रकारः । तत्र तत्र ध्यानकथनं । प्रत्येकं पुरश्चरण-कथनं । उच्चाटनादौ मन्त्रादिनिरूपणं । जयकामादौ होमादिविधानं ।

७, ८मे,—श्रीकृष्णस्य चतुर्व्वर्गसाधनध्यानकथनं । विंशत्यक्षरमन्त्रेण पूजाविधानं । अष्टचत्वारिंशदक्षरादिश्रीकृष्णमन्त्रनिरूपणादिकं । अष्टनिधिपूजा । राजोप-चारकथनं । विविधमन्त्रकथनं । तत्र तत्र ध्यानादिकथनञ्च । गोप्यादौ पूजा-विशेषकथनं । सिद्धमन्त्रस्य वश्यादिविधिः । जीवशीकरणादिकथनं । मुमुक्षूणाम् प्रक्रियानिरूपणं । त्रैलोक्यमोहनमन्त्रकथनं । ध्यानकथनं । गरुडमन्त्रकथनं । मोहनगायत्रीकथनं । चात्मार्चनकथनं । योगकथनं । तत्फलकथनञ्च । चन्द्र-वंशश्लोकमध्ये केशवेति पञ्चकृष्णमोक्षणं ॥

No. 1646. शालहोत्र ।

Substance, country-made paper, 9 × 4¼ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'álahotra. A Hindi translation of a treatise on the Veterinary Art. The original is ascribed to Nakula, one of the Pándava brothers. The translator was one Chetana. The Sanskrit original is supposed to be the most ancient work extant on the subject. *Vide* No. 1648.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ शालहोत्रभाषा ॥ दोहा ॥
नमो निरञ्जनदेव गुरुमार्गप्रकाश ।
रोगहरण आनन्दकर सुखदायक अमरन्द्य ॥ १ ॥

End. श्रीराम माघकार्त्तिकशुक्लपक्षद्वितीया तिथि शुभ नाम ।
चेतनचन्द्रसो भाषित गुरुको कियो प्रणाम ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितचेतनकृतशालहोत्र समाप्त ॥

विषयः । अश्वचिकित्साकथनं ।

No. 1647. अश्ववैद्यकं ।

Substance, English paper, 8½ × 7 inches. Folia, 261. Lines, 9 on a page. Extent, 1,615 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1933. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

As'va-vaidyaka. A treatise on the Veterinary Art. By Jayadatta, son of Vijayadatta. Though professing to be an epitome, this is an elaborate work, treating, in considerable detail, of all the topics connected with the subject. It is divided into 68 sections. Contents: I. Introduction. II. Names and descriptions of the different parts of a horse's body. III. Characteristics of those parts. IV to VI. Effects of particular whirls of hair and marks on the body of a horse. VII. Motion of horses. VIII. Power and endurance of horses. IX. The voice of horses. X. Marks indicating defects. XI. Causes, other than disease, leading to weeping, refusal of food, &c. XII. Effects of particular shadows. XIII. Ditto of smell of the body. XIV. Size. XV. Span of life. XVI. Marks on the teeth indicating age. XVII. Ten stages in the life of a horse and its characteristics. XVIII. Mode of ascertaining the race of horses. XIX. Rules regarding riding. XX. Barren mares how to be made fruitful. XXI. Characteristics of a pregnant

mare. XXII. Rules to be observed during confinement. XXIII. Nursing of foals. XXIV. Rules regarding food for horses. XXV. Veterinary Materia Medica. XXVI. Modes of stabling, and feeding during different seasons. XXVII. Cautery with alkaline leys. XXVIII. Bleeding with a lancet. XXIX. Use of aromatics for promoting health. XXX. Fomentation. XXXI. Oleaginous drinks. XXXII. Medicated oils. XXXIII. Five bitters; medicines for fatigue. XXXIV. Decay not caused by disease. XXXV. Sickness from change of season. XXXVI. Worms. XXXVII. Diseases due to wind. XXXVIII. Names of certain diseases. XXXIX. Treatment of diseases of the mouth and the eyes. XL. Ditto of the head. XLI. Ditto of the ears. XLII. Ditto of coughs. XLIII. Ditto of hiccup. XLIV. Ditto of boils. XLV. Ditto of running from the nose. XLVI. Ditto of a disease called Ghrini: it is characterised by sores within the nostrils and running, and is apparently the same with glanders. XLVII. Ditto of diseases of the foot. XLVIII. Ditto of fevers. XLIX. Ditto of dyspepsia. L. Ditto of diarrhœa. LI. Ditto of dysentery. LII. Ditto of megrims. LIII. Ditto of worms and slime in the bowels. LIV. Ditto of frequent staling. LV. Ditto of leprosy. LVI. Ditto of Anasarca. LVII. Ditto of the diseases of the scrotum. LVIII. Ditto of the diseases of the belly. LIX. Ditto of piles. LX. Ditto of Utkarna, a disease in which the ears, tail and the skin of the body lose their power of action and swellings follow—apparently farcy. LXI. Ditto of diseases originating in excess of wind. LXII. Ditto of madness. LXIII. Ditto of fainting. LXIV. Curable and incurable diseases. LXV. Equine Toxicology. LXVI. Diagnostics from the breath. LXVII. and LXVIII. Equine vices.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। श्रीशालिहोत्राय नमः।

प्रणम्य शङ्करं भक्त्या शङ्करं सर्व्वदेहिनां।
शिवाय जगतो ज्ञानं शिवायापि विशेषतः॥ १॥
शिष्यावबोधं शब्दार्थं पथ्यं विस्तारवर्ज्जितं।
लक्षणं वाजिदेहानां संक्षेपेण यथाक्रमं॥ २॥
चिकित्सा च समासेन दिव्यौषधसमन्विता।
मुनिप्रोक्तानि शास्त्राणि सम्यगालोक्य वाजिनां॥ ३॥
श्रीमद्विजयदत्तस्य पुत्रेण क्रियतेऽधुना।
श्रीमता जयदत्तेन वाहानां हितमिच्छता॥ ४॥

छायानां यथायोगं शब्दादिकषड्गुणा ।
स्रोकाणां चि लक्षणेन सतावर्त्तसंयुतेन च ॥ ५ ॥
प्रदेशलक्षणञ्चैव जीवितञ्च यथक्रमा ।
दशाविभागं चैवञ्च देशस्थानञ्च वाहनं ॥ ६ ॥
बन्ध्यागमं प्रसूतायाः शिशोश्च प्रतिपालनं ।
प्रथमाचाधिकश्चैव निघण्टं शोधनक्रमं ॥ ७ ॥
विधिः क्षीराग्निमक्षाणां शिरावेधविधिस्तथा ।
निरूहे च विधिश्चैव वस्तिश्चैवानुवासने ॥ ८ ॥
नस्यस्वेदविधिश्चैव स्नेहपानान्यविक्रमं ।
तैलपाकविधानञ्च घृतपाकविधिं तथा ॥ ९ ॥
शाल्योपचारं वाहानां तथारिष्टचयं पुनः ।
क्षतरोगचिकित्साञ्च चिह्नपूर्व्वां समासतः ॥ १० ॥
वातादीनाञ्च दोषाणां कोपहेतुस्तथैव च ।
निदानञ्चैव चिह्नञ्च रोगाणाञ्च चिकित्सितं ॥ ११ ॥
साध्यासाध्यविवेकञ्च कृच्छ्रसाध्येतिनिश्चयं ।
प्रकृतिञ्च तुरङ्गाणां कथयाम्यनुपूर्व्वशः ॥ १२ ॥
रसोनादि तथा कल्कं मुनिभिः पूर्व्वभाषितं ।

End. रक्तपित्तज्वरं चाग्निं कासं श्वासं तथा छर्दिं ।
विद्रधिं क्षयरोगञ्च नाशयेद् वाजिनां ध्रुवं ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीसामन्तजयदत्तकृताश्ववैद्यकशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । अष्टषष्ट्यध्यायाः सन्ति । तत्र १-मे,—ग्रन्थाभिधेयविवरणं । २,—वाजिदेहप्रदेशाः । ३,—अश्वलक्षणं । ४,—स्थानविशेषे आवर्त्तचिह्नेन वाजिनां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । ५,—वाजिनां पुण्ड्रचिह्ननिरूपणं । (पुण्ड्रपदेन लोमराजिविरचित-शङ्ख-गदा-धनुर्बाणादिचिह्नमुच्यते) । ६,—वाजिनां पुष्पचिह्ननिरूपणं । ७,—वाजिनां गतिनिरूपणं । ८,—वाजिनां वर्णनिरूपणं । ९,—वाजिनां स्वरनिरूपणं । १०,—वाजिनां दोषज्ञापकचिह्ननिरूपणं । ११,—वाजिनामुत्पातप्रकरणं । (उत्पातस्तु व्याधिरहितस्य वाजिनः पादत्यागानुपातादयश्च) । १२,—वाजिच्छायानां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । १३,—शुभदुर्गन्धभेदेन वाजिनां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । १४,—वाजिप्रमाणनिरूपणं । १५,—अश्वायुर्लक्षणं । १६,—वाजिनां दन्तोद्भेदादिना वयोनिरूपणं । १७,—वाजिनां दशविधदशापरिमाणनिरूपणं, दशाविधभेदनिरूपणञ्च । प्रत्येकदशापरिमाणन्तु द्विसप्ततिदिनाधिकवर्षचयं ।

विषयः। इत्यश्विक्षेत्रम्। मुखादिललाटपर्य्यन्तं प्रथमं क्षेत्रं। ललाटादिमस्तकं २-यं क्षेत्रं। ग्रीवास्कन्धादिकं ३-यं क्षेत्रं। उरोजानुकक्षादिकं ४-र्थं क्षेत्रं। पंसकं ५-मं क्षेत्रं। दन्तिका ६-ष्ठं क्षेत्रं। स्फिक् ७-मं क्षेत्रं। स्फूरकौ (?) ८-मं क्षेत्रं। जङ्घा ९-मं क्षेत्रं। कूर्चसन्धिः खुरश्च १०-मं क्षेत्रं। १८,—वाजिनां अश्वादेशनिरूपणं। १९,—अश्वानां वाहनविधिः। २०,—वन्ध्याया वडवाया गर्भधारणविधिः। २१,—सगर्भाया वडवाया लक्षणं। २२,—सूतिकानियमः। २३—अश्वशिशुपालन-नियमः। २४,—चणकगोधूममुद्गयवादीनां वाजिभोजनद्रव्याणां परिमाणकथनं। २५,—वाजिरोगनाशकभेषजनामानि। २६,—वाजिनां सर्व्वर्त्तुपोषणविधिः। (कस्मिन् ऋतौ कीदृशनियमेन अश्वः पालितव्य इत्यस्य नियमः)। २७,—वाजिनां रोगनाशकक्षारदानविधिः। २८,—वाजिनां शिरावेधविधिः। २९,—अश्वानुवासनविधिः। (अपराह्णसमये सुगन्धद्रव्येण सुवासितकरणं अनुवासनं)। ३०,—वाजिनां स्वेदविधिः। ३१,—स्नेहपानविधिः। ३२,—वाजिरोगनाशकतैलविधिः। ३३,—पञ्चतिक्तघृतविधानं, वाजिनां अग्न्याग्निकरणोपायश्च। ३४,—छायारिष्टलक्षणं। (छायारिष्टस्तु रोगं विना यो वाजी दुर्मना क्षीणवर्णश्च स गतायुरित्यादिरूपः)। ३५,—वेधारिष्टलक्षणं। (ऋतौ शरदि, ग्रीष्मे च प्राणतः अश्वानां वेधाख्य उपसर्गो जायते, येनोपसर्गेण अश्वा अधोमुखाः सज्वराः कासकारिणश्च तिष्ठन्ति)। ३६,—अश्वानां कीटवेधारिष्टलक्षणं। (वर्षादिऋतौ तोयादिसेवनात् वाजिनां य उपसर्गो जायते स कीटवेधाख्य उपसर्गः)। ३७,—वातादीनां प्रकोपप्रशमननिरूपणं। ३८,—वाजिरोगाणामवान्तरनामनिर्देशः। ३९,—वाजिनां मुखरोगनिदानचिकित्से, नेत्ररोगचिकित्सा च। ४०,—शिरोरोगनिदानचिकित्से। ४१,—कर्णरोगचिकित्सा। ४२,—कासरोगचिकित्सा। ४३,—हिक्काचिकित्सा। ४४,—व्रणचिकित्सा। ४५,—सिक्तानकरोगचिकित्सा। ४६,—छर्दिरोगचिकित्सा। ४७,—पादरोगचिकित्सा। ४८,—ज्वरचिकित्सा। ४९,—अजीर्णचिकित्सा। ५०,—अतिसारचिकित्सा। ५१,—उदावर्त्तचिकित्सा। ५२,—प्रश्वासचिकित्सा। ५३,—कृमिकोष्ठश्लेष्मकोष्ठचिकित्सा। ५४,—मूत्रचिकित्सा। ५५,—कुष्ठचिकित्सा। ५६,—शोथचिकित्सा। ५७,—गुल्मरोगचिकित्सा। ५८,—उदररोगचिकित्सा। ५९,—चर्म्मचिकित्सा। ६०,—उत्कर्णचिकित्सा। ६१,—वातव्याधिचिकित्सा। ६२,—उन्मादचिकित्सा। ६३,—अपस्मारचिकित्सा। ६४,—वाजिरोगाणां साध्यासाध्यत्वनिरूपणं। ६५,—विषचिकित्सा। ६६,—वाजिनां वातादिप्रकृतिज्ञानं। ६७, ६८,—कल्पविधिनिरूपणं॥

No. 1648. / अश्वचिकित्सितं ।

Substance, English paper, 9 × 7 inches. Folia, 82. Lines, 9 on a page. Extent, 438 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1933. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

As'va-chikitsita. The Sanskrit original of the work, noticed under No. 1646. It comprises 18 Chapters. Contents : I. Introduction. II. Classification according to quality. III. Colors of horses—the white the best. IV. Whirls on eighteen places and their effects. V. Ascertainment of age from marks on the teeth. VI. Auspicious and inauspicious marks. VII. Of all qualities speed the most important. VIII and IX. On riders. X. Constitution of horses. XI. Seasonal influences. XII. Snuffs. XIII. Biliary complaints. XIV. Medicated butters. XV. Medicated decoctions. XVI. Poisonous drugs. XVII. Rules regarding stabling. XVIII. Not found in the MS. but it refers, according to the Introduction, to exercise. This work has been quoted largely in the Agni Purána, chapter 288.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

जयति स पाण्डवनाथो धर्म्मनिधानो युधिष्ठिरो नृपतिः ।
भीमार्ज्जुनसहदेवाद्यनुचरा ये वाजिशास्त्रज्ञाः ॥ १ ॥
दृष्ट्वा पृथक् नकुलो ज्ञानं सर्व्वशालिहोत्रीयं ।
ब्रूते शास्त्रार्थमन्यच्छास्त्रं कृत्वा समासेन ॥ २ ॥
प्रश्नो जातिर्व्वर्णमावर्त्तदन्ता लक्ष्म वेगो वाहनं चातुरत्वं ।
कालो नस्यं पित्तसाध्यं कषायं शाला चेष्टां वाजिनामत्र वक्ष्ये ॥ ३ ॥

End. चन्दनाङ्गं प्रलिपेद्धरिद्रया वरिष्ठया मञ्जिष्ठया च ।
सुपविचान् दोषघ्नैर्विभूषयेदलङ्कारैः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीनकुलकृतेऽश्वचिकित्सिते चन्द्रशालाविधिः सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । अथ १-मे,—शालिहोत्रमुनेः समीपे सुश्रुतस्य रथयोग्यवाजिविषयकप्रश्नः । २-ये,—उत्तममध्यमनीचकनीयसां भेदेन चतुर्द्धा वाजिनिरूपणं । ३-ये,—सप्त-वर्णानां वाजिनां मध्ये श्वेतवर्णस्य वाजिनः श्रेष्ठत्वकथनं । ४-र्थे,—अष्टादि-विंशतिस्थानेषु चावर्त्तविशेषेण वाजिनः शुभाशुभनिर्द्देशः । ५-मे,—दन्तविशेषेण वाजिनामायुःसङ्ख्याविज्ञानं । ६-ष्ठे,—चिह्नभेदेन वाजिनां शुभाशुभलक्षणं । ७-मे,—सर्व्वेषां वाजिगुणानां मध्ये वेगगुणस्य प्राधान्यकथनं । ८-मे, ९-मे,—

अश्वारोहिलक्षणं । १०-शे,—वाजिनां आयुःपरीक्षा । ११-शे,—अशुभविशेषे वाजिभेदादिविशेषनिरूपणं । १२-शे,—वाजिनां रोगविशेषे तन्नाशोपनिरूपणं । १३-शे,—वाजिनां पित्तादिदोषे तत् प्रशमनार्थं पित्तयोगनिरूपणं । १४-शे,—वाजिनां रोगनाशकाद्यनिरूपणं । १५-शे,—वाजिनां रोगनाशककाथनिरूपणं । १६-शे,—वाजिनां रोगनाशकविषप्रयोगः । १७-शे,—अश्वस्नानविधिः । (एतद्ग्रन्थशेषे अष्टादशोऽध्याय इति यदुक्तं तद्ग्रन्थमूलकं भवनाथावसाद्याध्यायस्याप्राप्तत्वात्) ।

No. 1649. सङ्कल्पकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 56. Lines, 6 on a page. Extent, 1,722 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipárá, Rámadhana Vidyálaṅkára. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Saṅkalpa-kaumudí. Rules regarding religious resolution to perform a ceremony, and directions for particular duties on certain occasions. By Rámakṛishṇa.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं देववन्द्यपदाम्बुजं ।
तन्यते रामकृष्णेन रम्या सङ्कल्पकौमुदी ॥
यद्यपि सङ्कल्पपदं नानार्थं, तथापि 'सङ्कल्पः कर्ममानसम्' इत्यमरकोषात् मानसं कर्म मनःसङ्कल्पितं कर्म । मनःसङ्कल्पितत्वं चाचार्यारोपविषयत्वं । यथा वाद्यायने,——
न्यायेनोपार्ज्जितं द्रव्यं मनसोपार्ज्जितन्तु वा ।
निवेदयेद्दिवदेवे भक्तिश्रद्धासमन्वितः ॥ इत्यादि ।

End. अत एव मठस्थानादि + नम इति वाक्यपाठाय कल्पितं द्रव्यं मठो न तु स्वास्थ्यात्वं, तत्र आदिपदग्राह्यः अतिथ्यादिः । किञ्च मीमांसकैः विषयत्वीकारेऽपि विषयस्य देवतात्वं न स्वीक्रियते । इति शिवं ॥

Colophon. समाप्तेयं सङ्कल्पकौमुदी ।

विषयः । सङ्कल्पलक्षणं । सङ्कल्पविचारः । सङ्कल्पानुष्ठाने धर्म्मादिव्यवस्था । व्रतप्रतिष्ठादौ तद्व्यवस्था । सङ्कल्पितकाम्यादिद्रव्यव्यवस्था । महाभारतादिसङ्कल्पविशेषकथनं । विवाहे वरपिता कन्यापिता वा नान्दीश्राद्धे कृते नाशौचप्रतिबन्धकत्वं । आरब्धाकरणे निन्दाकीर्त्तनं । विवाहानन्तरम् अशौचेऽपि चतुर्थीहोमादिकं कार्य्यमिति

विषयः । कथनं । वारुणमन्त्रार्थनिरूपणं । दृश्वलक्षणनिरूपणं । सङ्कल्पेन विनेतिवचनस्य विशेषव्याख्यानं । अपवित्रः पवित्रो वेत्यस्य विशेषव्याख्यानं । सूर्य्यः सोमो यम इत्यादिमन्त्रस्य विष्णुस्मरणानन्तरमेव पाठनेति कथनं । 'ॐ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृत' इत्यस्य विशेषव्याख्यानं । अद्यामुकेतिमन्त्रार्थनिरूपणं । सङ्कल्पे द्विरुक्नियमः । 'मासपक्षतिथीनाञ्च' इत्यस्य विशेषव्याख्यानं । 'अद्य कृष्णा-ष्टमीं देवीम्' इत्यत्र अद्यपदपाठविचारः । उपवासलक्षणं । सङ्कल्पवाक्ये उपवास-पदनिवेशविचारः । जन्मतिथिकृत्यनिरूपणं । योगायोगविचारः । आश्विने मासि शुक्ले पक्षे अष्टम्यां तिथौ महाष्टम्यामित्युल्लेखः । न तु महाष्टम्यां तिथाविति कथनं । स्नानलक्षणादिकं । गङ्गायां पतितं इत्यादिजलं गङ्गेवेति कथनं । चण्डीपाठसङ्कल्पविचारः । शष्कुलीमन्त्रार्थनिरूपणं । उपवासपारणादिनिरू-पणं । एकादश्यादौ पितृश्राद्धोपस्थितौ तत्कर्त्तव्यता । अतिदेशलक्षणादिकथनं । उपवासदिने काम्यश्राद्धनिषेधः । मनवद्वादशीनिरूपणं । अस्याः पारणव्यवस्था । मठाद्युत्सर्गनिरूपणञ्च । इति ।

No. 1650. श्राद्धचिन्तामणिः ।

Substance, palm leaves, 14¼ × 2¼ inches. Folia, 133. Lines, 6 on a page. Extent, 3,491 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'ráddha-chintámaṇi. Rules regarding offerings to the manes on particular occasions. By Váchaspati Mis'ra.

Beginning. प्रणम्य परमं तेजो विचार्य्याचार्य्यसंहिताः ।
श्रीवाचस्पतिधीरेण श्राद्धस्य विधिरच्यते ॥

End. न ब्रह्मचारिणः कुर्य्युरुदकं पतिता न च ।
पाषण्डमाश्रिताः स्तेना न व्रात्या न विकर्म्मिणः ॥
गर्भभर्त्तृद्रुहश्चैव सुरापश्चैव योषितः ।
स्तेना हिरण्यमात्रापहर्त्तारः । सुरापा इति त्रैवर्णिकमात्रस्त्रीपरमिति सर्व्वचतुरस्रं ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीवाचस्पतिविरचितः श्राद्धचिन्तामणिः सम्पूर्णः ॥

विषयः । श्राद्धलक्षणं । तत्र प्राचीनमतं, नव्यमतञ्च । तत्र शूलपाणि-वर्द्धमानादीनां मतकीर्त्तनं । श्राद्धभेदनिरूपणं । एकोद्दिष्ट-पार्व्वण-वृद्धिश्राद्धादीनां लक्षणादि-कथनं । श्राद्धदेशनिरूपणं । पितृतीर्थादिकथनं । निषिद्धदेशकथनं । भूमि-

विषयः । संस्कारादिकीर्त्तनं । अपमानमहत्ता परकीयस्थले श्राद्धनिषेधः । अस्वामिक-स्थाननिरूपणं । श्राद्धकालनिरूपणं । अष्टकाश्राद्धद्रव्यकथनं । सर्व्वेषामादेशे पशुशब्देन छागस्यैव पशुत्वमिति कथनं । मघोदकश्राद्धादीनां नित्यत्वकथनं । अन्वष्टक्यश्राद्धविचारः । अत्र श्राद्धविवेकादिमतकीर्त्तनं । मघात्रयोदशी-श्राद्धनिरूपणं । शस्त्रादिहतानां चतुर्द्दशीकर्त्तव्यश्राद्धकथनं । काम्यश्राद्धनिरूपणं । क्षीणाष्टमावास्यानिरूपणं । पितृपितृव्यादिश्राद्धव्यवस्था । श्राद्धदेशनिरूपणं । मासवृद्ध्यादिकथनं । अत्र शूलपाणिपारिजातादीनां मतकथनं । श्राद्धदेश-स्थापनीयद्रव्यकथनं । दौहित्रघृतलक्षणं । श्राद्धदेशादपसारणीयद्रव्यादिकथनं । श्राद्धविहितब्राह्मणाः । पङ्क्तिपावनलक्षणं । त्रिमध्वादिलक्षणं । श्राद्धसम्प-लक्षणं । श्राद्धनिषिद्धब्राह्मणलक्षणादिकथनं । हविष्यनिरूपणं । तत्र शाली-धान्यलक्षणं । क्षारलवणनिरूपणं । श्राद्धे वर्ज्जनीयद्रव्यकथनं । मांसनिरूपणं । फलानि । कन्दकथनं । शाककथनं । लवणकथनं । सप्तजाता निषिद्धद्रव्य-कथनं । तीर्थश्राद्धविहितद्रव्यनिरूपणं । दर्भादिलक्षणं । निमन्त्रणप्रकारादि-कथनं । अर्घ्यपात्रादिनिरूपणं । गन्धादिनिरूपणं । परिवेषणविधिः । पात्र-विशेषे फलविशेषकथनं । श्राद्धीयभोजनं । वेदिकरणविधिः । याचकेभ्यः अन्नदानं । श्राद्धोत्तरकर्म्मविधानं । परिभाषा । पार्व्वणश्राद्धप्रयोगोल्लेखप्रकारः । आमश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धविधिः । जीवत्पितृकश्राद्धविधिः । एकोद्दिष्टश्राद्ध-विधानं । षोडशश्राद्धानि । वृषोत्सर्गविधिः । उदकुम्भनिर्णयः । मासिकाप-कर्षकथनं । सपिण्डनापकर्षकथनं । सपिण्डने निषिद्धनक्षत्राणि । सपिण्डी-करणविधिः । आभ्युदयिकश्राद्धविधिः । तत्कालनिरूपणं । श्राद्धाधिकारि-निरूपणं । द्वादशविधपुत्रकथनं । पुत्रातिदेशकथनं । पुत्रपदनिर्व्वचनं । स्त्रीश्राद्धाधिकारिनिरूपणं । अनधिकारिनिरूपणञ्च ।

No. 1651. काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 17 × 3 inches. Folia, 185. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7,076 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1579. Place of deposit, Navadvípa, Harinátha Tarkasiddhánta. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávya-prakás'a-rahasya-prakás'a. A commentary on the Kávya-prakás'a of Mammaṭṭa Bhaṭṭa. By Jadagís'a Tarkapañchánana.

Beginning. निद्रायेव मदेकमुद्रितमतो पुण्याशुभे वायुषे
प्रीतेवार्ष्यितलोचनाम्बुजवतो चक्राशुभेऽनायुषे ।
छैनासीत् कुपितेव किञ्च जगतां विद्रावणे रावणे
शम्भोः कापि कृपा हनन्तकहिता भिषाद्विषामहं ॥
सम्प्रति सन्ततिप्रीत्यै श्रीजगदीशद्विजो धीमान् ।
काव्यप्रकाशस्तो घरघरवर्ग्य प्रकाशयति ॥
ग्रन्थारम्भे क्रियमाणस्य मङ्गलस्य निष्फलत्वशङ्कां निराकुर्व्वन् नियमितकतनियम-
रचितामित्यादिश्लोकव्याख्यां ग्रन्थकृदारभते ॥ ग्रन्थारम्भ——इत्यादि ।

End. तच मिथ्याजिज्ञासाक्रमेण तत्कथनात् मिथ्याजिज्ञासानिहत्तो चक्रवाभावेन
सम्पूर्णम् चनपेक्षितवाक्यान्तरं । श्रीः ।
वाले ! त्वं किमु कातरासि पिशुनव्याजावलीव्याहतैः
चा मातः ! घरदोषधव्यतिकरे कस्माद्गतो व्याहतिः ।
तत् किं वत्स ! तद्दोषधं प्रतिपदं मामाश्रदीयास्पदं
तेषां तद्विषपूर्णकर्णकुहरे कोपीच्छया गच्छति ॥

Colophon. इति श्रीजगदीशतर्कपञ्चाननभट्टाचार्य्यकृते काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशे चर्थालङ्कार-
निरूपको दशमोल्लासः समाप्तः ।
कन्दर्पं दहते विधुञ्च वहते मामीरर्थों विभ्रमे
मृत्युं वारयते विषं वमयते शम्भावमुत्थायते ।
बाणं वर्द्धयते हर्षं कलयते दृशाधिमातन्वते
पापं खण्डयते जगन्नडयते कस्मैचिदस्मै नमः ॥
शाके रत्नाग्निवाणक्षितिपरिगणिते माघमासे नवम्यां
पक्षे चैवावलक्षे पशुपतिदिवसे श्रीयुग्युग्मलग्ने ।
न्यायालङ्कारधीरो निजगुरुरचितं पुस्तमेतत् समस्तं
स्वीयं स्वीयात्मजस्या व्यलिखदनलसोऽध्यापनार्थं सुखेन ॥
शुभमस्तु शकाब्दाः १५७९ ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1652. उपमानखण्डः ।

Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 5 on a page. Extent, 261 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍá, Khudiráma Nyáyabhúshaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Upamána Khanda of the *Nyáya-chintámani.* A complete codex of the work noticed under No. 601, Vol. II, p. 50.

Beginning. अत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित्। सादृश्यञ्च पदार्थान्तरं। तथापि सदृशव्यवहारादबाधितादस्ति सादृश्यं ।

End. गोसदृशो न गवय इत्यत्रापि परम्परया तात्पर्य्यमस्त्येवेति सर्व्वमवदातं ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगङ्गेशविरचिते श्रीतत्त्वचिन्तामणौ उपमानखण्डः समाप्तः । शुभं ।

विषयः । उपमानलक्षणं। उपमानात्मकसादृश्यज्ञानविषयस्य सादृश्यस्य नैयायिकमतसिद्ध-षट्पदार्थातिरिक्तपदार्थत्वखण्डनं । उपमानस्य प्रमाणान्तरत्वव्यवस्थापनञ्च ।

No. 1653. श्राद्धदर्पणं ।

Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 35. Lines, 7 on a page. Extent, 898 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍá, Khudiráma Nyáyabhúshaṇa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'ráddha-darpaṇa. On periodical and occasional offerings to the manes. By Jayakṛishṇa Tarkavágís'a.

Beginning. प्रणम्य सच्चिदानन्दं भुक्तिमुक्तिप्रदायकं ।
क्रियते जयकृष्णेन निर्म्मलं श्राद्धदर्पणं ॥
तत्र पार्व्वणप्रसङ्गात् श्राद्धलक्षणमुच्यते,—सम्बन्धपदोपनीतान् पितॄनुद्दिश्य हविस्त्यागः श्राद्धमिति ।

End. तत्र च अष्टमी नार्द्धरात्रे न वा पूर्व्वाह्णे,—तत्र पूजा कुत्र कार्य्या, तथा च अर्द्धरात्रे एव न कालान्तरे। इति शं ।

Colophon. इति श्रीजयकृष्णतर्कवागीशकृतश्राद्धदर्पणं समाप्तं।

विषयः । पार्व्वणस्वरूपकथनं। तत्र पूर्व्वदिने निरामिषैकभोजनादिविचारः। आद्यो-पवसनात् प्राक् यज्ञेश्वरस्य स्मरणमेव कर्त्तव्यं, न तु पूजनमिति मैथिलमत-दूषणं। विष्णुमुद्दिश्य निवेदितान्नेन श्राद्धं कर्त्तव्यं न वेत्यत्र निवेदितशेषान्नेन तदनुष्ठानमिति सिद्धान्तः। अनुज्ञापत्रविचारः। पार्व्वणातिदेशकथनादिकं। अर्घ्यदानप्रकरणं। गन्धादिदानविधिः। दक्षिणावाक्यविचारः। श्राद्धे पाकविचारः। स्त्रीशूद्रकर्तृकश्राद्धविधिः। विप्रपतितश्राद्धकालनिरूपणं। अशौचान-

ज्ञत्यविचारः। अपकर्षेऽपिष्ठन निरूपणं। एकोद्दिष्टविधिः। अपिण्डकश्राद्धनिरूपणं। मघात्रयोदशी। दीपान्विता। नवान्नश्राद्धविधिः। वारुणी। अम्बुवाची। अक्षयाष्टमीविचारः। इति।

No. 1654. मुद्राराक्षसपूर्व्वपीठिका।

Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 40. Lines, 5 on a page. Extent, 575 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, S'rínátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Mudrá-rákshasa-púrvapíṭhiká. A prose version of the well-known drama of *Mudrá-rákshasa*, or 'the Signet and the Minister' of Vis'ákha Deva. By Ananta Kaví. The author lived on the banks of the Godávarí River. The drama itself has been printed several times, and translated into English in Wilson's Hindu Theatre.

Beginning. सर्व्वे साधुजनाः सदायतहृदा सत्सम्प्रदायादरं
यच्छ्रानाथ कथाद्गीतमसतान्यालोक्य, तत्त्वार्थदाम।
वेदान्तान् परिशीलयन्ति रचयि ज्ञानन्दकन्दाकरं
वन्दे तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दमालिङ्गितं॥
पश्यामृतर्णभेदैरपरिमिततरैरर्थजातैश्च यस्मा
नानालङ्काररम्या गलितगुणगणा साधुहृष्टैरपेता।
वाक्‌श्रेष्ठियत्प्रसादात् प्रसरति रसनापान्तदेशे निमेषा-
न्नित्यं चित्तेऽनुरक्ता वसतु मम सुखं भारती सा रसाद्या।
यन्नमस्कारकाराऽभयवरदकरा ब्रह्मधर्म्मप्रभारा
मुक्ताधाराधिकारा निगमनिधिधरा काव्यकोटिप्रचारा॥
संसारानल्पकारा भवभयहरा चित्तमेकावतारा
तारा प्रज्ञारकारा सनयि नियमतां सर्व्वदा सर्व्वसारा॥
अभूद् भवस्यातिसुखाय या भुवं विशाखदेवाभिधसद्गुणस्य।
कृतिमदीयामिव पूर्व्वसङ्कथां करोम्यनन्तो विदुषां सुखाय॥
अस्ति पुरन्दरसुन्दरदिग्भागे भगवद्भागीरथीपरिसरे समस्तवस्तुविस्मयविस्मारित-
भाजनजनजेगीयमानविनामविराजमानं कुसुमपुरं नाम नगरं।——

End. मलयकेतुविरोधपुरःसरं मन्त्रिराक्षसेन सह चन्द्रगुप्तो मैत्रीं कर्त्तुमुद्यतः, तथा घटनार्थमुद्यममकरोत्।

Colophon. इति श्रीमद्गोदावरीपरिसरालङ्कृतपुण्यग्रामनिवासिमतिविलासयाज्ञिकश्रीयुता-नन्तकविविरचिता मुद्राराक्षसपूर्व्वपीठिका समाप्ता।

विषयः। कुसुमपुरवर्णनं। नन्दस्य उदयधन्व-तीक्ष्णधन्वेत्यादिनवपुत्रनामकीर्त्तनं। प्रति-पक्षभूपालानां नन्दसमीपे सुवर्णपट्टिकान्तःसंस्थापितारनिमानदेवदारुकाष्ठप्रेष-विवरणं। चामरग्राहिण्या सुमङ्गलया सह नन्दस्य वसन्तोत्सवदर्शनाय प्रमदवन-प्रवेशः। तत्र च पिपीलिकापङ्क्तिसन्दर्शनेन राजमुखकमलं सस्मितमालोक्य सुमङ्गलायां स्मितवदनायां वदन्त्याञ्च महाराजस्मितेनैव मम स्मितं सञ्जातमिति राज्ञो 'मत्स्मितहेतुं कथय नो चेत् त्वां निग्रहिष्ये' इति सुमङ्गलां प्रति निर्देश-कथनं। ततस्तु कस्यचित् ब्राह्मणस्य उपदेशेन सुमङ्गलया राज्ञः स्मितकारणकथनं। सुबुद्धिशर्म्माभिधेयाय द्विजाय मन्त्रिराक्षसपदवीं प्रदाय नन्दस्य स्वामात्यकृत्ये नियोजनवृत्तान्तः। नन्दस्य मृत्युः। गुरुदक्षिणासङ्ग्रहाय सुविद्यस्य कुसुमपुर-प्रवेशः। तस्य पुनः विद्याबलेन नन्दमृतदेहप्रवेशः। राक्षसानुसन्धानेन सुविद्यस्य पूर्व्वदेहदाहनं। कुसुमपुरं परित्यज्य राक्षसस्य पर्व्वतेश्वरमन्त्रित्वप्राप्तिकथनं। छद्मिनन्दस्य शकटाराभिधेन मन्त्रिणा सार्द्धं मृगयानुष्ठानार्थं वनप्रयाणं। तत्र च कस्याञ्चित् दीर्घिकायां शिलापट्टलिखितं,

"अत्युच्छ्रिते मन्त्रिणि पार्थिवे च विष्टभ्य पादावुपतिष्ठते श्रीः।
सा स्त्रीस्वभावादसहा भरस्य, तयोर्द्वयोरेकतरं जहाति॥
तुल्यार्थं तुल्यसामर्थ्यं मर्म्मज्ञं व्यवसायिनं।
अर्द्धराज्यहरं विप्रं यो न हन्यात् स हन्यते"॥

इति श्लोकद्वयं निरीक्ष्य कदाचित् स्वनिधनमाशङ्कमानेन शकटारेण पिपासितस्य राज्ञो निधनादिवृत्तान्तकथनं। उदयधन्वाभिधस्य नन्दकुमारस्य राज्याभिषेकादि-विवरणं। नन्दनिधनकारणं तत्त्वतो निर्णेतुं कलशाकरनामकस्य तपस्विनो वीर-साधनप्रकारकथनं। शकटारेण सुधन्वापरनामधेयस्य नन्दस्य घातकं ज्ञात्वा तद्वधाय राज्ञ आदेशः। पलपत्रकमितचणकजलमात्राहारं दत्वा सपुत्रकलत्रस्य शकटारस्य भूमिष्ठवासरूपदण्डविधानं। तावन्मात्राहारेण कथमपि धृतजीवि-तस्य विकटारस्य शकटारपुत्रस्य राजकारुण्येन मोचनकथनं। कुसुमपुरप्रत्या-गमनपुरःसरं राक्षसस्य पुनरमात्यपदग्रहणविवरणं। राक्षसस्य विकटारं प्रति श्राद्धोपयोगिब्राह्मणनिमन्त्रणार्थमादेशः। कुशमूले माक्षिकप्रक्षेपणार्थं विचित्र-खननेन शिवगुप्ततनयेन विष्णुगुप्तेन सह विकटारस्य साक्षात्कारविवरणादिकं।

आवकाले आखेटायपरिताश्च विष्णुगुप्तस्य शिवायतनप्रतिष्ठा । राजसेन-भानुरायण-विजयवर्म्मादिभिः सार्द्धं चन्द्रगुप्तस्य विष्णुगुप्तानुगमनकथनं । पर्व्वतेश्वरेण सह तेषां मैत्र्यादिकथनं । कुसुमपुररोधादिकथनं । चन्द्रगुप्तस्य राज्यलाभः । पर्व्वतेश्वरेण सह राक्षसस्य सन्धिः, चन्द्रगुप्तनाशाय विषकन्याप्रेरणञ्च । पर्व्वतेश्वरपतनं । मन्त्रिराक्षसेन सह चन्द्रगुप्तस्य मित्रताबन्धनञ्च ।

No. 1655. बृहन्नीलतन्त्रं ।

Substance, some leaves of country-made yellow paper, and some of country-made white paper, 13 × 4½ inches. Folia, 215. Lines, 5 on a page. Extent, 3,225 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍá, Rámadhana Vidyálaṅkára. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Vṛihannila Tantra. One of the 64 original Tantras, attributed to Mahádeva. Its subject is the ritual of the S'ákta divinities, giving special preeminence to the worship of a form of Máyá named Nílasarasvatí.

Beginning. कैलासशिखरासीनं भैरवं कालवर्ज्जितं ।
प्रोवाच सादरं देवी तस्य वक्षःसमाश्रिता ॥
पुरा प्रतिश्रुतं देव कालीतन्त्रप्रकाशने ।
नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्व सदाशिव ॥
यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी भुवि जायते ।
यज्ज्ञात्वा साधकाः सर्व्वे विचरन्ति यथा तथा ॥ इत्यादि ।

End. तत्वाश्रितं महेशानि तव निष्ठति निश्चितं ।
सर्व्वविद्या भवत्येव संशयो नास्ति कश्चन ॥
अहं शिवः परात्मा च विना तासु महेश्वरि ।
अत एव महेशानि कथितं दुर्लभं शिवे ॥

Colophon. इति श्रीबृहन्नीलतन्त्रे सर्व्वतन्त्रोत्तमे भैरवपार्व्वतीसंवादे चतुर्विंशतिपटलः समाप्तं । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ पटले,—शिवाशिवसंवादेन तन्त्रकथनप्रतिज्ञानिरूपणं । नीलसरस्वत्या बीजादिनिरूपणं । स्नानतिलकादिप्रकारकथनं । द्वादशादिष्वपि तान्त्रिकसन्ध्याया अनुष्ठानकर्त्तव्यतादिकं ।
२ पटले,—एकलिङ्गस्थानलक्षणं । साधनयोग्यस्थाननिरूपणं । नीलसरस्वतीपूजा-

विषयः। विधानं। पुष्पनिरूपणं। त्रिविधगुरुनिरूपणं। बलिदानं। मन्त्रध्यानप्रकारः। नीलसरस्वतीस्तोत्रं। ताराष्टकं। अष्टाङ्गप्रणामलक्षणं।

३, ४ पटले,—दीक्षाविधिः। दीक्षाया आवश्यकता। सद्गुरुलक्षणादिकथनं। पितुरपि गुरोर्गरीयस्त्वकथनं। दीक्षाकालः। तत्स्थानं। तत्र नक्षत्रादिनिरूपणं। गुरोः सन्निधाने अन्यदेवपूजानिषेधः। पुरश्चरणविधिः।

५ पटले,—नैमित्तिक-काम्यपूजाविधानं। ब्राह्मण-राजन्य-वैश्यानां सुरापान-निषेधः। सुराभेदकथनं। अमन्त्रितसुरापाने प्रायश्चित्तविधानं। उर्व्वशी-भार्गवो-पाख्यानं। वैधसुरापाने न दोष इति कथनं। अनुकल्पासवनिरूपणं। पीठार्चन-विधिः। पीठनिरूपणं। सिद्धस्थानकथनं। महोत्तमस्थाननिरूपणं।

६ पटले,—कौलिकार्चनमाहात्म्यं। शक्तिपूजाप्रकारकथनं। कालीप्रयोगकथनं। शिवाबलिदानविधिः। शाक्तानामाचारक्रमकीर्त्तनं। कौलानां प्रायश्चित्तादि-पञ्चकविवर्जनावश्यकता। वैधहिंसातिरिक्तहिंसायां दोषः। समयाचारलक्षणं। कालिकापूजनविधिः। रटन्तीपूजाविधिः। अन्नपूर्णापूजाविधिः। ऋतुभेदे दैनिक-ऋतुभेदकथनं। तत्र षट्कर्म्मविधानं। आसनविनियोगः। ज्योतीरूपदर्शनोपाय-कीर्त्तनं। कौलिकाचारकथनं। होमविधानं।

७, ८ पटले,—निग्रहोपायकीर्त्तनं। वशीकरणं। शान्तिस्तोत्रं। महाचीनक्रमकी-र्त्तनं। सारस्वतप्रयोगकथनं। अत्र सुरेन्द्रसुराचार्य्ययोः संवादकीर्त्तनं। पुनरन्नपूर्णा-पूजाविधानं। कुमारीपूजाविधिः। यन्त्रकथनं। रक्षादिदानयोग्यपशुनिरूपणं। दाववनदग्धाख्यकीर्त्तनं। कलियुगे तारिण्यादिमन्त्राणां प्राधान्यकथनं। कालीमन्त्र-कथनादिकं। मन्त्रसंस्कारप्रकारः। तत्र दशविधसंस्कारकथनं। त्रिविधशाम्भव-यज्ञकथनं। ब्रह्मस्वरूपकथनादिकं।

९, १०, ११ पटले,—प्रकारान्तरेण वीरसाधनकथनं। नायिकासाधनं। श्रीवी-जादिसमुद्धारप्रकारः। विद्यारत्नकथनं। नीलसरस्वत्या आविर्भावकथनादिकं। हयग्रीवसोमकयोरुपाख्यानं। मत्स्यरूपेण विष्णुना सह तयोर्युद्धादिकीर्त्तनं। सर्व्व-ज्ञताकारणकथनं।

१२, १३, १४, १५ पटले,—विद्योत्पत्तिकथनं। स्त्रीपुरकथनं। प्रलयकाले वटपत्र-शयानायाः कालिकायाः ब्रह्मादिकृतस्तोत्रादिकथनं। कामाख्यामन्त्रकथनं। चतुःषष्टियोगिनीकथनं। ब्रह्मपुत्रनदोत्पत्त्यादिकथनं। वरुणकुण्डादिकथनं। वायुकूट-चन्द्रकूटपर्व्वतादिकथनं। सोमकुण्डकथनं। भस्मकूटगिरिकथनं। उर्व्वशी-कुण्डकथनं। मणिकूटादिकथनं। वासवकुण्डोपाख्यानं। ब्रह्मकूट-नीलकूटादि-कथनं। उर्व्वशी-सिद्धगणेशादीनां ध्यानं।

१६, १७, १८ पटले,—सदाचारलक्षणं। सङ्क्षेपेण राजकर्म्मकथनं। नवाद्यादौ दुर्गापूजाविधानं। नीराजनविधिः। ज्यैष्ठपूर्णिमायां कालिकायाः स्नानयात्राविधानं। आश्विनकार्त्तिकमासादौ तस्याः स्नानादिविधानं। शारदनव्यानादिकथनं। होमार्थं कुण्डनिर्म्माणविधानं। होमविधिः। तारानामसहस्रस्तोत्रं। चरिनामपत्र—तुलसीसमर्पणादिनिषेधः।

१९, २०, २१, २२, २३ पटले,—ताराकवचकथनं। गुप्तमन्त्रादिकीर्त्तनं। ताराशतनामस्तोत्रं। शान्त्युपायकीर्त्तनं। सीसकप्रयोगेन रौप्यकरणप्रकारः। पारदभस्मीकरणप्रकारः। त्रिविधभावनिरूपणं। कालीनामसहस्रस्तोत्रं। कालीशतनामस्तोत्रं। छिन्नमस्ताकथनं। छिन्नमस्ताशतनामस्तोत्रं। दक्षिणीस्वतन्त्रफलश्रुतिः।

No. 1657. भागवतसन्दर्भे क्रमसन्दर्भः।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 52. Lines, 12—15 on a page. Extent, 2,437 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama Sandarbha. The philosophy of the Bhágavata Puráṇa illustrated, supplying omissions and deficiencies in the commentary of the Bhágavata by S'rídhara Svámi. By Jíva Gósvámí. The work is in seven parts, and is known under the collective name of Bhágavata Sandarbha ; the codex under notice comprises a portion of the last part, entitled *Krama Sandarbha.*

Beginning. अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया।
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः॥
श्रीमद्भागवतं नौमि यस्यैकस्य प्रसादतः।
अज्ञातानपि जानाति सर्व्वः सर्व्वागमानपि॥
श्रीभागवतसन्दर्भान् श्रीमद्व्याख्यातापथीं।
दृष्ट्वा भागवतव्याख्या लिख्यतेऽत्र यथामति॥)
जयेतां मथुराभूमौ श्रीलरूपसनातनौ।
यौ विलेखयतस्तत्त्वज्ञापकौ पुस्तिकामिमां॥

यस्य ब्रह्मेति संज्ञां क्वचिदपि निगमे याति चिन्मात्रसत्ता-
प्यंशो यस्यांशकैः स्वैर्विभवति वशयन्नेव मायां पुमांश्च ।
एकं यस्यैव रूपं विलसति परमव्योम्नि नारायणाख्यं
स श्रीकृष्णस्वरूपः स्फुरतु भगवान् प्रेम दद्यात् भजद्भ्यः ॥
अथैवं सूचितानां श्रीकृष्णाख्यवाचकतात्पर्यसम्बन्धतद्भजनलक्षणाभिधेय-
तत्प्रेमलक्षणप्रयोजनानां निर्णयाय पूर्वं तत्त्वसन्दर्भादिषट्सन्दर्भा निरूपिताः ।
अधुना तु श्रीमद्भागवतक्रमव्याख्यानाय तथापि सम्बन्धाभिधेयप्रयोजननिर्णय-
प्रदर्शनाय च सप्तमः क्रमसन्दर्भोऽयमारभ्यते ।

श्रीभागवतनिबद्धार्थो टीका इहविवद्दा+ + ।
श्रीधरस्वामिपादानां वन्दे भक्त्येकरक्षकान् ॥
स्वामिपादैर्न यद्व्यक्तं यद्व्यक्तं चास्फुटं क्वचित् ।
तत्र तत्र च विज्ञेयः सन्दर्भः क्रमनामकः ॥
अथात्र परिभाषेयं ज्ञातव्या यद्यपेक्ष्यते ।
मूलं सटीकमङ्काद्यैः परिच्छेद्यं सदामया ॥
अङ्का वाक्यान्त-एवात्र देयाः पद्यान्ततो न तु ।
बहुपद्यैकवाक्यत्वे गर्भाङ्का बिन्दुमस्तकाः ॥
यस्मिन् पद्ये नास्ति टीका तदप्यङ्केन योजयेत् ।
एकपद्यान्यवाक्यत्वे सङ्ख्याबिन्द्वास्तु कान्तकाः ॥
बहुपद्यैकवाक्यत्वेऽप्यमी ज्ञेयास्तथाविधाः ।
यथार्द्धकं युग्मकञ्च त्रिकमित्याद्युदाहृतिः ॥

जन्माद्यस्येत्यत्र श्रीस्वामिचरणानामयमभिप्रायः । परं परमेश्वरमिति न पुन-
रभेदवादिनामिव चिन्मात्रं ब्रह्मेत्यर्थः । इत्यादि ।

End. ततो निमित्ताभावे नैमित्तिकस्याप्यभावात् । डेलोपाच्च सिध्यन्ति ॥ ११ ॥ १७ ॥

Colophon. इति प्रथमक्रमसन्दर्भे एकोनविंशोऽध्यायः ॥

इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेव-
चरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे षट्-
सन्दर्भात्मकश्रीभागवतसन्दर्भे प्रथमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः समाप्तः ॥

विषयः । श्रीधरस्वामिकृताया भागवतटीकायाः परिशिष्टरूपेयं विवृतिः । किञ्च यत्र यत्र
स्वामिना व्याख्या न कृता कृताप्यस्फुटा वा तत्र तत्र विशदीकरणं ।

No. 1657. भागवतसन्दर्भे परमात्मसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 67. Lines, 8—9 —10 on a page. Extent, 2,010 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1593. Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágís'a. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Paramátma-sandarbha. The third part of the work noticed under the last preceding No. 1656. It treats of the Divine spirit.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तव्युत्क्रान्तखण्डितं ।
पर्यालोच्याथ पर्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥
अथ परमात्मा विव्रियते । यद्यपि परमात्मत्वं वैकुण्ठेऽपि प्रभोरस्ति । इत्यादि ।

End. यथेन्द्रियैः पृथग् द्वारैरर्थो बहुगुणाश्रयः ।
एको + + यते तद्वद्भगवान् शास्त्रवर्त्मभिः ॥
इत्येव उदाहरणीयं । अनेनैव गतिसामान्यञ्च सिध्यतीति । २ । २ । श्रीशुकः ।
प्रत्यवस्थापितं बद्ध्नीत्यादि पद्यं ।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे परमात्मसन्दर्भो नाम तृतीयः सन्दर्भः । शुभमस्तु शकाब्दाः १५९३ ।

विषयः । परमात्मनिरूपणादिकं । गुणावताराणां तारतम्यविवेचनं । जीवमायादीनां स्वरूपादिनिरूपणं । विवर्त्तसमाधानं । परमात्मप्रपञ्चयोरभेदकीर्त्तनं । परमात्मनो जगद्भिन्नत्वकथनञ्च । जगतोऽसत्यत्वकथनं । श्रीधरकृतटीकाया अभिप्रायप्रकाशनं । निर्गुणे परात्मनि कर्तृत्वादीनां समन्वयः । लीलावतारप्रयोजनकीर्त्तनं । वेदान्तसूत्रादीनामभिप्रायकथनं । भागवतप्रशंसा । भगवत्येव सर्व्वेषां शास्त्राणां तात्पर्य्यप्रदर्शनं । ग्रन्थस्यास्य श्रीमद्भागवतीयानां कथाचित् श्लोकानां गूढार्थप्रकाशनमुखेन निर्म्मिततया तट्टीकास्थानीयः ।

No. 1658. श्रीकृष्णसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 77. Lines, 13 on a page. Extent, 3,816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of

deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'ríkṛishṇa-sandarbha. The fourth part of the work noticed under No. 1656. It treats of Krishṇa as the divine spirit.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तव्युत्क्रान्तखण्डितं ।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥
अथ पूर्व्वं सन्दर्भत्रयेण यस्य सर्व्वपरत्वं साधितं तस्य श्रीभगवतो निर्द्धारणाय सन्दर्भोऽयमारभ्यते । इत्यादि ।

End. अपि परिपाटीरिति । पूर्णं सम्बन्धः ।
गौरश्यामरुचोज्ज्वलाभिरमलैरक्ष्णोर्विलासोत्सवै-
र्नृत्यन्तीभिरशेषमादनकलावैदग्ध्यदिग्धात्मभिः ।
अन्योन्यप्रियतासुधापरिमलस्तोमोन्मदाभिः सदा
राधामाधवमाधुरीभिरभितश्चित्तं समाक्रम्यतां ॥

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेव-चरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीकृष्णसन्दर्भो नाम चतुर्थः सन्दर्भः ।

विषयः । ग्रन्थः खल्वयं श्रीमद्भागवतीयानां केषाञ्चित् श्लोकानां गूढार्थप्रकाशनमुखेन निर्म्मिततया तट्टीकास्थानीयः । तत्र श्रीकृष्णस्य भगवत्तानिरूपणं । चतुर्व्यूह-कथनं । भगवत्स्वरूपनिरूपणं । असम्बोधकवाक्यानां समाधानं । श्रीकृष्णस्य पूर्णतासंस्थापनं । अवतारप्रसङ्गः । श्रीकृष्णनाममाहात्म्यकीर्त्तनं । अन्यान्यशा-स्त्रेभ्यो भागवतस्य श्रैष्ठ्यकथनं । अध्यासनिरूपणं । प्रतिनिधिवाक्यनिरूपणं । सर्व्वशास्त्रसमन्वयः । श्रीकृष्णरूपपरिच्छदादीनां नित्यत्वकीर्त्तनं । वसुदेवे यद्रूपं स्फुरति तत्तस्य स्वरूपं न भवति, किन्तु मायाकल्पितमेवेतिकथनं । अनिरुद्ध-प्रद्युम्नादिलोकनिरूपणं । गोलोकवर्णनं । वृन्दावनवर्णनं । गोलोकगोकुलयो-रभेदकथनं । मथुरावर्णनं । द्वारकादीनां नित्यधामत्वनिरूपणं । गोकुल-वासिनामप्राकृतदेवत्वादिकथनं । प्रकटाप्रकटद्विविधलीलाव्यवस्था । रुक्मि-ण्यादीनां श्रीकृष्णस्वरूपशक्तिरूपत्वकथनं । ताभ्यो गोपीनां श्रेष्ठत्वकथनं । तासु च राधिकाया एव श्रेष्ठतमत्वकीर्त्तनञ्च । श्रीकृष्णस्य सर्व्वत्र प्रकाशेऽपि श्रीवृन्दावने वरपरमाद्भुतप्रकाश इति कथनं ।

No. 1659. द्वितीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 44. Lines, 10 on a page. Extent, 1,210 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The second book of the last part of the work noticed under No. 1656.

Beginning. द्वितीयक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाहृतिः ।
क्रियते यद्विद्वेशेन स मेऽनन्यगतेर्गतिः ॥
अथ द्वितीयस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः । अथ शुकदेवस्य । अपि मे भगवान् प्रीतः कृष्णः पाण्डुसुतप्रिय इत्यादिना श्रीकृष्ण एव स्मरति अस्य म्रियमाणानां श्रोतव्यादिप्रश्नेनैवान्तकाले श्रीकृष्ण एव मय्युपदिष्टवानिति राज्ञाभिप्रायानन्तरं ।

End. तथा च तृतीये वक्ष्यते,—कृष्ण कृष्णभगवत इत्यादिना ।

Colophon. इति द्वितीये दशमः । समाप्तश्चायं द्वितीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीधरस्वामिकृतश्रीमद्भागवतीयद्वितीयस्कन्धटीकाया अस्फुटादिस्थानविशदीकरणरूपेयं विवृतिः ।

No. 1660. तृतीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 81. Lines, 11 on a page. Extent, 2,561 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The third book of the seventh part of the work noticed under No. 1656.

Beginning. तृतीयक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाहृतिः ।
क्रियते यद्विद्वेशेन समेऽनन्यगतेर्गतिः ॥
अथ तृतीयस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ॥ १ ॥ यद्देत्यत्र यदाश्रयमिति चिन्त्यम् ॥ २ ॥

End. योऽभिध्यानमात्रं यो वा स्तोत्रमात्रं किमुत अनुतिष्ठति, यः, किमुततरां श्रीदृढव्रतिरित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीभागवते तृतीयक्रमसन्दर्भे त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं तृतीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीधरस्वामिकृतश्रीमद्भागवततृतीयस्कन्धटीकाया अस्फुटस्थानादिविशदीकरण-रूपे ' विवृतिः ।

No. 1661. सदुपहाररत्नाकरः ।

Substance, country-made yellow paper, 15 × 2½ inches. Folia, 41. Lines, 5 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Sadupahára-ratnákara. A collection of small poems by distinguished authors, classified and arranged under different heads. By Sarvánanda Kavi. The MS. is incomplete.

Beginning. तिर्य्यग्वक्राङ्गयष्टिद्वितयभुजलताश्लेषसम्भोद्ग्रीवं
यावज्जन्मैव नाद्यक्षिप्रलदभरसुधास्वादसम्भ्रमगम्यं ।
अन्योन्यप्रेषितोद्यत् स्मितसुभगमुखं पातु वसन्तमैत्रोः
श्रीपुंरूपात्मदेवप्रणयघटनापाटवं कामुकस्य ॥
अर्थप्रौढिमगाढबन्धघटनापादावरोधक्रम-
श्लथं यद् यदकारि सत्कविकुलैरन्यापदेशाभिधं ।
तत्तत् पद्यमतीव हृद्यममुना सञ्चित्य यत्नादधौ
सर्व्वानन्दकविः करोति कुतुकादेकत्र सत्प्रीतये ॥
सभाहृदयरञ्जकस्फुरदनेकपद्यावली-
मणिप्रकरजन्मभाक् स्फुटरसामृतस्यन्दभूः ।
प्रसादमणिसम्भवभ्रमदनेककीर्त्तिर्मया
व्यधायि बुधसम्मुदे सदुपहाररत्नाकरः ॥

End. न चुम्बति मनागपि भ्रमर एष पुष्पान्तरं
परिभ्रमति पार्श्वतो विटपपद्मिनीलम्पटः ।
प्रयाति यदि यामिनी त्यजति मौनमुद्राञ्च सा
निपीय मधु निर्भरं मुदमुपैति पुष्पन्धयः ॥
इतः खण्डितत्वात् परिशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रायः प्राचीनकविश्लोकानाहृत्य सन्धानमेव रचितोऽयं ग्रन्थः । तत्र दुर्ज्जननिन्दा-सज्जनस्तुती । शङ्करब्रज्या । गौरीब्रज्या । शैवगणब्रज्या । विष्णुब्रज्या । लक्ष्मी-ब्रज्या । सरस्वतीब्रज्या । मदनब्रज्या । दशावतारब्रज्या । सूर्य्यब्रज्या । चन्द्र-

गन्धा । सूर्य्यावर्त्तगन्धा । पवनगन्धा । कमलदलगन्धा । मेघगन्धा । दैवगन्धा । मदनगन्धा । प्रदीपगन्धा । भुजगगन्धा । दुर्ज्जनगन्धा । भुजगदुर्ज्जनगन्धा । शुचि-गन्धा । चामरगन्धा । अनिलगन्धा । हरिद्रगन्धा । नीरगन्धा । क्षीरगन्धा । अलङ्कारगन्धा । सुवर्णगन्धा । भ्रमरगन्धा । गिरिगन्धा । कमुकगन्धा । चन्दन-गन्धा । श्रीफलगन्धा । चूतगन्धा । पनसगन्धा । बदरीगन्धा । अशोकगन्धा । किंशुकगन्धा । अश्वत्थगन्धा । वटगन्धा । शाल्मलिगन्धा । अमरगन्धा । इतः खण्डितं ।

No. 1662. अलङ्कारकौस्तुभः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 103. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4,120 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1681. Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Alaṅkára-kaustubha. A treatise on Rhetoric. By Kavikarṇapura, one of the followers of Chaitanya. The work is divided into ten chapters, or "rays" (*kiraṇa*), and illustrates every figure of speech and rhetorical ornament by a verse in praise of Krishṇa. The MS. is dated S'aka 1681 = A. D. 1760. The author was a renowned Vaishṇava, and wrote several works on the Vaishṇava faith. Vide Introduction to Dr. Mitra's edition of the Chaitanya Chandrodaya Náṭaka.

Beginning. अथारम्भे स्वाभीष्टदेवतानामगुणकीर्त्तनात्मकं मङ्गलमाचरन्नेव ग्रन्थकारो ग्रन्थस्य निर्व्विघ्नां परिसमाप्तिमाशास्ते ।
आनन्दरससत्त्वः कृष्णचैतन्यविग्रहो जयति ।
आपामरमपि कृपया सुधया स्नपयाम्बभूव भूमौ यः ॥
स जयति येन प्रभवति सुषमां दधि वाङ्माधुरिणः ।
अतिशयितपरपदार्थो ध्वनिरिव मुरलीध्वनिर्मुरारातेः ।
जयतिरत्राकर्म्मकः सर्व्वोत्कर्षवाचकः, तेन नमस्कारोऽपि लभ्यते, स्वापकर्ष-बोधानुकूलव्यापारविशेषो नमस्कार इति न्यायात् ॥ इत्यादि ।

End. शान्तस्य व्यक्तत्वात् शृङ्गारः पुष्ट एव । प्रागुक्तलक्षणस्य रसस्य आनन्दस्वरूपत्वेन प्रतिपादिते चैक्ये रसस्य रसेन विरोध इति यदिह प्रतिपाद्यते,—तत् सामग्रीभूतस्य स्थाय्यादेरेव न तु रसस्य ।

Colophon. इत्यलङ्कारकौस्तुभे दोषप्रदर्शनो नाम दशमः किरणः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
श्रीमतः कर्णपूरस्य चरणाचनिशं भजे ।
निर्म्मितः कृष्णकण्ठार्थं येनालङ्कारकौस्तुभः ॥ शुभमस्तु शकाब्दाः १९८१ ।
माधवे च सिते पक्षे चतुर्दश्यां गुरौ दिने ।
शशिवसुतुरङ्गक्ष्मा+ सङ्ख्ये संवत्सरागते ॥

विषयः । १ प्रथमकिरणे,—काव्यस्य शरीरादिस्वरूपं । काव्यलक्षणं । प्रकाशमतदूषणं । दर्पणमताक्षेपः । वामनमतदूषणं । काव्यत्वजातिः । कविलक्षणं । बीजलक्षणं । प्रतिभालक्षणं । काव्यभेदः । काव्यस्य प्रयोजनादिकथनञ्च ।

२ ये,—शब्दस्वरूपं । वर्णानां नित्यत्वं । नादबिन्दुप्रभृतीनामुत्पत्तिप्रकारः । स्फोटवादः । जात्यादिना शब्दभेदकथनं । वाचकः शब्दः । अभिधाविचारः । योगरूढ्यादयः । प्रत्ययशक्तिविचारः । समासशक्तिनिरूपणं । सिद्धसाध्यादिभेदकथनं । लक्षणालक्षणं । तद्विचारः । सारोपा । साध्यवसानिका । उपादानलक्षणा । गूढव्यङ्ग्या लक्षणा । गतव्यङ्ग्या । व्यक्तव्यङ्ग्या । व्यञ्जनापेक्षणादिविचारः । अर्थादीनां व्यञ्जकत्वं । संयोगादयः । असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यादयः ।

३ ये,—ध्वनिलक्षणतद्भेदादिकथनं । कविप्रौढोक्तेश्चातुर्विध्यकथनं । अविवक्षितवाच्यध्वनिः । अर्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यध्वनिः । अत्यन्ततिरस्कृतवाच्यध्वनिः । विवक्षितान्यपरवाच्यध्वनिः । संलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनिः । शब्दशक्त्युद्भवध्वनिः । अर्थशक्त्युद्भवादयश्च ।

४ र्थे,—गुणीभूतव्यङ्ग्यकथनं । तत्र स्फुटं । अपराङ्गं । वाच्यप्रपोषकं । कष्टगम्यं । सन्दिग्धप्राधान्यादीनि च ।

५ मे,—रसलक्षणं । स्थायिविभावादीनां लक्षणं । भोजमतेन वात्सल्यप्रेमरसयोर्लक्षणं । रत्यादिलक्षणं । रसस्वरूपविचारः । तत्रायं सारः,—चित्रोत्कीर्णाभिरूपप्रतिमादिषु इमौ रामलक्ष्मणौ रामोऽयं सीताशोकाकुलः, सिंहोऽयं मृगोपघातकः श्मशानमिदं शवसमूहार्द्रमांसादिसङ्कुलमिति ज्ञानेष्वपि तेषु विभावादिषु चाक्षुषिकवत् प्रतीयमानेषु स्वगतरसवासनाधीनतरजस्तमस्तया स्वच्छतरेषु सचेतसां चेतःसु एक एव आनन्दो जायते स एव रसः, किन्तु एकस्यैव उपाधिभेदेन रत्यादिव्यपदेश इति । वीरादीनां लक्षणं । भक्तिरसलक्षणं । सम्भोगविप्रलम्भौ । पूर्वरागादीनां लक्षणं । दशदशाकथनं । नायकादिलक्षणं । नायकसहायनिरूपणं । सत्त्वजगुणकीर्तनं । नायिकाभेदकथनं । भावालङ्काराः । मुग्धामध्याप्रभृतीनामिङ्गितानि । सखीप्रियसख्यादीनां लक्षणं । उद्दीपनविभावः । अनुभावाः । तत्र सात्त्विकभावः । सन्निमरणतादयः । व्यभिचारिणः ।

६ ष्ठे,—गुणलक्षणं। गुणानां रसधर्म्मत्वसंस्थापनं। माधुर्य्यादीनां लक्षणं। वा-मनोक्तश्लेषादिगुणानां खण्डनपूर्व्वकं केषाञ्चित् माधुर्य्यादिष्वेव अन्तर्भावनं। माधुर्य्यादिव्यञ्जकाः वर्णाः।

७ मे,—अलङ्कारलक्षणं। तस्य शब्दार्थधर्म्मत्वसंस्थापनं। पुनरुक्तवदाभासप्रभृति-शब्दालङ्कारनिरूपणं।

८ मे,—उपमादिव्याजस्तुत्यन्तद्विषष्टिविधार्थालङ्कारनिरूपणं। सङ्करादिभेदकथनं। अलङ्कारदोषनिरूपणञ्च।

९ मे,—रीतिलक्षणं। वैदर्भ्यादिचतुर्व्विधरीतिलक्षणं।

१० मे,—दोषलक्षणं। अवाचकश्रुतिकट्वादिषोडशविधपददोषकथनं। प्रतिकूलवर्णाद्ये-कविंशतिविधवाक्यदोषनिरूपणं। नूपुरादिषु रचितादिप्रसिद्धिकथनं। कष्टादि-त्रयोविंशतिविधार्थदोषकथनं। रसदोषनिरूपणं। इति शम्।

No. 1663. अलङ्कारकौस्तुभटीका।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 60. Lines, 8 on a page. Extent, 2,400 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. Appearance, old. Prose. Correct.

Alaṅkára-kaustubha Tíká. A commentary on the work noticed under the last preceding No. 1662. By Lokanátha Chakravartí.

Beginning. अद्वैतप्रकटीकृतो नरहरिप्रेष्ठः स्वरूपप्रियो-
नित्यानन्दसखः सनातनगतिः श्रीरूपहृत्केतनः।
लक्ष्मीप्राणपतिर्गदाधररसोल्लासी जगन्नाथभूः
साङ्गोपाङ्गसपार्षदः सहृदयतां देवः शचीनन्दनः॥
अथ सोऽयं कविमुकुटमणिः श्रीकर्णपूरगोस्वामी सहृदयानां सुखमेव व्याख्या-
माह। धन्वारम्भ इति।

End. पारश्वोऽस्वरराज इति मता मतप्रतिपक्षरमणधरसम्बन्धिताम्बूलराज इति मतेत्यर्थः। अतः अधितं।

विषयः। कविकर्णपूरगोस्वामिकृतालङ्कारकौस्तुभस्य व्याख्यानं।

No. 1664. सत्कृत्यमुक्तावली ।

Substance, country-made yellow paper, 15½ × 3½ inches. Folia, 83. Lines, 7 on a page. Extent, 1,525 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Satkṛitya-muktávalí. A compilation of all the leading facts regarding astronomy and astrology, and their bearings on human destiny. By Raghunátha Sárvabhauma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. नत्वा भानुगणेशमम्बुगिरिजां ज्ञात्वा मुनीनां मतं
ज्योतिःशास्त्रसंहितार्थमनघार्य्याचार्य्यवाक्येन च ।
सारं तेषु निगूढमात्तमनसा प्रज्ञावतामाशया
सङ्क्षिप्ता रघुनाथकेन रचिता सत्कृत्यमुक्तावली ॥

End. यदास्ति मेषसङ्क्रान्तिस्तुलासङ्क्रमणं निशि ।
तदा प्रजा विवर्द्धन्ते धनधान्यसमृद्धिभिः ॥
धीराः प्रणम्य भवतो विनिवेदयामि श्रीकामदेवचरणौतलवासवस्य ।
चापल्यमात्ररचितो यदि रो निबन्धो दोषो न मे बलवतीव यतो वपाश्चा ॥

Colophon. इति रघुनाथसार्व्वभौमभट्टाचार्य्यरचिता सत्कृत्यमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः। राश्यादिनिरूपणं । राशिनक्षत्रभेदकथनं । राश्यधिष्ठात्रीदेवताकथनं । राशिपर्य्यायः । तेषां वर्णकथनं । तेषां विशेषसंज्ञा । द्विपदचतुष्पदादिभेदकथनं । कीटसरीसृपकथनं । ग्राम्यारण्यकथनं । जलजराशिकथनञ्च । राशीनां चरस्थिरादिविवेकः । ह्रस्वादिविवेकः । तेषां राशिवशिखादिकथनञ्च । दिगधिपत्यकथनं । उच्चनीचकथनं । मूलत्रिकोणकथनं । स्वगृहाणि । भौमविवेकः । दिवाबलादिज्ञानं । होरा । द्रेष्काणादयः । षड्वर्गविवेकः । राशिभावविवेकः । केन्द्रादिविभागः । दृष्टिज्ञानं । ग्रहपर्य्यायः । पापादिग्रहविवेकः । ग्रहाणां वर्णनिरूपणं । दिगधिपत्यकथनं । दिग्बलविवेकः । पुरुषाद्यधिपाः । जात्यधिपाः । वेदाधिपाः । गुणाधिपाः । रसाधिपाः । नैसर्गिकमित्रकथनं । नैसर्गिकशत्रुकथनं । तात्कालिकमित्रादिकथनं । अधिमित्रादिकथनं । बलविवेकः । मासवर्षगोचरः । गोचरफलकालः । तदपवादः । वारवेला । कालवेला । चतुर्वर्गः । अब्दादयः । वर्षमदिनादिनिरूपणं । शतपदचक्रं । नक्षत्राधिदेवता । भुवनत्रादिकथनं । अधोमुखनक्षत्रकथनं । ऊर्द्ध्वमुखनक्षत्रकथनं । पार्श्वमुखनक्षत्रकथनं । यात्रादिनक्षत्रनिरूपणं । राज्याभिषेकोप-

योनिसंस्करणं । नाडीसंधानं । चन्द्रसूर्य्यादिग्रहप्रतीकारः । ऋतवः । भूकम्पः । गर्भाधानः । कालशुद्धिः । विवाहः द्विरागमनं । निषेकः । पुंसवनं । पथ्यादनं । सीमन्तोन्नयनं । जातकर्म्म । नामकरणं । अन्नप्राशनं । नवान्नं । चूडाकरणं । विद्यारम्भः । कर्णवेधः । उपनयनं । यात्रा । गृहारम्भः । गृहादि-करणं । देवप्रतिष्ठा । परीक्षा । राज्यादिदर्शनं । शान्तिकपौष्टिककथनं । रोगशान्तिज्ञानं । होमविधिः । औषधकरणं । आरोग्यज्ञानं । पञ्चिकालक्षणं । नक्षत्रादिपादिलक्षणकथनं । इत्यशौचाचारप्रकरणस्य इति ॥

No. 1665/ प्रीतिसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 172. Lines, 10 on a page. Extent, 4,515 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Madangopála Goswámí. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Príti-sandarbha. The sixth part of the work described under No. 1656. It is devoted to love for the Divinity as personified in Krishṇa.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तव्युत्क्रान्तखण्डितं ।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥
अथ प्रीतिसन्दर्भो लेख्यः । इह खलु शास्त्रप्रतिपाद्यं परमतत्त्वं हि सन्दर्भचतुष्टयेन पूर्वं समबध्नत, तदुपासना च तदनन्तरसन्दर्भेणाभिहिता । इत्यादि ।

End. तदन्ते श्रीराधादेव्या महिमा । इति षष्ठः सन्दर्भः ।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे प्रीतिसन्दर्भो नाम षष्ठः सन्दर्भः ।

विषयः । ग्रन्थोऽयं तत्सन्दर्भवत् श्रीमद्भागवतटीकाख्यानीयः । तत्र,—भगवत् प्रीतेः पुरुषार्थत्वनिरूपणं । परतत्त्वसाक्षात्कारस्य परमपुरुषार्थत्वकथनं । तत्र मुक्तिकथनं । तत्रैव जीवन्मुक्तिनिर्भेदकथनं । जीवन्मुक्तानां मुक्तिभेदः । भगवत्साक्षात्कारलक्षणं । मुक्त्यपेक्षया प्रीतेः प्राधान्यकथनं । सद्योमुक्तिकथनं । क्रममुक्तिनिरूपणं । भगवत्साक्षात्कारस्वरूपजीवन्मुक्तिकथनं । भगवत्साक्षात्कारस्वरूपा-

त्क्रान्तिमुक्तिः। भगवत्साक्षात्कारस्य मुक्तित्वं। तत्र च जीवन्मुक्तिः। तत्र चो-त्क्रान्तिमुक्तिश्च। सालोक्यादिमुक्तिभेदः। तत्रैव सामीप्यस्य आधिक्यकथनं। भगवद्भक्तेर्मुक्तित्वं। भक्तेरुपादेयत्वं। तत्र उपपत्तिप्रदर्शनं। अन्यथोदाहरण-समाधानञ्च। भगवत्प्रीतिस्वरूपकथनं। तस्या गुणातीतत्वादिकं। तत्तटस्थ-लक्षणं। तदाविर्भावभेदाः। प्रीतिस्वरूपवाक्यानां निष्कर्षः। श्रीकृष्णप्रीतेः श्रीकृष्णाविर्भावपूर्व्वत्वेन श्रेष्ठत्वकथनं। प्रीतेः रत्यादिभेदनिरूपणं। अभिमान-भेदेन प्रीतिभक्तेः प्रभेदकथनं। व्रजदेवीनां कामस्य शुद्धप्रेमत्वस्थापनं। ज्ञान-भक्त्यादीनां काचिन्मिश्रत्वनिरूपणं। रत्याद्युदाहरणं। ज्ञानिभक्तादिषु रत्यादि-व्यवस्था। तत्तारतम्ये परिकराभिमानिनां प्रीत्युत्कर्षः। भगवतोऽपि तत्तदभि-मानत्वं। ऐश्वर्य्यमाधुर्य्यानुभवयोस्तारतम्यं। तत्र गोकुलवासिनां श्रेष्ठत्वं। तत्रापि सखीनां। तदन्ते पित्रोः। ततो गोपीनां। तत्रापि श्रीराधायाः। भगवत्प्रीतेः रसत्वस्थापनं। अनुकार्य्येऽपि तस्या रसत्वं। लौकिकरसात् श्रेष्ठत्व-कथनं। आलम्बनविभावाः। तत्र सन्देहनिरासः। उद्दीपनविभावाः। गुण-कथनं। विरोधिगुणकथनं। भगवन्नामविशेषस्य प्रेमविशेषत्वं। धीरोदात्तादि-भेदाः। ऐश्वर्य्यमाधुर्य्यमय्योर्माधुर्य्यमय्या लीलायाः श्रेष्ठत्वं। प्रकटाप्रकटलीलयोः समाधानं। उद्दीपने द्रव्यादि कालाश्च। प्रकाशलीलाया आधिक्यं। अनु-भावसञ्चारिभावविवेचनं। रसस्य पाञ्चविध्यस्थापनञ्च। सप्तविधगौणरसकथनं। रसाभासाः। मुख्यरसनिरूपणप्रसङ्गेन शान्त्याख्यभक्तिरसकथनं। आश्रयभक्ति-रसः। दास्यभक्तिरसः। प्रश्रयभक्तिरसः। वत्सलरसः। मैत्रीमयः। तद्भावानां भेदाः। मदमानादीनां समाधानं। उद्दीपनविभावाः। अनुभावाः। व्यभिचा-रिणः। स्थायी। सम्भोगात्मक-शोकात्मकभावविचारः। भावभेदाः। सम्भोग-विप्रलम्भादिभावभेदाः। पूर्व्वरागः। मानः। प्रेमवैचित्त्यं। प्रवासः। सम्भोग-भेदाः। श्रीराधाया महिमा च॥

No. 1666. भगवत्सन्दर्भः।

Substance, some country-made and some English-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 137. Lines, 9—10 on a page. Extent, 3,767 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Madangopála Gos'vámí. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, some leaves old and some new. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavat-sandarbha. The second part of the work described under No. 1656. It is devoted to the attributes of the Divinity.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तव्युत्क्रान्तखण्डितं ।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥ इत्यादि ।

End. ब्रह्मभगवतो ।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवच्चैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे भगवत्सन्दर्भो नाम द्वितीयः सन्दर्भः ।

विषयः । ब्रह्मपरमात्मादिना तत्त्वनिरूपणं । ब्रह्मादीनामाविर्भावयोग्यता । वैकुण्ठनिरूपणं । विग्रहस्य निरूपणं । ब्रह्मस्वरूपस्य सम्यक्त्वं । विग्रहभगवतोरात्मत्वस्थापनं । शक्तेरचिन्त्यत्वकथनं । स्वाभाविकशक्तिनानात्वकथनं । शक्तेरन्तरङ्गादिभेदकथनं । मायाशक्तिः । स्वरूपशक्तिः । गुणानां स्वरूपभूतत्वं । श्रीविग्रहस्य नित्यत्वं । तस्य विभुत्वकथनं । सर्व्वाश्रयत्वकथनं । कूटस्थत्वातिरिक्तत्वं । प्रत्यग्रूपत्वं । स्वप्रकाशत्वञ्च । जन्मकर्म्मरूपगुणानामप्राकृतत्वं । श्रीविग्रहस्य पूर्णस्वरूपत्वं । तत्परिच्छदानां स्वरूपांशत्वं । वैकुण्ठपार्षदादीनां वर्णनं । सत्कार्य्यानुभवेन तेषां पूर्व्वं.क्तानां ब्रह्मानन्दतोऽपि उत्कर्षनिरूपणं । ब्रह्मभगवतारतम्यं । भगवत एव पूर्णतत्त्वाकारत्वं । सर्व्ववेदाभिधेयत्वं । श्रुतिस्तुतिसङ्गतिः । स्वरूपशक्तिविवरणं । सर्व्वप्रकरणार्थसङ्ग्रहेण भगवत्स्वरूपनिरूपणं । भगवतो वेदशास्त्रैकगम्यत्वकथनञ्च । इति ।

No. 1667. चतुर्थक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 12 on a page. Extent, 1,026 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagísa. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The fourth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the fourth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. नौ नमो भगवते नमो श्रीकृष्णचैतन्याय ।
हारिभक्त्येन मूढेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
चतुर्थक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाहृतिः ।
क्रियते यदिदं प्रेम्ण समेऽन्यमतेर्मतिः ॥
अथ चतुर्थस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः । तथापि तव भगवन्नाम श्रामा तथा जनवान्
इत्यर्थः ।

End. परमानन्देन सकामनोऽनुगत्याभिषयति । तस्य इति । २८ ॥

Colophon. इति चतुर्थक्रमसन्दर्भे एकत्रिंशः । समाप्तश्चायं सन्दर्भः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतचतुर्थस्कन्धस्य मूलार्थप्रकाशनं ।

No. 1668. पञ्चमक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 13 on a page. Extent, 887 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The fifth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the fifth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. श्रीकृष्णचैतन्यसनातनरूपकगोपालरघुनाथाप्तव्रजजीवन पाहि मां ।
अथ पञ्चमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ।
स्वामिपादैर्न यद्व्यक्तं यद्व्यक्तञ्चास्फुटं क्वचित् ।
तत्र तत्रैव लेख्योऽयं सन्दर्भः क्रमनामकः ॥
वैष्णवापरितोषः स्याद् यत्र यत्र ततस्ततः ।
लेख्यं वैष्णवसिद्धान्तद्वारिपर्णेनैव किञ्चन ॥
भगवन् आत्माराम इति ।

End. विश्वेश्वरे ब्रह्मणि भक्तियोगः । इत्यादि द्वितीयोक्तिः ॥ ० ॥

Colophon. इति पञ्चमे षड्विंशः । इति भागवतसन्दर्भपञ्चमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतपञ्चमस्कन्धस्य मूलार्थस्फुटीकरणं ।

No. 1669. /षष्ठक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 11 on a page. Extent, 825 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The sixth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the difficult passages of the sixth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
अथ षष्ठस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः। प्रकृतार्थोपयुक्तमेव तत्पूर्वाध्यायमनुवदति निवृ-
त्तीति पञ्चभिः ।

End. तथैवाह,—त्वमित्यादि । ११ ॥ १० ॥

Colophon. इति षष्ठे एकोनविंशः। समाप्तश्चायं षष्ठक्रमसन्दर्भः।

विषयः। श्रीमद्भागवतषष्ठस्कन्धस्य गूढार्थस्फुटीकरणं।

No. 1670. /तत्त्वसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 577 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'antipura, Paṇḍit Kalidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tattva-sandarbha. The first part of the work described under No. 1656. It is devoted to a consideration of evidence in metaphysics.

Beginning. कृष्णवर्णं त्विषाकृष्णं साङ्गोपाङ्गास्त्रपार्षदं ।
यज्ञैः सङ्कीर्तनप्रायैर्यजन्ति हि सुमेधसः ॥
अन्तः कृष्णं बहिर्गौरं दर्शिताङ्गादिवैभवं ।
कलौ सङ्कीर्तनाद्यैः स्मः कृष्णचैतन्यमाश्रिताः ॥
जयतां मथुराभूमौ श्रीलरूपसनातनौ ।
यौ विलेखयतस्तत्त्वज्ञापकौ पुस्तिकामिमां ॥
कोऽपि तद्बान्धवो भट्टो दक्षिणद्विजवंशजः ।
विविच्य व्यलिखद्ग्रन्थं लिखिताद्वृद्धवैष्णवैः ॥

तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तयुत्क्रान्तखण्डितं ।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥
यः श्रीकृष्णपदाम्भोजभजनैकाभिलाषवान् ।
तेनैव दृश्यतामेतदन्यस्मै शपथोऽर्पितः ॥
श्रीमद्भागवतं श्रीमन्मध्वदेशिकमीश्वरं ।
अथ नत्वा मन्त्रगुरून् गुरून् भागवतार्थदान् ॥
श्रीभागवतसन्दर्भं वक्ष्यमाणेन लेखितुं ।
श्रीमद्भागवतार्थानां सन्दर्भं काण्डमाश्रये ॥ इत्यादि ।

End. ततश्च ईश्वरायात्वद्गुश्रीलमध्यतिरिक्तचेष्टायाः ॥ १२ ॥ १० ॥ श्रीसूतः । उद्दिष्ट-सम्बन्धः ।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेववर-चरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे तत्त्वसन्दर्भो नाम प्रथमः सन्दर्भः । समाप्तश्चायं तत्त्वसन्दर्भः ।

विषयः । ग्रन्थोऽयं श्रीमद्भागवतीयानां केषाञ्चित् श्लोकानां व्याख्यानप्रसङ्गेन निर्म्मिततया तट्टीकास्थानीयः । तत्र प्रमाणनिरूपणप्रसङ्गेन प्रत्यक्षादीनां सदोषत्वकथनं । शब्दप्रमाणस्य निर्दोषत्वसंस्थापनं । तथापि श्रीमद्भागवतस्य प्राधान्यकथनं । श्रीमद्भागवतस्य सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं । सामान्यतस्तत्त्वनिरूपणं । महापुराण-लक्षणं । सर्गप्रतिसर्गादिव्याख्यानञ्च ।

No. 1671. दायदीपः ।

Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 688 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dáya-dípa. An exposition of the law of Inheritance. By Jaya-krishṇa.

Beginning. गोविन्दचरणद्वन्द्वं देवदेवाभिवन्दितं ।
प्रणम्य जयकृष्णेन दायदीपः प्रकाश्यते ॥
तत्र दायपदार्थमाह ।
विभागोऽर्थस्य पित्र्यस्य पुत्रैर्यत्र प्रकल्प्यते ।
दायभाग इति प्रोक्तं तद्विवादपदं विदुः ॥ इत्यादि ।

End. प्रभोरिति कर्द्धपही, प्रभु स्तवः ।

Colophon. इति जयकृष्णभट्टाचार्य्यविरचितो दायदीपः समाप्तः ।

विषयः । दायस्वरूपविचारः । पितृधनविभागः । पितृधनोपार्जनव्यवस्था । भ्रातृधन-विभागः । पितृधनादिशोधनं । ज्येष्ठकनिष्ठमध्यमनिरूपणं । पितामहधनी विशेषकथनं । विभागकाले निकृष्टादिधनविभागः । स्त्रीधनस्वरूपकथनादिकं । अनपत्यस्त्रीधनाधिकारः । अनपत्यपुत्रधनाधिकारः । विभागानर्हकथनं । विभाज्याविभाज्यधनकथनं । पुत्रकविभागाभावकथनं । संसृष्टधनविभागः । भूमिव्यवस्था । वैपुदपिकशोभकथनं । धनाभिदानविचारः ।

No. 1672. गोविन्दवल्लभनाटकं ।

Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Korde, Thánâ Siudi, Zelá Virbhum, Kuladánanda Sen. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Gavindaballabha Náṭaka. A drama on the youthful sports of Kṛishṇa, designed, like the "Passion Plays" of Europe, to place before the faithful the early life of the divinity in the most attractive form possible. The author's name is not known, and the MS. being incomplete, the extent of the drama cannot be ascertained. The codex closes with the fourth Act.

Beginning. (प्रथमतः चौकि पदादि न सन्ति ।) ——विष्णोपासकाद्रेरितं श्रीयशोदा-सचिवं पद्मपाकनविधानादेशमयलायं यावत् श्रीकृष्णं आरयति । नेपथ्ये ।
प्रातर्वनाय गोविन्दो रङ्गस्थानं सह प्रियैः ।
समानैर्मञ्जुलीलार्थे जगाम कुतुकान्वितः ॥ इत्यादि ।

End. अहो गोविन्दकदृदि विलसतु केशवविपिननिवेशः ।
हारमुक्तान्विकनायकाद्युतस्तुतगीतविशेषः ॥

Colophon. इतः परमलिखिततया परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति । (अत्र चतुर्थाङ्कस्य किंयदंश-पर्य्यन्तमस्ति ।)

विषयः । (गीताभिनययोग्यं नाटकमिदं ।) (अत्र तु मुख्यया संस्कृतभाषयैव) (सर्व्वासां प्रकृतीनां कथोपकथनादिकमस्ति ।)
प्रथमेऽङ्के,—प्रभातारोपितजागरितनयेन श्रीकृष्णस्य मधुपानादिकीर्त्तनं । गोपा-

रणं । वृन्दावनशोभावर्णनं । बलदेवस्य मधुपानोन्मत्तस्य यशोदासमीपे बल-हलाकर्षणं ।

२ ये,—नन्देन श्रीदाम-सुदाम-मधुमङ्गलप्रभृतिभिः श्रीकृष्णबलरामयोर्लालनं । श्रोनिर्भिद्राभिनयः । कृष्णस्य गोष्ठोचितवेशविन्यासादिकं ।

३ ये,—गोष्ठयात्रायां मङ्गलगीतिः । श्रीदामादिभिः सार्द्धं श्रीकृष्णस्य विश्रम्भालापवर्णनं । कयाचित् राधिकासमीपे श्रीकृष्णरूपमाधुर्यादिकीर्तनं । राधाकृष्णयोरन्योन्यदर्शनं । श्रीकृष्णादीनां भोजनवर्णनं । राधिकया सह श्रीदामसम्भाषः ।

४र्थे,—राधिकावयस्यया समं श्रीकृष्णस्य कथोपकथनं । बलदेवेन सह श्रीकृष्णस्य वृन्दावनप्रवेशवर्णनं । इतः परं नास्ति ।

No. 1673. गोविन्दविरुदावली ।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 371 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kendográma, Thána Siuḍi, Zelá Virbhum, Mahendranátha Mukhopádháy. Appearance, old. Prose and verse Incorrect.

Govinda-virudávalí. Hymns in praise of the appearance and career of Kṛishṇa. By Rúpa Gos'vámí.

Beginning. अथ गोविन्दविरुदावली ।

इयं मङ्गलरूपा स्याद्गोविन्दविरुदावली ।
यस्याः पठनमात्रेण श्रीगोविन्दः प्रसीदति ।
मत्ता मत्तान्धभाग्धे परमितनयनः वहुमात्रीकृतानि
स्मारुभेन्तुच वेला सुरहितमतिना नामि येन न्ययाजि ।
तादृक् क्रीडाम्बकोटिप्रतव्यलकुङ्गा यस्य वैकुण्ठकुल्या
कर्णेया तस्य का ते स्तुतिरिव ह्रतिभिः प्रोच्यन्त लीलायितानि ॥ इत्यादि ।

End. रम्यया विरुदावल्या प्रोल्लसच्छन्दयुक्तया ।
कृपयालः प्रमुदितो वासुदेवः प्रसीदति ॥
यः स्तौति विरुदावल्या मधुरामच्छले हरिं ।
सम्यया रम्यया तस्मै तूर्णमेव प्रसीदति ॥

Colophon. इति श्रीमद्रूपगोस्वामिविरचिता श्रीगोविन्दविरुदावली समाप्ता ।

विषयः । स्तोत्रव्याजेन श्रीकृष्णस्य रूपलीलादिवर्णनं ।

No. 1674. ललितरहस्यं ।

Substance, country-made yellow paper, 9 × 5 inches. Folia, 102. Lines, 22—24 on a page. Extent, 1,466 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádhyáya. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Lalita-rahasya. Dissertations on the leading topics of the Tantra cultus. By Rájendra Tarkavágís'a Bhaṭṭácharya. The work is in nine chapters, and its leaning is in favour of the supremacy of Krishṇa.

Beginning. स्तुवन्ति नवचन्द्रैराधिमन्मथविधं मदयन्ति मकरन्दैरिन्दिरेशामरेशान् ।
कथयन्ति कविमूढं गुञ्जमञ्जीरमन्द्रैर्जयति जयति काचिच्छ्रीमाधवपादाम्बुजश्रीः ॥

End. कामेन कामितं हत्वा कामस्थं शोभयेज्जगत् ।
अविचार्य्य वि + + + सुहृदः कर्त्तिचिद्बुधैः ॥
इति राजेन्द्रचन्द्रेण भूयो विरचितोऽञ्जलिः ।

Colophon. इति राजेन्द्रतर्कवागीशभट्टाचार्य्यसङ्कलितललितरहस्ये नवमोल्लासः ।

विषयः । (पुराणतन्त्रशास्त्राणि मथित्वा विरचितोऽयं ग्रन्थः ।)
तत्र प्रथमोल्लासे,—गुरुतत्त्वकथनं । मन्त्रतत्त्वं । दुर्गायास्त्रिगुणात्मकत्वादिकथनं । ब्रह्मतत्त्वनिरूपणं । तत्स्वरूपकथनादिकं । अवस्थादिनिरूपणं ।
२ये,—कारणकलातत्त्वकथनं । चित्कलास्वरूपादिनिरूपणं । कामकलाख्यानादिकथनं ।
३ये,—नादतत्त्वकथनं । नादबिन्द्वादीनामुत्पत्तिकथनं । शब्दब्रह्मनिरूपणं । योनिमुद्राकथनं । योगसाधनप्रकारः ।
४र्थे,—कुण्डलिनीतत्त्वनिरूपणं । तत्स्वरूपं । ध्यानादिकथनञ्च । षट्चक्रकथनं । महामुद्रालक्षणं । महाबन्धमुद्रा । महावेधमुद्रा । खेचरीमुद्रा । मूलबन्धमुद्रा । उड्डीयनमुद्रा । जालन्धरमुद्रा । करणीमुद्रा । विपरीतमुद्रा । शक्तिचालनमुद्रा ।
५मे—मन्त्रतत्त्वविवेचनं । मन्त्राणां स्त्रीपुंनपुंसकत्वकथनं । ज्ञापकज्ञानादिकथनं । नित्याचार-दिव्याचार-पञ्च-बीजसंयोग-भावभेदादिनिरूपणं । उपांशु-जपादिलक्षणं । षट्कर्मादिनिरूपणं । काम्यसाधननिरूपणं । वर्णमालातत्त्वकथनं ।
६ष्ठे,—आत्मयोगविवेचनं । ज्ञानात्मज्ञानं । शिवशक्तिमेलनरूपसन्ध्याकथनं ।

चन्द्रायन-पराजन्दादीनां पानपान-मांस-मद्यमादिना योगिषु नियमनं। अनमौद्धकाभ्यासः। मात्रारचस्यकथनं।

७ मे,—योगतत्त्वकथनं। योगलक्षणं। यमनियमादिनिरूपणं। अहिंसा-सत्यादिदशविधसाधनकथनं। पद्म-सिद्ध-वीरप्रभृतीनामासनानां लक्षणं। प्राणायामप्रक्रिया। तस्मिविधभेदनिरूपणं। तत्र साधकावस्था। षट्सिद्धिः। निःश्वासमतिनिरूपणं। प्रत्याहारादीनां लक्षणं। भगवतो विष्णुबलस्यात्मकत्व-कथनं।

८ मे,—(अयन्तु प्रायः खण्डितः) दिव्यवीरादिभावतत्त्वनिरूपणं।

९ मे,—कामेश्वरतत्त्वनिरूपणं। श्रीदत्यास्य कामेश्वरत्वकथनं। तत्र ध्यानादि-निरूपणञ्च।

No. 1675. योगतारावली।

Substance, country-made yellow paper, 8 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1760. Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Yoga-tárávalí. On the importance of Yoga for the regeneration of the soul, and on the mode of performing various kinds of Yoga, the most important being the Rája Yoga. By S'aňkara Ácharya.

Beginning. वन्दे गुरूणां चरणारविन्दे सन्दर्शितस्वात्मसुखावबोधे।
निःश्रेयसे जाङ्गलिकायमाने संसारहालाहलमोहशान्त्यै॥

End. ब्रह्मरन्ध्रगते वायौ गिर + श्रवणं भवेत्।
शृणोति श्रवणायामं नादं मुक्तिर्न संशयः॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीमच्छङ्कराचा-र्य्यविरचिता योगतारावली समाप्ता। शकाब्दाः १७६०।

विषयः। योगाभ्यासप्रकारकीर्त्तनं। पूरककुम्भकादीनां प्रत्येकफलकथनं। राजयोगकथ-नादिकञ्च।

No. 1676. कपिलगीता ।

Substance, country-made paper, 10 × 6 inches. Folia, 97. Lines, 16 on a page. Extent, 582 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chattopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Kapila-gíta. Dissertations on the importance of Yoga meditations, and the mode of performing them. By Kapila. The work is divided into five chapters.

Beginning. नत्वा श्रीगुरुपादाब्जं स्मृत्वा मोक्षार्थसिद्धिदं ।
तारकाभ्यन्तरे पञ्चपञ्चनत्वं तदुच्यते ॥
पञ्चब्रह्मपञ्चदेवाः पञ्चस्थानेषु सर्वथा ।
पञ्च मातृकाः पञ्च वाक्यं पञ्च शून्यं तथैव च ॥

End. राजराजेश्वरं देवं शेषमासे प्रपश्यते ।
यः पठेद् भक्तियुक्तेन स मुक्तो नात्र संशयः ॥

Colophon. इति कपिलगीतायां पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । (शिवाशिवसंवादेनाध्यात्मयोगनिरूपणं ।)

१, २ अध्याये,—पञ्चब्रह्म-पञ्चदेव-पञ्चस्थान-पञ्चमातृका-पञ्चवाक्य-पञ्चशून्य-पञ्चावस्था-पञ्चदेह-पञ्चवेदादीनामुद्देशः । एषां प्रपञ्च-प्रपञ्चनञ्च ।

३, ४ अध्याये,—प्रणवस्यपञ्चदेवतात्मकत्वं । प्रणवसंस्थानकथनपूर्व्वकं तत्र वेदाना-मवस्थितिकीर्त्तनं । सृष्टिप्रकारः । पृथक् पृथक् मातृकायां वर्णविन्यासनिरूपणं । वैष्णव-शाम्भवविद्यादिभ्यः शक्तिविद्यायाः श्रेष्ठत्वकथनं । परिचितारदादीनां क्रमेण श्रवणकीर्त्तनादिभक्त्यधिकारित्वं । इडापिङ्गलादीनां स्नानादिनिरू-पणं । तत्स्नानोपायकथनं । तीर्थादीनां निन्दावादपूर्व्वकं आत्मतीर्थस्य मुख्य-त्वकथनं ।

५ अध्याये,—योगाधिकारिनिरूपणं । राजराजेश्वरयोगः । कर्म्मज्ञानयोः वि-रोधसमन्वयः । सर्व्वत्र मनसः कर्तृत्वकथनं । हृदयस्थितं परतत्त्वं विहाय शिलामृत्तिकाचित्रादिषु देवताबुद्धेर्निन्दनं । जीवस्य रूपकथनं । परमात्म-ज्योतिर्निरूपणं । तदाधारस्थानादिकीर्त्तनं । अन्तर्ध्याननिरूपणं । इति ।

No. 1677. आत्मबोधटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádyáya. Appearance, new. Prose. Correct.

Átmabodha Ṭíká. A commentary on Sañkara's *Átmabodha* or essence of Vedánta spiritualism. By Madhusúdana Sarasvatí.

Beginning. सततमखपूजितपादं सततपयमनसोऽप्यगोचराकारं ।
विकसितजलजनेत्रं सीतावामाङ्कमाश्रये रामं ॥
तत्र भगवान् शङ्कराचार्य्य उत्तमाधिकारिणे वेदान्तप्रस्थानत्रयं निर्म्माय तद्व-
लोकनासमर्थानां मन्दबुद्धीनामनुग्रहार्थं सर्व्ववेदान्तसिद्धान्तसङ्ग्रहमात्मबोधाख्य-
प्रकरणं दिदर्शयिषुः प्रतिजानीते, तपोभिरिति ।

End. तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किञ्चिदवशिष्यते—इति भावः ।

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतात्मबोधप्रकरणटीका समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतात्मबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1678. वायुपुराणं ।

Substance, country-made paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 275. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 1,200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Váyu Puráṇa. One of the eighteen great Puráṇas attributed to Vyása. The work is divided into 2 Parts, the 1st comprising 52 chapters, and the 2nd, 40 chapters. Contents of First Part: Introduction; 2, Places meet for Satras; 3 to 7, Creation; 8, Relation of the present to the past Kalpas; 9, The four conditions of life; 10, Origin of the Asuras; 11, Description of a kind of Yoga called Pas'upata; 12, The use of regulation of breath (Práṇáyáma); 13, Accidents to Yoga; 14, Majesty of Yoga; 15, Nature of Parabrahma; 16, Adoration of the fiery essence of the soul; 17, Purification; 18, Rules regarding the religious staff; 19, expiations for Yatis; 20, Sensations at the time of death; 21, Letters and accents; 22, Duration of Kalpas; 23, A kind of Yoga called Máhes'varávatára; 24, Form of Vishṇu at the time of a

deluge; 25, Nature of hymns to Mahádeva; 26, Mahádeva's advice to Vishṇu and Brahmá; 27, Origin of vowels; 28, The body of Mahádeva described; 29, Genealogy of Ṛishis; 30, The mind-created sons of Brahmá; 31, Daksha's hymn to Mahádeva; 32, The race of Svayambhuva; 33, The regents of the seven Dvípas; 34 to 38, Sumeru and other mountains; 39 and 40, The mountains, rivers and countries of the earth; The Kailás'a mountain; 42, Descriptions of Plaksha and other continents; 43, The size of the earth; 44 and 45, Motions of Planets; 46, Hymn to Nílakaṇṭha; 47, Origin of Liṅgams; 48, Names of the Pítris; 49, Yajñas; 50, The four Yugas; 51, Characteristics of the four Yugas; 52, The descendants of Prajápati.

Contents of Part Second: 1, Churning of the earth; 2, The descendants of Prithu; 3, The eight kinds of Devas; 4, The descendants of Prajápati; 5, The birth of the Devas in the Vaivasvata Manantara; 6 and 7, The race of Daityas; 8, The descendants of Ṛishis; 9 to 18, S'ráddhas; 19, 20 and 21, Birth of Vaivasvata, and his descendants; 22, The descendants of Ikshváku; 23, The tribes of Mithilá; 24, 25 and 26, Birth of Soma, and his descendants; 27 and 28, The clan of the Yadus; 29, The attributes of Vishṇu; 30, Royal races; 31, Account of future Manvantaras; 32, The mansion of S'iva described; 33 to 40, The origin and merits of Gayá.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमं ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत ॥
जयति पराशरसूनुः सत्यवतीहृदयनन्दनो व्यासः ।
यस्यास्यकमलगलितं वाङ्मयममृतं जगत् पिवति ॥
प्रपद्ये देवमीशानं शाश्वतं पदमव्ययं ।
महादेवं महात्मानं सर्व्वस्य जगतः पतिं ॥ १ ॥
ब्रह्माणं लोककर्त्तारं सर्व्वज्ञमपराजितं ।
प्रभुं भूतभविष्यस्य साम्प्रतस्य च सत्पतिं ॥ २ ॥

End. सूत उवाच । सनत्कुमारो मुनिपुङ्गवाय पुण्यां कथाञ्चाथ निवेद्य सम्यक् ।
स्वमाश्रमं पुण्यवनैरुपेतं विहाय सर्व्वानमुदं जगाम ॥

Colophon. इति श्रीवायुपुराणे वायुप्रोक्ते गयामाहात्म्यं । समाप्तञ्चेदं वायुपुराणं ।

विषयः । १ मे,—अनुक्रमणिका । २ ये,—नैमिषीययज्ञविवरणमयस्य व्यासादिकथनं ।
३, ४, ५, ६, ७,—प्रजापतिसृष्टिकथनं । ८,—अतीतकल्पवर्त्तमानकल्पयोर॰

विषयः ।

नारायणप्रतिसन्धिकीर्त्तनं । ९,—चतुराश्रमविभागः । १०,—ब्रह्मणो अथना-
दिदेशात् चतुराद्युत्पत्तिवर्णनं । ११,—पाशुपतयोगवर्णनं । १२,—प्राणायाम-
प्रयोजनं । १३,—योगोपसर्गवर्णनं । १४,—योगैश्वर्य्यगुणविस्तारकथनं । १५,—
परब्रह्मणः सूक्ष्मत्वादिवर्णनं । १६,—हृदयस्थितस्याग्नेरुपासनविधिः । १७,—
शौचाचारलक्षणं । १८,—विद्पिण्डव्यवस्थापनं । १९,—यतीनां प्रायश्चित्ता-
नि । २०,—मृत्योर्नैकट्यज्ञापकचिह्नत्यादिदर्शननिरूपणं । २१,—चचरमा-
चादिनिरूपणं । २२,—कल्पप्रमाणादिकथनं । २३,—माहेश्वरावतारयोगः ।
२४,—प्रलयकाले विष्णुरूपवर्णनं । २५,—महादेवस्तववर्णनं । २६,—विष्णु-
ब्रह्माणौ प्रति महादेववाक्यं । २७,—स्वरवर्णोत्पत्तिवर्णनं । २८,—महादेव-
तनूनां नामभिः परिकीर्त्तनं । २९,—ऋषिवंशानुकीर्त्तनं । ३०,—ब्रह्मणो
मानसपुत्रादिवर्णनं । ३१,—दक्षकृतमहादेवस्तोत्रं । ३२,—स्वायम्भुववंशवर्णनं ।
३३,—सप्तद्वीपाधिपतिवर्णनं । ३४, ३५, ३६, ३७, ३८,—सुमेरुपर्व्वतादीनां
वर्णनं । ३९, ४०,—सप्तकुलाचलानां, नदीविशेषाणां, जनपदविशेषाणाञ्च
वर्णनं । ४१,—कैलासपर्व्वतवर्णनं । ४२,—महादिद्वीपवर्णनं । ४३,—पृथि-
वीप्रमाणनिरूपणं । ४४, ४५,—ज्योतिःपदार्थानां गतिनिरूपणं । ४६,—
नीलकण्ठस्तवः । ४७,—लिङ्गोत्पत्तिवर्णनं । ४८,—पितृवर्गाणां नामकथनं ।
४९,—यज्ञप्रवर्त्तनं । ५०,—चतुर्युगाख्यानं । ५१,—युगधर्म्मकथनं । ५२,—
प्रजापतिवंशानुकीर्त्तनं । प्रथमखण्डः समाप्तः ।

द्वितीयखण्डे १,—पृथिवीदोहनं । २,—पृथुवंशवर्णनं । ३,—बहुविधदेवगण-
कथनं । ४,—प्रजापतिवंशानुकीर्त्तनं । ५,—वैवस्वतमन्वन्तरे देवादीनां उत्प-
त्तिकथनं । ६, ७,—दैत्यवंशवर्णनं । ८,—ऋषिवंशवर्णनं । ९, १०, ११, १२,
१३, १४, १५, १६, १७, १८,—श्राद्धकल्पकीर्त्तनं । १९,—वैवस्वतोत्पत्तिः ।
२०,—वैवस्वतवंशकीर्त्तनं । २१,—वैवस्वतपुत्राणां निसर्गवर्णनं । २२,—
इक्ष्वाकुवंशवर्णनं । २३,—मैथिलवंशवर्णनं । २४,—सोमजन्मवर्णनं । २५,
२६,—सोमवंशवर्णनं । २७, २८,—यदुवंशवर्णनं । २९,—विष्णुमाहात्म्यं ।
३०,—ऊर्ध्वस्वादिराज्ञां वंशकीर्त्तनं । ३१,—भविष्यन्मन्वन्तरादीनां सङ्क्षेपेण
वर्णनं । ३२,—शिवपुरवर्णनं । ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०,—गया-
माहात्म्यं ।

No. 1679. गृह्यविवरणं, वा कर्कभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 4¼ inches. Folia, 35. Lines, 11 on a page. Extent, 1,200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1879. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect.

Gṛihya Vivaraṇa alias *Karka-bháshya*. A commentary on the Gṛihya Sútras of Ápastambha. The MS. is incomplete, being limited to that portion which refers to Sthálipáka.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। श्रौताधानादीनि उक्तानि तदनन्तरं आर्त्तान्यभिधीयन्ते ।
तदादिमं सूत्रं अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म्म ॥ व्याख्यास्यत इति सूत्रशेषः ।
तथायमयमब्द आनन्तर्य्ये । श्रौतानुविधानसमनन्तरं आर्त्तान्यनुविधीयन्त इति ।

End. अथातः सभाप्रवेशनमित्येवमादि + + + मर्थं निगदव्याख्यानमेव ॥

Colophon. इति कर्कोपाध्यायकृतं गृह्यविवरणं समाप्तं ॥

विषयः। अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म्मेत्यादिगृह्यसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 1680. नारदपुराणं पूर्व्वोत्तरभागौ ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 6 inches. Folia, 808. Lines, 10 on a page. Extent, 2,148 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nárada Puráṇa. One of the eighteen great Puráṇas attributed to Vyása. The work is divided into two parts, the first comprising 125 chapters, and the second 82. It treats of the topics common to the Puráṇas, as shown below in Sanskrit.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
वन्दे वृन्दावनासीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।
उपेन्द्रं सान्द्रकारुण्यं परानन्दं परात्परं ॥
ब्रह्मविष्णुमहेशाख्या यस्यांशा लोकनायकाः ।
तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥

End. धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि भवद्भिर्लोकमङ्गलं ।
यः कारितो हरिः साक्षात् सर्व्वकारणकारणं ॥

Colophon. इति श्रीनारदीयपुराणे उत्तरभागे मोहिनीचरितं नामाध्यायो द्व्यशीतितमः८२
समाप्तोऽयं उत्तरभागः ।

विषयः। अथ पूर्व्वभागे पञ्चविंशत्यधिकैकशतमध्यायाः सन्ति। तत्र १, २, ३, ४,—
नारदसनत्कुमारसंवादः। ५मे,—भगवतो मृकण्डुपुत्रकृपताकथनं। ६, ७,
८, ९, १०, ११,—गङ्गोत्पत्तिमाहात्म्यादिवर्णनं। १२शे,—वर्णानां मध्ये ब्रा-
ह्मणस्य दानपात्रत्वकथनं। १३शे,—देवतायतनस्थापने पुण्यकथनं। १४शे,
—धर्म्मशास्त्रनिर्देशः। १५शे,—नरकवर्णनं। १६शे,—भगीरथेन गङ्गानयन-
वृत्तान्तं। १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३,—विष्णुव्रतकथनं। २४।
२५,—वर्णाश्रमाचारकथनं। २६,—आपद्धर्म्मकथनं। २७, २८,—श्राद्धविधिः।
२९,—तिथ्यादिनिर्णयः। ३०,—प्रायश्चित्तनिर्णयः। ३१,—यममार्गनिरूपणं।
३२,—भवाटवीनिरूपणं। ३३,—योगनिरूपणं। ३४,—हरिभक्तिलक्षणं।
३५,—ज्ञाननिरूपणं। ३६,—विष्णुसेवाप्रभावः। ३७, ३८, ३९, ४०,—
विष्णुमाहात्म्यं। ४१,—युगधर्म्मकथनं। ४२,—सृष्टितत्त्वनिरूपणं। ४३,—
जीवतत्त्वनिरूपणं। ४४,—परलोकनिरूपणं। ४५,—मोक्षधर्म्मनिरूपणं। ४६—
आध्यात्मिकादिदुःखत्रयनिरूपणं। ४७,—योगस्वरूपवर्णनं। ४८, ४९,—
परमार्थनिरूपणं। ५०,—वेदाङ्गशिक्षाशास्त्रनिरूपणं। ५१,—कल्पशास्त्रनिरू-
पणं। ५२,—व्याकरणशास्त्रनिरूपणं। ५३,—निरुक्तशास्त्रनिरूपणं। ५४, ५५,
५६,—ज्योतिःशास्त्रनिरूपणं। ५७,—छन्दःशास्त्रनिरूपणं। ५८,—शुकोत्पत्ति-
वर्णनं। ५९,—ब्राह्मणकर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणं। ६०,—वायूत्पत्त्यादिवर्णनं।
६१,—शान्तिकरशास्त्रनिरूपणं। ६२,—मोक्षशास्त्रसमादेशनं। ६३,—भाग-
वततन्त्रनिरूपणं। ६४, ६५, ६६,—दीक्षाविधिः। ६७,—अभीष्टदेवपूजा-
विधिः। ६८,—गणेशमन्त्रनिरूपणं। ६९,—त्रयीमूर्त्तिनिरूपणं। ७०, ७१,
७२,—विष्णुमन्त्रनिरूपणं। ७३,—राममन्त्रनिरूपणं। ७४,—हनूमन्मन्त्रनिरू-
पणं। ७५,—हनूमद्दीपविधानं। ७६,—कार्त्तवीर्य्यार्जुनमन्त्रपूजादिनिरूपणं।
७७,—कार्त्तवीर्य्यकवचं। ७८,—हनूमत्कवचं। ७९,—हनूमच्चरितं। ८०, ८१,
—कृष्णमन्त्रनिरूपणं। ८२,—पूर्व्वजन्मनि नारदस्य महादेवात् कृष्णतत्त्व-
प्राप्तिवृत्तान्तकथनं। ८३,—राधांशावतारनिरूपणं। ८४,—मधुकैटभोत्पत्ति-
विवरणं। ८५,—कालीमन्त्रनिरूपणं। ८६,—सरस्वत्यवतारवर्णनं। ८७,—
दुर्गांशावतारवर्णनं। ८८,—राधावतारचरितवर्णनं। ८९,—शक्तिसहस्रनाम-
कथनं। ९०,—शक्तिपटलं। ९१,—महेशमन्त्रनिरूपणं। ९२,—पुराणाख्यान-
निरूपणं। ९३,—पद्मपुराणानुक्रमणिका। ९४,—ब्रह्मपुराणानुक्रमणिका।
९५,—वायुपुराणानुक्रमणिका। ९६,—भागवतानुक्रमणिका। ९७,—नारद-
पुराणानुक्रमणिका। ९८,—मार्कण्डेयपुराणानुक्रमणिका। ९९,—आग्नेयपुरा॰

विषयः। णानुक्रमणिका। १००,—अग्निपुराणानुक्रमणिका। १०१,—ब्रह्मवैवर्त्तपुराणानुक्रमणिका। १०२,—लिङ्गपुराणानुक्रमणिका। १०३,—वराहपुराणानुक्रमणिका। १०४,—स्कन्दपुराणानुक्रमणिका। १०५,—वामनपुराणानुक्रमणिका। १०६,—कूर्मपुराणानुक्रमणिका। १०७,—मत्स्यपुराणानुक्रमणिका। १०८,—गरुड़पुराणानुक्रमणिका। १०९,—ब्रह्माण्डपुराणानुक्रमणिका। ११०,—प्रतिपद्‌व्रतनिरूपणं। १११,—द्वितीयाव्रतनिरूपणं। ११२,—तृतीयाव्रतनिरूपणं। ११३,—चतुर्थीव्रतनिरूपणं। ११४,—पञ्चमीव्रतनिरूपणं। ११५,—षष्ठीव्रतनिरूपणं। ११६,—सप्तमीव्रतनिरूपणं। ११७,—अष्टमीव्रतनिरूपणं। ११८,—नवमीव्रतनिरूपणं। ११९,—दशमीव्रतनिरूपणं। १२०,—एकादशीव्रतनिरूपणं। १२१,—द्वादशीव्रतनिरूपणं। १२२,—त्रयोदशीव्रतनिरूपणं। १२३,—चतुर्दशीव्रतनिरूपणं। १२४,—पूर्णाव्रतनिरूपणं। १२५,—पुराणमहिमा।

उत्तरभागे द्व्यशीतिसङ्ख्यकाध्यायाः सन्ति। तत्र १मे,—द्वादशीमाहात्म्यं। २,—तिथिविचारः। ३,—विष्णोर्भक्तलक्षणकथनं। ४,—निर्याणाचरणनिरूपणं। ५,—यमविलापः। ६,—यमं प्रति ब्रह्मवाक्यं। ७,—लोकमोहनार्थं ब्रह्मणा मोहिन्याः प्रमदाया उत्पत्तिः। ८,—मोहिनीचरितं। ९,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा सङ्गमार्थं धर्म्माङ्गदाय पुत्राय राज्यार्पणं। १०,—राज्ञा सङ्गमनिवारणार्थं रुक्माङ्गदाय राज्ञे चरिंशाधर्म्मोपदेशः। ११,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा मृगयार्थं वनगमनं मोहिनीदर्शनञ्च। १२,—मोहिन्या सह रुक्माङ्गदस्य विवाहार्थं प्रतिज्ञाकरणं। १३,—रुक्माङ्गदेन मोहिनीविवाहः। १४,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा उद्वगोधाविमुक्तिः। १५,—रुक्माङ्गदस्य स्वनगरप्रस्थानं। १६,—पतिव्रतोपाख्यानं। १७,—मातरं प्रति धर्म्माङ्गदस्य प्रबोधवाक्यं। १८,—धर्म्मार्थं मातृभ्यो धर्म्माङ्गदेन विविधार्थप्रदानं। १९,—मोहिनीमुग्धस्य राज्ञः मोहिन्या सह पुनर्विहारार्थं पुत्रं राज्यार्पणं। २०,—धर्म्माङ्गदस्य दिग्विजयः। २१,—कामपीड़ितेन राज्ञा मोहिन्यै विनदानं। २२, २३, २४, २५, २६, २७,—हरिवासरदिने राज्ञो भोजने यमवत्या मोहिन्या; सर्व्वापि रुक्माङ्गदेन राज्ञा हरिवासरमाहात्म्यकथनं। २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४,—मोहिन्या अर्थे रुक्माङ्गदाय बङ्गतरक्षेमदानदानानां। ३५, ३६, ३७,—मोहिन्यै वसुमापदानं, तदुद्धरणाय तीर्थसेवोपदेशादिकञ्च। ३८, ३९, ४०, ४१ ४२, ४३,—गङ्गामाहात्म्यं। ४४, ४५, ४६, ४७,—गयामाहात्म्यं। ४८, ४९, ५०, ५१,—काशीमाहात्म्यं। ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१,—

पुष्करमाहात्म्यं । ६२, ६३,—प्रयागमाहात्म्यं । ६४, ६५,—कुरुक्षेत्रमाहात्म्यं । ६६,—हरिद्वारमाहात्म्यं । ६७,—बदर्य्याश्रममाहात्म्यं । ६८,—कामोद्भवमाहात्म्यं । ६९,—कामाख्यामाहात्म्यं । ७०,—प्रभासतीर्थमाहात्म्यं । ७१,—पुष्करमाहात्म्यं । ७२,—गौतमाश्रममाहात्म्यं । ७३,—चम्पकमाहात्म्यं । ७४,—गोकर्णतीर्थमाहात्म्यं । ७५,—लक्ष्मणमाहात्म्यं । ७६,—सेतुमाहात्म्यं । ७७,—नर्मदातीर्थमाहात्म्यं । ७८,—चन्द्रभागामाहात्म्यं । ७९,—मथुरामाहात्म्यं । ८०,—वृन्दावनमाहात्म्यं । ८१,—वसोर्ध्वब्रह्माग्निकनमनरूपाख्यानं । ८२,—मोक्षिन्याश्रीर्थसेवनरूपाख्यानं ॥

No. 1681. काव्यप्रकाशटीका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 15¼ × 7 inches. Folia, 354. Lines, 10—11—12—13 on a page. Extent, 11,318 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kávyálaṅkára-rahasya-nibandha alias *Kávya-prakás'a-ṭíká.* A commentary on the *Kávya-prakás'a.* By Bháskara. The codex contains the whole of the text also.—See ante, pp. 115, 116, 210, and 224 for other commentaries on the Kávya-prakás'a.

Beginning. टी॰ । ॐ श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो नारायणाय । अथ च साहित्यदीपिकाख्यटीकाकारः श्रीभास्करः । न ते टीकाकाराः परिणमद्विद्यान्वितमपां प्रमेयं व्याख्यानं प्रतिफलति येषां न मतिषु ॥

मू॰ । ॐ श्रीगणेशाय नमः । ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय समुचितेष्टदेवतां ग्रन्थकृत् परामृशति ॥

End. टी॰ । स्थिरश्चेति एकतरस्यैवेति यदि तु विपरिणामेन स्थिरत्वचलयोरपरस्यासम्बन्धस्तदान्यथ लक्षणो वाक्यभेदः स्यात् ॥ १८८ ॥

मू॰ । इत्येष मार्गो विदुषां विभिन्नोऽप्यभिन्नरूपः प्रतिभासते यत् ।
न तद्विचित्रं यदमुत्र सम्यग्विनिर्म्मिता संघटनैव हेतुः ॥

Colophon. इति श्रीसकलविपश्चिच्चक्रवर्त्तिश्रीमम्मटाचार्य्यविरचिते काव्यालङ्काररहस्यनिबन्धे काव्यप्रकाशेऽर्थालङ्कारनिर्णयो नाम दशम उल्लासः ॥ समाप्तोऽयं काव्यप्रकाशः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ॥

No. 1682. न्यायमकरन्दः सटीकः ।

Substance, country-made paper, 12 × 5¼ inches. Folia, 66. Lines, 15—16—17 on a page. Extent, 4,356 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nyáya-makaranda. The identity of the human and the divine souls. By Chits'ukha Muni.

Beginning. टी॰ । श्रीगणेशाय नमः । प्रारिप्सितग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्तिप्रचयगमन-
कामः शिष्टाचारपरिप्राप्ततया कृतमिष्टदेवतानमस्कारमाचारशिक्षार्थं प्रतिपाद-
यन् प्रकरणस्याभिधेयसम्बन्धप्रयोजनानि निदर्शयति यन्नासेत्यादिना श्लोकेन ।

मू॰ । यन्नासा निखिलं विभाति विषयो यो न स्वयं ज्योतिषां
यस्याकर्मवशोऽक्षयस्थितिमयान् लीलामयान् प्रत्ययः ।
यत्रागोचरतामनन्ति नमनं वाचाच विद्यात्मने
तस्मै शुद्धसुखाद्वितीयवपुषे ब्रह्मणो विष्णवे ॥

End. टी॰ । ग्रन्थस्य निर्दुष्टता प्रतिपादितेति सम्यक् दृष्टय तदानन्दवेतुत्वाभावात् ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमदानन्दपूज्यपादशिष्येण श्रीमच्चित्सुखेन मुनिना विरचिता न्यायमकरन्दटीका सम्पूर्णा ।

मू॰ । इत्थं के नाभिनन्दन्ति यो चेद्दविनिद्रानं मत्सरस्थं सत्यापितं (?) ।
इति श्रीमानन्दबोधभट्टारकविरचितो न्यायमकरन्दः समाप्तः ।

विषयः । जीवब्रह्मणोरेकत्वप्रतिपादनं ।

No. 1683. तर्कसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country-made paper, 12 × 5¼ inches. Folia, 23. Lines, 4—10 on a page. Extent, 920 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarka-sañgraha-dípiká. A commentary on the Tarka-sañgraha of Anna Bhatta. Anonymous. Hall's "Contributions," pp. 68, 69.

Beginning. ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।
विश्वेश्वरं साम्बमूर्त्तिं प्रणिपत्य गुरुं गिरं ।
टीकां विधास्यतां कुर्म्मे तर्कसङ्ग्रहदीपिकां ॥

चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य अविघ्नपरिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकमिष्टदेवतानमस्काररूपं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थं निबध्नन् चिकीर्षितं प्रतिजानीते निधायेति ॥

End. ज्ञानद्वारैव कर्म मोक्षसाधनं न साक्षात् तस्मात् पदार्थज्ञानान्मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्व्वं रमणीयं ।

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायकृततर्कसंग्रहटीका समाप्ता ॥

विषयः । तर्कसंग्रहव्याख्यानं ॥

No. 1684. / अपरार्कः ।

Substance, country-made paper, $13\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches. Folia, 557. Lines, 16 on a page. Extent, 21,700 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose, and verse. Incorrect.

Aparárka. A commentary on the Code of Yájñavalkya. By Aparáditya Deva, a descendant of Jímútaváhana, the author of the Mitákshará.

Beginning. ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।

ॐ संसिद्ध्यर्थमितस्तत् सुरासुरनमन्मौलिस्थितः प्रोल्लसत्
सद्रत्नप्रभवप्रकृष्टविविधप्रेङ्खन्मयूखोज्ज्वलं ।
श्रेयो विघ्नसमाजयप्रशमने दिव्यं यदेकौषधं
भूयात्तद्द्विरदाननाङ्घ्रिकमलद्वन्द्वं तदिष्टाप्तये ॥
ॐ विश्वानुभूतिसम्भूतिस्थितिसंहृतिमुक्तयः ।
प्रभवन्ति यतस्तस्मै परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥
यो यो विश्वसर्गपरिपालनसंहृतीयो ब्रह्मा हरिश्शिव इत्यनवत्यमेयः ।
तं शुद्धबोधमभयं सुखमस्वभावमात्मानमद्वयमनन्तमुपास्महेऽजं ॥
विश्वात्मनः शुक्लयजूंषि भानोरवाप यो योगिगणाग्रवर्य्यः ।
तं याज्ञवल्क्यं मुनिहृद्वन्द्यं नमामि तत् कीर्त्तितधर्म्मवृद्ध्यै ॥
भक्त्या यस्य सविक्रयः पुरहरिपुर्भक्ता च वाचस्पति-
र्विक्रान्त्या द्विषतां मदः शुचितया भास्वन् क्षमित्वेन भूः ।
जीमूतान्वयभूषणं सुविपुले योगीश्वरेणोदिते
शास्त्रे वाक्यनयानुगां वितनुते व्याख्यां सतां सम्मतां ॥

धर्म्मसंहितामारभमाणस्तत्रा: पौरुषेयस्तमान्नायमानामप्रामाण्यमहूं मन्वा-
जनस्य तदध्ययनधारणादिविषये परिपन्थिनीमपनेतुमाह ।
योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं सम्पूज्य मुनयोऽब्रुवन् ।
वर्णाश्रमेतराणां नो ब्रूहि धर्म्मानशेषतः ॥

End. श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योऽपि प्रीतात्मा मुनिभाषितं ।
एवमस्त्विति चोवाच नमस्कृत्य स्वयम्भुवे ॥
स्वयम्भुवे ब्रह्मणे । अतिरोहितमन्यत् ॥

Colophon. इति श्रीविद्याधरवंशप्रभवश्रीशिलाहारनरेन्द्रश्रीमूतवाहनान्वयप्रसूतश्रीमदपरा-
दित्यदेवविरचिते याज्ञवल्कीयधर्म्मशास्त्रनिबन्धे तृतीयोऽध्यायः ॥
सम्पूर्णश्चायमपरार्कः ॥

विषयः । याज्ञवल्कीयधर्म्मशास्त्रस्य व्याख्यानं ॥

No. 1685. आपस्तम्बसूत्रं, चतुर्व्विंशप्रपाठकादिसप्तविंशप्रपाठकपर्य्यन्तं ।

Substance, country-made paper, 10¾ × 5½ inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1,050 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

A'pastamba Sútra. The Kalpa Sútra of A'pastamba. The MS. contains only chapters 24 to 27.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥ हरिः ॐ ॥ यज्ञं व्याख्यास्यामः ॥
स त्रयाणां वर्णानां ब्राह्मणराजन्ययोर्वैश्यस्य च स त्रिभिर्वेदैर्विधीयते ।

End. प्रतिपद्यते परिवेषणान्तं कृत्वाभिमृतेभ्य उत्तरया दक्षिणतोऽग्नेर्न परिनिदधाति
दधाति ॥ १२ ॥ अष्टमः पटलः ॥

Colophon. इत्यापस्तम्बसूत्रे सप्तविंशप्रश्नः ।

अत्र चतुर्व्विंशप्रपाठकादिसप्तविंशप्रपाठकपर्य्यन्तमस्ति । २४ प्रपाठके,—यज्ञव्या-
ख्यानं । २५, २६, २७ प्रपाठके,—गृह्यविवरणं ।

No. 1686. आपस्तम्बसूत्रं, त्रिंशप्रपाठकादिद्वात्रिंशप्रपाठकपर्य्यन्तं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5¼ inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Extent, 675 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

A'pastamba Sútra. The Kalpa Sútra of A'pastamba, The MS. comprises chapters, 30 to 32. Dr. Burnell says, the work comprises only 30 chapters. See ante Vol. III, p. 194.

Beginning. श्रीविघ्नहर्त्रे नमः ॥ हरिः ॐ ॥ विहारयोगान् व्याख्यास्यामो यावद्दायामं प्रमाणं तदर्धमभ्यस्यापरस्मिन् तृतीये षड्भागोने लक्षणं करोति ।

End. इति तिलोदकप्रदानमग्नौकरणमनुदेशनञ्च यथार्थसूत्रे यथाशक्ति दक्षिणां दद्यात् ॥ १४ ॥

Colophon. इत्यापस्तम्बसूत्रे द्वात्रिंशः प्रपाठकः ॥ समाप्तश्चापस्तम्बसूत्रं ।

विषयः । अत्र ३० प्रपाठकादि ३२ प्रपाठकपर्य्यन्तमस्ति । तत्र ३० प्रपाठके, विहारयोगव्याख्यानं । ३१ प्रपाठके, पैतृमेधिकदहनविवरणं । ३२शे,—उत्तरपैतृमेधिकव्याख्यानं ॥

No. 1687. शिवाष्टमूर्त्तितत्त्वप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 13¼ × 6¾ inches. Folia, 60. Lines, 14—17—18—20 on a page. Extent, 3,810 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'ivásht̤amurti-tattva-prakás'a. On the eight forms of S'iva and of his identity with Parabrahma. By Rámes'vara, a disciple of Sadás'ivendra Sarasvatí, who was a disciple of Gopalendra Sarasvatí.

Beginning. श्रीगणेशाय । यस्या देवा वशाः सर्व्वे सर्व्वा विद्या यस्या आत्मा ।
या कल्पाते मन्त्रोरूढ़े तां वै वन्दे विद्याकारां ॥ १ ॥
यस्य ह्याज्ञां नातिक्रान्ताः सर्व्वे देवा विश्वेशानाः ।
यो नो ह्यात्मा कूर्णो मन्मुखेषामीशस्तं वै वन्दे ॥ २ ॥
यस्य ह्यबोधात् सकला विपन्नयो यो मायया भ्रामयतीव सर्व्वतः ।
ब्रह्मच येनेदमहोऽष्टमूर्त्तिभिर्वन्दे तमीशं शिवया समन्वितं ॥ ३ ॥
नाव्यष्टमूर्त्तेरतिरिक्तमीशितुर्वक्त्रापि किञ्चित् श्रुतितोऽपि युक्तितः ।

चेतश्चत्वं वायवमहोऽन्दुभास्करा भूमिर्जलं ये च नमाम्ये शिवं ॥ ४ ॥

एवा शिवेन्द्रयाख्याऽहं गुरुं विमेश्वरं तथा ।

नत्वाष्टमूर्त्तितत्त्वं च शिवस्यात्र प्रकाशये ॥ ५ ॥

End. यः पञ्चमूर्त्तिः प्रवमासमर्थतः पञ्चाक्षरेशः सकलोऽपि निष्कलः ।

तस्मादयुक्तो च समर्पयन्निभो रामेश्वरो दीपमनन्यभावतः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीपूज्यपादश्रीमेरपालेन्द्रसरस्वतीशिष्यश्रीसदाशिवेन्द्रसरस्वतीशिवयोगीन्द्रशिष्यस्य रामेश्वरस्य कृतौ शिवाष्टमूर्त्तितत्त्वप्रकाशः ॥

विषयः । शिवस्य क्षित्याद्यष्टमूर्त्तीनां अङ्गमाश्रित्यपमायालक्षणं । शिवस्य परब्रह्मत्वप्रतिपादनञ्च ॥

No. 1688. रत्नत्रयपरीक्षा सटीका ।

Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Ratna-traya-pariksha satiká. The supreme divinity and unity of the "three jewels" Vishṇu, Brahmá and S'iva. By Apya Díkshita, son of Rangarája Adhvarindra.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । सर्व्वज्ञतादिकं यस्यार्थस्या रूपं विदुर्बुधाः ।

तां नमामि शिवां सत्यज्ञानानन्दस्वरूपिणीं ॥ १ ॥

अथ रत्नत्रयपरीक्षाख्यामष्टश्लोकीं संक्षेपेण व्याकुर्महे ।

नित्यं निर्दोषगन्धं निरतिशय सुखं ब्रह्म चैतन्यमेकं

धर्मो धर्म्मीति रूपद्वयमयति पृथक् भूयमायावशेन ।

धर्म्मस्तत्रानुभूतिः सकलविषयिणी सर्व्वकार्य्यानुकूला-

शक्तिश्चेच्छादिरूपा भवति गुणगणश्चाश्रयश्चैक एव ॥ १ ॥

नित्यं कालत्रयाबाध्यं दोषगन्धेनापि रहितं निरतिशयसुखात्मकं । चाद्वितीयमेकं ब्रह्मचैतन्यं मायया कल्पितभेदं धर्म्मधर्म्मिभावं प्राप्नोति ।

End. व्याख्या भाष्यदुग्धाब्धिसारं रत्नत्रयं ततः ।

ब्रह्मगौरी चरित्येति तत्र सम्यक् परीक्षितं ।

Colophon. इति श्रीमत् भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदद्वैतविद्याचार्य्यविश्वजिद्याजिश्रीरङ्गराजाध्वरीन्द्रसूनोरप्पदीक्षितस्य कृतौ रत्नत्रयपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मगौरीचरित्ररूपस्य रत्नत्रयस्य परब्रह्मैकरूपताप्रतिपादनं ।

No. 1689. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 5½ inches. Folia, 30. Lines, 7—12—13 on a page. Extent, 870 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tithi-nirṇaya. A dissertation on the lunar days and the religious duties appertaining thereto. By Bhaṭṭoji Díkshita, son of Lakshmidhara Súri.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । चैत्रशुक्लप्रतिपदि वत्सरारम्भः । तत्रोदयिनी तिथिर्ग्राह्या ।
चैत्रे मासि जगद्ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।
शुक्लपक्षे समग्रन्तु तदा सूर्योदये सति ॥ इति चैत्राद्यै शाक्तोक्तेः ।

End. अनन्तां पूजयिष्यामि भूते भूतिप्रदा भवेत्ति दिक् ॥ इति चैत्रिकानिर्णयः ॥

Colophon. इति श्रीपद्वाक्यप्रमाणज्ञश्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन विरचितस्तिथिनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । संवत्सरे पञ्चदशतिथिकृत्यनिरूपणं, तिथिद्वैधशङ्कानिराकरणादिकञ्च ॥

No. 1690. श्राद्धकर्मविधिः ।

Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 9. Lines, 3—12 on a page. Extent, 2,750 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'ráddha-karma-vidhi. Directions for performing S'ráddhas. Anonymous.

Beginning. श्रीरामाय नमः । श्रीमोऽनीमोऽपि योऽसौ विभुरपि सुमतिर्योऽमतीनां नराणां
यो सद्धेतुर्मुनीनामपि वचिद्धियां बोधको निश्चितोऽपि ।
योऽस्थूलोऽपि प्रस्तौ फलमपि विमलं चापवर्गादि मोऽस्मात्
कर्त्ता कर्म्मापि चान्यत्ततिरपि करणं कारणं कोऽपि लभ्यः ।

End. तस्य पित्रादिकस्य यद्रत्नु कदलीफलाचफलाद्यदधिपञ्जिनतण्डुलनिर्मितशष्कुल्यादिकपं चव पुरा इव लोके जीवमावस्थायां ममत्वमीष्टं मनोऽभिलषितं ।

Colophon. इति श्राद्धकर्मविधिः समाप्तः ।

विषयः । श्राद्धविधिः ।

Two works here have been noticed as one by mistake. The first is [illegible] by Rameśvara, the second is [illegible] by 265 Narayana Muni. HS

No. 1691. तत्त्वसङ्ग्रहः, वा वेदान्ततत्त्वत्रयनिरूपणं ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 4¼ inches. Folia, 23. Lines, 6—10—11—13 on a page. Extent, 648 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tattra-sangraha alias *Vedánta-tattra-traya-nirúpana.* An enquiry into the creator, the created, and the obstruction to the union of the two. By Náráyaṇa Muni. Hall's "Contributions," p. 163.

Beginning. पशूनां पतिमीशानं नत्वा सोमं सदाश्रयं ।
रामेश्वरशिवप्रीत्यै कुरुते तत्त्वसङ्ग्रहं ॥
अथ तत्त्वत्रयं श्रुत्यागमपुराणप्रसिद्धं सङ्गृह्यते तत्र पतिः पशुः पाशश्चेति त्रीणि तत्त्वानि प्रसिद्धानि तत्र च तत्त्वत्रयस्य सम्यग्बोधो मोक्षोपाय इत्यपि प्रसिद्धं ॥

End. सर्व्वजनानुजिघृक्षया संक्षिप्तभावयात्माभ्यां रचितोऽयं प्रबन्धः ।

Colophon. इति श्रीपरिव्राजकाचार्य्यश्रीनारायणमुनिकृततत्त्वत्रये ईश्वरप्रकरणमस्तु शुभं ॥

विषयः । मोक्षसाधनज्ञानविषयतत्त्वत्रयनिरूपणं । तत्त्वत्रयञ्च पतितत्त्वपशुतत्त्वपाशतत्त्वरूपं ॥

No. 1692. वाक्यवादः वाक्यदीपिकाख्यटीकासहितः ।

Substance, country-made paper, 11 × 7 inches. Folia, 16. Lines, 15—16—17—18 on a page. Extent, 960 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vákya-váda, together with a commentary entitled *Vákya-dípiká.* A dissertation on Syntax, or the relation of the several elements of a sentence. By Hariyas'a Mis'ra. A rare work, but of great repute.

Beginning. टी० । ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । सुप्तिङन्तचयो वाक्यमिति प्रमाणानुसारेण सुबन्तचयत्वं सति तिङन्तचयत्वस्य मिलितस्य प्रत्येकं सुबन्तचयत्वादेर्वाक्यस्य लक्षणत्वे परस्परमव्याप्तिः पदसमूहत्वमित्यस्य गौरवः पुनर्वा सर्व्वत्याद्यावतिव्याप्तिरित्याशयेन प्रच्छति अथेति ।

मू० । ॐ अथ किमिदं वाक्यं नाम एकतिङ्वाक्यमिति भाष्यात् एकतिङन्तार्थमुख्यविशेष्यकबोधजनकपदसमूहो वाक्यमिति वैयाकरणाः ।

End. मू॰। परन्तु पदार्थतावच्छेदकरूपविशेषस्य कुत्रचिदपि न परामर्शः।

Colophon. इति वाक्यवादः समाप्तः।

टी॰। घटोऽस्त्यमित्यादौ घटत्वादिसम्बन्धिनि वाक्यस्वीकारे घटत्वादेः पदार्थता-
वच्छेदकत्वेऽपि तत्परामर्शानुपपत्तिरिति भावः।
सवत्सवत्स्थापकाविद्यातत्प्रयुक्तदृश्यानयकास्पूर्णताभावकसृदविद्यानिरस्त-
विपरीतभावनीभूतश्रीमद्रिपुशोभिनिर्मितवाक्यदीपिका समाप्तिमगमत्॥

विषयः। क्रियासमभिव्याहृतस्यैव पदसमूहस्य वाक्यतावादिवैयाकरणमते वाक्यत्वं
क्रियाविनिर्मुक्तस्यापि पदसमूहस्य वाक्यतावादिनैयायिकमतद्रूषणञ्च॥

No. 1693. भगवद्गीताटीका गीतासहिता।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5¼ inches. Folia, 100. Lines, 7—9—10 on a page. Extent, 2,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhagavad-gítá-ṭíká. A commentary on the Bhagavadgítá. By Hariyas'a Mis'ra. It is commonly called Hariyaṣí.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। गुरुं नत्वा कृष्णं सततमनन्तसुविषयं
सुगीताप्राकट्यं परिमितनिजानन्दजनकं।
मुनिःख्यातं यै विविधमतसारम्रमयुक्
इतीतो बोधार्थं सकलमनघां मं चरियमाः।

End. चिदानन्दघनं नत्वा पूर्णेन्दुसुन्दराननं।
सुकृतव्याहृतमत्थां चि लभ्यं नत्वा परं मतं॥

विषयः। भगवद्गीताव्याख्यानं।

No. 1694. मुहूर्त्तरत्नाकरं।

Substance, country-made paper, 13¼ × 5¼ inches. Folia, 84. Lines, 12 on a page. Extent, 2,500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Muhúrta-ratnákara. An epitome of astrology relating to the performance of civil rites. By Is'varadása.

Beginning. ओं नमः सरस्वत्यै । अथ मुहूर्त्तरत्नाकरं लिख्यते । ओं नमः शिवाय सशिवाय सदाशिवाय परमशिवाय ॥

ओं सोमसौम्यमङ्गलभास्करसौम्या देवपूज्यरविजाश्रपि नित्यं ।
यं नमन्ति नियताञ्चितशिद्धो सिद्धिदो भवतु मे स गिरीशः ॥

End. अपदृष्यपरपदं अग्न इव प्रशंसन्ति जनकरकराणां तर्पणमाप्नुयात्(?) ।
विमल अपि च यदो दूषिते दुष्टचित्तैर्विषधररसनायां कालकूटः सदैव ॥

Colophon. इति श्रीमज्ज्योतिर्विदराजरामेश्वरदासविरचितो मुहूर्त्तरत्नाभिधो ग्रन्थरत्नः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र १ मे,—संवत्सरनिरूपणं । २,—तिथिनिरूपणं । ३,—वारनिरूपणं । ४,—नक्षत्रनिरूपणं । ५,—योगनिरूपणं । ६,—करणनिरूपणं । ७,—मुहूर्त्तनिरूपणं । ८,—उपग्रहनिरूपणं । ९,—सङ्क्रान्तिनिरूपणं । १०,—ग्रहाणां गोचरनिरूपणं । ११,—चन्द्रताराबलनिरूपणं । १२,—लग्ननिरूपणं । १३,—संस्कारनिरूपणं । १४,—समयशुद्धिनिरूपणं । १५,—ग्रहादीनां दोषनिरूपणं । १६,—नामकरणविधिविस्तृतं उपनयनकालनिरूपणं । १७,—समावर्त्तननिरूपणं । १८,—क्षुरिकाबन्धनं । १९,—विवाहकालनिरूपणं । २०,—चूडाकर्मकालनिरूपणं ; द्विरागमनकालनिरूपणञ्च । २१,—राज्याभिषेककालनिरूपणं । २२,—यात्राकालनिरूपणं । २३,—वास्तुनियमः । २४,—गृहप्रवेशनियमः । २५,—प्रतिष्ठाकालादिनिरूपणं । २६,—पञ्चकर्मग्रामनगरादिवर्णनं ।

No. 1695. शाब्दबोधप्रक्रिया ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5 inches. Folia, 20. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1910. Place of deposit, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ábdabodha-prakriyá. The philosophy of grammar, or the logical relations of the several members of a sentence. By Rámakrishṇa.

Beginning. श्रीरामं सानुजं नत्वा रामकृष्णबुधस्सुधः ।
प्रक्रियां शाब्दबोधस्य कुर्वे ग्रन्थानुसारतः ॥

End. एतद्विकारकको नरस्याभिको विनियोगानुकूलो व्यापारः इत्यादयो जिज्ञासयापि इति सप्तमी ।

Colophon. समाप्तिं गता शाब्दबोधप्रक्रिया ॥

विषयः । आख्यातार्थलकारार्थकारकविभक्त्यर्थानां अन्वयबोधरीतिप्रदर्शनं ॥

No. 1696. शान्तिरसनाटकं, वा द्वादशमहावाक्यसिद्धान्तः ।

Substance, country-made paper, $11\frac{3}{4}$ × 6 inches. Folia, 29. Lines, 8—12 on a page. Extent, 463 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ántirasa-náṭaka, alias *Dvádas'a-mahávákya-siddhánta*.

Explanations and dissertations on the twelve great maxims of the Upanishads on which the Vedánta doctrine is founded. By Vaikuṇṭha Puri. Hall's 'Contributions', p. 205.

Beginning. ओं अथ द्वादशमहावाक्यसिद्धान्तो लिख्यते । ओं नमः त्रिपुरसुन्दर्य्यै ।
ओं यद्ज्ञानप्रभावेण दृश्यते सकलं जगत् ।
यज्ज्ञानाज्जयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥
ओं वैकुण्ठपुरी परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यः सङ्क्षेपतो वेदान्तस्थमहावाक्यार्थं प्रकटीकरोति ॥ प्रशान्तचित्तसन्यासिनिमित्तं तदुपकारहेतोर्वार्त्तिकशास्त्रतदर्थ-पथितं शान्तिरसनाटकसञ्ज्ञकं निरूपयति ।

End. सङ्क्षेपाद् ब्रह्मस्वरूपनिरूपणवेदान्तप्रकरणेन ।

Colophon. इत्यथर्व्ववेदवाक्यब्रह्मशब्दनिर्णयो नाम द्वादशः सिद्धान्तः ॥ १२ ॥ इति द्वादश-महावाक्यः समाप्तः ॥

विषयः । परमहंसधर्म्मान्तर्गतब्रह्मविचारसाधनीभूतानां ऋग्यजुःसामाथर्व्ववेदान्तर्गत-प्रज्ञानमानन्दो ब्रह्मेत्यादिद्वादशमहावाक्यानां अर्थप्रकटीकरणं ॥

No. 1697. यन्त्रन्तभास्करः ।

Substance, country-made paper, 14 × $10\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 5—18 on a page. Extent, 2,728 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Yasavanta-bháskara. A treatise on civil astronomy. *By Bháskara*, son of *Ápájí* Bhaṭṭa; compiled under the auspices of Prince Yasavanta Siñha, son of Mahárája Indramuni. Its subjects are : 1, Lunar months ; 2, Lunar days and religious duties enjoined on those days ; 3, Times meet for the performance of I'shṭi rites ; 4, I shṭi rites ; 5, Religious calendar ; 6, calculation of eclipses ; 7, propriety of religious initiation during eclipses ; 8, religious observances during eclipses ; 9, expiations for eclipses.

Beginning. श्रीपुण्डरीकाक्षाय नमः। नित्यं गोकुलकेलिकौतुकजुषामुल्लासनाशप्रभूः
सौभाग्यं सुमनोजनस्य वितनोत्वनुस्फुरद्धासकः।
गीर्वाणारितमोविदारणपटुर्भाग्यमुल्लासयन्
पद्मानन्दविनोददानचतुरः पायादपायाद्धरिः॥

End. वन्दे लक्ष्मपत्तनमौलिमालायमानकिरीटमठरत्नमरीचिदीपैः।
नीराजितामृदितसुन्दरपादपद्मः श्रीणीतले विजयते यशवन्तदेवः॥१॥
त्र्यम्बकेश्वरपुरीकृतवासादग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात्।
पुण्यपूर्णपुरुषोत्तमभट्टादुद्बभूव सुकृती हरिभट्टः॥२॥
वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रेषितो विधिरिवेह बुधौघैः।
लोकगीतविमलायतकीर्तिः सोऽपि सज्जनमचिर्जयति स्म॥३॥
तस्माद्गूढकीर्तिः कृतसुकृतभरान् मन्त्रतन्त्रः स्वतन्त्रः
साधूनामग्रगण्यो गदहननविधौ मानवानां शरण्यः।
काशीसेवाधिवासी स्वकठिनतरारातिषड्वर्गदस्युः
श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत्॥४॥
तत्सूनुना भास्करशर्मणाखिलादेशतः श्रीयशवन्तभूपतेः।
विनिर्मिते श्रीयशवन्तभास्करे समाप्तिमायात् खलु वर्षकृत्यं॥५॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रमणिनृपतिनन्दनश्रीमत्कुमारयशवन्तसिंह-प्रेरितश्रीमत्काश्यपान्वयमण्डनाग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजिभट्टसूनु-भास्करविरचिते यशवन्तभास्करे संवत्सरकृत्यप्रकाशः समाप्तोऽयं ग्रन्थः।

विषयः। अत्र प्रथमं चान्द्रादिमासनिर्णयः। ततः प्रतिपदादिपञ्चदशतिथिकृत्यं। तत इष्टिकालनिर्णयः। तत इष्टयः। ततः चैत्रादिद्वादशमासकृत्यं। ततो ग्रहण-निर्णयः। ततो ग्रहणे दीक्षाविधिः। ततो ग्रहणपुरश्चरणविधिः। ततो ग्रहण-शान्तिः।

No. 1698. चण्डिकाभाष्यं, वा शान्तनवीचण्डीटीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 112. Lines, 7—14 on a page. Extent, 4,675 s'lokas. Character Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Chaṇḍiká-bháshya alias *S'ántanaví-chaṇḍiṭiká.* A commentary on the Chaṇḍí section of the Márkaṇḍeya Puráṇa. By Santanu Chakravartí, son of Uddharaṇa of the race of Rájádhirája Tomara.

Beginning. ब्रह्मा यस्मै चरित्रेभ्यो रुद्रो यस्मै यथाक्रमः ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १ ॥
चथुत्पन्नसुधांशुकूपपतिता गावो मुनेः खिन्दते
ताः प्रोद्धर्त्तुमशो यतध्वमभितः सत्वार्थयत्नोत्सुकाः ।
सूक्तैः पाणिनिसम्भृतैरविततरामाकर्षमाणाः पुन-
स्ता वः कामदुघा भवन्त्यपि तमस्तोमच्छिदः सलिलः ॥ २ ॥
ऐं क्लीं ह्रीं पदभावितं अमहद्दः वक्तुं स्वयं रचितुं
शंकर्तुं समये चमा + + मयीं ब्राह्मीं श्रियं चण्डिकां ।
आराध्याद्विमधिज्ञामार्गिद्दलनीं श्रीतोमरः शान्तनु-
र्मार्कण्डेयपुराणसिद्धमखिमां व्याख्याय विख्यापते ॥ ३ ॥
मार्कण्डेयपुराणोक्तदेवीमाहात्म्यमद्भुतं ।
अव्याहतमनव्यार्थमपपाठपराङ्मुखं ॥ ४ ॥
श्रुभंतुः शन्तनुः शंतुः सत्कीर्त्तिस्तोमरान्वयः ।
व्याकरोति पराकृत्य कुव्याख्यानपरम्परां ॥ ५ ॥

End. यावद्भूमिरुद्दि सरद्द्युतिमकर्मेभिस्तुरभूरंहु-
स्फारस्फारपयोधिकाननगिरिव्रातोऽत्र सत् सप्तकं ।
यावत् प्रेमभिवाञ्छितकृतवचाः सुश्रीकृतात्मेयती-
व्याख्याशान्तनवी तदावयतु + + + + श्रीचण्डिका ॥ २ ॥

Colophon. इति श्रीराजाधिराजतोमरान्वयश्रीमदुद्धरणात्मजश्रीशन्तनुचक्रवर्त्तिविरचितायां शान्तनव्यां चण्डीटीकायां राजवैश्यवरप्रदानविध्युपलक्षितत्रयोदशोऽध्यायः ॥१३॥
समाप्तञ्चेदं चण्डिकाभाष्यं ।

विषयः । चण्डीव्याख्यानं ।

No. 1699. स्मृतिसुधाकरः ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5½ inches. Folia, 271. Lines, 11 on a page. Extent, 5,400 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Smṛiti-sudhákara. A miscellaneous compilation on Smṛiti rites, in two parts. By Odásaṅkara. Contents: 1st Part, creation. Praise of deities enjoined in the Puráṇas and the Smṛitis. Vice condemned. Praises of Bráhmaṇas and kings. Marriage. Qualities of bridegrooms and brides. Bráhma and other marriages. The great Dvípas or Continents. The nine Varshas or countries. Áryavarta defined. Duration of lunar days and months. Bathing and putting on sectarial marks before performing a rite. Night and duties appertaining to it. Fasts. Duties appropriate on the anniversaries of birth-days. Durations of Manvantaras, Yugas, and Lunar days. Mensual fasts. Memorial fasts. Second Part. Religious calendar.

Beginning. संसारतिमिरच्छेदे समरिच्छेदगोचरे ।
आविराशां मनसि मे सरसी(?)समगोचरे ॥
अगत्तापविमोचनमतिरोचनमसमोचनं पुंसां ।
श्रीलेन्दीवरलोचनमस्तु परं वस्तु नः सिद्ध्यै ॥

End. इति स्मृतिसुधाकरे फाल्गुने चैत्रकृत्यप्रकाशः ॥ १० ॥ समाप्तश्च फाल्गुना-परपक्षः । समाप्तश्च फाल्गुनो मासः । चतुरपि सितसिताभिधः पूर्वः समाप्तश्च तृतीयचातुर्मास्यं ।

Colophon. इति श्रीओढाशङ्करकृतः स्मृतिसुधाकरः समाप्तः ।

विषयः । अथ सृष्टिनिरूपणं । ततः पुराणस्मृतिधर्मादिप्रशंसा । ततो अधर्मनिन्दा । ततो ब्राह्मणप्रशंसा । ततो राजप्रशंसा । ततो विवाहविधिः । ततो वर-कन्यापरीक्षाविधिः । ततो ब्राह्मविवाहादिलक्षणं । ततः सप्तद्वीपादिनवद्वीप-वर्णनं । ततो नववर्षवर्णनं । तत आर्य्यावर्त्तदेशनिरूपणं । ततः चान्द्रमासा-धिमासक्षेत्रादिनिरूपणं । ततो धर्मकर्मणि स्नानतिलकादीनां कर्त्तव्यता-कथनं । ततो नक्तपदार्थनिरूपणं । ततो नक्तव्रतनियमाः । तत उपवासविधिः । ततः पारणदिननियमाः । ततो जन्मदिनकृत्यं । ततो मन्वन्तरयुगाद्यादिनि-रूपणं । ततः तिथिद्वैधव्यवस्था । संवत्सरैकभक्तं । ततो मासोपवासव्रतं । इति पूर्वखण्डः । उत्तरखण्डे तु चैत्रादिद्वादशमासेषु प्रत्यहतिथिकृत्यनिरूपणं ।

No. 1700. पञ्चकल्पटीका मूलसहिता।

Substance, country-made paper, 14⅞ × 6½ inches. Folia, 402. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 10,854 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Pancha-kalpa. With commentary. A treatise on religious duties, moral duties, political duties, and emancipatory duties, or S'ánti Yoga. Compiled in the kingdom of Káshmira during the reign, and under the auspices, of Ranabir Sinha.

Beginning. टी०। ॐ यद्देवासुरमौलिसञ्चितविभाज्वालाञ्चमञ्चस्तमो-
भारध्वंसकरं सदा नतिजुषां निःशेषपापापहं।
सर्व्वार्थैकनिधानमम्बुजभुवा श्रीविष्णुना शम्भुना
सिद्धौ ध्यातमदोऽस्तु वो गणपतेर्भूत्यै पदाब्जद्वयं॥

मू०। ब्रह्मक्षत्रविशो द्विजा इति इयत्तेषां क्रमादध्ययः
प्रज्ञाख्या पशुपालनाय यजनाधीती समे चान्यगा(?)।
सेवाध्यापनयाजनप्रतिग्रहश्चात्पाल्याद्यः
शिल्पं वृत्तिरनन्तरापदि इयाद्यो वर्गे उक्तः समः॥ १॥

End. मू०। प्रवृत्तं तत् सर्व्वं भवति भविनां चित्रघटनं
समापन्ना यासां न खलु गणनां यात्यमरपः।
निवृत्तं तत्किञ्चिद् भवति सुकृतां यत् करुणया-
त्यमूर्त्तिर्द्देवोऽसौ जयति भगवान् भूतिविग्रहः॥

टी०। रणवीरमहाराजश्रीराज्योत्सवशालिषु।
काश्मीरेषु निबद्धेयं पञ्चकल्पास्तु मन्महे॥

Colophon. इति पञ्चकल्प्यां योगानुशासनाख्यो हरिचन्दनकल्पः पञ्चमः॥ ५॥

विषयः। पञ्चकल्पीव्याख्यानं। पञ्चकल्प्यान्तु पञ्च कल्पाः सन्ति। तत्र १म-कल्पे, सदाचार-कथनं। २य-कल्पे, नीतिकथनं। ३य-कल्पे, न्यायकथनं, न्यायस्तु पुरीस्थापन-सामदानादिसाम्भोपन्यासादिरूपो राजधर्मविशेषः। ४र्थ-५म-कल्पे, शान्तियोगकथनं।

No. 1701. श्राद्धकाण्डं।

Substance, country-made paper, 10½ × 5¾ inches. Folia, 22. Lines, 13 on a page. Extent, 740 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'ráddha-káṇḍa. A dissertation on Sráddhas, or periodical offerings to the manes. By Bhaṭṭojí Díkshita, son of Lakshmídhara Suri.

Beginning. अथ श्राद्धनिरूपणार्थं तृतीयोऽध्याय आरभ्यते, तत्र प्रेतोद्देशेन श्रद्धया द्रव्यत्याग-
विशेषः श्राद्धं तदाह मूले, अन्नादेस्तु अपेक्षायां श्राद्धमेवेदमपरार्कः।

End. तेनैव प्रेरिता यद् यद्भट्टोजित्य आपदं।
एवं भक्ति तु(?) स दिनेनस्याद्योत्री सर्वेश्वरः॥

Colophon. इति पदवाक्यप्रमाणपारावारीणश्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां चतुर्विंशतिमतसंग्रहव्याख्यायां श्राद्धकाण्डं सम्पूर्णं।

विषयः। मन्वाद्युक्तप्रमाणप्रदर्शनेन श्राद्धनिरूपणं।

No. 1702. पदचन्द्रिका, वा अमरकोषव्याख्या।

Substance, country-made paper, 13¾ × 6¾ inches. Folia, 379. Lines, 5—14 on a page. Extent, 15,160 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Padachandriká alias *Amarakosha-vyákhyá.* A commentary on the Amarakosha. By Ráyamukuṭa.

Beginning. ॐ अध्यास्ते यः सर्वं भुव ईश्वर इत्यन्तरात्मा यथमः।
अवतिनि संविद्विषयः पुरुषः स परः पुरातनो जयति॥
अभीष्टदेवतानमस्कारायुपनीतमहदं त्ति निष्प्रत्यूहसमाप्त्यर्थं प्रतिबन्धकाधर्म-
निरोधानद्वारा प्रारीप्सितं परिसमापयतीति प्रामाणिकं मतं, अतो निष्प्रत्यूह-
प्रारीप्सितपरिसमाप्तिहेतुविशिष्टदेवतापङ्क्तीनामादिशिष्टानुमितप्रत्ययिपूर्ग्रन्थ-
कारः प्रथमं नमस्कारश्लोकं निबध्नाति। यस्य ज्ञानदयासिन्धोरिति॥

End. यथा: गोपा पुंस्यपि स्त्री पोटा नपुंसकेऽपि स्त्रीत्यादिकमूहनीयं।

Colophon. इ श्री य क ता मम को पं का पदचन्द्रिकायां लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गं समाप्तं।

विषयः। अमरकोषव्याख्यानं।

No. 1703. पाञ्चोलीभगवद्गीताटीका गीतासहिता ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 6½ inches. Folia, 138. Lines, 9—12—14 on a page. Extent, 4,855 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1890. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Páñcholibhagavadgítá-tíká. A commentary on the *Bhagavadgítá.* Anonymous.

Beginning. सन्तोषाय गुरुं वन्दे परं संवित्प्रदायकं ।
मानिर्मिताशनाच्छतानम्दायतमोऽयहं ॥

End. उपदेशमद्य इहिर्भूवा अवभिचारिणी भीतिरिति मे मतिः ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सन्न्यासयोगो नामाष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1704. बृहन्नारदपञ्चरात्रं ।

Substance, country-made paper, 12½ × 6½ inches. Folia, 444. Lines, 11 on a page. Extent, 10,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vrihannárada Pañcharátra. An enlarged edition of the *Nárada-pañcharátra* of which an edition has been published in the Bibliotheca Indica of the Asiatic Society of Bengal. The Pañcharátras form a class of their own, and are in substance closely allied to the Tantras. They are Vaishṇavite in their character, and relate principally to Vaishṇava rituals, illustrated with tales, stories and descriptive poetry. Their author's names are not given.

Beginning. व्यासीनमाश्रमे कर्ण तदाश्रमनिवासिनः ।
निःश्रेयसकरं कर्म प्रष्टुमारेभिरे मुनिं ॥ १ ॥

End. प्रदास्यति स युष्मभ्यमपवर्गं तपोधनाः ।
इत्यध्यायसमन्वितम् चर्योपादः प्रकीर्त्तितः ॥ १०८ ॥

Colophon. इति श्रीनारदपञ्चरात्रे महोपनिषदि पाद्मे तन्त्रे चर्य्यापादे समाराधनाङ्गमन्त्रोद्धारो नाम त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३३ ॥

विषयः। ग्रन्थोऽयं ज्ञानयोगक्रियाचर्य्याख्यैश्चतुर्भिः पादैर्विभक्तः। तत्र ज्ञानपादे १मे,—ज्ञानमवाप्तिकामीन् प्रति कमलभुवेरुपदेशः। २,—परतत्त्वादिद्वयविश्वमूर्त्त्युत्पत्तिकथनं। ३,—प्रकृत्यादिसृष्टिकथनं। ४,—को जीवः संसारी कश्च मुक्त इत्यादिविवेचनं। ५,—प्रकृतिलयप्राप्त्युपायकथनं। ६,—प्रकृतेः सर्व्वतः पार्थिवादिकथनं। ७,—ब्रह्मप्राप्त्युपायस्य ज्ञानस्योत्पत्तिकथनं। ८,—मुक्तिभेदतत्त्वनिर्णयः। ९,—भूगोलवर्णनं। १०,—भूलोकलक्षणं। ११,—पातालालोकवर्णनं। १२,—भुवर्लोकादिविस्तारः। इति ज्ञानपादः समाप्तः॥

योगपादे १मे,—आसनभेदविधिः। २,—नाडीस्वरूपकथनं। ३,—प्राणायामलक्षणं। ४,—पञ्चभूतस्थानभेदनिर्णयः। ५,—योगलक्षणं। योगपादः समाप्तः।

क्रियापादे १मे,—विष्णुस्थापनार्थं भूपरीक्षा। २,—ग्रामविन्यासः। ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०,—विष्णुमन्दिरनिर्म्माणं। ११, १२, १३, १४,—विष्णुप्रतिमाविधिः। १५,—प्रतिमास्थित्यासनभेदाः। १६,—विष्णुमूर्त्तिभेदाः। १७,—दशावतारलक्षणं। १८,—विष्णोः पुनर्मूर्त्तिभेदकथनं। १९,—पूजायां प्रतिमाविशेषस्य उत्तममध्यमाधमत्वनिर्णयः। २०,—प्रतिमामानलक्षणभूषणकथनं। २१,—श्रियादिदेवीलक्षणं। २२,—विष्णुपरिवारदेवतालक्षणं। २३,—पूजोपकरणविधिः। २४,—आचार्य्यलक्षणं॥ २५,—विष्णुप्रतिष्ठोपकरणं। २६,२७,—अधिवासनविधिः। २८, २९, ३०, ३१,—प्रतिष्ठाविधानं। ३२,—श्रियादिदेवीनां पाविमवचं। ३३,—अक्षमालाप्रतिष्ठा। ३४,—पचार्थास्थापनविधिः। क्रियापादः समाप्तः।

चर्य्यापादे १मे,—विष्ण्वाराधनाधिकारिनिरूपणं। २,—दीक्षाविधिः। ३,—नित्ययागविधिः। ४,—अग्निकार्य्यविधिः। ५,—उत्सवसमाराधनविधिः। ६,—नीराजनविधिः। ७,—आचार्य्याभिषेकविधिः। ८,—स्नपनविधिः। ९,—सचक्रकलशाभिषेकविधिः। १०,—ध्वजारोह विधिः। ११,—महोत्सवविधिः। १२,—विष्ण्वाराधने पुष्पविविधविधानं। १३,—कर्म्मोपादानेज्यास्वाध्याययोगानां पञ्चानां पञ्चकालविधिः। १४,—उत्तमाधमयोग्यनक्षत्रादिकथनं। १५,—मासविशेषे मूर्त्तिविशेषार्च्चनविधानं। १६,—देवद्रव्यापहरणदोषकीर्त्तनं। १७,—जीर्णप्रतिमोद्धारादिविधिः। १८,—प्रायश्चित्तविधिः। १९,—नारायणवचः प्रायश्चित्तरूपताकथनं। २०,—ब्रह्महत्यादिपापनाशककर्म्मकथनं। २१,—चर्य्याधिकारिव्यवस्था। २२,—मुद्राविधिः। २३,—मन्त्रार्थवर्णनं। २४,—द्वादशाक्षरमन्त्रकल्पः। २५,—अष्टाक्षरकल्पः। २६,—विष्णुगायत्र्यादिमन्त्रोद्धारः। २७,—

मत्स्यादिमूर्त्तिमन्त्रोद्धारः । १८,—धर्मसमयाधिपतिमन्त्रोद्धारः । १९,—श्रियादि-परिवारमन्त्रकथनं । २०,—श्रियादिमन्त्रोद्धारः । २१,—अघोरास्त्रविधिकथनं । २२,—महामन्त्रविशेषकथनं । २३,—समाराधनाङ्गमन्त्रोद्धारः ॥

No. 1705. जयसिंहकल्पद्रुमः ।

Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 694. Lines. 9—11 on a page. Extent, 22,869 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1876. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Jayasiñha Kalpadruma. A Smṛiti compilation on the duties, feasts, fasts and observances meet for householders. By Ratnákara, son of S'rídeva Bhaṭṭa, and a Paṇḍita of Benares. The name of the work is due to its patron Jaya Siñha, son of Vishṇu Siñha who ruled in Mathurá. The father of Vishṇu was Kṛishṇa Siñha; grandfather, Ráma Siñha; great grandfather Jaya Siñha, and great-great-grandfather Jagat Siñha. The last was a descendent of Mána Siñha who traced his ancestry to Prithvírája of the Kurma or Kachvaha race, and was a king of the Matsya-deva. The work, though modern, is of considerable repute, and often quoted.

Beginning. करीन्द्राननं चारुचन्द्रावतंसं स्वदृक्पाशभीमिलद्भृङ्गमालं ।
चपर्णासुतं विघ्नपूगं हरन्तं गणेशं सुरेशं नमाम्यं प्रपद्ये ॥
श्रीजानकीशं शरणागतैकदुःखापहं श्रीगिरिजाधवञ्च ।
नत्वाथ पूज्यौ पितरौ गुरुंच श्रीभ्रातरौ सूर्य्यसमानरूपौ ॥
— — — — — — — — ।
तद्वंशे वितते महामकुले धर्म्मैकसेतुर्म्महान्
पृथ्वीराज इति प्रसिद्धमहिमा सत्या+नामधनीः ।
राजा सव्यधुरन्धरः समभवद् यस्याभवद् गोचरो
वाचां यो मनसोऽथ गोचरतरो विष्णुः कृपावारिधिः ॥
तद्वंशे मानसिंहः समभवद्तुलः प्रत्यर्थ दानम+
++दं नाम् मकेन्द्रानभिनवतुरगान् याचकेभ्योऽददु यः ।
यशोर्भ्मीश्यानमेकानुदधिजसमतान् स्वतः सैवंसैवैः
कला साधाव्यलक्ष्मीं समयद्दभितो भारतं मत्स्यदेशे ॥

मानसिंहादभूत्तस्मादमरसिंहो नृपाग्रजः ।
अमरसिंहात्सवाईसिंहो जयसिंहस्ततस्ततः ॥

\- - - - - - - - - - ।

राजाग्रणीः श्रीजयसिंहपुत्रः श्रीरामसिंहोऽवनिपालपालः ।
योऽस्मिन् कुलेऽभूद्विजितारिवर्गः श्रीरामपादाब्जविलग्नचित्तः ॥

\- - - - - - - - - - - - - - ।

तत्पुत्रः कृष्णसिंहः प्रथितगुणगणः कृष्णवत्सोऽत्वयो यो
जातः पृथ्व्यां पृथुश्रीररिगणविनिपातेऽर्जुने भानुरूपः ।
तस्मात् श्रीविष्णुसिंहः क्षपितरिपुगणः पालकः सज्जनानां
राजा राजीवनेत्रः समजनि मथुरा पालिता येन पूर्व्वं ॥
तस्मात् श्रीविष्णुसिंहाख्याद् राजा राजीवलोचनः ।
जातः श्रीजयसिंहोऽसौ क्षीराब्धेरिव चन्द्रमाः ॥

\- - - - - - - - - - ।

तेन श्रीजयसिंहेन सर्व्वशास्त्रार्थसंविदा ।
सम्प्रार्थितस्त्रियैः कृत्यं कुर्व्वतेऽसि सुमङ्गलं ॥
रामाङ्घ्रिप्रवणः सुकर्म्मनिरतः शास्त्रिज्ञगोत्रोद्भवः
काशीस्थद्विजदेवभट्टतनयः सम्राट् सुविद्यान्वितः ।
संतस्थैर्धनधान्ययैर्बहुविधैः सर्व्वान् ऋतूनाचरन्
तत्प्रीत्यै व्रतकल्पशाखिनममुं निर्म्माति रत्नाकरः ॥

\- - - - - - - - - - ।

बहवो हि बुधाः सन्ति तन्निबन्धाः सहस्रशः ।
तथाप्यस्य तु वैदग्ध्यं सुहृद्भिः संविचार्य्यतां ॥
वक्ष्यमाणव्रतेषु कालस्य निमित्तत्वादादौ कालस्वरूपं तन्निर्णयश्च उच्यते ॥

End. सर्व्वतोमुखमखं ऋतूत्तमं संविधाय सुमंहितायुतं ।
देवभट्टतनुजापजन्मना कल्पवृक्षरचना शिवं कृता ।
शाके विक्रमपार्थिवस्य शुभदे व्योमर्षिसप्तेन्दुयुग्-
वर्षे श्रीमनसप्तके सिततिथौ मासे नभस्याख्यके ।
पूर्णे श्रीजयसिंहदेवनगरे पुण्येऽम्बिकेशाश्रिते
ग्रन्थः कल्पतरुः समाप्तिमगमत् सच्छास्त्रविन्नप्रदः ॥
रत्नाकरेण जयसिंहसमर्चितेन सद्भावरत्ननिचयैः परिसंस्तृतीतः ।
ग्रन्थोऽर्थदः सफलकल्पमहीरुहाख्यः श्रीजानकीशपदपद्मयुगेऽर्पितोऽयं ॥

ग्रन्थान् बहून् सुचिततान् सुचिरं विभाव्य कष्टेन यः कविवरैरभिमन्यतेऽर्थः ।
निर्मत्सरं बुधवराः परितो विचार्य्य ग्रन्थाद्दूरीकुरुत तं हि विना प्रयासं ॥
++पद्मकल्पतरवः परं सुता जयसिंहवर्म्मनृपतेः समागते ।
कथमन्यथा सुरगणोऽम्बिकापुरे +++महाध्वरमिषात् समाययौ ॥

Colophon. इति श्रीदेवमहात्मजपौण्डरीकयाजिरत्नाकरविरचिते श्रीजयसिंहकल्पद्रुमे चतुर्दशः स्तवकः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः । संवत् १८७९ ।

विषयः । १ प्रथमस्तवके,—कालस्वरूपनिरूपणं । निमेषादिलक्षणं । चान्द्रसावनसौरमानलक्षणादिकथनं । संवत्सरभेदनिरूपणं । अयननिरूपणं । शुद्धमासनिर्णयः । मलमासनिरूपणं । अत्र कर्त्तव्याकर्त्तव्यव्यवस्थादिनिरूपणं । क्षयमासादिनिरूपणं । मलमासादौ गयाश्राद्धादिकरणव्यवस्थाकथनं । मलमासाभिधानव्रतविधानकथनं । अन्यविधमलमासव्रतविधानं । सर्व्वत्र प्रयोगकथनं । (एवं परत्र ज्ञेयं) ।

२ स्तवके,—सङ्क्रान्तिनिरूपणं । तत्र पुण्यकालादिव्यवस्थाकथनं । सङ्क्रान्तिकृत्यनिरूपणं । सङ्क्रान्तिविशेषे दानकथनं । तिथिशब्दार्थनिर्णयः । सामान्यतः सर्व्वतिथिनिरूपणं । एकभक्तकालनिर्णयः । नक्तव्रतकालनिरूपणादिकं । अयाचितव्रतनिर्णयः । दानहोमादिकालनिर्णयः । सामान्यतो व्रतप्रशंसाकीर्त्तनं । तत्र अधिकारिधर्म्मनिरूपणं । हिरात्रमननिमित्तक्रियानिर्णयः । व्रतारम्भकालव्यवस्था । दानविभागनिरूपणं । नवरत्ननिरूपणं । पञ्चगव्य-पञ्चपल्लव-सप्तधान्य-सप्तधातु-सर्व्वौषधि-त्रिमधुप्रभृतिनिरूपणं । यक्षकर्द्दमादिलक्षणं । विविधधूपनिर्म्माणप्रकारकीर्त्तनं । व्रते सूतकादिव्यवस्थाकथनञ्च ।

३ये स्तवके,—प्रतिपन्निरूपणं । तत्र प्रतिपदो ध्यानकथनं । संवत्सरारम्भविधिकथनं । तत्र प्रयोगकथनञ्च । एवं परत्र । तिलकव्रतविधानकथनं । आरोग्यव्रतविधिकथनं । विद्याव्रतविधिः । ज्यैष्ठशुक्लप्रतिपदि करवीरव्रतविधानं । आश्विनशुक्लप्रतिपदि अशोकव्रतविधानं । तत्र नवरात्रव्रतारम्भकथनं । तत्कालनिरूपणादिकं । शरद्वसन्तयोः तुल्य एव दुर्गोत्सवः कार्य्य इति व्यवस्थापनं । तत्प्रसङ्गात् मुक्तिमूलकलसंस्थापनं । कलसस्थापनविधिकथनं । दुर्गोत्सवे पूजायाः प्राधान्यनिरूपणं । प्रतिमापरिमाणादिनिरूपणं । मूर्त्तिस्थापनायां दिङ्निरूपणं । प्रतिमागुणदोषनिरूपणं । पूजाविधिकथनं । 'बहृचादीनां कलसस्थापनविधिः । कात्यायनानां कलसस्थापनविधिः । बलिदानविधानकथनं । नवरात्रे सूतकादिनिर्णयः । षष्ठ्यादिकृत्यनिरूपणं । विजयप्राप्तिकामेन लोहाभिसारिककर्म्मकर्त्तव्यताविधानं । राजचिह्नपूजनविधिकथनं । नवरात्रपारणादिनिर्णयः । दशमीकृत्यविधिः । विजयप्रस्थानोत्सवविधानकीर्त्तनञ्च ।

विषयः। कन्यायां आश्विना अनन्ततिथिविहितकपूजादिविधानं। पुत्रकामीव्रतविधानं। दोलायात्रीव्रतविधानकथनं।

१०मे स्तबके,—सामान्यतो नवमीनिरूपणादिकं। गौरीनवमीव्रतविधानं। चैत्रशुक्लनवम्यां रामव्रतविधानं। तत्रैव भद्रकालीपूजाविधिः। वैशाखशुक्लनवम्यां चण्डिकापूजाविधानं। ज्येष्ठे ब्राह्मीनवमीविधानं। आषाढशुक्लनवम्यामैन्द्रीपूजाविधानं। श्रावणशुक्लनवम्यां कुमारीपूजाविधिः। भाद्रादिषु नवम्यां चण्डापूजाविधानं। महानवमीनिर्णयः। तत्र भद्रकालीपूजाविधानं। दशनवमीव्रतविधानं। शौर्यव्रतविधानं। कार्त्तिकशुक्लनवम्यां वीरासनादिविधिकथनं। महानन्दानवमीव्रतविधानं। आश्वयुजशुक्लनवम्यामानन्दनवमीव्रतविधानं। नक्तयोगे नवम्यां योगादिनिरूपणञ्च।

११मे स्तबके,—सामान्यतो दशमीनिरूपणं। चैत्रशुक्लदशम्यां धर्मपूजनविधिः। दशहराविधिः। आषाढशुक्लदशम्यां आशादिविधानं। भाद्रशुक्लदशम्यां दशावतारव्रतविधानं। आश्विने अपराजितानिर्णयः। विजयादशमीकृत्यविधानं। तत्र राजप्रस्थानविधिकीर्त्तनं। कार्त्तिकशुक्लदशम्यां सार्वभौमव्रतविधानं। आशादशमीव्रतविधानं। आरोग्यव्रतविधानं। मार्गशीर्षे पदार्थव्रतविधानं। धर्मव्रत-कथनिरूपणं। योगादिनिरूपणं।

१२मे स्तबके,—सामान्यत एकादशीनिरूपणं। एकादशीव्रतनिरूपणं। तत्र अव-स्थाभेदादिनिर्णयः। अनुकल्पविधिः। पारणकालनिरूपणादिकं। सम्पूर्णादि-लक्षणादिनिरूपणं। निन्दाभेदश्रवणाकथनं। एकादश्यां नानाविधवर्जनवस्तूनां निर्मूलसंस्थापनं। द्वादशीकृत्यनिरूपणं। उन्मीलनीवञ्जुलादिव्रतनिरूपणं। पिशाचमोचनैकादशीव्रतविधिः। चैत्रशुक्लैकादश्यां दोलयात्राविधिकीर्त्तनं। दम-नकारोपणविधानं। कामदैकादशीव्रतविधिः। वामनैकादशीव्रतविधिः। मोहिनी-यात्राप्रकीर्त्तनं। शयनोत्सवविधानादिकथनं। चातुर्मास्यव्रतविधिः। पाद्म-देवशयनैकादशीव्रतविधानं। पुत्रैकादशीव्रतविधिः। बुधद्वादशीव्रतविधानं। पवित्री-व्रतविधानं। पवित्रार्पणविधिः। पवित्रारोपणविधानं। श्रवणद्वादश्यैकादशी-कथा। अजैकादश्यां वामनावतारकथनं। तत्पूजादिविधानञ्च। विजयद्वा-दशीव्रतविधानं। कल्किद्वादशीव्रतविधिः। भाद्रे भगवतः कटिपरिवर्त्तनोत्सव-विधिः। आश्विने इन्दिरैकादशीमाहात्म्यकीर्त्तनादिकं। पापाङ्कुशैकादशीमाहात्म्यं। पद्मनाभैकादशीव्रतविधानं। कार्त्तिके रमैकादशीव्रतविधानं। गोवत्सद्वादशी-व्रतविधानं। उत्थानभोगोत्सवविधिः। मार्गशीर्षैकादशीकृत्यविधानं। पौषे पुत्र-दाभिधैकादशीव्रतनिरूपणं। फाल्गुनैकादशीव्रतनिरूपणं।

विषयः। १३शे,—सामान्यतः द्वादशीनिरूपणं। नृसिंहद्वादशीव्रतनिरूपणं। आमर्द्दकीव्रत-
विधानं। श्रवणद्वादशीव्रतविधिः। चैत्रद्वादशीकृत्यनिरूपणं। धामविशेषनिरूपणा-
दिकं। भाद्रशुक्लद्वादशीव्रतविधानं। आश्विनकृष्णैकादश्यां सन्न्यासिनां श्राद्धवि-
धानं। वत्सद्वादशीव्रतविधिः। द्वादशादित्यव्रतविधिः। सरूपद्वादशीव्रतविधिः।
जन्मद्वादशीव्रतविधानं। तिलद्वादशीव्रतविधानं। भीमद्वादशीविधिः।

१४शे,—सामान्यतः त्रयोदशीनिरूपणं। चैत्रकृष्णत्रयोदश्यां महावारुणीयोगादि-
विधिकीर्त्तनं। तत्र शुक्लायां मदनपूजाविधिकथनं। अनङ्गत्रयोदशीविधिः।
वैशाखे कामदेवव्रतविधानं। ज्यैष्ठे सौभाग्यशयनव्रतविधानं। दौर्भाग्यनाशनव्रतवि-
धानं। आश्विनकृष्णत्रयोदश्यां श्राद्धविधिकथनं। मघात्रयोदशीविधानं। युगाद्या-
व्रतविधिः। कार्त्तिके यमदीपदानविधिः। तत्र गोत्रिरात्रव्रतविधिः। मार्गशीर्षे
अनङ्गत्रयोदशीव्रतविधानं। यमादर्शनव्रतविधानं। पौषे त्रयोदशीकृत्यनिरूपणं।
फाल्गुने धनदव्रतविधानं। प्रदोषव्रतविधानं। तत्र प्रदोषस्वरूपादिनिरूपणञ्च।
शनिप्रदोषव्रतविधानं। सम्पूर्णत्रयोदशीव्रतविधानं। कामत्रयोदशीव्रतविधानं।

१५शे,—सामान्यतश्चतुर्दशीनिरूपणं। चतुर्दशीषु वीरेश्वरपूजाविधानं। चैत्र-
कृष्णचतुर्दश्यां केदारोदकपानविधिः। भोजनचतुर्दशीविधिः। दमनकारोपण-
विधिः। पतिपूजाविधानं। वैशाखे नृसिंहजयन्तीव्रतविधानं। तत्र चोङ्कारे-
श्वरयात्राविधानं। हेमधेनुदानविधिः। श्रावणे पवित्रारोपणविधिः। भाद्रे अनन्त-
व्रतविधानकथनं। व्रतोद्यापनविधिकथनं। तत्र पालीव्रतविधिः। कदलीव्रत-
विधिः। आश्विनकृष्णपक्षे दुर्म्मरणमृतानां श्राद्धादिविधिः। कार्त्तिके तर्पणविधिः।
दीपदानविधिः। प्रेतचतुर्दशीविधिः। शुक्लायां ब्रह्मकूर्चव्रतविधानं। पाषाण-
चतुर्दशीव्रतविधानं। वैकुण्ठचतुर्दशीविधिः। कार्त्तिकव्रतविधिः। मार्गशीर्षशुक्ल-
चतुर्दशीमारभ्य शिवपूजाविधिकथनं। पौषे विरूपाक्षव्रतविधानं। माघे शिवचतु-
र्द्दशीव्रतविधिकीर्त्तनं। तत्र पारणादिव्यवस्थानिरूपणञ्च। शिवाय दानयोग्यकुसुमा-
दिनिर्व्वाचनं। शिवरात्रिकृत्यनिरूपणं। फाल्गुनशुक्लचतुर्द्दश्यां महेश्वरव्रतविधानं।
तत्र वृषदानादिविधिकथनं।

१६शे,—सामान्यतः पौर्णमासीनिरूपणं। चैत्रे दमनेन शिवपूजाविधिकथनं। तत्र
इन्द्रपूजाविधिकथनं। वैशाखीकृत्यनिरूपणं। तत्र तिलकृष्णाजिनादिदानविधिः।
सोमव्रतविधानं। गोदानविधानकीर्त्तनं। ज्यैष्ठे सावित्रीव्रतविधानकथनं। अत्र
देशभेदे आचारभेदकथनञ्च। पूर्णकामव्रतविधिः। आषाढीकृत्यनिरूपणं। तत्र
कोकिलाव्रतविधानं। [illegible]पूजाविधिः। श्रावणे रक्षाबन्धनविधिकीर्त्तनं।
उपाकर्म्मकालनिरूपणं। भाद्रपद्यां सावित्रीव्रतविधानं। ब्रह्मसावित्रीव्रतविधिः।

विषयः । लोकपालपूजाविधिः । भागवतद्वादशविधिः । आश्विने कोजागरकृत्यविधानं । कोजागरव्रतविधानं । आग्रयणकर्म्मविधानं । दक्षिणां नीराजनविधिः । कार्त्तिके त्रिपुरोत्सवविधिः । काम्यदीपोत्सर्गविधिः । स्नानव्रतविधिः । राधिव्रतविधिः । कृत्तिकाव्रतविधिः । मनोरथपूर्णिमाव्रतविधानं । सौभाग्यव्रतविधिः । भीष्मपञ्चकव्रतविधिः । मार्गशीर्षे चन्द्रपूजाविधिः । दत्तात्रेयजन्मोत्सवविधिः । चन्द्रव्रतविधिः । पौषे ईशानव्रतविधानं । माघीकृत्यनिरूपणं । प्रसङ्गात् माघस्नानविधानं । शूलकम्बलादिविधिः । फाल्गुनीकृत्यनिरूपणं । होलिकोत्सवविधानं । अशोकव्रतविधिः । लक्ष्मीनारायणव्रतविधिः ।

१७शे,—सामान्यतः अमावस्यानिरूपणं । अमावस्याव्रतानि । तत्र पितृव्रतविधिः । अमाकृत्यनिरूपणं । [illegible]निके कौमुदीमहोत्सवविधानं । दीपान्वितविधिः । गौरीकेदारव्रतविधानं । युगाद्याकृत्यविधा[illegible]दययोगनिरूपणादिकं । सोमवत्यमावस्याव्रतविधानं । ध्रुवव्रतविधानं । पयोव्रतविधानं । दर्शश्राद्धनिरूपणादिकं । श्राद्धकालनिरूपणं । एकोद्दिष्टाब्दिकसपिण्डीकरणादिश्राद्धनिरूपणादिकं । आशामादिविधानं । ग्रहणकालादिनिरूपणं । चूडामणियोगादिनिरूपणं । वारव्रतानि । आदित्यहृदयविधिः । सोमवारव्रतादिविधानं । नक्षत्रव्रतादिविधिः ।

१८शे, सामान्यतः सङ्क्रान्तिनिरूपणं । तत्र विविधव्रतविधिकीर्त्तनं । धान्यसङ्क्रान्तिविधिः । पायससङ्क्रान्तिः । विशोकसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । तेजःसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । आयुःसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । कीर्त्तिसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । शीलसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । स्नानव्रतविधिः । हस्ताकत्यागविधिः । मधुनाशविधिः । मौनव्रतविधिः । लक्षपूजाविधिः । लक्षनमस्कारविधिः । लक्षवर्त्तिदानविधिः । अश्वत्थप्रदक्षिणोद्यापनविधिः । अश्वत्थोपनयनविधिः । रूपावाप्तिव्रतविधिः । आन्दोलनव्रतविधिः । चैत्रादिमासनियमकथनादिकं । तत्र कान्तिव्रतविधिः । ज्ञानावाप्तिव्रतविधिः । श्रीप्राप्तिव्रतविधिः । सौभाग्यावाप्तिव्रतविधिः । एकभक्तव्रतविधिः । अगस्त्यार्घदानविधिः । अगस्त्यपूजाविधिः । कार्त्तिकव्रतादिविधिः । प्रदीपव्रतविधिः । जयावाप्तिव्रतविधानं । देवीव्रतविधानं । उपवासव्रतानि । चान्द्रायणव्रतविधिः । सूर्य्यव्रतविधिः । इति । शम् । (धर्म्मकल्पद्रुमस्य विवरणं समाप्तं ।)

No. 1706. कालनिर्णयप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 105. Lines, 12—14—15 on a page. Extent, 4,500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kálanirṇaya-prakás'a. On lunar days and the different religious fast, penances and optional observances and duties appertaining thereto. By Rámachandra Bhaṭṭa, son of Viṭṭhala Bhaṭṭa, and grandson of Bálakrishṇa Bhaṭṭa.

Beginning. श्रीव्यंकटपदद्वन्द्वं नत्वा गणपतिं गुरून्।
रामचन्द्रोऽतिमङ्गलिं कुरुते कालनिर्णयं॥
तत्र कालो द्विविधः। नित्यः खण्डश्च। नित्यस्त्वीश्वररूप एव। अनादिरेव भगवान् कालोऽनन्तोऽजरोऽमरः। इति वचनात्। खण्डः क्षणादिपरार्द्धान्तः। तत्र नित्यस्य न निर्णयोऽनुपयोगात्। इत्यादि।

End. यथार्णवस्य रत्नानि मेरोश्च कनकोपलाः।
सङ्ख्यातुं नैव शक्य[illegible]व्यास्तथा गुणाः॥ इति।

Colophon. इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणाभिज्ञतत्सदुपनामकभट्टबालकृष्णात्मजभट्टविठ्ठलसूनु-भट्टरामचन्द्रकृतकालनिर्णयप्रकाशः समाप्तिमगमत्। शुभमस्तु।

विषयः। नित्यखण्डभेदेन द्विविधकालनिरूपणं: तत्र संवत्सरनिर्णयः। अयननिर्णयः। ऋतुनिर्णयः। द्विविधमलमासनिरूपणं। तत्र कार्य्याकार्य्यनिर्णयः। सामान्यतः सर्व्वतिथिनिरूपणं। सम्पूर्णाखण्डादितिथिव्यवस्थानिरूपणं। शुक्लप्रतिपदादिदर्शान्ततिथिविशेषे व्यवस्थाविशेषनिर्णयः। जन्माष्टमीनिर्णयः। एकादश्युपवासनिर्णयः। तत्र क्रियानुकल्पादिविधिकथनं। हरिशयनादिनिर्णयः। शुक्लविवाहादिद्वादशीनिरूपणं। नक्तव्रतादिविधिः। चातुर्म्मास्यव्रतविधिः। शिवरात्रिव्रतनिर्णयः। एकभक्तादिव्रतनिर्णयः। उपाकर्म्मनिर्णयः। उत्सर्जननिर्णयः। नानातिथिसाध्यव्रतनिर्णयः। नवरात्रविधिनिर्णयः। कुमारीपूजाविधिः। कौमुदीनिर्णयः। होलिकोत्सवनिर्णयः। इष्टिविषये पर्व्वनिरूपणं। तत्र प्रकृतिनिरूपणं। विकृतिनिर्णयः। श्राद्धकालनिर्णयः। मघात्रयोदशीनिर्णयः। महालयापरपक्षनिर्णयः। सपिण्डीकरणादिकालनिरूपणं। प्रेतश्राद्धेषु निषिद्धकालनिर्णयः। अमाश्राद्धातिरिक्तनिपुरुषोद्देश्यकपार्व्वणेषु तिथिनिरूपणं। अमावस्यानिर्णयः। श्रवणाग्निनिर्णयः। पञ्चकालनिर्णयः। व्रतेतिकर्त्तव्यतानिर्णयः। नवचोपवासनिर्णयः। नदीरजोदोषकालनिर्णयः। आधानाग्निष्टोमादिकालनिर्णयः। दीक्षाकालनिर्णयः। सूत्रारम्भकालनिर्णयः। मूर्तिप्रतिष्ठाकालनिर्णयः। वापीकूपादिप्रतिष्ठाकालनिर्णयः। प्रथमरजोदर्शने शुभाशुभकालनिर्णयः। दुष्टरजोदर्शनशान्तिविधानं। गर्भाधानकालनिर्णयः। पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकालनिरूपणं। जातकर्म्म-नामकरण-पर्य्यङ्कारोपण-दुग्धपान-निष्क्र-

गर्भ-सूर्य्यावलोकन-भूम्युपवेशन-कर्णवेधान्नप्राशन-चौल-अक्षरग्रहण-उपनयन-समावर्त्तनकालनिरूपणं। विवाहनिरूपणं। चौरक्रियासु निषिद्धकालनिरूपणं। चमत्कारकालनिर्णयः। स्नानादिकालनिरूपणं। कलियुगवर्ज्जनीयनिरूपणं। कलिधर्म्मकथनं। विष्णु-शिव-वाराणसी-महामाहात्म्यकथनञ्च।

No. 1707. /निर्णयामृतं।

Substance, country-made paper. 12¼ × 5 inches. Folia, 158. Lines, 10 on a page. Extent, 5,004 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Sm. 1680. Place of dep[illegible], Lálagolá, Zilá Mursidábád, Kálicharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose and [illegible] Correct.

Nirṇayámṛita. A calendar of fasts and penances according to modern Hinduism. By Súrya Sena. The work has been already noticed under No. 151, but the present MS. is correct, and it has afforded an opportunity of giving a full analysis of its contents.

Beginning. कारणमेकं जगतां वारणमास्येन वारणं विपदां।
किमपि मतां मननीयं प्रत्यूहव्यूहदारणं वन्दे॥
भावयामि दृढभक्तिभावनाभाविताङ्घ्रियुगलां सुमङ्गलां।
इष्टदां सततमिष्टदेवतां सन्तव+कलमन्तमातरं॥
+पाधिकः स्फुरति यत्र कलादिभेदस्तद्ब्रह्मतत्त्वमपि यस्य न++वेद।
इच्छितिप्रलयहेतुमहेतुमेकं कालस्वरूपमहमन्वहमानमामि॥
यैः कृतः स्मृतिमया++पारप्राप्तिहेतुरिह मङ्गलहेतुः।
तान् नमामि मनुविष्णुयमाद्यान् कालनिर्णयकृतोऽप्यहमन्यान्॥
— — — — — — — — — ।
बभूव यस्य त्रिदशैः स्वरूपतस्त्वयाधे बलवाञ्छ्रपः।
चकार नित्यञ्च समाश्रितानां परिश्रमं यः परमाश्रितानां॥
तस्यात्म+जनि+कर्म्मदेवत्यागेन यो विश्रुतकर्म्मदेवः।
वपुःश्रिया निर्जितकामदेवः सदा समाराधितवासुदेवः॥
तदात्मभूवरद्रकं क्षितीन्द्रः क्षितीन्द्रभिद्+नृमहानुभावः।
शुभावदातायतकीर्त्तिरात्रिकरः सतां श्रीपतिभूर्त्तिरासीत्॥
— — — — — — — — ।

चकास्ति यस्यातुलनप्रतापः प्रतापसेनोऽथवरजः प्रसिद्धः ।
अत्याभिरामस्य सदायनस्य यो लक्ष्मणाकारमुपैति भद्रं ॥
— — — — — — — — — ।
श्रीदेवसेनस्तनयोऽपि योगी नारायणस्याजनि कामरूपः ।
यस्य प्रसादेन महेश्वरस्य + + रतिस्तुष्टिमुपैति यत्र ॥
देवसेनकुमारस्य कुमारस्य च नान्तरं ।
चार्य्यानन्दहतो नित्यं विधतः शक्तिमुत्तमां ॥
श्रीसूर्य्यसेनः पुरमेकचक्रं वराङ्गमध्यास्य जगत्यजय्यं ।
यमेककान्तं जितमारकान्तं गुर्व्वीयमुर्व्वीवस + + स्ते ॥
विद्वत्सु सत्स्वपि महत्सु समाश्रितेषु श्रीसिद्ध[illegible]णसुतः सुतरामसुष्य ।
श्रीसूर्य्यसेननृपतेः + [illegible]मोऽभूत् यस्मादुमापतिमानतिमानपात्रं ॥
एवं कदापि सुमतिः सुमनाः स्वनाम्ना श्रौतादिकर्मसु च कालविनिर्णयाय ।
+ + चादिशत् वचसा निशा + + + + + + + श्चितमः मतमन्युकम्पा ॥
अगाधग्रन्थपाथोधिमथालोच्य + + मया ।
समुद्धृतं नृपादेशात् तेनेदं निर्णयामृतं ॥ इति ।

End. विप्राय गां दत्वा पञ्चगव्यं प्राश्य शुद्धः सूतकी आवश्यकं विवाहादिमङ्गलं कुर्य्यात् । इति मङ्गलं ।

Colophon. इति श्रीसूर्य्यसेनमहामहीन्द्रविरचिते निर्णयामृते अशौचप्रकरणं समाप्तं ।
श्रीमत्पण्डित + + लक्ष्मणसुतः श्रीसिद्धलक्ष्मीपद-
द्वन्द्वाराधनसुप्रसिद्धमहिमा यः सिद्धनारस्ततः ।
आदेशाद् + + सूर्य्यमल्लस्य श्रीसूर्य्यसेनप्रभो-
र्वैधे कर्म्मणि कालनिर्णयमसावधादुमाथः सुधीः ॥
इति निर्णयामृतनिबन्धः सम्पूर्णः । श्रीरस्तु । संवत् १६८० ।

मन्वाद्यवतारविवरणकथनं । अनुक्रमणिकाकथनं । विधिविचारः । तिथ्यादि-स्वरूपकथनं । एकभक्तादिव्रतनिरूपणं । तत्र सन्ध्यायामाहारमैथुननिद्रास्वाध्याय-[व]र्ज्जनावश्यकतानिरूपणं । नक्तव्रतनिरूपणं । उपवासे तिथिनिरूपणं । अयाचित-[व्र]ततिथ्यादिनिरूपणं । युग्मतिथिनिरूपणादिकं । तदपवादकथनञ्च । निर्णय-[सू]चककीर्त्तनं । प्रतिपन्नामनिर्व्वचनं । चैत्रप्रतिपदि अनङ्गपूजाविधिकथनं । तत्र [illegible]प्राशनमन्त्रकथनं । भाद्रप्रतिपदि मौनव्रतविधिकथनं । कार्त्तिकप्रतिपदि [illegible]बलिविधानं । तत्र गोवर्द्धनगिरिपूजनादिविधिकथनं । तत्र मार्गपालिका-[illegible]नविधानकीर्त्तनञ्च । शिवयोगादिनिरूपणं । तत्र कार्य्याकार्य्यनिरूपणञ्च ।

विषयः। द्वितीयानिरूपणं। तत्र अशून्यशयनव्रतविधानकथनं। चैत्रद्वितीयायामुमाशिवाग्निपूजन-विधिः। यमद्वितीयायां यमपूजनविधिः। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणादिकञ्च।

तृतीयानिरूपणं। चैत्रतृतीयायाम् उमामहेश्वरयोरान्दोलनविधानकथनं। तत्र सौभाग्यशयनव्रतविधानञ्च। अक्षयतृतीयाविधिः। तत्र मन्वन्तरादिनिरूपणं युगाद्यानिमित्तकश्राद्धादिविधानं। लक्ष्मीसहितविष्णुपूजाविधानञ्च। ज्यैष्ठे रम्भा-तृतीयाविधानकीर्त्तनं। भाद्रशुक्लतृतीयायां गौरीपूजनविधिकथनं। माघशुक्ल-तृतीयायां गुडादिदानविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

चतुर्थीनिरूपणं। चैत्रशुक्लचतुर्थ्यां गणेशपूजाविधानं। ज्यैष्ठशुक्लचतुर्थ्यां गौरी-पूजनविधानं। भाद्रे गणेशपूजनविधिः। तत्र चन्द्रदर्शनादिजनितदोषादि-कथनञ्च। आश्विनचतुर्थ्यां देव्याः केशप्रसाधनविधिकथनं। माघकृष्णचतुर्थ्यां कुन्दपुष्पेण शिवार्चनविधिकथनं। वरदाचतुर्थीव्रतविधानं। चातुर्मास्यव्रतवि-धिः। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

पञ्चमीनिरूपणं। चैत्रपञ्चम्यां लक्ष्म्युपवासविधिकथनं। श्रावणपञ्चम्यां नागपूजनादि-विधिकथनं। भाद्रऋषिपञ्चमीव्रतविधानं। आश्विनपञ्चम्यां शय्या सह नागपूजनवि-धिकथनं। माघपञ्चम्यां कामादिपूजनविधिकीर्त्तनं। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

षष्ठीनिरूपणं। आषाढे स्कन्दषष्ठीपूजाविधानं। भाद्रे षष्ठीपूजादिविधिकथनं। तत्र सूर्य्यपूजादिविधानं। कपिलाषष्ठीविधिः। चन्द्रषष्ठीव्रतविधानञ्च। आश्विन-शुक्लषष्ठ्यां बिल्ववृक्षनिमन्त्रणविधिकथनं। कार्त्तिकशुक्लषष्ठ्यां वह्निमहोत्सवविधिः। मार्गशीर्षषष्ठ्यां स्कन्दपूजाविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगकथनं।

सप्तमीनिरूपणं। चैत्रसप्तम्यां सूर्य्यपूजाविधानं। वैशाखसप्तम्यामनङ्गपूजाविधिः। आश्विनसप्तम्यां पत्रिकाप्रवेशकथनं। मार्गशीर्षे सूर्य्यपूजाविधानं। माघे अचला-सप्तमीविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगकथनञ्च।

अष्टमीनिरूपणं। चैत्रे अशोकाष्टमीविधिकथनं। वैशाखे अष्टमीव्रतविधानकथनं। ज्यैष्ठे शिवपूजाविधिकथनं। आषाढाष्टम्यां महिषमर्द्दिनीपूजाविधानं। श्रावणे कृष्णजन्माष्टमीव्रतविधानं। भाद्रे दूर्व्वाष्टमीव्रतविधानं। ज्येष्ठाष्टमीविधानञ्च। आश्विने महाष्टम्यां देवीपूजाविधिकथनं। तत्र बलिदानविधिकथनं। अपरा-जितादिपूजाविधानञ्च। पौषाष्टम्यां शमीपूजाविधानकथनं। माघे भीष्माष्टमी-विधानं। फाल्गुनाष्टम्यां लक्ष्मीसीतापूजनविधानं। बुधाष्टमीव्रतनिरूपणं। सिद्ध-विरुद्धादिनिरूपणञ्च।

नवमीनिरूपणं। वैशाखनवम्यां चण्डिकापूजाविधानं। ज्यैष्ठनवम्यां कुमारीपूजा-विधानं। आषाढे शचीपूजाविधानकथनं। श्रावणे कौमारीपूजाविधानं। भाद्रे

द्रव्यप्रकरणे,—भक्षीयद्रव्यनिरूपणं। निषिद्धद्रव्याणि। द्रव्यशुद्धिकथनं। भूशुद्धिकथनं। पात्रशुद्धिकथनं। धान्यादिशुद्धिकथनं। रत्नशुद्धिकथनं। वस्त्रशुद्धिः, अशुद्धेरपवादकीर्त्तनञ्च।

अशौचप्रकरणे,—गर्भस्रावाद्यशौचनिरूपणं। जननाशौचकथनं। दाहादिसंस्कारे अधिकारिक्रमादिनिरूपणं। नारायणबलिनिरूपणं। अन्वारोहणविधिः। सहमरणविधिः। बीजसंचविवेककथनं। अनेकपुत्रक्रियाक्रमकथनं। एकाहाद्यशौचकथनं। पुनःसंस्कारकर्त्तृनिरूपणं। दिनरात्रिविभागतो दशाहादिनिरूपणं। सद्यःशौचादिकथनं। अनुलोमविजातीयाशौचनिरूपणं। मातामहाचार्य्यादीनां मरणाद्यशौचनिरूपणं। देशान्तरमृताशौचविधिः। अग्निधर्म्मादेः संस्कारविधानं। प्रोषितस्य जीवनस्थितवार्त्ताया अलाभे कर्म्मविधानकथनं। अनुगमनाशौचकथनं। नव प्रायश्चित्तकथनञ्च। अशौचसन्निपाते विधिकथनं। अशौचे वर्ज्जनीयनिरूपणञ्च। इति शम्।

No. 1708. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः।

Substance, country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 7. Lines 7 on a page. Extent, 2,268 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Kalibrahma Bhaṭṭácháryya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Vyávasthá-sárasaṅgraha. Succinct rules regarding certain Smṛiti rites. By Rámagovinda Chakravarti. This is a second and correct codex of the work noticed under No. 715. Contents: Lunar days, lunar months, conjunction of two or three tithis in a day. Duties appertaining to householders in each of the lunar days, or tithis. Fasts. Manvantarás. Yugas. Ambuváchí or the days when the earth is in season. Conjunction of months, or the moment of transit of the sun from one sign of the zodiac to another. The festival of Kártika-pújá. Supernatural occurrences and the means of expiating their evil effects. Marriage. Cognates. Characteristics of marriage. Varieties of marriage. The giver of the bride. Bride. Persons entitled to offer Piṇḍas. 28 kinds of Piṇḍas. Hermaphrodites not entitled to inherit. Concremation of Satís. Separate cremation of Satís. Rules regarding the funerals of persons dying in foreign countries. Duties for the last day of mourning. Cremation of effigies.

Rite of Vṛishotsarga—not to be performed if, owing to any accident, the S'ráddha be deferred from the proper day to another. S'ráddha with 16 offerings. Persons authorized to perform the first annual S'ráddha called Sapiṇḍakaraṇa. Other annual S'ráddhas. Females unfit to perform casual or Párvaṇa S'ráddhas. Párvaṇa defined, when it should be observed. S'ráddhas at places of pilgrimage. Navánna, or the feast of new rice. Time for S'ráddhas of persons whose death is unknown. S'ráddha with meat, when forbidden. No ceremonial rites to be performed during impurity resulting from the death of parents. Ashṭaká-s'ráddha. S'ráddha on the day of the new moon. Expiation for cattle killed by neglect. Equivalent of cattle when cattle cannot be given in expiation for an offence. Accusation of killing cattle. Expiation for leprosy. Rules regarding mourning. Impurity of the person, how produced. The intervention of two or more mournings. Mourning on account of infants. Abstinence during mourning. Mourning for particular causes of death. Mourning for adopted persons. Impurity resulting from menstruation. Days when the S'ástras should not be read.

Beginning. गुरोः पादयुगं नत्वा रामगोविन्दशर्म्मणा ।
क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥
तत्रादौ तिथिव्यवस्था । तिथिस्तु चन्द्रकलाक्रियोपलक्षितः कालः । तदेव चान्द्रमसं दिनं । तत्त्रिंशता चान्द्रो मासः । स च द्विविधः । मुख्यो गौणश्च ।

End. गतेऽन्तरे त्वहोरात्रं शक्रपाते तथोदये ।
इति वचनादध्ययने गुरुशिष्ययोरन्तरागमने अहोरात्रमनध्यायः ।

Colophon. इति श्रीरामगोविन्दचक्रवर्त्तिकृतः व्यवस्थासारसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । तिथिव्यवस्थानिरूपणं । तत्र तिथिलक्षणं । मासादिलक्षणतद्भेदकथनं । युग्मादितिथिव्यवस्थाकथनं । प्रतिपदादितिथिव्यवस्थाकथनं । तत्र तत्र विहितकृत्यविधानकीर्त्तनञ्च । उपवासविधिकथनं । मन्वन्तरादिनिरूपणं । युगाद्याकथनं । अम्बुवाची । सङ्क्रान्तिनिरूपणं । कार्त्तिकपूजाव्यवस्था । अद्भुतनिरूपणं । अद्भुतशान्तिकथनं । विवाहव्यवस्थाकथनं । तत्र सापिण्ड्यादिनिरूपणं । विवाहलक्षणं । अष्टविधविवाहलक्षणं । कन्यादातृनिरूपणादिकं । कन्यालक्षणादिकथनं । पिण्डदानाधिकारिणः । तत्र अष्टविंशत्प्रकारकीर्त्तनं । क्लीवादीनामंशानर्हत्वकथनं । सहमरणविधिकथनं । अनुमरणव्यवस्थादिकथनं । सहमरणादिप्रयोगः । देशान्तरमृतस्य प्रेतत्वावधारणकथनं । अशौचान्तदिन-

शत्यनिरूपणं । पर्वतरहस्यविधिः । हषोत्सर्गादिविधिः । विप्रादिना अशौचान्तद्वितीयदिने आद्यश्राद्धाकरणे एकादश्यां तत्करणे हषोत्सर्गो न कार्य्य इति कथनं । षोडशश्राद्धविधानं । सपिण्डीकरणाधिकारिणः । उत्तरक्रियाधिकारिणः । पार्व्वणादिषु स्त्रीणामनधिकारकथनं । पार्व्वणविधिकथनं । मलमासनिरूपणाद्दिक । पार्व्वणश्राद्धादिकालनिरूपणं । तीर्थश्राद्धकालादिनिरूपणं । नवश्राद्धकथनं । मृताहाविदितश्राद्धकालः । आमश्राद्धविधिकथनं । श्राद्धनिषिद्धकथनं । महागुरुनिपाते काम्यकर्म्मवर्ज्जनकथनं । अष्टकाश्राद्धविधिः । दर्शश्राद्धविधिः । अपालनकृतगोवधप्रायश्चित्तं । गोमूल्यादिनिरूपणं । गोवधापवादः । कृच्छ्रादिप्रायश्चित्तादिकथनं । अशौचव्यवस्थाकथनं । अत्याशुद्धतादिनिरूपणं । अशौचमध्यादिव्यवस्था । बालाद्यशौचनिरूपणं । अशौचे वर्ज्जनीयकथनं । मृत्युविशेषाशौचविधिः । दत्तकाशौचनिरूपणं । रजस्वलाशौचविधिः । अशौचाभावकथनं । अनाथादिनिरूपणञ्च ।

No. 1709. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 42. Lines, 12 on a page. Extent, 1,134 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1861. Place of deposit, Teghariyá, Post Lilgolá, Zilá Murshidábád Devadatta Trivedí. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

Mantra-chandriká. A digest of the rules regarding Tántric rites. By Kás'inátha Bhatta, son of Jayaráma Bhatta, grandson of S'ivaráma Bhatta. This is different from No. 911.

Beginning. नत्वा कात्यायनीं देवीं वरं विघ्नहरं तथा ।
काशीनाथेन क्रियते सुरम्या मन्त्रचन्द्रिका ॥
अथ तुर्य्याष्टाक्षरमन्त्रः । परोरजसे सावदोम् । ब्रह्मा ऋषिः । गायत्रीच्छन्दः । परमहंसो देवता । फट् बीजं । परः शक्तिः । षं कीलकं । मोक्षार्थे विः । परः हृदु रजसे शिरः सावदोम् शिखा । इत्यादि ।

End. विश्वेश्वरं विशालाक्षं ढुण्ढिराजञ्च माधवं ।
दण्डपाणिं कालराजं स्मरन् सिद्धिमवाप्नुयात ॥ इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीभट्टोपनामकशिवरामभट्टात्मजजयरामभट्टाभिधशिवभक्तसूनुना सकलशास्त्रप्रवीणदक्षिणाचारमतप्रवर्त्तककाशीनाथभट्टविरचिता मन्त्रचन्द्रिका समाप्ता ।
संवत् १८६१ ॥

विषयः । तुर्य्याद्याक्षरमन्त्रनिरूपणं। तत्र न्यासादिनिरूपणञ्च। एवं परञ्च। श्रीविद्या-निरूपणं। मनुविद्या। कौमरी। लौरी। ऐन्द्री। माहुरी। वैष्णवी। अगस्त्य-विद्या। दुर्व्वासोविद्या। कादिविद्या। महाषोडशी। परा षोडशी। त्रिपुर-सुन्दरी। महात्रिपुरसुन्दरी। श्रीचक्रपूजनानुष्ठानकीर्त्तनञ्च। देव्यै मांसासवादि-भक्तीनामासवदानादिनिषेधकथनं। शूद्रस्यैव चासवदानपानयोरधिकार इति निरूपणञ्च। पुरश्चरणविधिः। त्वरितामन्त्रनिरूपणादिकं। गौरीमन्त्र-निरूपणं। नित्यक्लिन्नादिकथनं। अश्वारूढामन्त्रादिकथनं। अन्नपूर्णामन्त्रादि-निरूपणं। विन्ध्यवासिनीमन्त्रादिकथनं। सप्तशतीपाठादिविधिः। स्वयंवरा-पार्व्वतीमन्त्रनिरूपणादिकं। कामाचीमन्त्रादिनिरूपणं। रेणुकामन्त्रकथनं। इन्द्राणीमन्त्रनिरूपणं। एकवीरामहामन्त्रनिरूपणादिकं। प्रासादमन्त्रनिरूपणं। तत्र षड्मन्त्रनिरूपणञ्च। उमामाहेश्वरमन्त्रनिरूपणादिकं। माञ्जीरवद्रमन्त्र-निरूपणं। दक्षिणामूर्त्तिमन्त्रकथनं। प्रत्यङ्गिरामन्त्रकथनं। चक्रेश्वरादिशैवम-न्त्रादिकथनं। संहारदक्षिणामूर्त्तिमन्त्रनिरूपणादिकं। कृमिकीटपतङ्गनाशन-चमूमन्त्रनिरूपणं। उच्छिष्टगणपतिमन्त्रनिरूपणं। स्मरमन्त्रनिरूपणं। सिद्ध-भैरवमन्त्रकथनं। वीरभद्रमन्त्रकथनं। सुब्रह्मण्यमन्त्रनिरूपणादिकं। नवग्रह-मन्त्रसंस्थानादिकथनं। नवग्रहमन्त्रादिविधानं। मृत्युमन्त्रादिनिरूपणं। कुरनाशनमन्त्रकथनं। गर्भयन्त्रादिविधानं। गन्धर्व्वराजमन्त्रादिकथनं। दीक्षा-कालादिनिरूपणं। तत्र नक्षत्रचक्रराशिचक्रादिनिरूपणं। सिद्धचक्राकथचक्रा-दिकथनञ्च। यन्त्रशोधनप्रकारादिकीर्त्तनं। सामान्यतः पुरश्चरणविधिकथनं। जपमालानिरूपणादिकं। आसनादिनिरूपणं। पुरश्चरणादिनकृत्यनिरूपणं। मन्त्रसिद्धेरन्यविधापायनिरूपणं। पुरश्चरणमध्ये अशौचपाते व्यवस्थादिनिरू-पणञ्च।

No. 1710. रसप्रदीपः।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 28. [illegible] on a page. Extent, 185 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lál[illegible]lá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, [illegible] Verse. Correct.

Rasap[illegible]a. A collection of short descriptive poems on different subjects. [illegible] S'aṅkara Bhaṭṭa, son of Trimalla Bhaṭṭa, Vaidya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

गलद्दानमदालीपिच्छिलोद्दण्डमण्डल+++मिलिन्दस्नानपानस्पृहीताः।

तुहिनगिरितनूजास्तन्यदोग्धाभिसिञ्चुः प्रणतमनुजबन्धुः पातु वो वक्रतुण्डः॥

अपि च। आकृष्टे भुजगाधिपे विमथिया तस्मिन् पुनः फुत्कृते

भीता+++तः क्षितो निपतितो रेणूत्करैरङ्कितः।

कः प्रोञ्छन् निजशुण्डया विहसितो मातापितृभ्यां मिथो

क्रीडः शैशवलीलया गणपतिः पायात् समस्तं जगत्॥

विश्वनाथभट्टवैद्यस्य तनुजः शङ्करः कृती।

द्विवान् ग्रन्थान समालोक्य तनोति रसदीपकं॥ तत्रादौ प्रभातवर्णना।

End. गाढाश्लिष्यामलोलैर्ग्रहधरणितले जातकम्पं सुमेरा-

वन्योन्यासक्तभास्वद्विभुवनयवनपामस्मृतालीलं।

प्रेङ्खाखाम्भोधिभीमध्वनिमुरजरवाडम्बरं भूरिभाभः

शम्भोरम्भोजजन्मानुसृनरत ताण्डवं नः पुनातु॥

Colophon. इति श्रीविश्वनाथभट्टवैद्यसुतशङ्करभट्टविरचिते रसप्रदीपे पतिव्रतादिवर्णनं नाम पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः। समाप्तश्चायं ग्रन्थः। शुभमस्तु।

विषयः। प्रथमपरिच्छेदे,—प्रभातवर्णनं। प्राभातिकपवनवर्णनं। रात्रिदिनसन्धिवर्णनं। अरुणोदयवर्णनं। सूर्य्यबिम्बवर्णनं। मध्याह्नवर्णनं। सन्ध्यावर्णनं। निशावर्णनं। अन्धकारवर्णनं। तारावर्णनं। पूर्णेन्दुवर्णनं। नवेन्दुवर्णनं। ज्योत्स्नावर्णनं, सतारकेन्दुवर्णनं।

२ ये,—वनवर्णनं। वसन्तवर्णनं। ग्रीष्मवर्णनं। वर्षावर्णनं। मेघवर्णनं। शर-द्वर्णनं। हेमन्तवर्णनं। शिशिरवर्णनं। ऋतुसन्धिवर्णनं। कीर्त्तिवर्णनं। प्रताप-वर्णनं। खड्गवर्णनं। दानवर्णनं।

३, ४, ५ मे,—अन्योक्तिवर्णनं। ग्राम्याविकारानि। ईर्ष्यावर्णनं। भीतिवर्णनं। पतिव्रतावर्णनं। कुलटावर्णनं। वयःसन्धिवर्णनं। नवाेढावर्णनं। प्रियप्रस्थान-वर्णनं। अभिसारिकावर्णनं; विरहवर्णनं। उत्कण्ठावर्णनं। दूतीवर्णनं। वि-लोकनस्थाववर्णनं। जृम्भावर्णनं। आलिङ्गनवर्णनं। निधुवनवर्णनं। विपरीत-निधुवनवर्णनं। रोमावलीवर्णनं। वेणीवर्णनं। सिन्दूरबिन्दुवर्णनं। केशगुम्फि-तसखीवर्णनं। लोचनवर्णनं। दन्तवर्णनं। अङ्गवर्णनं। नूपुरवर्णनं। माटङ्क-वर्णनं। काञ्चीवर्णनं। त्रिवलीवर्णनं। मुक्ताहारवर्णनं। वदनवर्णनं। कञ्चुकी-वर्णनं। शिवताण्डववर्णनञ्च। इति शम्।

No. 1711. विद्वन्मनोहरा ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 40. Lines, 8 on a page. Extent, 1,210 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1841. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vidvanmanohará. A commentary on the poem called *Vidagdha-mukha-maṇḍana.* By Táráchandra. The poem is by Dharmadása, and describes the feeling of separation from a lover.

Beginning. श्रीगोकुलेशपदपद्ममधुव्रतेन ताराभिधेन कविना मिनराजधान्यां ।
विद्वत्कुलोपकृतये क्रियते स्फुटार्था टीका विदग्धमुखमण्डलसञ्ज्ञकस्य ॥
विमत्सराणां विदुषां ++ टीका कृता मया ।
मुदं वितनुतां नित्यमेषा विद्वन्मनोहरा ॥
कौतूहलेऽस्मिन् काव्ये सम्यग् ज्ञातुं यदा मनो विज्ञाः ।
विद्वन्मनोहराख्यां ++ द्रष्टुं यत्नं कुरुत ॥
इह ग्रन्थकर्त्ता निर्व्विघ्नं परिसमाप्त्यर्थं कायिक-वाचिक-मानसिक-पापहारित्व-रूपं स्वेष्टदेवताप्रणत्यात्मकं मङ्गलमाचरति,—पिद्धापधानीति ।

End. यामिनीपक्षे पूर्णचन्द्रेण युक्ता रात्रिः, पुनः निर्म्मलाम्बरा निर्म्मलं निरभ्रं गगनं यस्याः सा मनोहरा ॥

Colophon. इति श्रीताराचन्द्रकृतायां विद्वन्मनोहरायां टीकायां पूर्णचतुर्थोऽयं परिच्छेदः । संवत् १८४१ ।

विषयः । धर्म्मदासकृतविदग्धमुखमण्डलस्य व्याख्यानं ।

No. 1712. रसिकरञ्जिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 1,312 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1841. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Rasika-rañjiní alias *Rasamañjarí-ṭíká.* A commentary on Bhánu Datta's Rasamañjarí on *ars erotica.* By Gopála Bhaṭṭa, son of Hari-vaṅs'a Bhaṭṭa.

Beginning. श्रानन्दानन्दवक्के स्फुर+दु+मा सम्बर्वे सदोपाः
कंसे स+नदि स्वप्रियमधिपरसीजक्कमाक्षमलक्ष्पाः ।
रञ्जनः श्रीसभेषु +द्गुलमच्छिमश्रीमरारक्कभूमै
कल्याणं कल्पयन्तां चरितललधरयोरेकलक्ष्याः कटाक्षाः ॥
श्रीमङ्गोपालभट्टेन द्रविडक्ष्मासुपर्व्वणा ।
क्रियते रसमञ्जर्य्याः टीका रसिकरञ्जिनी ॥
प्रारिप्सितग्रन्थपरिसमाप्तये स्वेष्टदेवते ++ वस्तुनिर्द्देशेन द्रव्यंथम् भानुकरनामा
कविर्म्मङ्गलमाचरति । श्रात्मीयमिति ।

End. किम्भूता, वाग्देव्याः सरस्वत्याः श्रुती कर्णौ तव यत् पारिजातकुसुमं कल्पतरु-
पुष्पं तस्य स्पर्द्धां करोतीति तथेत्यर्थः ।
श्रीमद्द्राविड++द्म्बुधिविधुः श्री++सिंहाह्वय-
+++हरिवंश उपमगुणग्रामैकभूस्तत्सुतः ।
तत्पुत्रस्य कृतिस्त्वियं वितनुतां गोपालनाम्नो मुदं
गोपीनाथपदारविन्दमकरन्दानन्दचेतोऽलिनः ॥
मत्सरपरिष्कृतमनसां सुधियां पुरतः परिस्फुरत्वेषा ।
रसिकललाटतटस्था रम्या रसमञ्जरी टीका ॥

Colophon. इति श्रीहरिवंशभट्टचरणशरणगोपालभट्टकृता रसमञ्जरीटीका रसिकरञ्जिनी समाप्ता ।

विषयः । भानुकृतरसमञ्जर्य्या व्याख्यानं ।

No. 1713. मन्त्रमहोदधिनौका ।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 91. Lines, 12 on a page. Extent, 246 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1848. Place of deposit, Lalgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upadhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mantra-mahodadhi-nauká. A commentary on the *Mantra-mahodadhi.* By Mahidhara. The text is by the author himself, and it treats of Tántric rites and mystic formulæ. See No. 1256.

Beginning. नत्वा लक्ष्मीपतिं देवं स्वीये मन्त्रमहोदधो ।
नावं विरचये रम्यां तरणाय मुमुक्षुतां ॥

तत्र तावन्मन्त्रमहोदधिनामकं तन्त्रं चिकीर्षुराचार्य्यः शिष्टाचारपालनार्थं निर्विघ्नं ग्रन्थसमाप्तये च इष्टदेवतानमस्पूर्व्वकं ग्रन्थकरणं प्रतिजानीते। प्रणम्येति। लक्ष्म्या युतो नृहरिः लक्ष्मीनृहरिः मध्यपदलोपी समासः। शुभं नृसिंहाश्रमं।

End. ग्रन्थसमाप्तिस्थानं काशीस्थान् देवांश्च स्मरति।' विश्वेश्वर इति। ग्रन्थनिष्पत्तिकालमाह। विक्रमार्कादिति। बाणवेदनृपैर्मिते पञ्चचत्वारिंशदुत्तरषोडशशततमे विक्रमनृपाब्दे सति शिवस्य रामेश्वरस्य अग्रे मन्त्रमहोदधिः समाप्तिमगमत्।

Colophon. इति श्रीमन्महीधरविरचितायां मन्त्रमहोदधिनौकायां षट्कर्म्मादिनिरूपणं नाम पञ्चविंशस्तरङ्गः। संवत् १८४८।

विषयः। निजकृतमन्त्रमहोदधेर्व्याख्यानं।

No. 1714. मन्त्रमहोदधिपदार्थादर्शटीका।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 90. Lines, 16—17 on a page. Extent, 4611 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1848. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Padárthádarsha-ṭíká. · Another commentary on the *Mantra-mahodadhi.* By Kás'inátha Bhaṭṭa, son of Jayaráma Bhaṭṭa, grandson of S'ivaráma Bhaṭṭa.

Beginning. करैर्दधानः परशुं कुरङ्गं वराभयमुद्रामुपदेशमुद्रां।

वटस्य मूले विबुधोपसेव्यः सदाशिवायास्तु सदाशिवो वः॥

मन्त्रमहोदधौ तन्त्रे गुरूणामुपदेशतः।

पदार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते॥

तथेश्वरः सर्व्वा अपि श्रुतीः भवपाशबद्धानां जन्तूनां स्वर्गाय मुक्तये च समुपदिशति स्म। अन्येषां स्मृतिशास्त्रादीनां तन्मूलकत्वेन प्रामाण्यमिति सुप्रसिद्धतरं। अस्यास्त्वागमस्मृतेः कथं तन्मूलकत्वमिति चेदुच्यते। सर्व्वासु श्रुतिषु काण्डत्रयं। इत्यादि।

End. विक्रमार्कादिति। बाणवेदनृपैर्मितवर्षे पञ्चचत्वारिंशदुत्तरषोडशशततमे विक्रमनृपाब्दे सति शिवस्य रामेश्वरस्य अग्रे मन्त्रमहोदधिः समाप्तिमगमत्।

यदत्र किञ्चिन्मम सम्भ्रमादतोऽन्यथोदितं स्यात् पतितं यदि क्वचित्।

तत् सर्व्वमार्य्यैः परिशोधनीयं मेधा विशेषा अपि सन्नतास्मि॥

राजराजेश्वरो भक्ता माधवो भक्तिकर्षिका ।
अन्नपूर्णा च विश्वेशो दत्तां मेऽभिमतं चिरं ॥
श्रीशिवानन्दनाथाख्यकाशीनाथेन धीमता ।
कृता टीका मुदमीत्वे भवन्तु चतुपासकाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्कुठोपनामकशिवरामभट्टात्मजजयरामभट्टाभिधशिवभट्टसूनुमन्नाथा-प्रवीणकाशीनाथविरचितायां मन्त्रमहोदधिपदार्थादर्शटीकायां षट्कर्मादि-निरूपणं नाम पञ्चविंशतितमः प्रकाशः ।
अनेन ममयत्नेन श्रीमद्विद्यामूर्त्तिशङ्करः ।
गुर्वात्मा प्रीयतां नित्यं तच्छ्रद्धानं प्रदाशनां ॥ संवत् १८४८ ॥

विषयः । मन्त्रीधरकृतमन्त्रमहोदधेर्व्याख्यानं ।

No. 1715. श्रुतबोधटीका, सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 279 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Pandit Kálícharana Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Subodhiní alias *S'rutabodha-ṭíká*. A commentary on Kálidása's *S'rutabodha*, an epitome of popular Sanskrit metres. By Manohara S'armá.

Beginning. वन्दे विश्वेश्वरं देवं वाचस्पतिमुखान् गुरून् ।
मातरं पितरं नत्वा निर्विघ्नेप्सितसिद्धये ॥
नत्वा भवानीचरणारविन्दं मनोहरेण क्रियते विचार्य्य ।
माणिक्यमञ्जिनिपालतुष्ट्यै सुबोधिनी या श्रुतबोधटीका ॥
इह कविर्मङ्गलाचरणकर्त्तव्यतानिर्देशं कटाक्षयन् शास्त्रप्रवृत्तिप्रतिपत्तिद्वारा सम्प्रयोजनं चिकीर्षितं प्रतिजानीते । छन्दसामिति । '

End. गुरुयत्न गुरुयत्न गुरुयत्न नैः भग भग भग इत्यर्थः ।

Colophon. इति समस्तभूपतिशिरोमणिमणि + + मनोहरशर्म्मकृता श्रुतबोधटीका समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतश्रुतबोधाभिधानच्छन्दोग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1716. सौभाग्यवर्द्धिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 55. Lines, 8 on a page. Extent, 1,980 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1844. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍita Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Saubhágya-varddhiní. A commentary on S'aṅkara Achárya's *A'nandalahari*, a hymn to S'iva. By Kaivalyás'rama Yati.

Beginning. ++मानमितिमिरावलिमेयमानं मिथ्यन्दमानमितिमिरोद्भवमाख्यरानं ।
विद्याभ्यकारतरणिं नववार्कशोभं वन्दे +मागमरयोरविरोगयोगं ॥
परमकारणिकः शङ्करावतारः शङ्कराचार्य्यः शिवशक्त्योरभेदं ज्ञापयितुं सकलप्रपञ्चमाविद्या अश्माविनाभूतचिच्छक्तेः स्तुतिद्वारा मातृकादिमन्त्रानुद्धरति ।
शिव इति ॥

End. वैखरीपमुखशिततमयमातृका भासत इत्यर्थः ।
एषा सौन्दर्य्यलहर्य्याष्टीका सौभाग्यवर्द्धिनी नाम्ना ।
कैवल्याश्रमरचिता विलसतु परदेवताप्रमोदकरी ॥

Colophon. इति कैवल्याश्रमयतिविरचिता आनन्दलहर्य्याष्टीका सौभाग्यवर्द्धिनी समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतानन्दलहर्य्या व्याख्यानं ।

No. 1717. व्याख्यासुधा ।

Substance, country-made yellow paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 247 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, new. Prose. Correct.

Vyákhyá-sudhá. A commentary on the drama entitled *Rádhávinoda*, of Rámachandra Kavi. By Trilokanátha Chúḍámaṇi. Text noticed under No. 74. (Vol. I, p. 44.)

Beginning. शिरीषमृदुमालिका नरशिरोलसन्मालिका ।
पुनातु मुखमालिका सकलभक्त++लिका ॥
+सेन्द्ररिपुमालिका निखिलपक्षसम्पालिका ।
कपिलसभालिका भुवनसम्पदा पालिका ॥

श्रीमत्त्रिलोकनाथेन मैथिलान्वयजन्मना ।

राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्यासुधा वितन्यते ॥

आलीति । आली श्रीराधा नः अस्मान् अवतु रक्षतु । आली सखी काचित् ।

इत्यादि ।

End. पुनः किम्भूतं राधिकाहृदयं । शोकं ददाति—शोकदं । आरादतिशयेन ।

Colophon. इति श्रीकविकुलशिरोऽलङ्कारचूडामणिना त्रिलोकनाथेन विरचिता व्याख्यासुधाटीका समाप्ता ।

विषयः । रामचन्द्रकविकृतराधाविनोदाभिधानकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1718. राधाविनोदव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Kálícharaṇa Upádhyaya. Appearance, old. Prose. Correct.

Rádhá-vinoda-vyákhyá. Another commentary on the work referred to in the last preceding notice. By Náráyaṇa, son of Raṅganátha.

Beginning. पितृवचनमवश्यमेव पाल्यं जगति जनानिति शासितुं वनान्तं ।

गतवति करुणरसार्द्रचित्तं रघुपतिमेकमुपास्महे सदारं ॥

रङ्गनाथाङ्गजभुवा नारायणमनीषिणा ।

राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्या विख्यापयिष्यते ॥

राधाविनोदाख्यं काव्यं चिकीर्षुः निर्विघ्नं प्रारिप्सितं, समाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरनमस्काररूपं मङ्गलमाचरति । आलीति ।

End. तस्य यः शोकः तद्प्राप्तिनिबन्धनं दुःखं तद् दधाति उत्पादयतीति तथाविधं ॥

शाकद्वयसमाख्यस्य पण्डितश्रीशिरोमणेः ।

तनयस्य निदेशेन भट्टो नारायणो बुधः ॥

राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्यानं स्वयमव्यधात् ।

परोपकाररसिकाः शोधयन्तु तदादरात् ॥ संवत् १८२८ । आश्विने मासि ॥

विषयः । रामचन्द्रकृतराधाविनोदाभिधानकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1719. भाषारत्नं ।

Substance, palm-leaf, 9 × 1½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálíbrahma Bhaṭṭácharya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Bháshúratna. Explanations of the categories of the Sáṅkhya, the Vais'eshika, and the Nyáya systems of Philosophy. By Kes'ava S'armá.

Beginning. श्रीकृष्णं सच्चिदानन्दं प्रणम्येशं जगद्गुरुं ।
श्रीमत्केशवशर्म्माहं भाषारत्नं वदाम्यदः ॥
वैशेषिके कणादसूत्रं । द्रव्यगुणकर्म्मसामान्यविशेषसमवायानां साधर्म्म्यवैधर्म्म्याभ्यां, तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः ।
एषां पदार्थानां साधर्म्म्यवैधर्म्म्याभ्यां सामान्यविशेषधर्म्माभ्यां तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः मुक्तेः कारणमित्यर्थः ।

End. तदभाववति तत्प्रकारकनिश्चयत्वं भ्रमत्वं । यथा शुक्तौ इदं रजतमिति । तर्कः प्रसङ्गः स च सिद्धव्याप्तिकयोः । व्याप्याङ्गीकारे व्यापकासञ्जनरूपः ।

Colophon. इति भाषारत्नं समाप्तं ।

विषयः । वैशेषिक-साङ्ख्य-गौतमसूत्रोक्तानां पदार्थानां क्रमेण लक्षणादिकथनं । तेषामवान्तरभेदनिरूपणञ्च ।

No. 1720. विज्ञाननवकं ।

Substance, country-made yellow paper, 8 × 2 inches. Folium, 1. Lines 10. Extent, 28 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálíbrahma Bhaṭṭácharya. Appearance, new. Verse. Correct.

Vijñána-navaka. The nine essentials of true knowledge—a short poem on the fundamental doctrines of the Vedánta system. By S'aṅkara Áchárya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो नृपादेः पदे तुच्छबुद्ध्या ।
परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं विविच्याथ विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं ॥
तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

End. सकपानुसन्धानकपस्तुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावो मनुष्यः।
इहलोकीय नित्यं ++युक्तचित्तो भवेद्दिव्यारबैव वेदप्रमाणात्॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यकृतं विज्ञाननवकं समाप्तम्।

विषयः। विवेकोपायकीर्त्तनं।

No. 1721. साधनदीपिका।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 127. Lines, 9 on a page. Extent, 2,850 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Nasípura, Zilá Murshidábád, Bábu Jagannáthaprasáda Gupta. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Sádhana-dípiká. A treatise on the essentials of faith in Krishṇa, and the duties appertaining to Vaishṇavas. By Náráyaṇa Bhaṭṭa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। श्रीकृष्णं परमानन्दं सच्चिदानन्दरूपिणं।
वन्दे गुरुं कृपासिन्धुं वैष्णवाचारसिद्धये॥
सदाचाराविरोधेन मन्त्रशास्त्रानुसारतः।
साधनस्य हि भावस्य दीपिकेयं प्रतन्यते॥
शङ्करं शङ्करं नत्वा सर्व्वशास्त्रार्थवेदिनं।
सेवितं सर्व्वधर्म्माणां कान्यकुब्जकुलोद्भवं॥
वक्ष्ये प्रकाश एतस्मिन् गुरुशिष्यादिलक्षणं।
दीक्षां विना भगवतो भक्तिर्न स्यात् कदाचन॥
भक्तिस्तु पुरुषार्थत्वं शास्त्रविद्भिर्निरूपितं।
सा च लभ्या गुरोरेव नान्यथा दृश्यते क्वचित्॥
कृपा यस्य भवेत् पुंसः कृष्णस्यामिततेजसः।
तस्यैवाचार्य्यसङ्गः स्यात् साध्यसाधनभेदकृत्॥
तत्र भगवद्भक्तौ गुरुपसत्तिः कारणमन्वयव्यतिरेकाभ्यां। तत्रान्वयः श्रुत्या। इत्यादि।

End. चक्रशङ्खगदापद्मैः प्रद्युम्नः परिकीर्त्तितः।
चक्रकौमोदकीशङ्खपद्मैः स्यादनिरुद्धकः॥
चक्रशङ्खगदया लक्ष्यते पुरुषोत्तमः।
पद्मकौमोदकीशङ्खचक्रैर्विद्यादधोक्षजं॥

Colophon. इति नारायणभट्टविरचितायां साधनदीपिकायां सप्तमो नाम नवमः प्रकाशः॥

विषयः । प्रथमप्रकाशे,—भगवद्भक्तेः परमपुरुषार्थत्वव्यवस्थापनं । गुरुपसदनमेव तत्प्राप्त्युपाय इति निरूपणं । दीक्षाया आवश्यकताकथनं । गुरुलक्षणं । अवलिप्तादिगुरुपरित्याग-विधिकीर्त्तनं । शिष्यलक्षणादिकथनं । वैष्णवैरन्यदेवार्चनादिनिषेधकथनं । तत्-करणे प्रत्यवायकथनञ्च । विष्णुमाहात्म्यकीर्त्तनं । मन्त्रोद्धारप्रकारकथनं । ऋणधना-दिचक्रसंस्थानादिकथनं । दीक्षायां मासनक्षत्रतिथ्यादिशुद्धिनिरूपणं । वैष्णवानां विहिताविहितक्रियाकथनं । दीक्षास्वरूपकथनं । दीक्षाप्रकारकीर्त्तनं । तत्र कुण्ड-मण्डपादिविधिकथनं । दीक्षाप्रयोगकीर्त्तनं । वर्णमयीदीक्षाविधानं । कलावती-दीक्षाविधानं । वेधमयीदीक्षाकथनं । गुरुसेवनविधिकथनं । मन्त्रदानमाहात्म्य-कथनञ्च ।

२ये, प्रकाशे,—गृहीतदीक्षस्य सदाचारनियमादिविधानं । प्रार्थनाविधिः । प्रातः-कृत्यदन्तधावनस्नानतर्पणभोजनादिविधिकथनं । देवयात्राविवाहादौ महोत्सवे स्पर्श-दोषाभावनिरूपणं । ऊर्द्ध्वपुण्ड्रलक्षणं । तद्धारणादिप्रकारकथनं । तदधारणे निन्दा-कथनञ्च । तिलकव्यवस्थाकथनं । शङ्खचक्रादिधारणनित्यताकथनं । तप्तचक्रा-दिधारणावश्यकताकथनञ्च । पाषण्डशास्त्रस्य उत्पत्तिकथनं । तन्निरूपणञ्च । तथा सात्त्विक-राजस-तामस-पुराणसंहितादिविभागकथनं । तुलसीमाल्यधारणस्य नित्य-त्वनिरूपणं । अधारणे निन्दाकथनं । गुरुत्यागदोषकथनं । अवैष्णवोपदिष्टमन्त्रस्य निष्फलत्वकथनं । श्रीकृष्णार्च्चनप्रकारकीर्त्तनं । तत्र प्रबोधनविधिकथनं । अर्घ्य-द्रव्याणि । शालग्रामशिलार्च्चने आवाहनादिनिषेधकीर्त्तनं ।

३ये, प्रकाशे,—शालग्रामस्वरूपनिरूपणं । शालग्रामक्रयविक्रयादिनिषेधः । तत्पूजाया-मधिकारिनिरूपणं । स्त्रीशूद्रयोरपि तत्र अधिकारकथनञ्च । ब्राह्मण-वैष्णवादि-लक्षणकथनं । शुद्धिकथनं । श्रीमूर्त्तिसेवाप्रकारकीर्त्तनं । पञ्चामृतस्नानविधिः । पञ्चामृतपरिमाणनिरूपणं । उद्वर्त्तनविधानं । गन्धादिनिरूपणं । नैवेद्यनिरूपणं । तत्र पात्रादिनिरूपणं । भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणं । द्वात्रिंशदपराधनिरूपणं । तुलसीचयन-विधिः । तुलसीपूजाया नित्यत्वकथनं । विहिताविहितपुष्पनिरूपणं । दमनकदान-विधिः । श्रीमद्भागवतमाहात्म्यकीर्त्तनं । भागवताभक्ते निन्दाकथनं । भगवत्कथा-माहात्म्यकथनं । भगवत्प्रसादमाहात्म्यं । अनिवेदितभक्षणे निन्दाकथनं । अवैष्णवा-न्नस्य निन्दितत्वकथनं । भगवन्निवेदितेन देवतान्तरपूजाविधानकथनं । महाप्रसादेन श्राद्धकर्त्तव्यताविधिः । श्राद्धे अनिवेदितदाने दोषकथनं । चतुःषष्ट्युपचारेण भगवत्-पूजनविधिः । पञ्चकालनियमादिकथनं । बाह्याभ्यन्तरभेदाद् द्विविधवैष्णवलक्षण-कथनं । प्रपत्तिविधिकीर्त्तनं । शरणागतिलक्षणं । वैष्णवमाहात्म्यकीर्त्तनं ।

४र्थे प्रकाशे,—पञ्चपूजाविधानकथनं । एकादशीव्रतनित्यतादिकथनं । उपवास-

विषयः। विधिः। तद्व्रते अनुकल्पादिविधानं। माध्याह्नेऽपि तत्कर्त्तव्यतानिरूपणं। शुद्धापूर्वादिषु व्यवस्थाकथनं। द्वादशीव्रतविधानकथनं। उन्मीलनी-वञ्जुल्यादिमहा-द्वादशीनिरूपणं। महाद्वादशीनिरूपणं। हरिवासरे जागरणनित्यताकथनं। सार्व्वभौ-पारिद्वादशमासकृत्यनिरूपणं। वसन्तपञ्चमीकृत्यनिरूपणं। शिवरात्रिव्रतविधिकथनं। दोलोत्सवविधिकीर्त्तनं। नृसिंहचतुर्द्दशीविधिकथनं। आषाढ़शुक्लद्वादश्यां नामीय मुद्राधारणविधिकथनं। शयनमहोत्सवविधिः। पवित्रारोपणविधिः। जन्माष्टमीव्रत-विधानकथनं। श्रवणद्वादशीविधिकथनञ्च। १२

४, ५, ७ मे प्रकाशे,—कार्त्तिके व्रतादिविधिकीर्त्तनं। कार्त्तिकस्नानविधिकथनं भगवत्प्रबोधोत्सवविधानकीर्त्तनं। राधाकुण्डस्नानविधिः। दामोदराष्टकस्तोत्रपाठ-माहात्म्यकथनं। कार्त्तिकदिनविशेषे कृत्यविशेषनिरूपणं। गोवर्द्धनपूजाविधिकथनं। द्यूतक्रीड़ाविधिः। भ्रातृद्वितीयाकृत्यविधानं। श्रीकृष्णमूर्त्तिनिर्म्माणविधिकीर्त्तनं। तत्र शिलाचयनादिविधिः। तत्र प्रमाणविभागादिनिरूपणं। प्रतिष्ठाविधिकीर्त्तनं। प्रतिष्ठाप्रयोगकथनं। मण्डपादिनिरूपणं। पुरश्चरणविधिकथनं। तत्र भोज्याभोज्य-निरूपणं। आसनादिनिरूपणं। मालासंस्कारविधिः। जपप्रकारकथनं। सिद्धमन्त्र-लक्षणं। विष्णुजन्मकृत्या भोजनाद्यनुष्ठाने दोषकथनं। मन्त्रसिद्धिनिरूपणादिकं। अतिथिसत्कारविधिः। [illegible]विधिकथनं। गुरुपूजनविधिः। भगवद्धर्म्ममा-हात्म्यकथनं। भावोन्मादकादिविधिकीर्त्तनं। भगवत्पादोदकादिमाहात्म्यकथनं। अन्यप्रकारेण द्वात्रिंशदपराधनिरूपणं। नाममाहात्म्यकथनं। नारायणादिमूर्त्तीनां लक्षणकीर्त्तनञ्च। इति शम्।

No. 1722. सारसङ्ग्रहः।

Substance, country-made pa[illegible]1 × 5 inches. Folia, 181. Lines, 7 on a page. Extent, 2,538 s'lok[illegible] [illegible]aracter, Nagara. Date, ? Place of deposit, Nasipura, Zilá Mur[illegible]ád, Bábu [illegible]gannáthaprasáda Gupta. Appearance. old. Prose and verse. Generally co[illegible]

Sára-sangraha. On the mysteries of th[illegible]i system and on transcendental theories regarding faith, dwelling particularly on love as an element of devotion. By Jiva Gos'vámí. The author devotes a portion of his work to the justification of the amours of Rádhá and Krishna. He was one of the principal followers of Chaitanya, and the author of several works on the Bhakti system.

Beginning. श्रीचैतन्यमुखोद्गीर्णा हरेकृष्णेति वर्णकाः ।
सञ्जयन्तो जगत्प्रेम्णि विजयन्तां तदाह्वयाः ॥
श्वादन्तानन्तृणं दन्तैरिदं याचे पुनः पुनः ।
श्रीमद्रूपपदाम्भोजधूलिः स्यां जन्मजन्मनि ॥
श्रीकृष्णचरणं नौमि शरणं मम सन्ततं ।
चरणं सर्व्वदुःखानां हरणं यस्य तत्त्वपि ॥
श्रीमुकुन्दपदद्वन्द्वं कन्दमानन्दसन्ततेः ।
तनोतु मयि कारुण्यं समाधैकगतौ महत् ॥
स्वमनोऽद्वलिमैकार्थलाभायास्वाद्यते मया ।
श्रीरूपकृतपन्थानां कोऽपि कोऽपि नवः स्फुटः ॥
जयतां मथुराभूमौ श्रीलरूपसनातनौ ।
यौ विलेखयतस्तत्त्वज्ञापिकां पुस्तिकामिमां ॥
श्रीलरूपकवीन्द्रस्य पादपद्मसदर्निशं ।
स्फुरतां मानसे सम्यक् मम मन्दस्य दुर्म्मतेः ॥ इत्यादि ।

End. श्रीमद्राधाचरणचरितानन्दपीयूषधारां
वारं वारं रसिकसदसि प्रेमसत्तः प्रवर्षन् ।
श्वेताकुण्डे पुनरपि कदा श्रीमुकुन्दाख्य धारा-
प्रेमानन्दं प्रभुरनुपमं हा मदीयं विधाता ॥

Colophon. इति श्रीजीवगोस्वामिकृतसारसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । महाभावस्वरूपप्रकाशनं । भावलक्षणं । रागानुरागपूर्व्वरागस्वरूपकथनं । तत्र वैल-
क्षण्य[illegible] । विरोधखण्डनं । समर्थाया रतेः श्रेष्ठत्वकथनं । गोपस्त्रीणां श्रीकृष्णपरम
प्रियत्वकथनं । महाभावं विना श्रीकृष्णमाधुर्य्यातिशय्यानुभवो न जायते इति निरू-
पणं । निसर्गस्वरूपप्रकाशनं । तत्र निसर्गलक्षणादिकथनं । समञ्जसारतिस्वरूप-
निरूपणं । समर्थास्वरूपनिरूपणं [illegible]नुगास्वरूपकथनं । व्रजगोलोकयोः वैल-
क्षण्यकथनं । तत्र सुष्ठामूढादिलीलानिरूपणं । परकीयानिरूपणं । तत्र नित्य-
सिद्धागमनुकभेदे[illegible]विधभावलक्षणं । अत्र वैमत्यखण्डनञ्च । परकीयाणां, तथा
कात्यायनीव्रतपर[illegible]णां रतिवैलक्षण्यनिरूपणं । श्रीकृष्णलीलामत्स्यादिलीलयो-
र्वैलक्षण्यकथनं । श्रीकृष्णनारायणयोस्तुरीयतया एकत्वेऽपि श्रीकृष्णो द्वादशरसाना-
मालम्बन इति निरूपणं । साधकरूपतटस्थरूपयोर्वैलक्षण्यकथनं । धामावतार-
रत्यवतार-लीलावतार-साधनावताराणां लक्षणं वैलक्षण्यकथनञ्च । गोकुलाप्रकटप्रका-
[illegible]शात् प्रकटलीलाविशेषनिरसनं । नन्दनन्दनस्य मथुरादिगमनवादनिरसनं । अप-

कटलीलागतस्वकीयात्ववादरूपविमतदुःसैद्धान्तिकपक्षसोपानपञ्चकनिरसनं। समाथाकार्य्यस्य नवरत्नदेयत्ववादनिरसनं। प्रकटलीलायां राधिकादीनामौढात्ववादनिरसनं। मन्त्रमन्त्रस्य यथा वसुदेवनन्दनः प्रकाशः तथा राधिसत्यभामादयः प्रकाशरूपा इति निरूपणं। प्रकटलीलागतस्वकीयात्ववादनिररागमार्गस्य शुद्धतासंस्थापनं। साधनचतुष्टयनिरूपणं। साधकरूपसिद्धदेहमर्यादोल्लङ्घनकथनं। त्रिविधभाभावकरनिरूपणं। चतुर्विधलीलावकरनिरूपणं। चतुर्विधगाधनावकरनिरूपणं। द्विविधालम्बनावकरनिरूपणं। द्विविधाथावकरनिरूपणं। द्विविधकालावकरनिरूपणं। एकविधयोगमायावकरनिरूपणञ्च लीलायां विराडवादखण्डनं। समर्थात्मकर्षप्रदर्शनं। तत्र श्रीकृष्णस्य सर्व्वोत्कर्षनिरूपणञ्च। लीलाया नित्यत्वव्यवस्थापनञ्च।

CLASSIFICATION.

I.—Veda S'ástra.
- a. Sañhitá (hymns).
- b. Bráhmaṇa (ceremonials).
- c. Áraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Sútras, rituals, phonetics, &c.).

II.—Aitihásika S'ástra.
- a. Itihása (history).
- b. Puráṇa (ancient legends).

III.—Kávya S'ástra.
- a. Kávya (poems).
- b. Náṭaka (drama).
- c. Champú (poetico-prose compositions).
- d. Kosha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upákshyáṇa (tales and romances).

IV.—Abhidhána S'ástra (lexicography).

V.—Vyákaraṇa S'ástra (grammar).

VI.—Chhandah S'ástra (versification).

VII.—Alañkára S'ástra (rhetoric).

VIII.—Jyotisha S'ástra (astronomy and astrology).

IX.—Smṛiti S'ástra (law, civil and canonical).

X.—Saṇgíta S'ástra (music).

XI.—Silpa S'ástra (arts).

XII.—Káma S'ástra (erotics).

XIII.—Darsána S'ástra (philosophy).
- a. Sáñkhya (hylotheistic).
- b. Nyáya (dialectic).
- c. Vais'eshika (physical).
- d. Mimáñsá (ritualistic).
- e. Vedánta (monotheistic).
- f. Yoga (theocratic).
- g. Aparadársanika (minor systems of philosophy).

XIV.—BHAKTI S'ÁSTRA (faith).
XV.—TANTRA S'ÁSTRA (mysticism).
XVI.—VAIDYAKA S'ÁSTRA (medicine).
XVII.—JAINA S'ÁSTRA (Jaina religion).
XVIII.—BAUDDHA S'ÁSTRA (Buddhist religion).
XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

No.

I.—VEDA S'ÁSTRA.

1.—*a. Sañhitá.*

1.—*b. Bráhmaṇa.*

1.—*c. Áraṇyaka.*

1.—*d. Upanishad.*

1.—*e. Vaidika.*

	No.	
Neshtri-prayoga, ...	1411,	
Pavamána-vidhi, ...	1384,	
Prátis'ákhya-bháshya, ...	1450,	
Práyas'chitta, As'valáyaniya, ...	1576,	
Prayoga-ratna, ...	1465,	
Rahasya-chhalákshara, ...	1420,	
Ṛig-vidhána, ...	1519,	1
Ṛik-sañkhyá-paris'ishṭa, ...	1588,	
Sámánya Sútra, ...	1521,	
Soma-prayoga, ...	1593, 1463, 20,	
Somotpatti, ...	1589,	1
Subrahmaṇya-prayoga, ...	1366,	
S'ulva-pradípa-vivaraṇa, ...	1459,	(
Suparṇa-chiti-paddhatí, ...	1460,	6
S'vara-mañjarí, ...	1429,	4
Uhachhalákshara, ...	1415,	3
Vṛihad-ṛig-vidhána, ...	1518,	11
Vyúha-navarátra, ...	1592,	161
Yajñatantra-sudhánidhí, ...	1391,	1[illegible]
Yajurvedi-kusaṇḍiká, ...	1528,	11[illegible]

II.—Aitihásika S'ástra.

2.—*a. Itihása.*

Adhyátma-Rámáyaṇa, ...	1501,	94
Bhávártha-rámáyaṇa, ...	1402,	26
Sanatsujátíya-[illegible]raṇa, ...	1494,	90
Saubhari Sa[illegible]	1476,	75
Sríharsha Charita, ...	1451,	57
Vṛihannárada Pañcharátra, ...	1704,	274

2.—*b. Puráṇa.*

Anvayavodhiní, ...	1562,	110
Bhágavata-kaumudí, ...	1641,	212
Chaṇḍíka-bháshya, ...	1698,	27[illegible]
Ekámra-chandriká, ...	1560,	13
Ekámra-Puráṇa, ...	1561,	1[illegible]

III.—Kávya S'ástra.

3.—*a. Kárya.*

	No.	P[illegible]
Vaishamyoddharaní, ...	1644,	2[illegible]
V[illegible]vanmanohará, ...	1711,	2[illegible]
Vyákhyá-sudhá, ...	1717,	29[illegible]

3.—*b. Náṭaka.*

Govinda-vallabha Náṭaka, ...	1672,	247
Jagannátha-vallabha Náṭaka, ...	1565,	142
Mudrárákshasa-purvvapíṭhiká, ...	1654,	227
Vidagdha-mádhava, ...	1609,	172

3.—*c. Champú.*

Damayantí-champú, ...	1412,	33
Prahláda Champú, ...	1427,	42

3.—*d. Kosha.*

Nítis'ataka, ...	1423,	40
Rasapradípa, ...	1710,	292
Sadupahára-ratnákara, ...	1661,	236
Vidvad-bhushaṇa, ...	1430,	44

3.—*e. Upákshyáṇa.*

IV.—ABHIDHÁNA S'ÁSTRA.

Anekártha-mañjarí, ...	1404,	28
Anekártha-saṅgraha, ...	1587,	159
Kámadhenu, ...	1631,	205
Námamálá *alias* S'íghrabodhiní, ...	1578,	152
Padachandṛiká Amarakosha-vyákhyá, ..	1702,	273
S'abdárṇavábhidhána, ...	1490,	85
Vaishṇavábhidhána, ...	1625,	200
Vibudhopades'a, ...	1462,	[illegible]
Vís'vaprakás'a, ...	1581,	[illegible]

	No.	Page
V.—Vyákaraṇa.		
..átupáráyaṇa, ...	1640,	..2
..ugdhabodha-ṭíká, ...	1604, 1605,	169, 170
..rákṛitapáda-ṭíká, ...	1594,	162
S'abda-kaustubha, ...	1464,	65
Sárasvatí-prakṛiyá, ...	1401,	26
Sotu-saṅgraha, ...	1540,	123
Sphoṭa-tattva, ...	1431,	45
Subodhiní, ...	1417,	36
Vákya-váda, ...	1692,	265
VI.—Chhandah.		
Piṅgala-ṭíká, ...	1608,	172
Subodhiní, ...	1715,	297
Vṛitta-muktávalí, ...	1441,	50
VII.—Alankára.		
Alaṅkára-kaustubha, ...	1662,	237
Alaṅkára-kaustubha-ṭíká, ...	1663,	239
Alaṅkára-saṅgraha, ...	1612,	174
Ekashashṭyalaṅkára-prakás'a, ...	1447,	53
Kávyaprakás'ádars'a, ...	1526,	115
Kávyaprakás'a-ṭíká, ...	1527,	116
Kávya-prakás'a-rahasya-prakás'a, ...	1651,	224
Kávyaprás'a-ṭíká, ...	1681,	258
Kávyaprakása-vistáriká, ...	1638,	210
Sárabodhiní, ...	1432,	46
[illegible]sha.		
Áryabhaṭṭa-sidd[illegible] ..	1566,	142
Bṛahma-siddhánta[illegible] ..	1569,	145
Daivajña-bándhava, ..	1477,	76
Daivajña-vallabha, ...	1633,	206
Hasta-sañjívana, ...	1514,	106
Jyotiṣ[illegible]	1455,	60
Jyoti[illegible]-málá, ...	1426,	42
Kar[illegible]a-vṛitti, ...	1524,	114

IX.—Smṛiti S'a'stra.

	No.	Page
S'ráddha-karma-vidhi, ...	1690,	264
Suddhyádi-saṅgraha, ...	1539,	123
Suddhyadi-vyávasthá-saṅkshepa, ...	1550,	130
Suryárghyadána-prayoga, ...	1582,	156
Tithi-nirṇaya, ...	1689,	264
Varsha-kaumudí, ...	1530,	118
Vṛihaspati Saṅhitá, ...	1516,	108
Vyavasthá-sárasaṅgraha, ...	1708,	289
Yas'ovanta-bháskara, ...	1697,	269

X.—Saṅgíta S'a'stra.

XI.—Silpa S'a'stra.

XII.—Ka'ma S'a'stra.

Rasika-ranjiní, ...		294

XIII.—Darsa'na S'a'stra.

13.—a. *Sáṅkhya.*

13.—b. *Nyáya.*

Ákhyáta-vichára, ...	1541,	124
Anumáṇa-chintámaṇi Ṭippaní, ...	1601,	167
Anumityádi-vádhánta-ṭíká, ...	1542,	124
Apúrva-váda-rahasya, ...	1538,	122
Bháshháratna, ...	1719,	300
Bháva-dípiká, ...	1408,	31
Chintámaṇi-prakás'a, Anumáṇa-khaṇḍa, ...	1546,	126
Chintámaṇi-prakás'a, Pratyaksha-khaṇḍa, ...	1545,	126
Guṇasára-mañjarí, ...	1453,	56

13.—*c. Vais'eshika.*

13.—*d. Mímáńsá.*

XV.—Tantra S'ástra.

XVI.—Vaidyaka S'ástra.